(૪૧) અદેય.

ગુજરાતના હરિજનો—૧

(૧૯૮૧-૮૨ના વર્ષમાં સ્પેશ્યલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ આવરી લીધેલ ૩૧૬ ગામોના સામાજિક-આર્થિક અભ્યાસ)

મુસ્તાઅલી મસવી

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ—૩૮૦૦૧૪
૧૯૮૨

93

ગુજરાતના હરિજનો

(૧૯૮૧-૮૨ના વર્ષમાં સ્પેશ્યલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ આવરી લીધેલ ૩૧૬ ગામોના
સામાજિક-આર્થિક અભ્યાસ)

મુસ્તાઅલી મસવી

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ—૩૮૦૦૧૪
૧૯૮૨

93

પ્રકાશક
રામલાલ ડાહ્યાભાઈ પરીખ
વ્યવસ્થાપક ટ્રસ્ટી,
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૪.

૧૯૮૨

અ નુ ક્ર મ ણિ કા

પ્રકરણ	વિગત	પાન નં:
	આભાર	
૧	પ્રાસ્તાવિક, સંશોધનનો મુસદ્દો ૧૯૮૦-૮૧ ના વર્ષના અહેવાલની સમીક્ષા	૧ થી ૧૫
૨	વસતિ અને શિક્ષણ	૧૬ થી ૩૨
૩	આર્થિક સ્થિતિ	૩૩ થી ૪૫
૪	રહેઠાણ અને આરોગ્ય	૪૬ થી ૫૧
૫	આર્થિક, સામાજીક, શિક્ષણ અને આરોગ્ય વિષયક જરૂરિયાતો	૫૨ થી ૫૯
૬	અનુસૂચિત જાતિના વસવાટવાળા ફળિયામાં પાયાની સુવિધાઓ	૬૦ થી ૬૩
૭	સારાંશ અને નિષ્કર્ષો	૬૪ થી ૬૬

પરિશિષ્ટ

૧	જિલ્લાવાર અને તાલુકાવાર પસંદ થયેલ ગામો અને વસતિ	૬૭ થી ૮૧
૨	અનુસૂચિત જાતિના સર્વેક્ષણનું કુટુંબપત્રક	૮૨ થી ૮૫
૩	ગામની સુવિધા અને હરિજનો તથા અન્ય વિગતો	૮૬ થી ૯૭
૪	અનુસૂચિત જાતિની કુટુંબની મોજણી ફળિયા પત્રક	૯૮ થી ૯૯
૫	અનુસૂચિત જાતિ અંગભૂત યોજના હેઠળની કુટુંબોની સામાજિક - આર્થિક મોજણી ફોર્મ ભરનારા માટેની વિગતવાર સૂચનાઓ	૧૦૦ થી ૧૦૧
૬	સુપરવાઇઝરની કાર્યસૂચિ	૧૦૨થી ૧૦૩
૭	અનુસૂચિત જાતિ અંગભૂત યોજના સર્વેક્ષણ પ્રવાસ અહેવાલ	૧૦૪ થી ૧૦૯

પરિશિષ્ટ	વિગત	પાન નં.
૮	જિલ્લાવાર અને જ્ઞાતિવાર સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબોની સંખ્યા	૧૧૦ થી ૧૧૩
૯	જિલ્લાવાર કુટુંબોના સભ્યોનુ વયજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ	૧૧૪ થી ૧૧૭
૧૦	સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોમાં જાતિવાર શિક્ષણનુ પ્રમાણ	૧૧૮ થી ૧૨૧
૧૧	જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ કુટુંબમાં જુદી જુદી કક્ષાએ જાતિવાર અભ્યાસ કરતાં બાળકોની સંખ્યા	૧૨૨ થી ૧૨૫
૧૨	જિલ્લાવાર ન ભણતાં બાળકોની સંખ્યા અને ન ભણવાના કારણો દર્શાવતો કોઠો	૧૨૬ થી ૧૨૯
૧૩	જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોનુ મુખ્ય ધંધા પ્રમાણે વર્ગીકરણ	૧૩૦ થી ૧૩૧
૧૪	જિલ્લાવાર જમીન ધરાવતા કુટુંબોનુ જમીનના કદ પ્રમાણે વર્ગીકરણ	૧૩૨ થી ૧૩૩
૧૫	જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોનુ દેવા જૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ (સંખ્યા)	૧૩૪ થી ૧૩૫
૧૬	જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણમાં આવરી લીધેલ કુટુંબોના રહેઠાણની સ્થિતિ	૧૩૬ થી ૧૩૭
૧૭	જિલ્લાવાર ઘરથાળનો પ્લોટ મળેલ કુટુંબની સંખ્યા અને અનુકૂળ ન હોવાના કારણોનુ વર્ગીકરણ	૧૩૮ થી ૧૩૯
૧૮	જિલ્લાવાર આવરી લીધેલ ગામોના કુટુંબમાં જુદી જુદી બિમારીનુ પ્રમાણ	૧૪૦ થી ૧૪૧
૧૯	જિલ્લાવાર ખોખાપણના પ્રકાર પ્રમાણે વ્યક્તિઓની સંખ્યા	૧૪૨ થી ૧૪૩
૨૦	જિલ્લાવાર વંશ પરંપરાગત ધંધા અંગેની જરૂરિયાતો	૧૪૪ થી ૧૪૫
૨૧	જિલ્લાવાર ખેતી અંગેની જરૂરિયાત	૧૪૬ થી ૧૪૭

પરિશિષ્ટ	વિગત	પાન નં.
૨૨	જિલ્લાવાર ખેતીના સાધનોની અને શાકભાજી અને ફળાઉ ઝાડના વાવેતરની જરૂરિયાતો	૧૪૮ થી ૧૫૧
૨૩	જિલ્લાવાર પશુપાલનની જરૂરિયાત	૧૫૨ થી ૧૫૩
૨૪	જિલ્લાવાર નવા ધંધા તેમજ તાલીમની જરૂરિયાત	૧૫૪ થી ૧૫૭
૨૫	જિલ્લાવાર રહેઠાણ અંગેની જરૂરિયાત	૧૫૮ થી ૧૫૯
૨૬	જિલ્લાવાર ખોડખાંપણ અને દવાદારૂ માટે સાધન સહાયની જરૂરિયાત	૧૬૦ થી ૧૬૧
૨૭(ક)	સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ ૩૧૬ ગામોને આવરી લીધેલ અનુસૂચિત જાતિના ફળિયામાં શિક્ષણની સગવડની માહિતિ	૧૬૨ થી ૧૬૩
(ખ)	પીવાના પાણીની સગવડ	૧૬૪ થી ૧૬૫
(ગ)	રસ્તા તેમજ પાણીના નિકાલની વ્યવસ્થા	૧૬૬ થી ૧૬૭
(ઘ)	ચોમાસામાં રસ્તાની સ્થિતિ/જાજરૂ ઉકરડાની વ્યવસ્થા	૧૬૮ થી ૧૬૯

oooooooooooooooooo

કોઠાની અનુક્રમણિકા

ક્રમ		શિર્ષક	પાન નં.
પ્રકરણ - ૧			
૧	૧	જિલ્લાવાર અનુસૂચિત જાતિની વસતિ (૧૯૭૧)	૩
૨	૨	અનુસૂચિત જાતિ (હરિજનો) ની પેટા જાતિવાર યાદી, વસ્તી અને શિક્ષણનુ પ્રમાણ - ૧૯૭૧ પ્રમાણે	૪
૩	૩	જિલ્લાવાર પસંદ થયેલ ગામોની સંખ્યા અને અનુસૂચિત જાતિની વસતિ	૮
૪	૪	આદિવાસી સંશોધન કેન્દ્રમાં સર્વેક્ષણ માટે જિલ્લાવાર અપાયેલ તાલીમાર્થીઓની સંખ્યા	૯
પ્રકરણ - ૨			
૫	૧	જિલ્લાવાર પસંદ થયેલ ગામો અને સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબ સંખ્યા	૧૭
૬	૨	જ્ઞાતિવાર સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબ સંખ્યા	૧૯
૭	૩	જિલ્લાવાર કુલ કુટુંબની સભ્ય સંખ્યા અને કુટુંબ કદ	૨૧
૮	૪	કુટુંબના સભ્યોનુ વયજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ	૨૨
૯	૫	વયજૂથ પ્રમાણે કુલ સરેરાશ વસતિ કરતા વધુ સરેરાશ દર્શાવતા જિલ્લાઓ	૨૪
૧૦	૬	સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબમાં શિક્ષણનુ પ્રમાણ	૨૫
૧૧	૭	સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબમાં શિક્ષણનુ પ્રમાણ	૨૬
૧૨	૮	જિલ્લાવાર શિક્ષણનુ પ્રમાણ	૨૮
૧૩	૯	જિલ્લાવાર ૭ થી ૧૪ વર્ષની ઉંમરના ન ભણતાં બાળકોની સંખ્યા	૩૦
પ્રકરણ - ૩			
૧૪	૧	સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોનુ વ્યવસાયિક વર્ગીકરણ	૩૩
૧૫	૨	જિલ્લાવાર તકરારના પ્રકાર પ્રમાણે તકરારના કિસ્સાઓ	૩૭

ક્રમ		શિર્ષક	પાન નં.
પ્રકરણ - ૩			
૧૬	૩	વાર્ષિક આવક જૂથ પ્રમાણે કુટુંબોનું વર્ગીકરણ	૩૮
૧૭	૪	જ્ઞાતિવાર અને આવક જૂથવાર સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબોનું વર્ગીકરણ	૪૦
૧૮	૫	આર્થિક ખર્ચ જૂથ પ્રમાણે કુટુંબોનું વર્ગીકરણ	૪૧
૧૯	૬	જ્ઞાતિવાર અને વાર્ષિક વપરાશ ખર્ચ પ્રમાણે કુટુંબોનું વર્ગીકરણ	૪૩
પ્રકરણ - ૪			
૨૦	૧	જિલ્લાવાર મકાન માટે સરકાર પાસેથી મેળવેલી સહાય	૪૮

આભાર

આપણા દેશની બંધારણની કલમ - ૪૬ માં કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારને નબળા વર્ગોની શૈક્ષણિક તથા આર્થિક ઉત્કર્ષની ખાસ જવાબદારી સોંપવામાં આવી છે. તદનુસાર પ્રજાના નબળા વર્ગોના ખાસ કરીને અનુસૂચિત જાતિ અને આદિવાસીઓના, શૈક્ષણિક અને આર્થિક વિકાસ માટે રાજ્યે ખાસ પ્રબંધ કરવાનો રહે છે. શરૂઆતમાં અનુસૂચિત જાતિના કલ્યાણ કાર્યક્રમો માત્ર પછાતવર્ગ કલ્યાણને લગતી યોજનાઓ ચલાવનાર ખાતા દ્વારા અમલમાં મૂકવામાં આવતી હતી. પરંતુ વખત જતાં એ નક્કી થયું કે અનુસૂચિત જાતિના ઉત્કર્ષની જવાબદારી દરેક વિકાસ વિભાગને સોંપવી જોઈએ. આથી આ દિશામાં નક્કર કાર્યક્રમ હાથ ધરવાના પગલા રૂપે દેશની નીતિને અનુરૂપ "સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ" પ્લાનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. સમાજ કલ્યાણ ખાતા દ્વારા સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાનની યોજનાના અમલીકરણ પહેલાં અનુસૂચિત જાતિની વસતિ ધરાવતા ગામોમાં અનુસૂચિત જાતિના લોકોની સ્થિતિ જાણવી જરૂરી બની. આ લોકોની જરૂરિયાતો જાણવા માટે ૧૯૮૦-૮૧ ના વર્ષમાં ૨૮૫ ગામોની સમાજ કલ્યાણ દ્વારા આર્થિક - સામાજિક મોજણી કરવામાં આવી હતી.

સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ ચાલુ વર્ષે ૧૯૮૧-૮૨ માં કુલ ૩૧૬ ગામોની આર્થિક - સામાજિક મોજણીનું કાર્ય ગુજરાત વિદ્યાપીઠ સંચાલિત આદિવાસી કેન્દ્રને સોંપવામાં આવ્યું.

અનુસૂચિત જાતિના ગામોની મોજણીનો આ અહેવાલ ઘણી વ્યક્તિઓની સુસંકલિત મહેનતની ફલશ્રુતિ છે. સૌ પ્રથમ ગુજરાત સમાજ કલ્યાણ ખાતું કે જેમણે આ કાર્ય અમને સોંપ્યું અને નાણાકીય સહાય આપી તે બદલ અમે તેમના આભારી છીએ. સમાજ કલ્યાણ ખાતાના નિયામકશ્રી ભગત તેમજ સહનિયામક શ્રી પરમાર અને નાયબ નિયામકશ્રી કટારિઆ સાહેબોએ એમની ચર્ચા દરમ્યાન અમને રાહબરી દેખાડી ખૂબજ પ્રોત્સાહન આપ્યું. આ સર્વ અધિકારીઓનો બહોળો વહીવટી અનુભવ અમને માર્ગદર્શક બન્યો હતો.

આ સર્વ મહાનુભાવોના અમે ચિર ઋણી છીએ. વિભાગના મંત્રીશ્રીઓની પણ આમાં દૂરદર્શિતા અને વિકાસની મહેચ્છા જણાઇ આવે છે. અંતત: તો આ કામ એમના દિશાદર્શનથી અને નીતિઘડતરથી જ થાય છે. અમે એમના પણ આભારી છીએ.

આ અભ્યાસની શરૂઆતથી જ કેન્દ્રના સંશોધન અધિકારીશ્રી ઇશ્વરભાઇ પરમારે તેમજ શ્રી ચંદ્રકાંત ઉપાધ્યાયે ક્ષેત્રકાર્ય ગોઠવવાની તેમજ કોષ્ટીકરણ કરાવવાની જવાબદારી ઉપાડી લીધી હતી. તે બદલ તેમનો અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માનીએ છીએ. આ બન્ને મિત્રોની મહેનત વિના આટલા ટૂંકાગાળામાં આ કામ પાર પાડી શકાત નહીં. આ અભ્યાસના કોષ્ટીકરણની જવાબદારી શરૂઆતથી જ શ્રી અરૂણભાઇ પટેલ, શ્રી ભીખાભાઇ પટેલ, શ્રી કાન્તીભાઇ મકવાણા, શ્રી ચંદ્રકાન્ત પટેલ, શ્રી ગુલાબભાઇ પટેલ, શ્રી જસવંતભાઇ રાઠોડ, શ્રી સાયમન મેકવાન વગેરેએ સહકાર આપ્યો હતો. કેન્દ્રના અન્ય સેવક મિત્રોએ પણ ક્ષેત્રકાર્યનુ નિરીક્ષણ કરવા માટે જે સાથ અને સહકાર આપ્યો. આ સહકાર બદલ આ સૌ ભાઇઓનો પણ આભાર વ્યકત કરીએ છીએ. આ અભ્યાસનુ ક્ષેત્રકાર્ય કરનાર બક્ષી પંચના તેમજ ભંગીકષ્ટમુકિતના માનદ્ પ્રચારક ભાઇઓ-બહેનો તેમજ તે કાર્યનુ નિરીક્ષણ કરવા માટે રોકવામા આવેલ નિરીક્ષકોના પણ ખાસ આભારી છીએ. માનદ્ પ્રચારકોને નાણા ચૂકવવા માટે કેન્દ્રના ઓફિસ સુપ્રિન્ટેન્ડન્ટ શ્રી રામભાઇ પટેલે જે જહેમત ઉઠાવી તે બદલ તેમનો આભારી છુ. તેમજ કેન્દ્રના ટાઇપીસ્ટો શ્રી છોટુભાઇ પટેલ અને પ્રકાશ મહેતા અને કેન્દ્રના પટાવાળા શ્રી સોમભાઇ પટેલ, શ્રી રતનભાઇ દેસાઇ અને શ્રી શુકરભાઇએ સાયકલોસ્ટાઇલ કાર્યમાં જે મદદ કરી તેમને ભૂલી ન શકાય. તેમનો ખૂબ આભારી છુ. આ સિવાય પસંદ થયેલ ગામોના અનુસૂચિત જાતિના ભાઇઓએ નિષ્ઠાપૂર્વક માહિતી આપી સહકાર આપ્યો, તેમના સહકાર વિના આ કામ પુરૂ થયુ ન હોત. આ સૌનો આભાર માનવા માટે અમારા શબ્દો વામણા પડે છે.

આ અભ્યાસમાં શરૂઆતથી જ સંકળાયેલા કેન્દ્રના નિયામકશ્રી ઠાકોરભાઇ નાયકે પણ ક્ષેત્રકાર્યની મુલાકાત લીધી હતી. તેમણે મારી આખી હસ્તપ્રત ઊંડાણપૂર્વક જોઇ અહેવાલના ઘણા મુદ્દાઓ

વિશે ઉપયોગી સૂચનો કર્યા અને અહેવાલને સમૃધ્ધ બનાવવામાં મહત્વનો ફાળો આપ્યો છે. આમ તેમને આ કામની જવાબદારી મને સોંપી તે બદલ તેમનો પણ અત્યંત આભાર વ્યકત કરૂ છુ.

આ અહેવાલને બને તેટલો સારો અને અર્થપૂર્ણ કરવાનો પ્રયાસ થયો છે છતાં ઘણી ત્રૂટીઓ રહી ગઇ હશે, તેને માટે લેખક ક્ષમા યાચના કરે છે.

મુસ્તાઅલી મસવી

આ.સં.તા.કેન્દ્ર, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.

તા:

પ્રકરણ - :૧:

પ્રાસ્તાવિક, સંશોધનનો મુસદ્દો
૧૯૮૦ - ૮૧ ના વર્ષના અહેવાલની સમીક્ષા

ભારતની વસતિના કેટલાક જૂથો સામાજિક, આર્થિક, શૈક્ષણિક કે રાજકીય કારણોસર બાકીની પ્રજાની સરખામણીમાં ઘણા પાછળ છે અને તેથી આવા લોકોની પ્રગતિ ઝડપી બનાવી શકાય તે માટે બંધારણમાં તેમને માટે ખાસ જોગવાઇઓ કરવામાં આવી છે. આમાના એક વર્ગને બંધારણમાં અનુસૂચિતજ્ઞાતિઓ (શિડયુલ્ડ કાસ્ટસ) તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. અનુસૂચિત જ્ઞાતિઓમાં ઢેડા, ભંગી, ચમાર, વણકર જેવી અસ્પૃશ્ય ગણાતી બધી જ્ઞાતિઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે: ૧૯૭૧ ની વસતિ ગણતરી પ્રમાણે ભારતમાં અનુસૂચિત જાતિની વસતિ ૭,૯૯,૯૫,૮૯૬ (લગભગ ૮ કરોડ) જેટલી છે. જે કુલ વસતિના ૧૪.૬૦ ટકા જેટલી થાય છે. આમ સરેરાશ દર સાત ભારતવાસીમાં એક અનુસૂચિત જ્ઞાતિની વ્યકિત છે: ૧૯૭૧ ની વસતિ ગણતરી પ્રમાણે ગુજરાતમાં અનુસૂચિત જ્ઞાતિની વસતિ ૧૮,૨૫,૪૩૨ એટલે કે કુલ વસતિના ૬.૮૪ ટકા છે.

આઝાદી પછી અનુસૂચિત જ્ઞાતિના ઉત્કર્ષ માટે કેન્દ્ર સરકાર તેમજ રાજ્ય સરકાર વ્દારા અનેક પ્રયત્નો કરવામાં આવ્યા છે. તેમની સામાજિક, શૈક્ષણિક અને આર્થિક સ્થિતિ સુધરે તે માટે અનેક વિકાસ યોજનાઓ પણ અમલમાં મૂકવામાં આવી છે. પરંતુ આ બધાનુ જોઇએ તેટલુ સારુ પરિણામ દેખાયુ નથી. તેમની શૈક્ષણિક સ્થિતિ કંઇક અંશે સુધરી છે પરંતુ આર્થિક અને સામાજિક સ્થિતિમાં ખાસ ફેર પડયો નથી. ભારતમાં ૧૯૬૧ માં દર હજારની વસતિએ ૧૦૩ હરિજનો શિક્ષિત હતા, જયારે ૧૯૭૧ માં વધીને ૧૪૭ થયા. આમ હરિજનોમાં શિક્ષણનુ પ્રમાણ દાયકા દરમ્યાન ૪૦ ટકા વધ્યુ. ગુજરાતમાં ૧૯૬૧ માં હરિજનોમાં શિક્ષણનુ પ્રમાણ દર હજારની વસતિએ ૨૨૫ નુ હતુ. જે વધીને ૨૭૭ જેટલુ થયુ. આમ આ આંકડાઓ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે શિક્ષણક્ષેત્રે તેમની પ્રગતિ સારી એવી રહી છે. પરંતુ શિક્ષણનુ પ્રમાણ અમુક જ્ઞાતિઓમાં વધ્યુ છે. જયારે અમુક જ્ઞાતિઓમાં નહિવત્ છે.

૧૯૭૧ ની વસતિ ગણતરી પ્રમાણે ગુજરાતમાં અનુસૂચિત જાતિની વસતિ ૧૮,૨૫,૪૩૨ ની છે. જે રાજ્યની કુલ વસતિના ૬.૮૪ ટકા જેટલી થાય છે. ભારતની કુલ અનુસૂચિત જાતિની વસતિના ૨.૨૮ ટકા લોકો ગુજરાતમાં વસે છે. ગુજરાતના દરેક જિલ્લાઓમાં અનુસૂચિત જાતિની વસતિ વધતા ઓછા પ્રમાણમાં જોવા મળે છે. અનુસૂચિત જાતિની વસતિ મુખ્યત્વે અમદાવાદ, મહેસાણા, ખેડા, બનાસકાંઠા, વડોદરા અને જૂનાગઢ જિલ્લામાં આવેલી છે. જિલ્લાવાર અનુસૂચિત જ્ઞાતિની વસતિ અને શિક્ષણની માહિતી કોઠા - ૧ માં આપવામાં આવી છે.

રાજ્યમાં અનુસૂચિ જ્ઞાતિની વસતિમાં મુખ્યત્વે ઢેડ (મહવશી-વણકર) ૪૩ ટકા, ચમાર (ભાંભી-નાડ) ૨૨ ટકા, ભંગી (મહેતર) ૧૪ ટકા, મેઘવાળ ૧૧ ટકા, શેનવા (રાધન - સેંદવા) ૩ ટકા, ગરોડા ૩ ટકા અને અન્ય જ્ઞાતિના ૪ ટકા લોકો વસે છે. જુદી જુદી જ્ઞાતિવાર વસતિ અને શિક્ષણનું પ્રમાણ કોઠા - ૨ માં આપવામાં આવ્યું છે.

કોઠો - ૧

જિલ્લાવાર અનુસૂચિત જાતિની વસતિ (૧૯૭૧)

અ.નં.	જિલ્લો	વસતિ	જિલ્લાની કુલ વસતિમાં ટકા	કુલ અનુસૂચિત જાતિની વસતિના ટકા	અક્ષરજ્ઞાનનું પ્રમાણ
	ગુજરાત	૧૮૨૫૪૩૨	૬.૮૪	-	૨૭.૭૪
૦૧.	જામનગર	૭૨૦૦૦	૬.૪૮	૩.૯૪	૧૪.૭૬
૦૨.	રાજકોટ	૯૯૨૪૭	૬.૧૧	૫.૪૪	૧૭.૪૫
૦૩.	સુરેન્દ્રનગર	૮૭૮૫૯	૧૦.૩૯	૪.૮૧	૧૮.૬૮
૦૪.	ભાવનગર	૬૩૪૨૫	૪.૫૧	૩.૪૭	૧૯.૯૫
૦૫.	અમરેલી	૬૩૩૩૩	૭.૪૬	૩.૪૭	૧૭.૭૮
૦૬.	જૂનાગઢ	૧૨૨૪૯૫	૭.૩૯	૬.૭૧	૧૩.૭૧
૦૭.	કચ્છ	૮૦૨૫૦	૯.૪૪	૪.૪૦	૧૧.૮૦
૦૮.	બનાસકાંઠા	૧૨૪૬૯૩	૯.૮૫	૬.૮૩	૧૧.૬૧
૦૯.	સાબરકાંઠા	૧૦૨૧૫૮	૮.૬૦	૫.૬૦	૨૪.૫૯
૧૦.	મહેસાણા	૧૮૭૫૨૩	૮.૯૬	૧૦.૨૭	૩૪.૮૬
૧૧.	ગાંધીનગર	૧૩૧૪૦	૬.૫૫	૦.૭૨	૪૩.૨૨
૧૨.	અમદાવાદ	૩૧૭૯૬૭	૧૦.૯૩	૧૭.૪૨	૩૭.૭૭
૧૩.	ખેડા	૧૪૮૧૯૮	૬.૦૫	૮.૧૨	૩૭.૬૮
૧૪.	પંચમહાલ	૬૮૦૨૨	૩.૬૮	૩.૭૩	૨૨.૭૪
૧૫.	વડોદરા	૧૧૪૮૩૭	૫.૮૦	૬.૨૯	૩૫.૫૨
૧૬.	ભરૂચ	૫૩૪૩૨	૪.૮૨	૨.૯૩	૩૪.૯૫
૧૭.	સુરત	૬૩૫૫૮	૩.૫૬	૩.૪૮	૪૫.૨૩
૧૮.	વલસાડ	૪૨૯૫૩	૩.૦૧	૨.૩૫	૪૯.૯૫
૧૯.	ડાંગ	૩૪૨	૦.૩૬	૦.૦૨	૪૩.૨૭

કોઠો -૨

અનુસૂચિત જાતિ (હરિજનો) ની પેટા જાતિવાર યાદી, વસ્તી અને શિક્ષણનુ પ્રમાણ ૧૯૭૧ પ્રમાણે

ક્રમ	જાતિ	વસ્તી (૧૯૭૧)	શિક્ષણની ટકાવારી
૧.	અગેર	૧૫	૩૮.૩૫
૨.	બાકડ અથવા બાન્ટ	૩૧૦	૯.૩૫
૩.	ભાંબી, ભાંભી, અસાદર, આસોડી, ચામડીયા, ચમાર, ચાંભાર, ચામગર, હરાલાયથા, ખાલપા હરાલી, મોચીગર, મદાર, માદીગ, તેલગુ - મોચી, કામટી મોચી, રાનીગર, રોહીદાસ, રોહિત અથવા સામગર	૩૨૧૮૩૫	૨૯.૮૮
૪.	ભગી, મહેતર, ઓળગાણા, રૂખી, મલકાણા, હલાલખોર, લાલબેગી, બાલ્મીકી, કોરાર અથવા ઝાડમલ્લી	૨૩૨૮૫૬	૨૧.૧૩
૫.	ચલવાડી અથવા ચન્નાયા	૮૪	૯.૫૨
૬.	ચેનાદસાર અથવા હોલાયા દસાર	૪	-
૭.	ઢોર, કકકાયયા	૩૯૯	૭.૦૨
૮.	ગરોડા અથવા ગરો	૩૮૧૯૭	૪૯.૭
૯.	હલ્લીર	૧૩	૩૮.૪૬
૧૦.	હલસર, હસલર, હલ્લારવર અથવા હલસ્વર	૪	-
૧૧.	હોલાર અથવા વલ્હાર	૧૧	૬૩.૬૪
૧૨.	હોલાયા અથવા હોલેર	૩૪	૧૧.૭૬
૧૩.	લીંગાદેર	૯	૬૬.૬૭
૧૪.	મહાર, તરાલ અથવા ઢેગુમેગુ	૪૭૬૫	૨૯.૨૧
૧૫.	માહ્યાવંશી, ઢેડ, વણકર અથવા મારૂવણકર	૫૧૦૨૫૬	૪૦.૫૭
૧૬.	માંગ, માતંગ અથવા મીનીમાડીંગ	૧૨૫૭	૧૭.૨૬
૧૭.	માંગ, ગારૂડી	૧૦૫	૧૬.૧૯
૧૮.	મેઘવાળ અથવા મેઘવાર	૨૧૫૯૧	૧૫.૪૩
૧૯.	મુકરી	૨	૫૦.૦૦
૨૦.	નાડીયા અથવા હાડી	૧૨૮૬૨	૨૭.૬૩
૨૧.	પાસી	૨૭૩	૩૧.૫૦

ચાલુ....

કોઠો -૨ ચાલુ....

ક્રમ	જાતિ	વસ્તી (૧૯૭૧)	શિક્ષણની ટકાવારી
૨૨.	સેનવા, ચેનવા, સેડમા અથવા રાવત	૪૫૩૪૩	૧૮.૪૯
૨૩.	તીરગર અથવા તીરબંદા	૪૧૬૫	૨૩.૭૦
૨૪.	તુરી	૧૧૮૯૯	૩૪.૫૬
૨૫.	ડાંગ જિલ્લો અને ઉમરગાંવ તાલુકાના મોચી	૬૯	૫૯.૪૨
૨.	**રાજકોટ વિભાગમાં :**		
૧.	બાવા (ઢેડ) અથવા ઢેઢ સાધુ	૫૧૭૮	૨૩.૬૮
૨.	ભગી અથવા રૂખી	૪૮૩૯૯	૧૭.૦૭
૩.	ચામડીયા	૨૯૮	૧૩.૪૨
૪.	ચમાર નાડીયા અથવા રોહિત	૮૭૪૨૮	૧૪.૨૫
૫.	ડાંગસીયા	૧૯૨૬	૨૦.૬૧
૬.	ગરોડા	૭૫૯૧	૩૧.૭૨
૭.	ગરમાતંગ	૮૯૯	૧૬.૮૦
૮.	હાડી	૯૨૧૫	૧૦.૫૩
૯.	મેઘવાળ	૧૨૭૪૫૮	૧૨.૦૬
૧૦.	સેનવા	૨૪૬૦	૭.૯૩
૧૧.	શેમાલીયા	૪	-
૧૨.	થોરી	૧૬૭	૧૧.૩૮
૧૩.	તુરી	૧૧૮૯૯	૩૪.૫૬
૧૪.	તુરી બારોટ અથવા ઢેડ બારોટ	૨૫૦૮	૨૪.૨૦
૧૫.	વણકર, ઢેડ અથવા અન્ત્યજ	૨૩૯૯૧૭	૧૭.૯૮
૩.	**કચ્છ જિલ્લામાં : X**		
૧.	ભગી		
૨.	ચમાર		
૩.	ગરોડા		
૪.	મેઘવાળ		
૫.	તુરી		
૬.	તુરી બારોટ		

X આ જાતિઓની સંખ્યાનો સમાવેશ ઉપરોકત સંખ્યામાં થઇ જાય છે.

આપણા દેશના બંધારણની કલમ ૪૬ માં પછાત વર્ગોના, ખાસ કરીને અસ્પૃશ્ય જાતિઓના તથા આદિવાસીઓના આર્થિક તેમજ શૈક્ષણિક વિકાસની જવાબદારી તથા તેમને કોઇપણ જાતના સામાજિક અન્યાયમાંથી તથા શોષણમાંથી બચાવવાની જવાબદારી રાજ્ય સરકારોને માથે નાખી તે અંગે ઘટતા પગલાં લેવાનું સૂચવવામાં આવ્યું છે.

શરૂઆતમાં અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ કાર્યક્રમ અને પછાત વર્ગ કલ્યાણને લગતી યોજનાઓ રાજ્ય દ્વારા અમલમાં મૂકવામાં આવેલ, પરંતુ વખત જતાં જણાયું કે અનુસૂચિત જાતિના લોકોના ઉત્કર્ષની જવાબદારી દરેક વિકાસ વિભાગને સોંપવી જોઇએ, અને તે બાબત એપ્રિલ ૧૯૭૫ માં વડાપ્રધાન દ્વારા રાજ્યોના પછાત વર્ગ કલ્યાણ ખાતાના મંત્રીશ્રીઓની બેઠકમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવી હતી. જેનો ગૃહમંત્રાલય અને આયોજન કમિશને સ્વીકૃતિ આપી ડિસેમ્બર ૧૯૭૬ માં દરેક ખાતાની વિકાસ યોજનાઓના વિકાસ કાર્યક્રમમાં અનુસૂચિત જાતિની વ્યક્તિઓ માટે ઓછામાં ઓછા ૭ ટકા ફાળવવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ, અને આ દિશામાં નક્કર કાર્યક્રમ હાથ ધરવાના પગલા રૂપે દેશની નીતિને અનુરૂપ "સ્પેશિયલ - કોમ્પોનન્ટ પ્લાન" નું આયોજન કરવામાં આવ્યું. તદ્ઉપરાંત તા.૧૯-૪-૮૦ ના રોજ મળેલ આયોજન કમિશનની બેઠકમાં નક્કી કરવામાં આવ્યું કે છઠ્ઠી પંચવર્ષીય યોજનાના પાંચ વર્ષ દરમ્યાન દરેક રાજ્યમાંની ૫૦ ટકા અનુસૂચિત જાતિની વસતિને વિકાસ કાર્યક્રમોમાં આવરી લઇ તેમને ગરીબી રેખાથી ઉપર લાવવા પ્રયત્નો કરવા.

ખાસ અંગભૂત યોજનાના (સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન) ના મુખ્ય ઉદ્દેશો નીચે પ્રમાણે છે.

૧. અનુસૂચિત જાતિની વસ્તીનું વધુ પ્રમાણ ધરાવતાં વિસ્તારો નક્કી કરવા.
૨. છઠ્ઠી પંચવર્ષીય યોજનાના ગાળામાં ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા અનુ.જાતિની વસ્તીને ગરીબીની રેખાથી ઉપર લાવી શકાય તેવી રીતે તેમનો આર્થિક ઉત્કર્ષ સાધી શકાય તેવા કાર્યક્રમો ઘડી કાઢી તેનો અમલ કરાવવો.

૩. જુદા જુદા વ્યવસાયિક જુથોની જરૂરિયાત અને ખાસ કરીને જેઓ યોજનાના લાભથી વંચિત રહી ગયા હોય તેવા અનુસૂચિત જાતિના લોકોની જરૂરિયાતોનો અંદાજ કાઢી અને તેમના પ્રશ્નો નક્કી કરવા.
૪. તેમની જરૂરિયાતો જાણી તેના આધારિત યોજનાઓ નક્કી કરવી.

ઉપરોકત હેતુઓને ધ્યાનમાં રાખી ગુજરાત રાજ્યમાં પણ રાષ્ટ્રીય નીતિને અનુરૂપ સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન તૈયાર કરી છઠ્ઠી પંચવર્ષીય યોજના દરમ્યાન (૧૯૮૦-૮૧ થી ૧૯૮૪-૮૫) દરમ્યાન ગુજરાતની કુલ ૧૮.૨૫ લાખની અનુસૂચિત જાતિની વસતિમાંથી ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા વસ્તીને આવરી લઇ તેમને ગરીબી રેખાથી ઉપર લાવવાનો પ્રયત્ન કરવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ. આથી સમાજ કલ્યાણ ખાતા દ્વારા ૧૯૭૧ ની વસતિ પ્રમાણે સમગ્ર રાજ્યમાંથી ૨૫૦ કે તેથી વધુ અનુ. જાતિની વસતિ ધરાવતા ૧૪૧૧ ગામોની યાદી તૈયાર કરવામાં આવી હતી. આ ૧૪૧૧ ગામોની વસતિએ રાજ્યની કુલ અનુસૂચિત જાતિના વસતિના ૫૦ ટકા જેટલી થાય છે. આ ૧૪૧૧ ગામોને પાંચ વર્ષમાં એટલે કે (૧૯૮૦-૮૧ થી ૧૯૮૪-૮૫) દરમ્યાન આવરી લેવાનું તથા દરેક જિલ્લામાંથી ૨૫૦ કે તેથી વધુ વસતિ ધરાવતાં ગામોમાં વસતા અનુસૂચિત જાતિના કુટુંબોની આર્થિક સામાજિક માહિતી એકઠી કરવાનું વિચારવામાં આવ્યું હતું. આવા ગામોમાંથી દર વર્ષે ૨૦ ટકા ગામો પસંદ કરવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. ગયા વર્ષે આ ૧૪૧૧ ગામોમાંથી ૨૮૫ ગામો મોજણી માટે પસંદ કરવામાં આવ્યાં હતાં. ગયા વર્ષે આ ૨૮૫ ગામોનું મોજણીનું કામ સમાજ કલ્યાણ ખાતા દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. ચાલુ વર્ષે ૧૯૮૧-૮૨નું મોજણીનું કામ ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ સંચાલિત આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્રને સોંપવામાં આવ્યું હતું.

સમાજ કલ્યાણ ખાતા દ્વારા પસંદ થયેલ ૩૧૬ ગામોના આર્થિક સર્વેક્ષણની કામગીરી માટે જુલાઇ ૧૯૮૧ માં કેન્દ્રને પૂછવામાં આવ્યું હતું. કેન્દ્રે આ કામગીરી કરવાની તૈયારી બતાવી હતી. કેન્દ્રગે આ કામ માટે ખર્ચના અંદાજ સાથેની યોજના

તૈયાર કરી સમાજ કલ્યાણ ખાતાને મોકલી હતી. નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતાએ નિર્ણય લઈ તા.૬-૯-૮૧ ના પરિપત્રથી ૩૧૬ ગામોના આર્થિક સર્વેક્ષણનું કામ કેન્દ્રને સોંપ્યુ હતું. પસંદ થયેલ ૩૧૬ ગામોની જિલ્લાવાર માહિતી કોઠા - ૩ માં આપવામાં આવી છે. અને તાલુકાવાર માહિતી પરિશિષ્ટ - ૧ માં આપવામાં આવી છે.

કોઠો -૩

જિલ્લાવાર પસંદ થયેલ ગામોની સંખ્યા અને અનુસૂચિત જાતિની વસતિ

ક્રમ	જિલ્લો	તાલુકાઓની સંખ્યા	પસંદ થયેલ ગામોની સંખ્યા	અનુસૂચિત જાતિની વસતિ
૧.	રાજકોટ	૧૦	૧૪	૫૨૦૧
૨.	પંચમહાલ	૮	૧૧	૪૫૧૨
૩.	સાબરકાંઠા	૧૦	૨૮	૧૧૦૩૭
૪.	કચ્છ	૮	૧૪	૮૫૯૨
૫.	ભાવનગર	૬	૬	૨૯૯૪
૬.	ભરૂચ	૫	૮	૩૧૦૫
૭.	જામનગર	૬	૭	૪૦૩૧
૮.	વલસાડ	૪	૫	૨૨૭૮
૯.	અમદાવાદ	૭	૩૪	૧૭૭૩૦
૧૦.	સુરેન્દ્રનગર	૮	૧૮	૮૭૧૨
૧૧.	સુરત	૫	૬	૨૬૩૦
૧૨.	ખેડા	૧૦	૪૧	૧૭૬૦૧
૧૩.	અમરેલી	૭	૧૧	૫૭૧૬
૧૪.	બનાસકાંઠા	૧૦	૨૦	૮૫૪૨
૧૫.	વડોદરા	૧૧	૧૮	૭૩૧૪
૧૬.	જૂનાગઢ	૧૪	૨૬	૧૧૪૫૯
૧૭.	મહેસાણા	૧૧	૪૬	૨૨૦૫૯
૧૮.	ગાંધીનગર	૧	૩	૧૬૧૫
	કુલ ...	૧૪૧	૩૧૬	૧૪૬૧૨૮

મોજણીનું આયોજન :

સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ પસંદ થયેલ ગામોની મોજણીનું કામ કેન્દ્રને સોંપવામાં આવ્યુ. કેન્દ્રે આ ગામોમાં વસતા કુટુંબોની સામાજિક આર્થિક માહિતી એકત્ર કરવા માટે એક કુટુંબ-પત્રક તૈયાર કર્યું. ગયા વર્ષની મોજણી સમયે જે કુટુંબ - પત્રક તૈયાર કરવામાં આવ્યુ હતુ તે પત્રકના આધારપર ખાતાના અધિકારીઓ સાથે ચર્ચા કરી નવેસરથી એક કુટુંબ પત્રક તૈયાર કરવામાં આવ્યુ હતુ. આ મોજણીનુ ફલક વિશાળ હોય તેમજ સર્વેક્ષણના પરિણામો જે તે ખાતાને ઝડપથી મોકલવાનો ખ્યાલ હતો અને મોજણી ટૂંકાગાળામાં પૂરી કરવાની હતી. તેમજ સમાજ કલ્યાણ ખાતાએ કરેલ દરેક કુટુંબની વ્યકિતગત માહિતી અને જરૂરિયાતો સંબંધિત ખાતાને મોકલવાની હતી. આ બધા પ્રશ્નોને ધ્યાનમાં રાખી સામાન્ય કક્ષાથી ભિન્ન એવી રીતે એકી સાથે કાર્બન મૂકી દરેક કુટુંબની માહિતી ત્રણ નકલમાં મેળવી શકાય એ રીતે બુકફોર્મમાં સમગ્ર કુટુંબનુ માહિતીપત્રક તૈયાર કરવામાં આવ્યુ હતુ. બુકનું ૧ લુ પાનુ સફેદ રંગનુ અને અનુક્રમે બીજુ અને ત્રીજુ લીલા અને લાલ રંગનુ રાખવામાં આવ્યુ હતુ. એક બુકમાં ૧૫ કુટુંબોની માહિતી એકત્ર કરવાની હતી. આ નવીન તરહથી બુકફોર્મમાં માહિતી લેવાનો નિર્ણય નિયામકશ્રી સમાજ કલ્યાણ ખાતાની સાથે ચર્ચા વિચારણા કર્યા પછી લેવામાં આવ્યો હતો અને તેમને આ રીતે માહિતી એકત્ર કરવાની સંમતિ દર્શાવી હતી. આ કુટુંબ - પત્રકમાં માહિતી પૂરી પાડતા કુટુંબો પાસેથી તેમની પેટાજાતિ, શિક્ષણ, વ્યવસાય, આવક, ખર્ચ દેવુ, રહેઠાણની સ્થિતિ, ખેતી-વિષયક, ઉદ્યોગ, વિષયક ધંધા અંગેની જરૂરિયાતો વિશે માહિતી એકઠી કરવામાં આવી હતી. કુટુંબની વ્યાખ્યામાં માતા, પિતા અને અપરિણિત બાળકોનુ બનેલુ એક કુટુંબ ગણવામાં આવ્યુ હતુ. એકજ કુટુંબમાં મોટી ઉંમરના પરિણિત ભાઈઓ, તેમની પત્નીઓ અને બાળકો સાથે રહેતા હોય તેમને અલગ કુટુંબ ગણી માહિતી લેવામાં આવી હતી. કુટુંબ પત્રકનો નમૂનો કોડની યાદી સાથે પરિશિષ્ટ-૨ માં આપવામાં આવ્યો છે. કુટુંબ પત્રક ઉપરાંત પસંદ થયેલ ગામોમાં કયા પ્રકારની સુવિધાઓ આવેલી છે ગામના રસ્તા,

વાહનવ્યવહાર, શાળા, પીવાના પાણીની સંગવડ વગેરેની માહિતી એકત્ર કરવા માટે એક પ્રશ્નાવલિ તૈયાર કરવામાં આવી હતી. આ પ્રશ્નાવલિ ભરવાનું કામ કેન્દ્ર દ્વારા દરેક જિલ્લામાં નિયુકત કરેલ નિરિક્ષક ભાઇઓને સોંપવામાં આવ્યુ હતુ. ગામપત્રકની સાથો સાથ દરેક ગામના હરિજન ફળિયાઓમાં કયા પ્રકારની સવલતો અને સુવિધાઓ અ:વેલી છે તેની માહિતી મેળવવા માટે એક ફળિયા પત્રક તૈયાર કરવામાં આવ્યુ હતુ: જેની ભરવાની જવાબદારી પણ નિરિક્ષકોને સોંપવામાં આવી હતી: સાથો સાથ નિરિક્ષકો અને કેન્દ્રના સેવકોએ પસંદ થયેલ ગામોની મુલાકાત લઇ સહભાગી નિરિક્ષણ દ્વારા કેટલીક માહિતી એકઠી કરી હતી. ગામપત્રક અને ફળિયા પત્રક અનુક્રમે પરિશિષ્ટ ૩ અને ૪ માં આપવામાં આવ્યા છે.

ક્ષેત્રકાર્ય અને સમય :

પસંદ થયેલ ગામોની મોજણીનુ કામ ગયા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ જિલ્લાના ભંગી કષ્ટમુકિત પ્રચારકો અને બક્ષી જ્ઞાતિ માટે નિયુકત થયેલ પ્રચારકો પાસેથી કરાવવાનુ નકકી કરવામાં આવ્યુ હતુ. મોજણીનુ ક્ષેત્રકાર્ય સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૧ ના બીજા અઠવાડિયામાં શરૂ કરવામાં આવ્યુ હતુ.

તાલીમ :

મોજણી પત્રકમાં વિવિધ વિષયક મેળવવાની માહિતી કોઇપણ જાતની મુશ્કેલી સિવાય વ્યવસ્થિત રીતે દરેક કુટુંબ પાસેથી મેળવી શકાય તે માટે જુદા જુદા જિલ્લાના માનદ્ પ્રચારકોને બે દિવસની ખાસ તાલીમ આપવામાં આવી હતી. પ્રચારકોને ઓગષ્ટ ૧૯૮૧માં કેન્દ્રમાં ઘનિષ્ટ રીતે તાલીમ આપવામાં આવી હતી. બે દિવસના એમ પાંચ તાલીમ વર્ગોમાં કુલ ૨૧૪ માનદ્ પ્રચારકોને તાલીમ આપવામાં આપી હતી. જિલ્લાવાર તાલીમ લીધેલ પ્રચારકોની સંખ્યા કોઠા - ૪ માં આપવામાં આવી છે. તાલીમ દરમ્યાન પ્રચારકોને કુટુંબપત્રક ભરવામાં કયા પ્રકારની અડચણો આવે તેમજ કયા પ્રકારની ભૂલો થઇ શકે તેની સમજ આપી હતી અને ફોર્મ

ભરતી વખતે કઇ કઇ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઇએ તેની માહિતી આપવામાં આવી હતી. ફોર્મ ભરનારની વિગતવાર સૂચનાઓ પરિશિષ્ટ - ૫ માં આપી છે. ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે તાલીમ પૂરી થયા પછી જે તે જિલ્લાની કચેરીએ સપ્ટેમ્બરના પહેલા અઠવાડિયામાં બુકલેટો કેન્દ્ર દ્વારા પહોંચાડવામાં આવી હતી અને સપ્ટેમ્બરના બીજા અઠવાડિયાથી પ્રચારકોએ ક્ષેત્રકાર્ય શરૂ કરી દીધુ હતુ. ક્ષેત્રકાર્ય સપ્ટેમ્બરના બીજા અઠવાડિયાથી નવેમ્બરના અંત સુધીમાં પૂર્ણ કરવામાં આવેલ. જેમ જેમ ક્ષેત્રકાર્ય પુરુ થતુ જતુ ગયુ તેમ તેમ પત્રકો ભરીને કેન્દ્રને પહોંચાડવામાં આવ્યા હતા. ઓકટોબરના ત્રીજા અઠવાડિયામાં બધા પત્રકો ભરાઇને કેન્દ્રમાં આવી ગયા હતા.

કોઠો - ૩

આદિવાસી સંશોધન કેન્દ્રમાં સર્વેક્ષણ માટે
જિલ્લાવાર અપાયેલ તાલીમાર્થીઓની સંખ્યા

અ.નં.	જિલ્લો	પસંદ થયેલ ગામ	કુલ પ્રચારક	તાલીમ વર્ગ ૧	૨	૩	૪	૫	કુલ
૧.	મહેસાણા	૪૬	૨૦	૧૮	૧	-	-	૧	૨૦
૨.	બનાસકાંઠા	૨૦	૧૮	-	૫	૨	૧	૭	૧૫
૩.	સાબરકાંઠા	૨૮	૨૦	૧૦	૫	૨	-	-	૧૭
૪.	પંચમહાલ	૧૧	૧૭	-	૭	૩	૨	૫	૧૭
૫.	અમદાવાદ	૩૪	૨૦	-	૧૧	-	-	૫	૧૬
૬.	ખેડા	૪૧	૨૦	-	૧૭	-	-	૩	૨૦
૭.	ગાંધીનગર	૩	૫	-	૨	-	-	૧	૩
૮.	સુરેન્દ્રનગર	૧૮	૧૯	-	૧૨	૨	-	૨	૧૬
૯.	કચ્છ	૧૪	૧૨	-	૧	-	-	-	૨
૧૦.	સુરત	૬	૧૭	-	-	૪	-	૨	૬
૧૧.	ભરૂચ	૮	૧૯	-	-	૧૨	૩	-	૧૫
૧૨.	વલસાડ	૫	૧૪	-	-	-	-	૩	૩
૧૩.	વડોદરા	૧૮	૨૦	-	-	૩	૫	૭	૧૫
૧૪.	જામનગર	૭	૧૮	-	-	-	૧૭	-	૧૭
૧૫.	ભાવનગર	૬	૧૮	-	-	-	૧૦	-	૧૦
૧૬.	જૂનાગઢ	૨૬	૧૪	-	-	-	૭	૨	૯
૧૭.	રાજકોટ	૧૪	૨૦	-	-	-	૩	૩	૬
૧૮.	અમરેલી	૧૧	૧૭	-	-	૨	૧	૪	૭
	કુલ....	૩૧૬	૩૦૮	૨૮	૬૨	૩૦	૪૯	૪૫	૨૧૪

ક્ષેત્રકાર્ય, સમર્થ અને નિરીક્ષણ :

પસંદ થયેલ ગામોની મોજણીનું કામ ગયા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ જિલ્લાના ભંગી કષ્ટમુક્ત પ્રચારકો અને બક્ષી જાતિ માટે નિયુક્ત થયેલ પ્રચારકો પાસેથી કરાવવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું. પ્રચારકો દ્વારા ભરેલ પત્રકોના નિરીક્ષણ માટે દરેક જિલ્લા માટે એક નિરીક્ષકની નિમણૂંક કેન્દ્ર દ્વારા કરવામાં આવી હતી. નિરીક્ષકોની નિમણૂંક ઓગષ્ટના છેલ્લા અઠવાડિયામાં કરવામાં આવી હતી. નિરીક્ષકોને કઇ રીતે માહિતી એકઠી કરવી તેમજ પ્રચારકો દ્વારા એકઠી કરવામાં આવેલી માહિતીની ચકાસણી કરવી વગેરે માટે સઘન રીતે તાલીમ આપવામાં આવી હતી. અને દરેક ગામની અવલોકન નોંધ તૈયાર કરવાનું તેમજ ગામપત્રક અને ફળિયા પત્રક ભરવાની જવાબદારી સોંપવામાં આવી હતી. તેમને ભરાયેલ પત્રકોના ૧૦ ટકાનું રેન્ડમથી ચેકીંગ કર્યુ હતું. નિરીક્ષકોની જે કાર્ય સૂચિ તૈયાર કરવાની હતી તેનો નમૂનો પરિશિષ્ટ - ૬ માં સામેલ છે.

નિરીક્ષકો ઉપરાંત કેન્દ્રના સેવકોને પણ જુદા જુદા જિલ્લામાં નિરીક્ષણનું કામ સોંપવામાં આવ્યું હતું. કેન્દ્રના સેવકોને કામની ગોઠવણી જિલ્લા કક્ષાએ બરોબર ગોઠવાઇ ગઇ છે કે કેમ તેમજ બધી સામગ્રી જે તે પ્રચારકોને પહોંચી છે કે કેમ અને પ્રચારક અને નિરીક્ષકે જે તે ગામની મુલાકાત લીધી છે કે નહીં તેની તપાસ કરી વિગતવાર નોંધ આપવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. તેમજ પસંદ થયેલ ગામોમાં લોકોની સ્થિતિ તેમજ તેમની સાથે તેમના પ્રશ્નોની વિગતે ચર્ચા કરી નોંધ આપવાની હતી.

ક્ષેત્રકાર્ય પુરું થયા પછી કેન્દ્રના નિયામકશ્રી ડો. ઠાકોરભાઇ નાયક તેમજ પ્રોજેક્ટના સંબંધિત અધિકારી શ્રી મુસ્તાઅલી મસવી અને શ્રી ઇશ્વરભાઇ પરમારે જુદા જુદા વિસ્તારોની મુલાકાત લઇ જે તે માહિતી એકઠી કરવામાં આવી છે તેની ચકાસણી કરી હતી અને જે તે ગામના લોકોની સાથે તેમના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરી માહિતી એકઠી કરી હતી. આમ માનદ્ પ્રચારકો દ્વારા એકઠી કરવામાં આવેલ માહિતીની ચકાસણી ત્રણ તબક્કે કરવામાં આવી હતી.

આમ છતા પ્રચારકો દ્વારા માહિતી એકઠી કરવામા થોડી ઘણી ક્ષતિ રહી હતી. તેમ છતા સમગ્ર રીતે જોઇએ તો જે કંઇ માહિતી એકઠી કરવામા આવી છે તે આધારભૂત અને વિશ્વસનીય ગણી શકાય.

મોજણી દરમ્યાન એકત્ર કરવામા આવેલી માહિતીનુ કોષ્ટીકરણ તથા પૃથ્થકરણનુ કાર્ય ક્ષેત્રકાર્ય પુરુ થતા માસ નવેમ્બરમા શરૂ કરી દેવામા આવ્યુ હતુ. આ કામગીરી બે તબક્કામા કરવામા આવી હતી. પ્રથમ તબક્કા દરમ્યાન સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબની બધી જ વિગતોની એકી સાથે સરવાળાનુ Totaling કરવામા આવ્યુ હતુ. આ કામગીરી લગભગ એક મહિના સુધી ચાલી હતી. ત્યાર-બાદ બીજા તબક્કામા ઉપરોકત પત્રક પરથી આવરી લેવાયેલા કુટુંબોની જિલ્લાવાર, વિષયવાર વિવિધ જરૂરિયાતો દર્શાવતા પત્રકોમા કોષ્ટીકરણ કરી પરિણામો તૈયાર કરવામા આવેલા. જેમ જેમ જિલ્લાવાર તારણો તૈયાર થતા ગયા તેમ તેમ સમાજ કલ્યાણ ખાતાને પાંચ નકલમા મોકલી આપવામા આવ્યા હતા. ડિસેમ્બર ૧૯૮૧ ના અંત સુધીમા દરેક જિલ્લાના તારણો તેમજ દરેક સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબની માહિતી બે નકલમા ખાતાને મોકલી આપવામા આવી હતી. ત્યાર પછી આ તારણો પરથી અહેવાલ લખવાનુ કાર્ય શરૂ કરવામા આવ્યુ હતુ.

૧૯૮૦-૮૧ ના કોમ્પોનન્ટ પ્લાનની સમીક્ષા :

૧૯૮૦-૮૧ ના વર્ષમા ૨૮૫ ગામોની મોજણી કરવામા આવી હતી. આ ૨૮૫ ગામોમા કુલ ૩૬૦૬૪ કુટુંબોને આવરી લીધા હતા. સર્વેક્ષણમા આવરી લીધેલ કુલ કુટુંબોની સભ્ય સંખ્યા ૧,૪૮,૪૧૨ ની હતી. જેમાંથી ૭૭,૨૨૫ પુરૂષો અને ૭૧,૧૮૭ સ્ત્રીઓ હતી. તપાસેલ કુટુંબોમા સૌથી વધુ વસ્તી વણકરોની અને ત્યારબાદ ચમાર, ભંગી, ગરોડા તથા મેઘવાળની હતી.

તપાસેલ કુટુંબોમા અક્ષરજ્ઞાનનુ પ્રમાણ ૩૯ ટકા જેટલુ હતુ. પુરૂષોમા અક્ષરજ્ઞાનનુ પ્રમાણ ૫૨ ટકા અને સ્ત્રીઓમા ૨૪ ટકા જેટલુ હતુ. તપાસેલ કુલ વસતિમાંથી ૩૧ ટકા ખેતી તથા ખેત-મજૂરીમા, ૩૪ ટકા અન્ય મજૂરી કામમા, ૧૯ ટકા નોકરીમા,

૧૬ ટકા વંશ પરંપરાગત ધંધાઓમા અને ૦.૧૪ ટકા આધુનિક વ્યવસાયોમા હતા.

તપાસેલ કુલ ૩૬,૦૬૪ કુટુંબોમાંથી ૨૩,૧૨૫ કુટુંબો પાસે રહેવા માટે પોતાનુ ઘર હતુ. તેમ છતા તપાસમાંથી ૩૩,૭૧૩ કુટુંબોએ રહેઠાણની માંગણી કરી હતી. શિક્ષણ વિષયક માહિતી તપાસીએ તો તપાસેલ ગામોમાંથી ૬ થી ૨૧ વર્ષની વયના કુલ ૧૯,૫૨૪ છોકરા-છોકરીઓ વિવિધ કારણોસર ભણતા ન હતા અથવા ભણવાનુ છોડી દીધુ હતુ. આ ઉપરાંત આ ગામોમા અભ્યાસ કરતા કુલ ૧૨,૪૧૦ અનુસૂચિત જાતિના વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિનો લાભ મળ્યો ન હોતો.

આરોગ્ય વિષયક માહિતી તપાસતા જાણવા મળ્યુ હતુ કે કુલ ૫૫૩૩ બાળકોને શીતળાની રસી મૂકાઇ નહોતી, ૧૬૮૪૫ બાળકોને પોલિયોની રસી મૂકાઇ નહોતી તથા ૧૪,૮૦૩ બાળકો ત્રિગુણી રસી મૂકયા વિનાના હતા. તપાસેલ કુટુંબોની ૧,૭૭૭ વ્યકિતઓ ગંભીર બીમારીથી પીડાતા હતા. ૧૩૩૩ વ્યકિતઓ ખોડ-ખાંપણવાળી હતી. જેમાંથી ૩૭૨ વ્યકિતઓએ સાધનો માટે તથા ૫૩૪ વ્યકિતઓએ નાણાકીય જરૂરિયાત માટે માંગણી કરી હતી.

પરંપરાગત ધંધા ઉદ્યોગમા ઓછા રોકાયેલા હતા. કાચો-માલ તેમજ સાધનોના અભાવે સારી રીતે ધંધો કરી શકતા નહોતા. કુલ ૪૪૮૬ વ્યકિતઓ વંશ પરંપરાગત ધંધાના વિકાસ માટે, ૮૨૫ વ્યકિતઓએ કાચો માલ અને ખેતપેદાશ પર આધારિત ઉદ્યોગો અંગે જરૂરિયાતો દર્શાવી હતી. ૫૭૩૨ વ્યકિતઓએ બીજો ધંધો કરી શકે તે માટે તાલીમની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. ૬૩૪૨ વ્યકિત-ઓએ પોતાના કુટુંબના જીવનનિર્વાહ માટે રીક્ષા, ટેમ્પો, બળદ-ગાડુ, હાથલારીની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી.

તપાસેલ ગામોમાંથી કુલ ૧૦૦ ટકા જમીન અંગેની તકરારના કિસ્સા જાણવા મળ્યા હતા. જમીન સુધારણા તેમજ ખેતવિષયક જરૂરિયાતો દર્શાવનારની સંખ્યા ૪૬૨૩ ની હતી. જ્યારે પશુ-પાલનના ધંધા માટે ૧૫૨૪૨ કુટુંબોએ ઢોરની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. એકંદરે તપાસેલ કુટુંબોની આર્થિક સ્થિતિ સારી નહોતી.

પ્રકરણ -:૨:

વસતિ અને શિક્ષણ

અગાઉના પ્રકરણમાં જણાવ્યા મુજબ ચાલુ પંચવર્ષીય યોજના દરમ્યાન ૨૫૦ કરતાં વધુ અનુસૂચિત જાતિની વસતિ ધરાવતા ૧૪૧૧ ગામોને સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ યોજના હેઠળ આવરી લેવાનુ નક્કી કરવામાં આવ્યુ છે.

ચાલુ વર્ષે ૧૯૮૧-૮૨ દરમ્યાન અનુસૂચિત જાતિના કુટુંબોના આર્થિક ઉત્કર્ષના ધ્યેયને હાંસલ કરવા માટે અને આવા લોકોની જરૂરિયાતો અંગે માહિતી મેળવવા ૩૧૬ ગામોમાં આર્થિક - સામાજિક મોજણી હાથ ધરવામાં આવી હતી.

:૧: <u>જિલ્લાવાર અને ગામદીઠ કુટુંબની સંખ્યા</u> :

મોજણી દરમ્યાન આવરી લેવામાં આવેલ જિલ્લાવાર ગામોની સંખ્યા અને ગામદીઠ અનુસૂચિત કુટુંબની સંખ્યા કોઠા - ૨:૧ માં આપવામાં આવી છે.

કોઠા - ૨:૧ પરથી જણાય છે કે સૌથી વધુ ગામદીઠ અનુસૂચિત કુટુંબોની સંખ્યા અનુક્રમે અમદાવાદ, બનાસકાંઠા, અમરેલી, ખેડા અને સુરેન્દ્રનગર જિલ્લામાં હતી. સૌથી ગામદીઠ ઓછા કુટુંબો વલસાડ જિલ્લામાં હતાં. સરેરાશ ગામદીઠ અનુસૂચિત જાતિના કુટુંબોની સંખ્યા ૧૦૭ ની હતી.

કોઠો - ૨:૧

જિલ્લાવાર પસંદ થયેલ ગામો અને સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબ સંખ્યા

ક્રમ	જિલ્લો	પસંદ થયેલ ગામોની સંખ્યા	મોજણી કરેલ કુટુંબ સંખ્યા	ગામદીઠ કુટુંબ સંખ્યા	મોજણી કરેલ કુલ કુટુંબના ટકા
૧.	ખેડા	૪૧	૪૭૨૪	૧૧૫	૧૩.૯
૨.	અમદાવાદ	૩૪	૪૬૧૭	૧૩૫	૧૩.૭
૩.	મહેસાણા	૪૬	૪૩૭૫	૯૫	૧૨.૯
૪.	સાબરકાંઠા	૨૮	૩૧૫૩	૧૧૨	૯.૪
૫.	જૂનાગઢ	૨૬	૨૭૬૭	૧૦૬	૮.૨
૬.	બનાસકાંઠા	૨૦	૨૬૧૩	૧૩૦	૭.૭
૭.	સુરેન્દ્રનગર	૧૮	૨૨૩૧	૧૨૩	૬.૭
૮.	વડોદરા	૧૮	૧૫૬૨	૮૬	૪.૬
૯.	અમરેલી	૧૧	૧૪૨૮	૧૨૯	૪.૨
૧૦.	પંચમહાલ	૧૧	૧૧૪૭	૧૦૪	૩.૪
૧૧.	કચ્છ	૧૪	૧૪૧૭	૧૦૧	૩.૩
૧૨.	રાજકોટ	૧૪	૧૦૩૨	૭૩	૩.૦
૧૩.	જામનગર	૭	૭૭૮	૧૧૧	૨.૩
૧૪.	ભાવનગર	૬	૭૭૨	૧૨૮	૨.૪
૧૫.	ભરૂચ	૮	૬૦૯	૭૬	૧.૮
૧૬.	સુરત	૬	૪૩૫	૭૨	૧.૨
૧૭.	ગાંધીનગર	૩	૨૫૪	૮૪	૦.૭
૧૮.	વલસાડ	૫	૨૦૪	૪૦	૦.૬
	કુલ....	૩૧૬	૩૪૧૧૮	૧૦૭	૧૦૦.૦

:૨: જ્ઞાતિવાર મોજણીમાં આવરી લીધેલ કુટુંબ સંખ્યા :

મોજણી દરમ્યાન આવરી લીધેલા કુટુંબોનું જ્ઞાતિવાર વર્ગીકરણ કોઠા - ૨:૨ માં આપવામાં આવ્યું છે. કોઠા - ૨:૨ પરથી જણાય છે કે કુલ કુટુંબોમાં સૌથી વધુ સંખ્યા વણકરોની હતી અને ત્યારબાદ અનુક્રમે ચમાર અને ભંગીની હતી. કુલ સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબોના ૮૭.૫૫ ટકા કુટુંબો અનુસૂચિત જાતિની ત્રણ મહત્વની જાતિ વણકર, ચમાર અને ભંગીના હતા. માતંગ, તીરગરા, બાવા, નાડિયાની સંખ્યા ૧ ટકા કરતાં પણ ઓછી હતી. સેનવા, મોચીગર અને તુરી લગભગ ૨ થી ૩ ટકા જેટલા હતા. જિલ્લાવાર અને જ્ઞાતિવાર સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબોની સંખ્યા પરિશિષ્ટ - ૮ માં આપવામાં આવી છે.

જિલ્લાવાર જ્ઞાતિઓની કુટુંબ સંખ્યા તપાસતાં જણાય છે કે માતંગ કુટુંબો કચ્છ અને જામનગર જિલ્લામાં છે. જ્યારે મેઘવાળની વસતિ કચ્છ જિલ્લામાં છે. નાડિયા અને હાડી કુટુંબોનો વસવાટ જૂનાગઢ અને ભાવનગરમાં છે. ઢેડ સાધુ અને બાવા કુટુંબો અમદાવાદ, સુરેન્દ્રનગર અને જૂનાગઢ જિલ્લામાં જોવા મળયાં હતાં.

કોઠો - ૨:૨

જ્ઞાતિવાર સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબ સંખ્યા

ક્રમ	જ્ઞાતિ	કુટુંબ સંખ્યા	કુલ કુટુંબમાં ટકા
૧.	વણકર	૧૬૬૭૫	૪૮.૮૮
૨.	ચમાર	૭૮૦૨	૨૨.૮૮
૩.	ભંગી	૫૧૪૪	૧૫.૦૮
૪.	ગરોડા - ગરો	૧૪૩૮	૪.૨૨
૫.	સેનવા	૯૩૩	૨.૭૪
૬.	મોચીગર	૬૦૭	૧.૭૮
૭.	તુરી	૫૯૬	૧.૭૪
૮.	મેઘવાળ	૩૦૦	૦.૮૭
૯.	નાડિયા - હાડી	૨૫૩	૦.૭૪
૧૦.	બાવા - ઢેડ સાધુ	૧૯૫	૦.૫૭
૧૧.	તીરગરા - તીરબંદા	૧૫૦	૦.૪૩
૧૨.	માતંગ	૨૫	૦.૦૭
	કુલ ...	૩૪૧૧૮	૧૦૦.૦૦

:૩: વસ્તી :

મોજણી દરમ્યાન ૩૧૬ ગામોમા કુલ ૩૪૧૧૮ કુટુંબોને આવરી લેવામા આવ્યા હતા. આ કુટુંબોની વ્યક્તિઓની કુલ સંખ્યા ૧૬૦૨૯૩ હતી. જેમા પુરૂષોની સંખ્યા ૮૩૧૬૧ (૫૧.૮૮ ટકા) અને સ્ત્રીઓની સંખ્યા ૭૭૧૩૨ (૪૮.૧૨ ટકા) હતી. પુરૂષોની સંખ્યા સ્ત્રીઓ કરતા થોડી વધારે હતી. આમ સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબોનુ કુટુંબકદ સરેરાશ ૪.૭૦ નુ હતુ. જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ કરેલ કુલ કુટુંબોની સભ્ય સંખ્યા અને કુટુંબનુ કદ કોઠા - ૨:૩ મા આપવામા આવ્યુ છે.

કોઠા ૨:૩ મા જણાવેલ માહિતી પરથી જોઇ શકાય છે કે સર્વેક્ષણ કરેલ જિલ્લાઓમા સૌથી વધારે કુટુંબનુ કદ ભાવનગર જિલ્લામા અને સૌથી ઓછામા ઓછુ ખેડા જિલ્લામા જોવા મળ્યુ હતુ. કુલ ૧૮ જિલ્લામાંથી ૮ જિલ્લાઓમા કુટુંબનુ કદ ૫ કરતા વધારે હતુ.

કોઠો - ૨:૩

જિલ્લાવાર કુલ કુટુંબની સભ્ય સંખ્યા અને કુટુંબકદ

ક્રમ	જિલ્લો	કુટુંબની કુલ સંખ્યા			કુલ કુટુંબ સંખ્યા	કુટુંબનુ કદ
		પુરૂષ	સ્ત્રી	કુલ		
૧.	અમદાવાદ	૧૦૪૭૬	૯૫૩૮	૧૯૯૧૪	૪૬૧૭	૪.૩૧
૨.	મહેસાણા	૧૦૯૨૪	૧૦૦૦૧	૨૦૯૨૫	૪૩૭૫	૪.૭૮
૩.	ખેડા	૧૦૭૫૧	૯૪૩૪	૨૦૧૮૫	૪૭૨૪	૪.૨૭
૪.	ગાંધીનગર	૭૧૧	૬૦૮	૧૩૧૯	૨૫૪	૫.૧૯
૫.	ભરૂચ	૧૪૧૭	૧૩૪૭	૨૭૬૪	૬૦૯	૪.૫૪
૬.	સુરત	૧૧૧૭	૧૧૦૬	૨૨૨૩	૪૩૫	૫.૧૧
૭.	વલસાડ	૫૯૭	૫૭૩	૧૧૭૦	૨૦૪	૫.૭૪
૮.	પંચમહાલ	૩૬૯૨	૨૫૩૮	૫૨૩૦	૧૧૪૭	૪.૫૬
૯.	વડોદરા	૩૬૫૧	૩૩૬૦	૭૦૧૧	૧૫૬૨	૪.૪૯
૧૦.	બનાસકાંઠા	૬૦૭૫	૫૮૫૬	૧૧૯૩૧	૨૬૧૩	૪.૫૭
૧૧.	સાબરકાંઠા	૭૨૭૬	૬૭૪૪	૧૪૦૨૦	૩૧૫૩	૪.૪૫
૧૨.	ભાવનગર	૨૨૯૦	૨૧૭૮	૪૪૬૮	૭૭૨	૫.૭૯
૧૩.	જામનગર	૨૩૧૫	૨૨૨૦	૪૫૩૫	૭૭૮	૫.૮૩
૧૪.	રાજકોટ	૨૭૬૨	૨૫૦૮	૫૨૭૦	૧૦૩૨	૫.૧૧
૧૫.	જૂનાગઢ	૭૩૮૩	૬૯૫૨	૧૪૩૩૫	૨૭૬૭	૫.૧૮
૧૬.	સુરેન્દ્રનગર	૫૪૨૦	૫૦૩૮	૧૦૪૫૮	૨૨૩૧	૪.૬૯
૧૭.	અમરેલી	૩૮૩૧	૩૭૧૬	૭૫૪૭	૧૪૨૮	૫.૨૯
૧૮.	કચ્છ	૩૪૭૩	૩૪૧૫	૬૮૮૮	૧૪૧૭	૪.૮૬
	કુલ ...	૮૩૧૬૧	૭૭૧૩૨	૧૬૦૨૯૩	૩૪૧૧૮	૪.૭૦

મોજણી કરેલ કુટુંબના સભ્યોનું વયજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ કોઠા - ૨:૪ માં આપવામાં આવ્યું છે.

કોઠો - :૨:૪

કુટુંબના સભ્યોનું વયજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ

વયજૂથ	પુરૂષ	ટકા	સ્ત્રી	ટકા	કુલ	ટકા
૬ વર્ષથી નીચે	૧૫૯૯૯	૧૯.૨૪	૧૪૯૩૧	૧૯.૩૬	૩૦૯૩૦	૧૯.૩૦
૭ વર્ષથી ૧૪ વર્ષ	૧૮૯૬૬	૨૨.૮૧	૧૫૬૦૫	૨૦.૨૩	૩૪૫૭૧	૨૧.૫૭
૧૫ વર્ષથી ૨૫ વર્ષ	૧૯૪૧૦	૨૩.૩૪	૧૫૪૯૭	૨૦.૦૯	૩૪૯૦૭	૨૧.૭૮
૨૬ વર્ષથી ૫૦ વર્ષ	૨૩૮૧૫	૨૮.૫૫	૨૪૬૫૯	૩૧.૯૭	૪૮૪૭૪	૩૦.૨૪
૫૦ વર્ષથી વધુ	૪૯૭૧	૬.૦૬	૬૪૪૦	૮.૩૫	૧૧૪૧૧	૭.૧૧
કુલ...	૮૩૧૬૧	૫૧.૮૮	૭૭૧૩૨	૪૮.૧૨	૧૬૦૨૯૩	૧૦૦.૦૦

કોઠા - ૨:૪ માં આપેલા આંકડાઓ પરથી જોઇ શકાય છે કે કુલ વસતિમાંથી ૧૯.૩૦ ટકા વસતિ ૬ વર્ષથી ઓછી વયની વ્યકિતઓની હતી. જ્યારે ૭ થી ૧૪ વર્ષની વયની વ્યકિતઓ ૨૧.૫૭ ટકા, ૧૫ થી ૨૫ વર્ષની વયની વસતિ ૨૧.૭૮ ટકા અને ૨૬ થી ૫૦ વર્ષની વયની વ્યકિતઓ ૩૦.૨૪ ટકા અને ૫૦ વર્ષથી વધુ ઉંમરના માત્ર ૭.૧૧ ટકા હતાં. જાતિવાર વર્ગીકરણ કરતાં જોવા મળે છે કે ૭ થી ૧૪ વર્ષમાં અને ૧૫ થી ૨૫ વર્ષના વયજૂથમાં પુરૂષો કરતાં સ્ત્રીઓની સંખ્યા ઓછી છે. જ્યારે ૨૬ વર્ષથી ૫૦ વર્ષ અને ૫૦ વર્ષથી વધુ વયના જૂથમાં પુરૂષો કરતાં સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ વધુ જોવા મળે છે. વયજૂથની જિલ્લાવાર માહિતી પરિશિષ્ટ-૯ માં આપવામાં આવી છે.

રાજ્યમાં આવરી લીધેલા ગામોમાં વસતાં ૧૫ થી નીચેના વયના ૪૨.૦૫ ટકા પુરૂષો હતા. પંચમહાલ, બનાસકાંઠા, ભાવનગર, જામનગર, રાજકોટ, જૂનાગઢ, સુરેન્દ્રનગર, અમરેલી

અને કચ્છ જિલ્લામાં કુલ સરેરાશ કરતાં પુરૂષોનું પ્રમાણ આ વયજૂથમાં વધુ જોવા મળેલ. જ્યારે અન્ય જિલ્લાઓમાં સરેરાશ કરતાં ઓછું હતું. રાજ્યમાં આવરી લીધેલા ગામોમાં ૧૫ થી નીચેના વયજૂથમાં સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ ૩૯.૫૯ ટકા હતું. પંચમહાલ, બનાસકાંઠા, ભાવનગર, જામનગર, રાજકોટ, જૂનાગઢ, અમરેલી અને કચ્છમાં સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ સરેરાશ કરતાં વધુ હતું. જ્યારે અન્ય જિલ્લાઓમાં ઓછું હતું.

આજ પ્રમાણે પુરૂષોની કુલ વસતિમાં ૧૫ થી ૫૦ વર્ષની વયની વ્યકિતઓની ટકાવારી ૫૧.૮૯ ટકા હતી. અમદાવાદ, મહેસાણા, ખેડા, ગાંધીનગર, ભરૂચ, સુરત, પંચમહાલ, વડોદરા, અને સાબરકાંઠા જિલ્લામાં આવું પ્રમાણ વધુ જોવા મળેલ.

આવી રીતે સ્ત્રીઓમાં સરેરાશ ૫૨.૭૬ ટકા સ્ત્રીઓ ૧૫ થી ૫૦ વર્ષની વયજૂથમાં હતી. અમદાવાદ, ખેડા, ગાંધીનગર, ભરૂચ, સુરત, વલસાડ, પંચમહાલ, વડોદરા, બનાસકાંઠા, સાબરકાંઠા જિલ્લામાં સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ સરેરાશ કરતા વધુ જોવા મળ્યું હતું.

આજ પ્રમાણે કુલ સર્વેક્ષણ કરેલ ગામોમાં ૫૦ વર્ષથી ઉપરની વ્યકિતઓમાં પુરૂષોની સંખ્યા ૬.૦૬ ટકા હતી. મહેસાણા, ખેડા, ભરૂચ, સુરત, વલસાડ, વડોદરા, સુરેન્દ્રનગર અને કચ્છ જિલ્લામાં પુરૂષોનું પ્રમાણ સરેરાશ કરતાં વધુ હતી. એજ પ્રમાણે ૫૦ વર્ષથી વધુ વયની ૮.૩૫ ટકા સ્ત્રીઓ હતી. સરેરાશ કરતાં વધુ પ્રમાણ ખેડા, ગાંધીનગર, ભરૂચ, સુરત, વડોદરા, સુરેન્દ્રનગર અને કચ્છ જિલ્લામાં હતી.

વયજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ કરતાં કુલ સરેરાશ કરતાં કયા જિલ્લામાં કયા વયજૂથમાં સરેરાશ વધુ હતી તેની માહિતી નીચે કોઠા - ૨:૫ માં આપવામાં આવી છે.

કોઠો - ૨:૫

વયજૂથ પ્રમાણે કુલ સરેરાશ વસતિ કરતા વધુ સરેરાશ દર્શાવતા જિલ્લાઓ

વયજૂથ	કુલ સરેરાશ	સરેરાશ કરતા વધુ વસતિ ધરાવતા જિલ્લાઓ
૬ વર્ષથી નીચે	૧૯.૩૦	પંચમહાલ, બનાસકાંઠા, ભાવનગર, જામનગર, રાજકોટ, જૂનાગઢ, સુરેન્દ્રનગર, અમરેલી, કચ્છ.
૭ વર્ષથી ૧૪ વર્ષ	૨૧.૫૭	ગાંધીનગર, ભરૂચ, સુરત, પંચમહાલ, ભાવનગર, જામનગર, જૂનાગઢ, રાજકોટ, અમરેલી, અને કચ્છ
૧૫ વર્ષથી ૨૫ વર્ષ	૨૧.૭૮	મહેસાણા, ગાંધીનગર, ખેડા, ભરૂચ, વલસાડ, વડોદરા, બનાસકાંઠા, ભાવનગર, જામનગર, રાજકોટ, જૂનાગઢ
૨૫ વર્ષથી ૫૦ વર્ષ	૩૦.૨૪	અમદાવાદ, ખેડા, ગાંધીનગર, ભરૂચ, સુરત, પંચમહાલ, વડોદરા, સાબરકાંઠા અમરેલી
૫૦ વર્ષથી વધુ	૭.૧૧	મહેસાણા, ખેડા, ગાંધીનગર, ભરૂચ, સુરત, વલસાડ, વડોદરા, સુરેન્દ્રનગર, અને કચ્છ.

અક્ષરજ્ઞાન :

આવરી લીધેલા ૩૧૬ ગામોમાં અનુસૂચિત જાતિની કુલ વસતિમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ કોઠા - ૨:૬ માં આપવામાં આવ્યુ છે.

કોઠો - ૨:૬

સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ

વિગત	પુરૂષ	સ્ત્રી	કુલ
અભણ	૩૬૮૪૯ (૪૪.૩૧)	૫૩૧૭૬ (૬૮.૯૪)	૯૦૦૨૫ (૫૬.૧૬)
શિક્ષિત	૨૪૮૩૨ (૨૯.૮૬)	૧૨૦૧૭ (૧૫.૫૮)	૩૬૮૪૯ (૨૨.૯૮)
ચાલુ અભ્યાસ	૨૧૪૮૦ (૨૫.૮૩)	૧૧૯૩૯ (૧૫.૪૮)	૩૩૪૧૯ (૨૦.૮૬)
કુલ ...	૮૩૧૬૧ (૧૦૦.૦૦)	૭૭૧૩૨ (૧૦૦.૦૦)	૧૬૦૨૯૩ (૧૦૦.૦૦)

(કૌંસમાં આપેલા આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

કોઠા - ૨:૬ માં આપેલ માહિતી પરથી જોઇ શકાય છે કે આવરી લીધેલા ૩૧૬ ગામોમાં અનુસૂચિત જાતિના લોકોની કુલ ૧૬૦૨૯૩ ની વસતિમાંથી ૯૦૦૨૫ વ્યક્તિઓ એટલે કે કુલ વસતિના ૫૬.૧૬ ટકા અભણ હતી. જ્યારે ૭૦૨૫૮ વ્યક્તિઓ એટલે કે ૪૩.૮૪ ટકા ભણેલા હતા: કુલ ભણેલ વ્યક્તિમાંથી ૩૩૪૧૯ વ્યક્તિઓ એટલે કે ૨૦.૮૬ ટકાનો અભ્યાસ ચાલુ હતો. જ્યારે ૨૨.૯૮ ટકા એટલે કે ૩૬૮૪૯ વ્યક્તિઓ અક્ષરજ્ઞાન ધરાવતી હતી. જાતિવાર વર્ગીકરણ કરીએ તો જણાય છે કે કુલ પુરૂષોમાંથી ૩૬૮૪૯ વ્યક્તિઓ એટલે કે ૪૯.૩૧ ટકા અભણ હતા. જ્યારે ૪૬૩૧૨ વ્યક્તિઓ ભણેલી હતી. અથવા ભણતી હતી. ૪૬૩૧૨ વ્યક્તિઓમાંથી ૨૧૪૮૦ (૨૫.૮૩ ટકા) વ્યક્તિઓનો અભ્યાસ ચાલુ હતો. એજ પ્રમાણે કુલ સ્ત્રીઓની ૭૭૧૩૨ ની વસતિમાંથી ૫૩૧૭૬ સ્ત્રીઓ એટલે કે ૬૮.૯૪ ટકા અભણ હતી. જ્યારે ૨૩૯૫૬ (૩૧.૦૬ ટકા) સ્ત્રીઓએ શિક્ષણ મેળવેલ. કુલ ૨૩૯૫૬ સ્ત્રીઓમાં ૧૧૯૩૯ (૨૦.૮૬ ટકા) નો અભ્યાસ ચાલુ હતો. ઉપરના આંકડાઓ પરથી પણ સ્પષ્ટ ખ્યાલ આવે છે કે અનુસૂચિત જાતિની સ્ત્રીઓ શિક્ષણમાં હજુ પણ પાછળ છે. તેમનામાં શિક્ષણનું પ્રમાણ ઓછુ તો છે જ સાથોસાથ શિક્ષણ લેતી બેનોની સંખ્યા પણ ઘણી ઓછી જોવા મળે છે. આમ અનુસૂચિત જાતિની સ્ત્રીઓ વધુમાં વધુ પ્રમાણમાં શિક્ષણ લેતી થાય તેવા પ્રયાસો કરવા જોઇએ અને તેમને માટે વધુ પ્રમાણમાં સુવિધાઓ ઊભી કરવી જોઇએ.

અક્ષરજ્ઞાન પામેલી વ્યક્તિઓનુ શિક્ષણવાર વર્ગીકરણ કોઠા-૨:૭ મા આપવામા આવ્યુ છે.

કોઠો - ૨:૭

સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુબમા શિક્ષણનુ પ્રમાણ

ક્રમ	શિક્ષણનુ સ્તર	પુરૂષ	સ્ત્રી	કુલ
૧.	પ્રાથમિક (ધોરણ ૧ થી ૭)	૧૬૪૧૬ (૬૬.૧૦)	૯૦૧૨ (૭૪.૯૯)	૨૫૪૨૮ (૬૯.૦૦)
૨.	માધ્યમિક (ધોરણ ૮ થી ૧૧)	૪૨૩૪ (૧૭.૦૬)	૧૭૮૮ (૧૪.૮૮)	૬૦૨૨ (૧૬.૩૫)
૩.	એસ.એસ.સી.	૨૯૯૨ (૧૨.૦૪)	૯૭૪ (૮.૧૧)	૩૯૬૬ (૧૦.૭૭)
૪.	સ્નાતક	૮૬૧ (૩.૪૭)	૧૬૪ (૧.૩૬)	૧૦૨૫ (૨.૭૮)
૫.	અનુસ્નાતક	૧૫૩ (૦.૬૧)	૩૫ (૦.૨૯)	૧૮૮ (૦.૫૧)
૬.	ટેકનિકલ શિક્ષણ મેળવેલ	૧૭૬ (૦.૭૧)	૪૪ (૦.૩૭)	૨૨૦ (૦.૫૯)
	કુલ ...	૨૪૮૩૨ (૧૦૦.૦૦)	૧૨૦૧૭ (૧૦૦.૦૦)	૩૬૮૪૯ (૧૦૦.૦૦)

(કૌસમા આપેલ આકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

કોઠા - ૨:૭ પરથી જણાય આવે છે કે કુલ અક્ષરજ્ઞાન ધરાવતી વ્યક્તિઓમાથી ૬૯ ટકા પ્રાથમિક કક્ષા સુધીનુ શિક્ષણ મેળવેલ. ૧૬.૩૫ ટકા માધ્યમિક કક્ષા સુધીનુ, ૧૦.૭૭ ટકા મેટ્રિક થયેલા અને ૨.૭૮ ટકા સ્નાતક થયેલ હતા. અનુસ્નાતક અને ટેકનિકલ શિક્ષણ ધરાવનારનુ પ્રમાણ ૧ ટકાથી પણ ઓછુ હતુ. અક્ષરજ્ઞાન પામેલ પુરૂષોમાથી ૬૬ ટકા પ્રાથમિક કક્ષા સુધીનુ, ૧૭ ટકા માધ્યમિક કક્ષા સુધીનુ, ૧૨ ટકા એસ.એસ.સી. થયેલા, અને ૩.૪૭ ટકા ગ્રેજ્યુએટ હતા. એજ રીતે સ્ત્રીઓમા આ પ્રમાણ અનુક્રમે ૭૫ ટકા પ્રાથમિક કક્ષા સુધીનુ, ૧૫ ટકા માધ્યમિક કક્ષાનુ, ૮.૧૧ ટકા એસ.એસ.સી. અને ૧.૩૬ ટકા ગ્રેજ્યુએટ હતા. અનુસ્નાતક અને ટેકનીકલ શિક્ષણનુ પ્રમાણ સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો

બન્નેમા નહિવત્ હતુ. સ્ત્રીઓમા તો ગ્રેજ્યુએટની સખ્યા પણ ઘણી ઓછી જોવા મળી હતી. મોટેભાગે પ્રાથમિક કક્ષા સુધીનુ શિક્ષણ મેળવેલ જિલ્લાવાર અક્ષરજ્ઞાનની સ્થિતિ કોઠા - ૨:૮ મા છે: જિલ્લાવાર અક્ષરજ્ઞાન પામેલી વ્યક્તિઓની સખ્યા જે તે જિલ્લાની વસતિ સાથે સરખાવીએ તો જણાય છે કે સૌથી વધુ શિક્ષણનુ પ્રમાણ વલસાડ જિલ્લામા (૭૧.૨૮ ટકા) અને ત્યારબાદ અનુક્રમે ગાધીનગર (૬૭.૭૦ ટકા) સુરત (૬૫.૭૨ ટકા) અને વડોદરા (૬૨.૫૩ ટકા) મા હતુ. જ્યારે સૌથી ઓછુ અક્ષણજ્ઞાનનુ પ્રમાણ જામનગર (૨૨.૧૧ ટકા) અને કચ્છ જિલ્લામા (૨૭.૫૬ ટકા) હતુ. કુલ ૧૮ જિલ્લાઓમાથી ૧૨ જિલ્લાઓમા શિક્ષણનુ પ્રમાણ ૫૦ ટકા કરતા ઓછુ હતુ.

આવરી લીધેલા જિલ્લાઓમા સરેરાશ ૪૩.૮૪ ટકા વ્યક્તિઓ શિક્ષિત છે. સરેરાશ કરતા વધુ અક્ષરજ્ઞાનની ટકાવારી આઠ જિલ્લાઓમા અમદાવાદ, મહેસાણા, ખેડા, ગાધીનગર, ભરૂચ, સુરત, વલસાડ, વડોદરા, સાબરકાઠામા હતી. જ્યારે સરેરાશ કરતા ઓછી ટકાવારી ૯ જિલ્લાઓમા પચમહાલ, બનાસકાઠા, ભાવનગર, જામનગર, રાજકોટ, જૂનાગઢ, સુરેન્દ્રનગર, અમરેલી અને કચ્છ જિલ્લામા હતી. જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ કુટુબોમા શિક્ષણનુ પ્રમાણ અને અભ્યાસ કરતા બાળકોની સખ્યા અનુક્રમે પરિશિષ્ટ - ૧૦ અને ૧૧ મા આપવામા આવેલ છે.

કોઠો - ૨:૮

જિલ્લાવાર શિક્ષણનું પ્રમાણ

ક્રમ	જિલ્લો	અભણ	શિક્ષિત	કુલ
૧.	અમદાવાદ	૧૦૯૧૯ (૫૪.૮૪)	૮૯૯૫ (૪૫.૧૬)	૧૯૯૧૪ (૧૦૦.૦૦)
૨.	મહેસાણા	૧૦૧૨૯ (૪૮.૪૧	૧૦૭૯૬ (૫૧.૫૯)	૨૦૯૨૫ (૧૦૦.૦૦)
૩.	ખેડા	૯૧૮૦ (૪૫.૪૮)	૧૧૦૦૫ (૫૪.૫૨)	૨૦૧૮૫ (૧૦૦.૦૦)
૪.	ગાંધીનગર	૪૨૬ (૩૨.૩૦)	૮૯૩ (૬૭.૭૦)	૧૩૧૯ (૧૦૦.૦૦)
૫.	ભરૂચ	૧૪૬૯ (૫૩.૧૫)	૧૨૯૫ (૪૬.૮૫)	૨૭૬૪) (૧૦૦.૦૦)
૬.	સુરત	૭૬૨ (૩૪.૨૮)	૧૪૬૧ (૬૫.૭૨)	૨૨૨૩ (૧૦૦.૦૦)
૭.	વલસાડ	૩૩૬ (૨૮.૬૨)	૮૩૪ (૭૧.૨૮)	૧૧૭૦ (૧૦૦.૦૦)
૮.	પંચમહાલ	૩૨૧૨ (૬૧.૪૨)	૨૦૧૮ (૩૮.૫૮)	૫૨૩૦ (૧૦૦.૦૦)
૯.	વડોદરા	૨૬૨૭ (૩૭.૪૭)	૪૩૮૪ (૬૨.૫૩)	૭૦૧૧ (૧૦૦.૦૦)
૧૦.	બનાસકાંઠા	૮૪૯૨ (૭૧.૧૮)	૩૪૩૯ (૨૮.૮૨)	૧૧૯૩૧ (૧૦૦.૦૦)
૧૧.	સાબરકાંઠા	૭૧૬૭ (૫૧.૧૨)	૬૮૫૩ (૪૮.૮૮)	૧૪૦૨૦ (૧૦૦.૦૦)
૧૨.	ભાવનગર	૨૬૭૦ (૫૯.૭૬)	૧૭૯૮ (૪૦.૨૪)	૪૪૬૮ (૧૦૦.૦૦)
૧૩.	જામનગર	૩૫૩૨ (૭૭.૮૯)	૧૦૦૩ (૨૨.૧૧)	૪૫૩૫ (૧૦૦.૦૦)
૧૪.	રાજકોટ	૩૫૮૫ (૬૮.૦૩)	૧૬૮૫ (૩૧.૯૭)	૫૨૭૦ (૧૦૦.૦૦)
૧૫.	જૂનાગઢ	૮૯૨૮ (૬૨.૨૮)	૫૪૦૭ (૩૭.૭૨)	૧૪૩૩૫ (૧૦૦.૦૦)
૧૬.	સુરેન્દ્રનગર	૬૬૯૩ (૬૩.૯૯)	૩૭૬૫ (૩૬.૦૧)	૧૦૪૫૮ (૧૦૦.૦૦)
૧૭.	અમરેલી	૪૯૦૯ (૬૫.૦૪)	૨૬૩૮ (૩૪.૯૬)	૭૫૪૭ (૧૦૦.૦૦)
૧૮.	કચ્છ	૪૯૮૯ (૭૨.૪૪)	૧૮૯૯ (૨૭.૫૬)	૬૮૮૮ (૧૦૦.૦૦)
	કુલ...	૯૦૦૨૫ (૫૬.૧૬)	૭૦૨૬૮ (૪૩.૮૪)	૧૬૦૨૯૩ (૧૦૦.૦૦

(કૌંસમાં આપેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

શાળાએ ન જતા બાળકો :

જિલ્લાવાર ૭ થી ૧૪ વર્ષના શાળાએ ન જતા બાળકોની સંખ્યા કોઠા - ૨:૯ માં આપવામાં આવી છે. કોઠા - ૨:૯ માં જણાવેલ આંકડાઓ પરથી જોઇ શકાય છે. કુલ સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબમાં ૩૪૫૭૧ ૭ થી ૧૪ વર્ષના બાળકો હતા. જેમાંથી ૮૨૦૯ બાળકો તપાસ સમયે શાળાએ જતા નહોતા. આમ કુલ ૭ થી ૧૪ વર્ષના કુલ બાળકોમાંથી ૨૩.૭૪ ટકા બાળકો શાળાથી વંચિત હતા અથવા તો તેમણે ભણવાનું છોડી દીધેલ છે. જિલ્લાવાર માહિતી તપાસતા જણાય છે કે શાળાએ ન જતા બાળકોનું સૌથી વધુ પ્રમાણ અનુક્રમે ભરૂચ, જૂનાગઢ, રાજકોટ, બનાસકાંઠા, સુરેન્દ્રનગર અને જામનગરમાં હતું. સૌથી ઓછું પ્રમાણ વડોદરા જિલ્લામાં હતું. ૨૦ ટકા કરતા ઓછું પ્રમાણ ૫ જિલ્લાઓમાં હતું. સરેરાશ ગામવાર શાળાએ ન જતા બાળકોની સંખ્યા ૨૬ ની થાય છે. આ આંકડાઓ પણ સ્પષ્ટ કરે છે. હરિજન બાળકો એક યા બીજા કારણોસર શાળામાં ભણી શકતા નથી. આમ સરકારના સઘન પ્રયાસો પછી પણ શાળાએ જઇ શકે એવા બાળકોનો પાંચમો ભાગ હજુ પણ શાળાએ જતો નથી એ ચિંતાજનક ગણી શકાય.

કોઠો - ૨:૯

જિલ્લાવાર ૭ થી ૧૪ વર્ષની ઉંમરના ન ભણતા બાળકોની સંખ્યા

ક્રમ	જિલ્લો	૭ થી ૧૪ વયના બાળકોની સંખ્યા	૭ થી ૧૪ વયના બાળકોમાં ન ભણતા બાળકોની સંખ્યા	કુલ ૭ થી ૧૪ વયના બાળકોમાં ન ભણતા બાળકોના ટકા
૧.	અમદાવાદ	૪૦૧૭	૭૭૩	૧૯.૨૪
૨.	મહેસાણા	૪૪૫૮	૬૨૮	૧૪.૦૮
૩.	ખેડા	૪૧૭૨	૮૮૦	૨૧.૦૯
૪.	ગાંધીનગર	૩૦૧	૫૯	૧૯.૬૦
૫.	ભરૂચ	૬૩૧	૨૬૯	૪૨.૬૩
૬.	સુરત	૫૨૬	૧૨૮	૨૪.૩૩
૭.	વલસાડ	૨૫૦	૬૪	૨૫.૬૦
૮.	પંચમહાલ	૧૧૫૦	૨૯૯	૨૬.૦૦
૯.	વડોદરા	૧૪૬૩	૯૩	૬.૩૫
૧૦.	બનાસકાંઠા	૨૫૭૩	૭૯૦	૩૦.૭૦
૧૧.	સાબરકાંઠા	૨૮૬૯	૬૪૫	૨૨.૪૮
૧૨.	ભાવનગર	૧૦૪૪	૨૭૨	૨૬.૦૫
૧૩.	કચ્છ	૧૬૩૪	૨૮૭	૧૭.૫૬
૧૪.	જામનગર	૧૦૭૩	૩૧૭	૨૯.૫૪
૧૫.	રાજકોટ	૧૨૧૩	૪૪૭	૩૬.૮૫
૧૬.	જૂનાગઢ	૩૨૪૫	૧૩૦૫	૪૦.૨૧
૧૭.	સુરેન્દ્રનગર	૨૨૪૬	૬૮૨	૩૦.૩૬
૧૮.	અમરેલી	૧૭૦૬	૨૭૧	૧૫.૮૮
	કુલ...	૩૪૫૭૧	૮૨૦૯	૨૩.૭૪

આપણા દેશમાં આજે તો પછાતવર્ગના લોકોના બાળકો એમાંયે ખાસ કરીને અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના બાળકો માટે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા અનેક પ્રકારની સવલતોનો પ્રબંધ કરવામાં આવ્યો છે. રાજ્યમાં પ્રાથમિક શિક્ષણ મફત અને સાર્વત્રિક છે. અને દરેક બાળકને પ્રાથમિક શિક્ષણ મળી રહે તે માટે રાજ્ય સરકાર દ્વારા પ્રયત્નો કરવામાં આવે છે. તેમ છતાં આર્થિક પરિસ્થિતિને તથા અન્ય કારણોને લીધે સારા એવા પ્રમાણમાં અનુસૂચિત જાતિના બાળકો શિક્ષણથી વંચિત રહ્યા છે:

આ મોજણીમાં આવરી લીધેલા ૩૧૬ ગામોમાં અનુસૂચિત જાતિના બાળકોની કેળવણીની પરિસ્થિતિ અંગે માહિતી મેળવવામાં આવી હતી અને જે કુટુંબમાંથી બાળકો શાળાએ ભણવા નથી જતા કે ભણવાનું છોડી દીધેલ હોય તો તેના શા કારણો છે તે અંગે માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી. આવા બાળકોમાંથી ૭૦.૩૪ ટકા નબળી આર્થિક સ્થિતિને લીધે, ૫.૧૨ ટકા મા-બાપને ધંધામાં મદદ કરવા, ૪.૫૩ ટકા મા-બાપ મજૂરી જતાં ઘરમાં નાના ભાઇ-બહેનોની સંભાળ રાખવા તેમજ ૧.૭૯ ટકા ખેતીના કામમાં મદદને લીધે અને ૦.૮૮ ટકા ઢોર ચરાવવાને લીધે ભણી શકતાં નથી. ૮.૩૧ ટકા બાળકોનું ન ભણવાનું કારણ તેમને ભણવામાં રસ નથી તેથી તેમના મા-બાપ તેમને ભણવા મોકલતા નથી. જ્યારે ૪.૮૬ ટકા બાળકોનું ન ભણવાનું કારણ તેમના માતા-પિતા છે. તેમના માતા-પિતા તેમને ભણાવવા માંગતા નથી. તપાસમાં જાણવા મળ્યું હતું કે ૧૯ બાળકો અસ્પૃશ્યતાને કારણે ભણવા જતાં નહોતાં. અસ્પૃશ્યતાને કારણે ભણવા ન જતા બાળકોના કિસ્સા સૌરાષ્ટ્રમાં (૧૬) અને ખેડા જિલ્લામાં (૩) જોવા મળ્યાં હતાં. એક રીતે જોઇએ તો આ સંખ્યા નજીવી ગણાય તેમ છતાં ગાંધીના ગુજરાતમાં આવું જોવા મળે તે યોગ્ય ન લેખાય. જિલ્લાવાર ન ભણતા બાળકોના કારણોનું તારણ પરિશિષ્ટ - ૧૨ માં આપવામાં આવ્યું છે.

સર્વેક્ષણ થયેલ કેટલાક ગામોની શાળામાં અસ્પૃશ્યતાને લીધે ઘણાં બાળકો ભણવા આવતા નથી એવું જાણવા મળેલ. સાથોસાથ કેટલીક શાળાઓમાં હરિજન બાળકોને અન્ય બાળકોથી અલગ બેસાડવામાં આવે છે અને શાળામાં હરિજન બાળકો માટે પાણીની અલગ વ્યવસ્થા પણ જોવા મળી હતી. અસ્પૃશ્યતાને કારણે અનુસૂચિત જાતિમાં કેટલીક નીચી જાતિના લોકો તેમના બાળકોને શાળાએ મોકલવાનું પસંદ કરતાં નથી. જો કે એકંદરે આ પ્રકારનું વલણ ઓછું જોવા મળેલ. પરંતુ જોડે ઘણે અંશે આ પ્રકારની સ્થિતિ જોવા મળે છે એ નિર્વિવાદ છે.

પ્રકરણ - :૩:

આર્થિક સ્થિતિ

:૧: વ્યવસાયિક વર્ગીકરણ :

સર્વેક્ષણ હેઠળ આવરી લીધેલા ૩૧૬ ગામોમાં અનુસૂચિત જાતિના કુલ ૩૪૧૧૮ કુટુંબો વિવિધ પ્રકારના વ્યવસાયોમાં રોકાયેલા હતાં. મુખ્ય વ્યવસાય પ્રમાણે જુદા જુદા વ્યવસાયોમાં રોકાયેલ કુટુંબોનું વર્ગીકરણ કોઠા - ૩:૧ માં આપવામાં આવ્યું છે.

કોઠો - ૩:૧

સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોનું વ્યવસાયિક વર્ગીકરણ

ક્રમ	વ્યવસાય	સંખ્યા	ટકા
૧.	ખેતી	૩૭૯૪	૧૧.૧૨
૨.	ખેતમજૂરી	૬૧૨૬	૧૭.૯૫
૩.	મજૂરી	૧૪૦૩૫	૪૧.૧૪
૪.	વણકર	૨૩૧૪	૬.૭૮
૫.	ચમાર	૧૬૩૬	૪.૮૦
૬.	નોકરી	૫૪૦૧	૧૫.૮૩
૭.	વેપાર	૪૦૮	૧.૨૦
૮.	ભિક્ષાવૃત્તિ	૨૪૪	૦.૭૨
૯.	આધુનિક પ્રકારના વ્યવસાયો	૪૯	૦.૧૪
૧૦.	સફાઇ કામ	૧૧	૦.૦૩
૧૧.	અન્ય	૧૦૦	૦.૨૯
	કુલ ...	૩૪૧૧૮	૧૦૦.૦૦

ઉપરના આંકડાઓ પરથી જણાય છે કે સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબનો મુખ્ય ધંધો મજૂરી હતો. કુલ કુટુંબના ૫૮ ટકા લોકો મજૂરી પર નિર્ભર હતાં. ૧૧ ટકા કુટુંબો પાસે જમીન હતી. વંશ પરંપરાગત ધંધો કરતા કુટુંબોની સંખ્યા પણ ઘણી જ ઓછી જોવા મળી હતી. કુલ કુટુંબના માત્ર ૧૨ ટકા જેટલા વંશ પરંપરાગત ધંધો કરતાં હતાં.

આમ તેમનો વણાટ અને ચર્મકામનો વંશ પરંપરાગત ધંધો પણ ભાંગી પડેલો જોવા મળે છે. નોકરી કરતાં કુટુંબોની સંખ્યા ૧૬ ટકા જેટલી હતી. જ્યારે વેપાર ધંધામાં કુલ કુટુંબના માત્ર ૧.૨૦ ટકા લોકો રોકાયેલા હતા. સફાઇ કામ અને ભિક્ષાવૃત્તિની ટકાવારી નહિવત્ હતી. આધુનિક પ્રકારના વ્યવસાયોમાં માત્ર ૦.૧૪ ટકા કુટુંબો હતાં. વેપાર ધંધામાં પણ તેઓ માત્ર છૂટક ચા-ની લારી કે પાનનો ગલ્લો વગેરે ચલાવતાં હતા. જ્યારે નોકરીમાં મોટેભાગે જિલ્લા પંચાયત કે તાલુકા પંચાયતમાં ઝાડુ વાળવા માટે, પટાવાળા અને શિક્ષકોની નોકરીમાં હતા.

જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોનું મુખ્ય ધંધાવાર વર્ગીકરણ પરિશિષ્ટ - ૧૩ માં આપવામાં આવ્યું છે.

પરિશિષ્ટ - ૧૩ માં આપેલા આંકડા પરથી જણાય છે કે કુલ કુટુંબોમાંથી સરેરાશ ૧૧.૧૨ ટકા લોકો ખેતીમાં રોકાયેલા હતા. પંચમહાલ, વલસાડ, સુરત, અમરેલી, કચ્છ, જૂનાગઢ, સાબરકાંઠા અને ખેડામાં ખેતીમાં રોકાયેલા કુટુંબોનું પ્રમાણ વધુ હતું. ખેતીમાં રોકાયેલ કુટુંબોનું સૌથી વધુ પ્રમાણ સાબરકાંઠા (૨૭.૨૮ ટકા) અને સૌથી ઓછું પ્રમાણ ભાવનગર (૦.૧૨ ટકા) જિલ્લામાં હતું. ભાવનગર જિલ્લામાં કુલ ૭૭૨ કુટુંબમાંથી માત્ર એક કુટુંબનો મુખ્ય ધંધો ખેતી હતો.

આજ પ્રમાણે કુલ કુટુંબમાંથી ૧૭.૯૫ ટકા લોકો ખેતમજૂરી પર નિર્ભર હતા. બનાસકાંઠા, વડોદરા, વલસાડ, ભરૂચ, સુરત, રાજકોટ, અમરેલી, કચ્છ-ભૂજ, જૂનાગઢ, મહેસાણા અને ખેડા જિલ્લામાં આ પ્રમાણ સરેરાશ કરતાં વધુ હતું. ખેતમજૂરી પર સૌથી વધુ નિર્ભર લોકોની સંખ્યા વલસાડ (૩૮.૨૪ ટકા) જિલ્લામાં હતી. જ્યારે સૌથી ઓછી સંખ્યા ભાવનગર (૩.૨૪ ટકા) જિલ્લામાં હતી.

સર્વેક્ષણ થયેલ કુલ કુટુંબમાંથી ૪૧.૧૪ ટકા છૂટક મજૂરી પર નિર્ભર કુટુંબોની સૌથી વધુ ટકાવારી અનુક્રમે પંચમહાલ, (૫૫.૬૩ ટકા) ભરૂચ (૫૫.૧૭ ટકા), રાજકોટ (૫૦.૩૯ ટકા), અમદાવાદ (૪૮.૧૯ ટકા) અને મહેસાણા (૪૮.૨૦ ટકા) વલસાડ

જિલ્લામાં એકે કુટુંબ વણાટકામ કરતું નહોતું. એજ રીતે ચર્મકામમાં રોકાયેલ કુટુંબોની સંખ્યા સૌથી વધુ ભાવનગર (૧૭.૨૩ ટકા) અને બનાસકાંઠા (૧૧.૮૩ ટકા) માં હતી. વલસાડ જિલ્લામાં એકે કુટુંબ આ ધંધામાં જોવા મળ્યું નહોતું. વેપારમાં રોકાયેલાની સૌથી વધુ સંખ્યા વલસાડ જિલ્લામાં (૫.૮૮ ટકા) હતી. એજ રીતે નોકરી કરતા લોકોની વધુ સંખ્યા ગાંધીનગર (૪૦.૧૬ટકા) વલસાડ (૨૮.૪૪ ટકા) અને સુરત (૨૮.૫૦ ટકા) જિલ્લામાં હતી. વેપાર અને નોકરીમાં સૌથી ઓછી સંખ્યા અનુક્રમે પંચમહાલ જિલ્લામાં અને અમરેલી જિલ્લામાં હતી. રાજકોટ જિલ્લામાં પણ નોકરી કરતા કુટુંબોનું પ્રમાણ ઓછું હતું. આધુનિક ધંધા રોજગારમાં જોડાયેલ કુટુંબો માત્ર વડોદરા, કચ્છ અને સાબરકાંઠા જિલ્લામાં હતા. ભિક્ષા માંગતા કુટુંબોની સંખ્યા મહેસાણા, સુરેન્દ્રનગર જિલ્લામાં વધુ હતી. સફાઇ કામમાં રોકાયેલ માત્ર ૧૧ કુટુંબો હતા અને તે માત્ર ભાવનગર જિલ્લામાં જોવા મળતા હતા. આમ જિલ્લાનું પૃથ્થકરણ કરતા જોવા મળે છે. અનુસૂચિત જાતિના લોકો અનેક વિધ ધંધા-રોજગારમાં રોકાયેલા હતા.

:૨: જમીનધારણ :

સર્વેક્ષણમાં આવરી લીધેલા કુટુંબોમાંથી કેટલાક કુટુંબો જમીન ધરાવતા હતા. પરંતુ તેમની પાસે જે કંઇ જમીન હતી તેની ઉપજમાંથી આખું વર્ષ નિભાવ થઇ શકે એમ નહોતો. તેઓ પાસે જમીન હતી તે મોટેભાગે બિનફળદ્રુપ હતી. કેટલાકને ભૂમિદાનમાં મળેલી પડતર અને ખરાબ જમીન હતી. ખેતીના ઓછા સાધનો અને પિયતની નહિવત સગવડને લીધે જમીનમાંથી ખાસ મેળવી શકાતું નહોતું. આમ ખેતીની જમીન હોવા છતાં તેમને અન્ય વ્યવસાય પર આધાર રાખવો પડતો હતો. કુલ મોજણીમાં આવરી લીધેલ ૩૪૧૧૮ કુટુંબમાંથી ૬૦૪૪ એટલે કે કુલ કુટુંબના ૧૭.૭૧ ટકા કુટુંબો વધતા-ઓછા પ્રમાણમાં જમીન ધરાવતા હતા. જમીન ધરાવનાર કુલ કુટુંબોમાંથી અનુક્રમે ૧૪૨૨ કુટુંબો (૨૩.૫૩ ટકા) ૧ એકર સુધી, ૧૪૭૭ (૨૪.૪૪ ટકા) ૧ એકરથી ૨ એકર સુધી, ૧૪૧૯ (૨૩.૪૮ ટકા) ૨ થી ૪ એકર સુધી, ૭૦૯ (૧૧.૭૩ ટકા) ૪ થી ૬ એકર સુધી, ૩૨૮

(૫.૪૩ ટકા) ૬ થી ૮ એકર, ૨૨૬ (૩.૭૪ ટકા) ૮ થી ૧૦ એકર ૪૬૩ કુટુંબો (૭.૬૫ ટકા) ૧૦ એકરથી વધુ જમીન ધરાવતા હતા. આમ જમીન ધરાવનાર કુલ કુટુંબોની લગભગ ૫૦ ટકા સિમાન્ત ખેડૂતો હતા. દસ એકરથી વધુ જમીન ધરાવનારની સંખ્યા ઓછી હતી.

જિલ્લાવાર સ્થિતિ જોઇએ તો કુલ સર્વેક્ષણમાં આવરી લીધેલ કુટુંબોમાંથી જમીન ધરાવતા કુટુંબો વલસાડ જિલ્લામાં (૮૭) સુરત જિલ્લામાં (૧૬૬) અને સાબરકાંઠા જિલ્લામાં (૧૦૬૬) કુટુંબો હતા. સૌથી ઓછા જમીન ધરાવતા કુટુંબો ભાવનગર જિલ્લામાં (૩૯), ગાંધીનગર (૨૪) અને અમદાવાદ જિલ્લામાં (૫૨૫) કુટુંબો હતા. જિલ્લાવાર જમીન ધરાવતા કુટુંબોનું જમીનના કદ પ્રમાણે વર્ગીકરણ પરિશિષ્ટ - ૧૪ માં આપવામાં આવ્યું છે.

:૩: <u>જમીનની તકરાર અંગે</u> :

અનુસૂચિત જાતિના લોકો જમીન ધરાવતા હોય છે. પરંતુ જમીન તકરારમાં હોવાથી તેનું સારી રીતે જતન કરી શકતા નથી. આથી આ મોજણી દરમ્યાન આવા કેટલા કિસ્સાઓ છે તે જાણવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હતો. જિલ્લાવાર જમીનના કિસ્સાની સંખ્યા દર્શાવતી માહિતી કોઠા - ૩:૨ માં આપવામાં આવી છે.

અગાઉ દર્શાવ્યા મુજબ જોઇએ તો આવરી લીધેલા ગામોમાંથી ૬૭.૨૮ ટકા કુટુંબોની આવક રૂા.૨૪૦૦ સુધીની હતી. ચમાર, ભંગી, ગરોડા, માતંગ, સેનવા, તીરગર-તીરબંદા, બાવા-ઢેડ સાધુ વગેરે જાતિમાં રૂા.૨૪૦૦ સુધીની આવક ધરાવતા કુટુંબોની ટકાવારી વધુ હતી. એજ રીતે કુલ કુટુંબોમાંથી ૧૫.૭૮ ટકા કુટુંબોની આવક રૂા.૨૪૦૦-૩૬૦૦ સુધી હતી. આ આવક જૂથમાં ભંગી, વણકર, માતંગ અને ઢેડ સાધુ જાતિના કુટુંબોની સંખ્યા વધુ હતી. એજ રીતે કુલ કુટુંબના ૮.૨૦ ટકા કુટુંબો રૂા.૩૬૦૦-૪૮૦૦ સુધીની આવક ધરાવતા હતા. મોચીગર અને ઢેડ સાધુ સિવાય અન્ય જાતિમાં આ ટકાવારીનું પ્રમાણ ઓછું હતું. કુલ કુટુંબમાંથી ૨૩૩૯ કુટુંબો એટલે કે ૬.૮૬ ટકા કુટુંબો રૂા.૪૮૦૦-૭૨૦૦ ની આવક ધરાવતા હતા. જેમાં સરેરાશ કરતા વધુ આવક ધરાવતી જાતિ વણકર, ગરોડા, નાડિયા અને મેઘવાળ જાતિના કુટુંબો હતા. ૭૨૦૦ થી વધુ આવક ધરાવતા કુટુંબોની સંખ્યા મેઘવાળ જાતિમાં વધુ હતી. આ સિવાય અન્ય જાતિમાં તેનું પ્રમાણ નજીવું હતું.

<u>વાર્ષિક વપરાશ ખર્ચ</u> :

આવરી લીધેલ કુટુંબો પાસેથી આવકની જેમ વાર્ષિક વપરાશી ખર્ચની માહિતી પણ એકઠી કરવામાં આવી હતી. સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબોનું વાર્ષિક ખર્ચના જૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ કોઠા - ૩:૫ માં આપવામાં આવ્યું છે.

કોઠો - ૩:૫
વાર્ષિક ખર્ચ-જૂથ પ્રમાણે કુટુંબોનું વર્ગીકરણ

ક્રમ	ખર્ચ-જૂથ	કુટુંબ સંખ્યા	ટકા
૧:	રૂા.૨૪૦૦ સુધી	૧૬૮૯૦	૪૯.૫૦
૨:	રૂા.૨૪૦૦-૩૬૦૦	૮૬૯૬	૨૫.૪૯
૩:	રૂા.૩૬૦૦-૪૮૦૦	૪૪૩૪	૧૩.૦૦
૪:	રૂા.૪૮૦૦-૭૨૦૦	૨૯૮૮	૮.૭૬
૫:	રૂા.૭૨૦૦ થી વધુ	૧૧૧૦	૩.૨૫
	કુલ ...	૩૪૧૧૮	૧૦૦.૦૦

કોઠા - ૩:૫ પરથી જણાય છે કે સર્વેક્ષણમાં આવરી લીધેલ કુલ ૩૪૧૧૮ કુટુંબમાંથી ૪૯.૫૦ ટકા કુટુંબોનો વાર્ષિક વપરાશી ખર્ચ રૂ.૨૪૦૦ સુધીનો હતો. ૨૫.૪૯ કુટુંબોનો રૂ.૨૪૦૦-૩૬૦૦ સુધીનો, ૧૩ ટકા કુટુંબોનો રૂ.૩૬૦૦-૪૮૦૦ સુધીનો, ૮.૭૬ ટકા કુટુંબનો રૂ.૪૮૦૦-૭૨૦૦ અને ૩.૨૫ ટકા જેટલા કુટુંબનો વપરાશી ખર્ચ રૂ.૭૨૦૦ થી વધુ હતો. આમ વાર્ષિક વપરાશના સિધ્ધાંતને ગણતરીમાં લઇએ તો કુલ કુટુંબોમાંથી ૭૫ ટકા કુટુંબો ગરીબીની રેખા નીચે જીવન વ્યતીત કરતાં હતાં.

જ્ઞાતિવાર વપરાશી જૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ કરીએ તો જણાય છે કે કુલ કુટુંબમાંથી ૪૯.૫૦ ટકા કુટુંબોનો વપરાશી ખર્ચ રૂ. ૨૪૦૦ સુધીનો હતો. મોચીગરને બાદ કરતાં બધી જ્ઞાતિમાં સરેરાશ કરતાં ટકાવારી વધુ જોવા મળી હતી. રૂ.૨૪૦૦ થી ૩૬૦૦ વપરાશી ખર્ચ ધરાવતા કુટુંબો ૨૫.૪૯ ટકા હતાં. મોચીગર ગરોડા, નાડિયા અને મેઘવાળ સિવાય અન્ય જ્ઞાતિમાં આ ટકાવારી વધુ હતી. ૭૨૦૦ થી વધુ વપરાશી ખર્ચ ધરાવતા કુટુંબોની સંખ્યા અનુક્રમે મેઘવાળ (૧૭૪) અને નાડિયા (૫૬) કુટુંબમાંથી વિશેષ હતી. જ્ઞાતિવાર વપરાશી ખર્ચની માહિતી કોઠા - ૩:૬ માં આપવામાં આવી છે.

કોઠો - ૩:૬

જ્ઞાતિવાર અને વાર્ષિક વપરાશ ખર્ચ પ્રમાણે કુટુંબોનુ વર્ગીકરણ

ક્રમ જ્ઞાતિ	રૂ.૨૪૦૦સુધી	૨૪૦૦-૩૬૦૦	૩૬૦૦-૪૮૦૦	૪૮૦૦-૭૨૦૦	૭૨૦૦થી વધુ	કુલ
૧ ચમાર	૩૯૮૨(૫૧.૦)	૨૦૨૧(૨૫.૯)	૧૦૦૬(૧૨.૯)	૬૦૬(૭.૮)	૧૮૭(૨.૪)	૭૮૦૨(૧૦૦.૦)
૨ મોચીગર	૨૩૧(૩૮.૦)	૧૨૯(૨૧.૩)	૧૯૮(૩૨.૬)	૪૮(૭.૯)	૧(૦.૨)	૬૦૭(૧૦૦.૦)
૩ ભંગી	૨૬૨૫(૫૧.૦)	૧૪૦૭(૨૭.૪)	૫૫૪(૧૦.૮)	૪૫૩(૮.૮)	૧૦૫(૨.૦)	૫૧૪૪(૧૦૦.૦)
૪ ગરોડા અથવા ગરો	૭૩૮(૫૧.૩)	૨૮૦(૧૯.૫)	૨૦૫(૧૪.૩)	૧૫૮(૧૦.૯)	૫૭(૪.૦)	૧૪૩૮(૧૦૦.૦)
૫ માહ્યાવંશી						
૬ વણકર	૭૯૯૮(૪૭.૯)	૪૩૭૬(૨૬.૨)	૨૨૮૨(૧૩.૭)	૧૫૦૬(૯.૦)	૫૧૩(૩.૨)	૧૬૬૭૫(૧૦૦.૦)
૭ માતગ	૧૩(૫૨.૦)	૧૦(૪૦.૦)	૨(૮.૦)	--	--	૨૫(૧૦૦.૦)
૮ નાડિયા અથવા હાડી	૧૩૨(૫૨.૨)	૧૯(૭.૫)	૨૦(૭.૯)	૨૬(૧૦.૩)	૫૬(૨૨.૧)	૨૫૩(૧૦૦.૦)
૯ સેનવા	૫૬૩(૬૦.૩)	૨૧૫(૨૩.૦)	૭૧(૭.૬)	૭૬(૮.૧)	૮(૧.૦)	૯૩૩(૧૦૦.૦)
૧૦ તીરગર-તીરવદા	૧૦૨(૬૮.૦)	૩૩(૨૨.૦)	૯(૬.૦)	૬(૪.૦)	--	૧૫૦(૧૦૦.૦)
૧૧ તુરી	૩૫૮(૬૦.૧)	૧૪૭(૨૪.૭)	૪૯(૮.૨)	૩૪(૫.૭)	૮(૧.૩)	૫૯૬(૧૦૦.૦)
૧૨ બાવા-ઢેડસાધુ	૧૧૦(૫૬.૪)	૫૩(૨૭.૨)	૨૬(૧૩.૩)	૫(૨.૬)	૧(૦.૫)	૧૯૫(૧૦૦.૦)
૧૩.મેઘવાળ	૩૮(૧૨.૭)	૬(૨.૦)	૧૨(૪.૦)	૭૦(૨૩.૩)	૧૭૪(૫૮.૦)	૩૦૦(૧૦૦.૦)
કુલ ...	૧૬૮૯૦(૪૯.૫૦)	૮૬૯૬(૨૫.૪૯)	૪૪૩૪(૧૩.૦૦)	૨૯૮૮(૮.૭૬)	૧૧૧૦(૩.૨૫)	૩૪૧૧૮(૧૦૦.૦)

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

દેવું :

સર્વેક્ષણમાં આવરી લીધેલ ગામોના અનુસૂચિત જાતિના કુટુંબો પાસેથી દેવા વિષયક માહિતી પણ એકઠી કરવામાં આવી હતી. સામાન્યરીતે દેવા વિષયક માહિતી મેળવવી કઠિન હોય છે. તપાસ સમયે મોટાભાગના કુટુંબો દેવાની માહિતી આપવા ખચકાતા હતા. તેમ છતાં થોડે ઘણે અંશે માહિતી એકઠી કરવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હતો. આવરી લીધેલ કુલ ૩૪૧૧૮ કુટુંબોમાંથી ૬૧૬૩ કુટુંબો (૧૮.૦૬) ટકા) દેવાદાર હતા. જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોનું દેવા જૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ પરિશિષ્ટ - ૧૬ માં આપવામાં આવ્યું છે.

દેવા જૂથ પ્રમાણે દેવાદાર કુટુંબોની સ્થિતિ તપાસીએ તો કુલ ૬૧૬૩ કુટુંબોમાંથી ૧૨૦૯ (૧૯.૬૨ ટકા) કુટુંબોને રૂા.૫૦૦ નું દેવું હતું. જ્યારે ૧૪૧૬ કુટુંબોને (૨૨.૯૮ ટકા) રૂા.૫૦૧ થી ૧૦૦૦ સુધીનું, ૫૮૫ કુટુંબોને (૯.૪૯) ટકા) ને ૧૦૦૧ થી ૧૫૦૦ સુધીનું, ૧૧૭૭ કુટુંબોને (૧૯.૧૦ ટકા) રૂા.૧૫૦૧ થી ૨૫૦૦ સુધીનું દેવું હતું. જ્યારે ૧૭૭૬ (૨૮.૮૧ ટકા) કુટુંબોને ૨૫૦૦ થી વધુ દેવું હતું.

જિલ્લાવાર દેવાદાર કુટુંબોનું વર્ગીકરણ કરીએ તો જણાય છે કે સૌથી વધારે દેવાદાર કુટુંબોની સંખ્યા અનુક્રમે ભાવનગર(૪૧.૯૬ ટકા) માં હતી. જ્યારે સૌથી ઓછા દેવાદાર કુટુંબો જામનગર (૧.૬૭ ટકા) હતા. સરેરાશ કરતાં વધુ દેવાદાર કુટુંબોની સંખ્યા ગાંધીનગર, ભરૂચ, સુરત, સુરેન્દ્રનગર, ભાવનગર, મહેસાણા, સાબરકાંઠા એમ સાત જિલ્લાઓમાં હતી. રૂા.૨૫૦૦ થી વધુ દેવું હોય તેવા દેવાદાર કુટુંબોની સંખ્યા ગાંધીનગર (૫૩.૪૨ ટકા) બનાસકાંઠામાં (૫૧.૯૬ ટકા) અને સુરતમાં (૬૬.૬૮ ટકા) વધુ પ્રમાણમાં એટલે કે ૫૦ ટકા કરતાં પણ વધુ હતી.

મોટાભાગના કુટુંબોનું દેવું શાહુકાર, વેપારી તથા સગા-સંબંધીઓનું હતું અને આ દેવું સામાજિક-ખર્ચાઓ તેમજ નિભાવખર્ચ માટે કરવામાં આવ્યું હતું એવું જાણવા મળેલ. આમ બિનઉત્પાદકીય

અને બિનસંસ્થાકીય દેવાનું પ્રમાણ વિશેષ હતું. કેટલાક કિસ્સામાં દેવા પેટે જમીન પણ ગીરો મૂકવામાં આવી હતી. આમ અનુસૂચિત જાતિના લોકોને નબળી આર્થિક સ્થિતિને કારણે વારંવાર દેવું કરવાની ફરજ પડતી હોય છે. તેઓ શાહુકાર અને વેપારીના દેવામાંથી મુક્ત થાય એ પ્રકારની સગવડો તેમને વધુમાં વધુ પ્રમાણમાં મળે એ જોવાવું જોઇએ.

પ્રકરણ - :૪:

રહેઠાણ અને આરોગ્ય

:૧: રહેઠાણ અને જરૂરી સગવડો :

રહેઠાણ એ માનવીની એક મૂળભૂત જરૂરિયાત છે. સર્વેક્ષણમાં આવરી લીધેલ ગામોમાં વસતા અનુસૂચિત જાતિના લોકો પાસેથી રહેઠાણ અને તેમાં આવેલી સુવિધાઓ વિશે માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી. તપાસેલ ગામોમાં મોટાભાગના અનુસૂચિત જાતિના લોકો ગામની છેવાડે વસવાટ કરતા હતા. અનુસૂચિત જાતિ સિવાયના લોકોની સાથે તેમનો વસવાટ જોવા મળતો નથી. તેમના ઘરો પહેલાની જેમ આજે પણ ગામની પાદરે કે ઉકરડા પાસે જોવા મળે છે. કેટલાક વિસ્તારમાં અનુસૂચિત જાતિના લોકોની સાથે કેટલાક મુસ્લિમ કુટુંબો રહેતા જોવા મળયા હતા. પરંતુ આ પ્રમાણ શહેરોની સરખામણીએ નજીવું ગણી શકાય. તેમના ઘરોની સ્થિતિ ઘણી જ ખરાબ જોવા મળી હતી. કેટલીક જગ્યાએ ભંગી કુટુંબના લોકો માત્ર ઘાસ તેમજ કાચીમાટીના મકાનમાં રહેતા હતા. મોટેભાગે એક ઘરની અંદર ત્રણ-ચાર કુટુંબો અથવા એકજ પિતાના લગ્ન થયેલ બાળકોના કુટુંબોના વસવાટ હતો. કેટલાક ગામની અંદર એક ઘરની અંદર ૧૦ થી ૧૫ સ્ત્રી-પુરૂષો રહેતા જોવા મળયા હતા. આમ સુખ સગવડની વાત તો બાજુ પર રાખીએ પરંતુ નાના મકાનોમાં કુટુંબના માણસોનો સમાવેશ પણ મુશ્કેલ હતો.

સર્વેક્ષણમાં એકત્ર કરવામાં આવેલી માહિતી મુજબ આવરી લીધેલા ૩૧૬ ગામોમાં કુલ ૩૪૧૧૮ કુટુંબોમાંથી ૨૬૩૮૦ (૭૭.૩૨ ટકા) કુટુંબો પોતાની માલિકીના મકાનોમાં રહેતા હતા. જયારે ૭૭૩૮ (૨૨.૬૮ ટકા) કુટુંબો ભાડાના મકાનમાં રહેતા હતા. આમ માલિકીના મકાનવાળા કુટુંબની સંખ્યા વધુ જોવા મળી હતી. અનુસૂચિત જાતિના કુટુંબના આવા રહેઠાણોમાંથી ૩૧૬૫૩ (૯૨.૪૮ ટકા) મકાનોમાં જાજરૂની સગવડ નહોતી, ૩૦૧૩૯ (૮૮.૩૩ ટકા) મકાનોમાં નાવણિયું નહોતું, ૨૪૦૦૦૫

(૭૦.૩૫ ટકા) મકાનોમાં વીજળીની સુવિધા નહોતી, ૨૯૩૮૦ (૮૬.૧૧ ટકા) મકાનોમાં પાણીના નળની સગવડ નહોતી, ૨૮૭૧૪ (૮૪.૧૬ ટકા) મકાનોમાં પાણીના નિકાલની વ્યવસ્થા નહોતી અને ૩૦૦૮૬ (૮૮.૧૭ ટકા) મકાનોમાં નિર્ધુમચૂલાની એટલે કે કોઇપણ જાતના ધૂમાડો બહાર કાઢવાની કોઇ સગવડ ઉપલબ્ધ નહોતી. આમ સામાન્ય માનવી સારી રીતે રહી શકે તેમાંની મોટાભાગની સગવડો ઉપલબ્ધ નહોતી.

જિલ્લાવાર રહેઠાણની સ્થિતિ પરિશિષ્ટ - ૧૬ માં આપવામાં આવી છે. જિલ્લાવાર માહિતીનું પૃથ્થકરણ કરતા જણાય છે કે પોતાની માલિકીનું મકાન ધરાવતા કુટુંબોની સૌથી વધુ સંખ્યા અનુક્રમે વલસાડ (૯૦.૨૦ ટકા) ખેડા (૮૪.૨૨ ટકા) જિલ્લામાં જોવા મળી હતી. જયારે સૌથી ઓછા માલિકીના મકાનો ધરાવતા કુટુંબોની સંખ્યા ગાંધીનગર (૫૯.૦૫ ટકા) જિલ્લામાં હતી. ભાડાના મકાનવાળા સૌથી વધુ કુટુંબો ગાંધીનગર જિલ્લામાં (૪૦.૯૫ ટકા) હતા. જયારે ભાડાના મકાનોમાં રહેતા કુટુંબોની સંખ્યા વલસાડ અને ખેડા જિલ્લામાં ઓછી હતી.

તપાસેલ ગામોમાંથી ૧૬૨૦ કુટુંબના સરકાર તરફથી મકાન બાંધકામ માટે સહાય મળી હતી. જિલ્લાવાર મકાન સહાય મેળવનાર લાભાર્થીઓની સંખ્યા કોઠા - ૪:૧ માં આપવામાં આવી છે. કુલ ૧૬૨૦ કુટુંબને સરેરાશ રૂપિયા ૨૪૪૬ મકાન સહાય માટે મળયા હતા. સમગ્ર સરેરાશ કરતા સૌથી વધુ સહાય ખેડા જિલ્લાના લાભાર્થીઓને (રૂા.૬૯૮૦) મળયા હતા. જયારે સૌથી ઓછી સરેરાશ લાભાર્થીદીઠ સહાય પંચમહાલ જિલ્લામાં મળી હતી. ગાંધીનગર જિલ્લામાં એક પણ કુટુંબને આ પ્રકારની સહાય મળી નહોતી. જયારે ભરૂચ અને વલસાડ જિલ્લામાં ચાર ચાર કુટુંબને આ પ્રકારની સહાય મળી હતી. પરંતુ રકમ કેટલી મળી હતી તે જાણી શકાય નહોતી. સૌથી વધુ સહાય ખેડા (૩૩૦ - કુટુંબો) અને જૂનાગઢ જિલ્લામાં (૨૭૦) મળી હતી.

ઉપર જણાવેલ આંકડાકીય માહિતી પરથી અનુસૂચિત જાતિના લોકોના રહેઠાણની સ્થિતિનું સ્પષ્ટ દર્શન થાય છે અને તેમની જરૂરિયાતનો ખ્યાલ આવે છે. આથી તેમની ઉપરોક્ત જરૂરિયાતોને લક્ષમાં રાખી તેમના રહેઠાણના પ્રશ્નને હલ કરવો પડશે અને એ રીતે આયોજન ઘડવું પડશે.

કોઠો – ૪:૧

જિલ્લાવાર મકાન માટે સરકાર પાસેથી મેળવેલી સહાય :

ક્રમ	જિલ્લો	લાભાર્થીની સંખ્યા	રકમ	સરેરાશ લાભાર્થીદીઠ રકમ (રૂપિયામાં)
૧	અમદાવાદ	૫૫	૧૧૨૯૭૭	૨૦૫૪
૨	મહેસાણા	૧૩૭	૧૪૬૩૫૦	૧૦૬૮
૩	ખેડા	૩૩૦	૨૩૦૩૬૦૪	૬૯૮૦
૪	ગાંધીનગર	–	–	–
૫	ભરૂચ	૭	અપ્રાપ્ય	–
૬	સુરત	૪	૩૭૫૦	૯૩૭
૭	વલસાડ	૪	અપ્રાપ્ય	–
૮	પંચમહાલ	૫૪	૩૦૪૦૦	૫૬૩
૯	વડોદરા	૪૬	૧૨૮૩૫૦	૨૭૯૦
૧૦	બનાસકાંઠા	૧૦૩	૯૩૮૭૫	૯૧૧
૧૧	સાબરકાંઠા	૧૫૭	૨૪૩૦૫૦	૧૪૫૮
૧૨	ભાવનગર	૧૪	૧૦૦૦૦	૭૧૪
૧૩	કચ્છ	૪૮	૩૩૭૫૦	૭૦૩
૧૪	જામનગર	૬	૫૦૫૦	૮૪૧
૧૫	રાજકોટ	૧૪૮	૧૧૪૨૪૦	૭૭૧
૧૬	જૂનાગઢ	૨૭૦	૨૨૭૭૦૮	૮૪૩
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૧૩૩	૪૦૬૫૫૦	૩૦૫૬
૧૮	અમરેલી	૧૧૪	૧૦૩૫૦૨	૯૦૭
	કુલ ...	૧૬૨૦	૩૯૬૩૧૩૧	૨૪૪૬

:૨: <u>ઘરથાળનો પ્લોટ</u> :

સર્વેક્ષણમાં આવરી લીધેલ ગામોના ૩૪૧૧૮ કુટુંબોની માત્ર ૩૯૮૦ એટલે કે કુલ કુટુંબના ૧૧.૬ ટકાને ઘરથાળનો પ્લોટ મળયો હતો. જે ઘરથાળનો પ્લોટ આપવામાં આવેલ છે તે તેમને અનુકૂળ છે કે કેમ તે અંગે પૃચ્છા કરવામાં આવી હતી. આ અંગે જાણવા મળયુ હતું કે કુલ ૩૯૮૦ કુટુંબોમાંથી ૪૭૪ કુટુંબોને (૧૧.૯૦ ટકા) ઘરથાળનો પ્લોટ અનુકૂળ નહોતો અને તેમને તે અંગે શિકાયત હતી. ઘરથાળનો પ્લોટ અનુકૂળ નહીં હોવાના કારણો દર્શાવતા જાણવા મળયુ હતું કે ૯૧ કુટુંબોએ (૧૯.૧૯ ટકા) અપૂરતી જમીન આપવામાં આવી છે એવો મત દર્શાવેલ. જ્યારે ૮૭ કુટુંબોએ (૧૮.૩૫ ટકા) ગામથી ઘણે દૂર છે. ૧૬૦ કુટુંબોએ (૩૩.૭૫ ટકા) નીચાણવાળા વિસ્તારમાં આપવામાં આવેલ છે એવો મત વ્યકત કર્યો હતો. ૪૮ કુટુંબોએ (૧૦.૧૪ ટકા) અસમતળ જમીનમાં છે તેવું કહેલ. જ્યારે ૬૭ કુટુંબોને ઘરથાળનો પ્લોટ મળયો હતો પરંતુ હજુ તેનો ઝઘડો હોય તેવું જણાવેલ. જ્યારે ૨૧ કુટુંબોએ પ્લોટ ખાલી કરાવવા માટે વગદાર વ્યકિતઓ દબાણ કરે છે એવું જણાવેલ. જિલ્લાવાર ઘરથાળના પ્લોટની માહિતી પરિશિષ્ટ – ૧૭ માં આપવામાં આવી છે.

જિલ્લાવાર પરિસ્થિતિ જોઇએ તો જણાય છે કે ભરૂચ જિલ્લામાં તપાસેલ કુટુંબોમાંથી એકે કુટુંબને ઘરથાળનો પ્લોટ મળયો નહોતો. સૌથી વધુ ઘરથાળના પ્લોટો મળયો હોય એવા કુટુંબોની સંખ્યા સુરત (૩૩.૩૩ ટકા, ગાંધીનગર (૨૭.૭૫ ટકા), રાજકોટ (૨૬.૪૫ ટકા), ભાવનગર (૨૪.૦૯ ટકા) અને જૂનાગઢમાં (૨૨.૧૧ ટકા) વિશેષ હતી અને સૌથી ઓછી સંખ્યા જામનગર (૭.૩૨ ટકા), કચ્છ (૫.૨૨ ટકા), સાબરકાંઠા (૮.૧૫ ટકા) અને અમદાવાદ (૪.૮૫ ટકા) હતી.

ઘરથાળનો પ્લોટ મળેલ પરતુ પ્લોટ અનુકૂળ ન હોવાની ફરિયાદ સૌથી વધુ ગાંધીનગર (૩૯.૪ ટકા), ભાવનગર (૩૩.૩-ટકા) અને જામનગર (૨૯.૮ ટકા) જોવા મળી હતી. જ્યારે

સૌથી ઓછી ફરિયાદ સુરત (૨.૧ ટકા) અને કચ્છ (૪.૧ ટકા) જિલ્લામાં જોવા મળી હતી.

:૩: <u>આરોગ્ય</u> :

આપણા દેશમાં આરોગ્ય વિષયક સેવાઓ માત્ર શહેરી અને અર્ધ-શહેરી વિસ્તારોમાં વધુ પ્રમાણમાં કેન્દ્રિત થયેલી જોવા મળે છે. ગામડાઓમાં આ સેવાઓ પાછળ યોજનાઓમાં જોગવાઇઓ કરવામાં આવે છે અને ઘણી રકમ ખર્ચવામાં આવે છે. પરંતુ હજુ પછાત જ્ઞાતિના લોકો એક યા બીજા કારણોસર આવી સેવાઓ મેળવી શકતા નથી. તેથી ગામડાઓમાં રોગોનું પ્રમાણ પણ વિશેષ જોવા મળે છે. આ મોજણી દરમ્યાન પસંદ થયેલ ગામોમાંથી અનુસૂચિત જ્ઞાતિના લોકો કઇ માંદગી અને રોગોથી પીડાઇ રહયા છે તેની માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી.

તપાસ દરમ્યાન કુલ ૩૭૧૧ વ્યકિતઓ એવી જણાઇ હતી કે જેઓ કોઇને કોઇ મહાવ્યાધિ (Chornic discouses) થી પીડાતી હતી. આ મહાવ્યાધિથી પીડાતા રોગોમાં ૧૨૯૭ વ્યકિતઓ ક્ષયના રોગથી, ૧૮૯ કેન્સર, ૧૦૫૦ દમ, ૭૫ પાંડુરોગ, ૨૦૫ રકતપિત્ત, ૬૭ લકવા અને ૮૨૮ અન્ય મહારોગોથી પીડાતા હતા. આમ મહારોગોથી પીડાતા રોગોમાં ૬૩ ટકા ક્ષય અને અસ્થમાથી અને ૫ ટકા રકતપિત્તના રોગથી પીડાતા હતા.

જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબોમાં બિમારીની માહિતી પરિશિષ્ટ - ૧૭ માં આપવામાં આવી છે. આ માહિતીના પૃથ્થકરણ પરથી જણાય છે કે ટી.બી.ના રોગથી પીડાતી વ્યકિતઓની સંખ્યા મહેસાણા, ખેડા, અમદાવાદ, બનાસકાંઠા, સાબરકાંઠા અને જૂનાગઢમાં વધુ જણાઇ હતી. દમના રોગથી પીડાતી વ્યકિતઓની સંખ્યા અમદાવાદ, મહેસાણા, ખેડા, બનાસકાંઠા અને સાબરકાંઠા, જૂનાગઢ અને સુરેન્દ્રનગરમાં વધુ હતી. કેન્સરનું પ્રમાણ અમદાવાદ, મહેસાણા, વડોદરા, બનાસકાંઠા, જૂનાગઢ અને અમરેલી જિલ્લામાં વધુ હતું.

રકતપિત્તથી પીડાતા વ્યકિતઓની સંખ્યા મહેસાણા, ખેડા, ભરૂચ, સુરત, બનાસકાંઠા, સાબરકાંઠા, સુરેન્દ્રનગર અને અમરેલીમાં વધુ જોવા મળી હતી. લકવાનું પ્રમાણ ભરૂચ, સુરત અને વલસાડ જિલ્લામાં નહોતું. સમગ્ર રીતે જોઇએ તો આવરી લીધેલ ગામોમાં આવા રોગોથી પીડાતા દર્દીઓની સંખ્યા સરેરાશ ૧૧ જેટલી હતી.

તપાસ દરમ્યાન જાણવા મળયું હતું કે સમાજ કલ્યાણ ખાતા તરફથી આવા દર્દીઓને જે સહાય આપવામાં આવે છે તેમાંથી માત્ર ૩૨૪ વ્યકિતઓને રૂા.૮૫૪૩/- નો લાભ મળયો હતો. આમ સરેરાશ વ્યકિતદીઠ રૂા.૨૬/- નો લાભ મળયો હતો. તદઉપરાંત તપાસ દરમ્યાન જણાયું હતું કે સગર્ભા માતાઓ અને છ વર્ષથી નીચેના બાળકો માટે જે આહાર-યુકતની યોજના ચાલે છે તેનો લાભ ૧૧૬૨ વ્યકિતઓને પહોંચ્યો હતો. આ લાભ લેનારાઓની સંખ્યા ઘણી નજીવી ગણી શકાય.

<u>ખોડખાંપણ ધરાવતી વ્યકિતઓની વિગત</u> :

આવરી લીધેલ ગામોમાં કેટલી વ્યકિતઓ કોઇપણ પ્રકાર ખોડખાંપણ ધરાવતા હોય તેની માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી. કુલ ૧૮૫૩ વ્યકિતઓને ખોડખાંપણ જણાઇ હતી. જેમાંથી કેટલાકને એક કરતાં વધુ ખોડખાંપણ જોવા મળી હતી. આમ ગામદીઠ ખોડખાંપણવાળી વ્યકિતઓનું પ્રમાણ લગભગ ૬ વ્યકિતઓનું હતું. સૌથી વધુ સંખ્યા લૂલાઓની તેમજ આંધળા અને બહેરા તેમજ બાળલકવાની હતી. કુલ ૧૮૫૩ ખોડખાંપણવાળી વ્યકિતઓમાંથી ૫૯૩ ૧ થી ૧૪ વર્ષની ઉંમરના બાળકો હતા. આ ૫૯૩ બાળકોમાંથી ૩૨૫ બાળકોને જે તે પ્રકારની ક્ષતિવાળી શાળામાં મોકલવાની ઇચ્છા તેમના વાલીઓએ દર્શાવી હતી. જેથી તેમના વિકલાંગ બાળકો શિક્ષણ મેળવવાથી વંચિત ન રહે.

oooooooooooooo

પ્રકરણ - :૫:

આર્થિક - સામાજિક - શિક્ષણ અને આરોગ્ય વિષયક જરૂરિયાતો

:૧: વંશ પરંપરાગત ધંધા અંગેની જરૂરિયાત :

અગાઉના પ્રકરણમાં જણાવ્યા મુજબ મોજણીમાં આવરી લીધેલ ગામોના અનુસૂચિત જાતિના લોકોની આર્થિક સ્થિતિ ઘણી જ કપરી જોવા મળી હતી. અનુસૂચિત જાતિના લોકો વંશ પરંપરાગત કેટલાક ધંધાઓ સાથે સંકળાયેલા હતાં. જેમકે વણકરો વણાટકામ સાથે, ચમાર લોકો ચર્મઉદ્યોગ સાથે, ભંગી વાંસ કામ સાથે વગેરે પરંતુ તપાસ સમયે જાણવા મળયુ હતુ કે આ બધા ધંધાઓ પડી ભાંગ્યા છે. આ ધંધાઓ પડી ભાંગવા પાછળનુ મહત્વનુ કારણ નાણાકીય સગવડતાનો અભાવ જોવા મળયો હતો. હજુ પણ કેટલાક ગામોમાં લોકો વણાટકામ અને ચર્મઉદ્યોગ દ્વારા સારી રીતે કુટુંબનુ ભરણપોષણ કરી શકે એમ હોવા છતાં આ નાના ગૃહઉદ્યોગને માટે જે જરૂરી માલ-સામાન તેમજ માર્ગદર્શન મેળવી શકતા નથી. આમ વર્ષોથી વંશ પરંપરાગત ધંધાઓ જે તેમની જીવનદોરી સમાન હતા તે મંદ પડી ગયાં છે કે ભાંગી પડયાં છે.

આ તપાસમાં પણ ઘણા કુટુંબો આ પ્રકારના ધંધાઓ સાથે સંકળાયેલા હતા. આ ધંધાઓમાં તેમને કેવા પ્રકારની મુશ્કેલીઓ નડે છે અને આ ધંધાના વિકાસ માટે કઇ જરૂરિયાતની આવશ્યકતા છે તે જાણવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હતો. આ બધા ગામોમા થઇને ૯૧૮૮ વ્યકિતઓએ તેમના વંશપરંપરાગત ધંધાના વિકાસ માટે વિવિધ પ્રકારની જરૂરિયાતો દર્શાવી હતી. આમાં નાણાકીય સગવડ, કાચોમાલ, સાધનો, તાલીમ અને ધંધા માટે તાંત્રિક માર્ગદર્શન અને વેચાણ માટે મદદની જરૂરિયાતોમો સમાવેશ થાય છે. કેટલીક વ્યકિતઓ તેમના ધંધાના વિકાસાર્થે એક કરતાં વધુ જરૂરિયાતો જણાવી હતી.

આમ ૯૧૮૮ વ્યકિતઓએ ૯૩૮૮ પ્રકારની જરૂરિયાતો દર્શાવી હતી. જેમાંથી મોટાભાગનાઓએ નાણાકીય સગવડ પર

ભાર મૂકયો હતો. ૭૧૫૧ (૭૬.૧૭ ટકા) વ્યકિતઓએ નાણાની, ૮૭૭ (૯.૩૪ ટકા) કાચા માલની, ૮૯૪ (૯.૫૨ ટકા) સાધનોની, ૨૨૬ વ્યકિતઓએ (૨.૪૧ ટકા) તાલીમ, ૧૦૭ વ્યકિતઓએ તાંત્રિક માર્ગદર્શન અને ૧૩૩ વ્યકિતઓએ અન્ય જરૂરિયાતો દર્શાવી હતી.

વંશ પરંપરાગત ધંધાની જરૂરિયાતો દર્શાવતી જિલ્લાવાર માહિતી પરિશિષ્ટ - ૨૦ માં આપવામાં આવી છે. જિલ્લાવાર માહિતીનુ પૃથ્થકરણ કરતા જણાય છે કે આવી જરૂરિયાતો દર્શાવતી વ્યકિતઓની સૌથી વધુ સંખ્યા બનાસકાંઠા (૧૩૬૬), સુરેન્દ્રનગર (૧૧૪૨), મહેસાણા (૧૦૮૪) અને અમદાવાદ (૮૩૯) જિલ્લામાં હતી.

:૨: ખેતીના વિકાસ અંગેની જરૂરિયાતો : (જમીન, કૂવા)

અગાઉ જોઇ ગયા તેમ તપાસમાં આવરી લીધેલ ગામોમાં ૬.૪૪ કુટુંબો થોડા વધતા પ્રમાણમાં જમીન ધરાવતાં હતાં. તેમની પાસે જમીન હતી પરંતુ સાધનોના અભાવને કારણે તેઓ તેમાંથી સારી રીતે ઉપજ મેળવી શકતાં નથી. તપાસ સમયે તેમને ખેતીના વિકાસ માટે કયા પ્રકારની મદદની જરૂર છે અને શાકભાજી અને ફળાઉ ઝાડના વાવેતર વિશે પણ માહિતી એકત્ર કરી હતી. એ અંગે માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી. મોટાભાગના કુટુંબોએ એક કરતાં વધુ પ્રકારની જરૂરિયાતો દર્શાવી હતી.

ખેતીની જમીન અને ખેતીમાં કયા પ્રકારના સાધનોની જરૂરિયાતો છે અને સઘન ખેતી માટે કયા ઉત્પાદનના સાધનોની (inputs) ની વધારે આવશ્યકતા જણાય છે તે અંગેની માહિતી એકત્ર કરતાં જણાયુ હતુ કે કુલ કુટુંબોમાંથી ૧૮૫૬૯ કુટુંબોએ ખેતી માટેની જમીન આપવી જોઇએ તેવુ જણાવ્યુ હતુ. જેમની પાસે જમીન હતી તેઓમાંથી ૧૧૨૭ કુટુંબોએ કયારી બનાવવા માટે, ૨૧૩૮ કુટુંબોએ પાળા બાંધકામ, ૨૯૦૫ કુટુંબોએ જમીન સમતલ અને ૮૧૨ કુટુંબોએ વાડ કરવા માટે સહાયની જરૂરિયાત દર્શાવી

હતી. ૩૬૫૬ કુટુંબોએ ખેતી માટે પાણીની જરૂર હોઇ નવા કૂવાની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. જ્યારે ૧૧૭૮ કુટુંબોએ જૂના કૂવાના સમારકામ માટે સહાયની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી.

જિલ્લાવાર ખેતી અંગેની જરૂરિયાત દર્શાવતી માહિતી પરિશિષ્ટ - ૨૧ માં આપવામાં આવી છે. જિલ્લાવાર માહિતીનું પૃથ્થકરણ કરતાં જણાય છે કે ખેતી માટે જમીનની જરૂરિયાત દર્શાવતા કુટુંબોની સંખ્યા ખેડા (૩૧૭૩), સાબરકાંઠા (૨૦૪૩), મહેસાણા (૧૮૮૫) અને અમદાવાદ (૧૮૧૨) જિલ્લામાં વધુ હતી. એજ રીતે ખેતી માટે નવા કૂવાની જરૂરિયાત દર્શાવતા કુટુંબોની સંખ્યા સાબરકાંઠા (૫૩૬), જૂનાગઢ (૪૮૪) અને બનાસકાંઠામાં (૪૪૫) વધુ હતી. જૂના કૂવા માટે સમારકામની સહાય માટે સૌથી વધુ જરૂરિયાત સાબરકાંઠા (૪૬૬), જૂનાગઢ (૧૩૬), પંચમહાલ (૧૨૧) જિલ્લામાં જોવા મળી હતી.

:૩: ખેતીનાં સાધનો શાકભાજીના વાવેતર અને ફળાઉ ઝાડની વિગતો :

ખેતીના સાધનો તેમજ શાકભાજીના વાવેતર અને ફળાઉ ઝાડના વાવેતર અંગેની માહિતી એકત્ર કરતાં જણાયું હતું કે આવરી લીધેલ ગામોમાંથી ૪૫૩૬ કુટુંબોએ હળની, ૩૬૨૨ કુટુંબોએ રાંપ, ૩૪૭૨ કુટુંબોએ રાંપડી, ૩૩૪૩ કુટુંબોએ સમાર, ૪૨૧૯ કુટુંબોએ ગાડાની, ૩૨૯૫ કુટુંબોએ વાવણિયાની, ૩૧૭૬ કુટુંબોએ લોખંડના હળની, ૨૬૪૦ કુટુંબોએ ઊણપવાના પંખાની, ૨૫૫૬ કુટુંબોએ મોધની અને ૨૦૦૨ કુટુંબોએ અન્ય નાના મોટાં ખેતીના સાધનોની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. ૬૨૭૯ કુટુંબો ખેતીનું ઉત્પાદન વધે એ માટે સુધરેલ બિયારણ, રાસાયણિક ખાતર અને જંતુઘ્ન દવાઓ અને જંતુઘ્ન દવાઓ છોટવાના સાધનોની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી.

તપાસેલ કુટુંબોમાંથી ૩૩૯૮ કુટુંબો શાકભાજીનું વાવેતર કરવાની, ૯૨૧ કુટુંબોએ વાંસ ઉગાડવાની અને ૩૧૦૫ કુટુંબોએ ફળાઉ ઝાડના વાવેતરની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. ફળાઉ ઝાડના

વાવેતર માટે કયા ફળાઉ ઝાડ ઉગાડવાની વધારે જરૂરિયાત છે તે અંગે પૂછતાં જાણવા મળ્યું હતું કે ૧૯૩૯ વ્યક્તિઓએ આંબાના ઝાડ, ૯૯૦ ચીકુ, ૮૭૫ પપૈયા, ૮૪૮ લીંબુ, ૫૭૨ કેળ, ૧૨૨ આમળા, ૧૦૭ દ્રાક્ષનું વાવેતર અને ૧૯૮ અન્ય ફળાઉ ઝાડના વાવેતર કરવાની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. આમ વિવિધ પ્રકારના ફળાઉ ઝાડ તેમજ શાકભાજીનું વાવેતર કરવા માટે તેઓ ઉત્સુક હતાં. તેમને આ બધા ઝાડો માટેની કલમો તેમજ યોગ્ય માર્ગદર્શન માટે સહાય આપી ખેતીની જમીનની ઉત્પાદકતા વધારવા પ્રયત્ન કરવાં જોઇએ. જેથી તેમની આવકમાં વૃધ્ધિ થાય અને આર્થિક સ્થિતિ સુધરે.

જિલ્લાવાર ખેતીના સાધનોની જરૂરિયાત અને શાકભાજી અને ફળાઉ ઝાડના વાવેતર અંગેની વિસ્તૃત માહિતી પરિશિષ્ટ-૨૨ માં આપવામાં આવી છે.

:૪: પશુપાલન :

આપણે અગાઉ જોઇ ગયા તેમ અનુસૂચિત જાતિના લોકોનો મુખ્ય ધંધો મજૂરી છે. મજૂરી સિવાય તેઓ ખેતી અને પશુપાલન તેમજ વંશ પરંપરાગત ધંધા પર પણ થોડો ઘણો આધાર રાખે છે. તેમની પાસે પશુઓ છે પરંતુ તેની ઓલાદ સારી ન હોવાને લીધે અથવા સારી માવજત અને આર્થિક રીતે વધુ ઢોર રાખવું પોષાય તેમ ન હોવાથી પશુપાલનના ધંધામાંથી સારી આવક થતી નથી. તેમની પાસે જમીન ઓછી છે અને જમીનના બિનઆર્થિક ટૂકડા જ જોવા મળે છે. જ્યારે બીજી બાજુ તેમના વંશ પરંપરાગત ધંધાઓ પણ મંદ પડી ગયા છે. આ દૃષ્ટિએ પશુપાલનનો ઉદ્યોગ અનુસૂચિત જાતિના લોકોની આવક વધારવા તેમજ રોજગારી માટે વિશેષ અગત્યતા ધરાવે છે.

મોજણી દરમ્યાન આવરી લીધેલ ૩૧૬ ગામોમાં વસતાં અનુસૂચિત જાતિના લોકોને આવકના સાધન તરીકે અથવા તેમની આવકમાં વૃધ્ધિ માટે કોઇ પશુની જરૂર હોય તો તેની માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી. કુલ ૧૮૫૫૮ કુટુંબોએ વિવિધ પ્રકારની

મળી એમ કુલ ૩૧૩૪૧ જરૂરિયાતો દર્શાવી હતી. એક કુટુંબે એક કરતાં વધુ પશુઓની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. તેમની જરૂરિયાત અંગે જોઇએ તો જણાય છે કે ૪૧૩૭ ગાય, ૧૭૯૩૦ ભેંસ, ૨૧૩૧ બળદ, ૧૭૧૫ બકરાં, ૩૯૦ ઘેટાં, ૧૦૨ મરઘાંના યુનિટ, ૧૦૬ ઊંટ, ૧૦૬૮૧ ઘાસ-ખાણદાણ, ૮૫ જગાએ દવા અને ૨૯ જગાએ અન્ય સાધનોની જરૂરિયાતો દર્શાવે છે.

જિલ્લાવાર પશુપાલનની જરૂરિયાતના આંકડાકીય માહિતી પરિશિષ્ટ - ૨૩ માં આપવામાં આવી છે. જિલ્લાવાર માહિતીનું વર્ગીકરણ કરીએ તો જણાય છે કે સૌથી વધુ જરૂરિયાતો ખેડા, અમદાવાદ, મહેસાણા, સાબરકાંઠા અને જૂનાગઢ જિલ્લામાં જાણવા મળી હતી.

આ તબક્કે એક વસ્તુ પર ખાસ ધ્યાન આપવા જેવું છે કે અત્યાર સુધી પછાતવર્ગના લોકોને આવી જરૂરિયાતો માટે સબસીડી તેમજ અનુસૂચિત જાતિ નિગમ તેમજ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા લોનો પણ આપવામાં આવી છે. પરંતુ સાચે જ તેમની આવકમાં વધારો થયો છે કે નહીં તેમજ તેમની આવકમાં વૃધ્ધિ થઇ છે કે નહી તે જોવાવું જોઇએ. તપાસ દરમ્યાન એવુ જાણવા મળયું હતું કે ઘણાં ગામડામાં અનુસૂચિત જાતિના લોકો ભેંસો ધરાવતાં હતાં તેમજ દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી હોવા છતાં તેમની પાસેથી મંડળી દ્વારા આભડછેટને કારણે દૂધ લેવામાં આવતું નહતું. જેથી આવા પ્રકારની કોઇ પણ યોજનાઓનો અમલ કરતાં પહેલા તેની પૂરી માહિતી મેળવી જેમને માટે યોજના કરવાની છે તેમની સાથે ભેગાં મળી કરવી જોઇએ. જેથી જે કંઇ કરવામાં આવે તે ફળી નીકળે અને ગરીબ લોકોની આર્થિક સ્થિતિમાં કંઇ સહાય થઇ શકે.

બીજી બાજુ ઢોરોની જરૂરિયાત સાથે જયાં સુધી તેમની પાસે ઘાસ-ખાણ-દાણની અને પશુ ઉછેર અને સાર સંભાળની જાણકારીની વ્યવસ્થા ન હોય ત્યાં સુધી આવા કાર્યક્રમોને બહુ સફળતા મળે નહી. માટે આ બધી બાબતો ખાસ ધ્યાનમાં લેવી ઘટે.

:૫: <u>પરિવહનનાં સાધનોની તેમજ સ્વરોજગાર માટે</u>

<u>તાલીમની જરૂરિયાત :</u>

આ મોજણી દરમ્યાન આવરી લીધેલ ગામડાઓમાં અનુસૂચિત જાતિના લોકોની આવકમાં વધારો થાય તે અંગે કોઇ સાધનની જરૂર છે કે કેમ તથા તેમના હાલના સાધનોમાં સુધારો કરવાની જરૂર હોય તો તે અને સ્વરોજગાર માટે તેમના કયા પ્રકારની પ્રવૃત્તિમાં રસ છે તે અંગે માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી. તપાસ દરમ્યાન આ બધા ગામોમાંથી ૧૨૯૬ વ્યક્તિઓએ ઊંટલારી અને૧૮૩૯ વ્યક્તિઓએ હાથલારીની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. જેથી આ પ્રકારના પરિવહનના સાધનો દ્વારા રોજગારી મેળવી શકે.

આ સિવાય અનુસૂચિત જાતિની ઘણી વ્યક્તિઓ વંશ પરંપરાગત ધંધા સિવાય આધુનિક વ્યવસાયમાં જોડાવવા કેટલાક નાના પાયાના ધંધા-રોજગારની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. તપાસ દરમ્યાન ૮૮૩ વ્યક્તિઓએ દળવાની ઘંટી, ૧૧૨૨ વ્યક્તિઓ સાયકલ રીપેરીંગ દુકાન, ૧૫૩૭ વ્યક્તિઓએ હાથશાળ (પાવરલુમ) ની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. આ સિવાય તેમનામાંથી કેટલીક વ્યક્તિઓ છૂટક ધંધો રોજગાર કરતાં હતાં. આવાં નાના પાયાના અન્ય છૂટક ધંધા માટેની જરૂરિયાત ૨૧૦૦ વ્યક્તિઓએ દર્શાવી હતી.

ધંધા-રોજગાર સિવાય તપાસેલ ગામમાંથી કેટલીક વ્યક્તિઓએ આધુનિક વ્યવસાયમાં જોડાવવા માટે કેટલાક પ્રકારની તાલીમની જરૂરિયાતો દર્શાવી હતી. ૨૩૧૦ વ્યક્તિઓ સિવણકામની, ૧૫૬ વ્યક્તિએ ઘડિયાળ રીપેરીંગ, ૧૮૨ વ્યક્તિએ ૧૮૨ રેડિયો રીપેરીંગ, ૩૦૬ મોટો રીપેરીંગ, ૨૬૩ સુથારીકામ, ૩૬૯ કડિયાકામ, ૧૩૧ હીરાઘસવાની, તાલીમની ઇચ્છા દર્શાવી હતી.

જિલ્લાવાર નવા ધંધાની જરૂરિયાત અને નવા વ્યવસાયની તાલીમમાં રસ ધરાવનાર વ્યકિતઓની માહિતી પરિશિષ્ટ - ૨૪ માં આપવામાં આવી છે. આ પ્રકારની જરૂરિયાત દર્શાવનારાઓની સૌગી વધુ સખ્યા મહેસાણા (૧૭૫૦), અમદાવાદ (૧૧૫૬), બનાસકાંઠા (૧૦૧૪), સાબરકાંઠા (૧૨૨૪) અને જૂનાગઢ (૧૧૩૫) માં હતી.

::૬:: <u>રહેઠાણ અંગેની જરૂરિયાત :</u>

રહેઠાણ એ માનવીની મૂળભૂત જરૂરિયાત છે. અગાઉ આપણે જોયુ તેમ તેમ મકાનોની સ્થિતિ ઘણી જ ખરાબ છે. તપાસ હેઠળ આવરી લીધેલ ગામોમાંથી કેટલાને નવા મકાનની, મકાન સમારકામ માટે સહાયની, ઘરથાળના પ્લોટની તેમજ નિર્ધમચૂલાની જરૂરિયાત છે. તે અંગેની માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી. તપાસ દરમ્યાન જણાયુ હતુ કે કુલ કુટુંબોમાંથી ૨૩૬૭૦ કુટુંબોએ નવા મકાનની, ૧૮૯૦૩ કુટુંબોએ મકાન સમારકામ માટે નાણાંકીય સહાયની, ૨૨૪૮૧ એ ઘરથાળના પ્લોટ માટે અને ૨૮૬૩૭ કુટુંબોએ નિર્ધમચૂલાની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી.

જિલ્લાવાર રહેઠાણ અને ઘરથાળની જરૂરિયાતો દર્શાવતી માહિતી પરિશિષ્ટ - ૨૫ માં આપવામાં આવી છે.

:૭: <u>ખોડખાંપણ અંગેની જરૂરિયાત :</u>

આવરી લીધેલ ગામોમાં વસતાં અનુસૂચિત જાતિના લોકોમાંથી કેટલીક વ્યકિતઓ ખોડ-ખાંપણવાળી હતી. આવી વ્યકિતઓમાંથી કેટલી વ્યકિતઓને સાધનોની કે નાણાકીય સહાયની જરૂર છે તેમજ કેટલી વ્યકિતઓને આરોગ્ય માટે સારવારની જરૂર છે અને દવા-દારૂ માટે આર્થિક મદદની જરૂર છે તે અંગેની માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી. જિલ્લાવાર ખોડખાંપણવાળી વ્યકિતઓ માટે સાધનની જરૂરિયાત અને માંદગી માટે આર્થિક-સહાયની જરૂરિયાતોની માહિતી પરિશિષ્ટ - ૨૬ માં આપવામાં આવી છે. આ માહિતીનુ પૃથ્થકરણ કરતાં જણાય છે કે ૨૭૧ ખોડખાંપણવાળી વ્યકિતએ સાધનોની, ૧૧૮૪ નાણાંકીય મદદ, ૨૬૪ યોગ્ય

સારવાર અને ૯૦ ખોડખાંપણવાળી વ્યકિતએ વ્યવસાયિક તાલીમની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી. ૫૩૭૬ વ્યકિતએ આરોગ્ય માટે સારવારની તેમજ ૫૨૭૩ વ્યકિતઓએ દવા માટે આર્થિક મદદની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી.

જિલ્લાવાર માહિતીનુ પૃથ્થકરણ કરતાં જણાય આવે છે કે સૌથી વધુ સાધનોની જરૂરિયાત અનુક્રમે મહેસાણા, જૂનાગઢ, ખેડા, અને અમદાવાદ જિલ્લામાં હતી. તેવી જ રીતે ખોડખાંપણવાળી વ્યકિતઓને નાણાકીય સહાયની વધુ જરૂરિયાત મહેસાણા, ખેડા, અને અમદાવાદ જિલ્લામાં હતી. આરોગ્ય માટે સૌથી વધુ સારવારની જરૂરિયાત ખેડા, જૂનાગઢ અને સાબરકાંઠા જિલ્લામાં જણાયી હતી. જ્યારે દવા માટે આર્થિક મદદની જરૂર ખેડા, જૂનાગઢ અને સાબરકાંઠામાં જોવા મળી હતી. આમ એકંદરે ઘણી વ્યકિતઓએ સારવાર માટે આર્થિક સહાયની જરૂરિયાતો દર્શાવી હતી.

oooooooooooooo

પ્રકરણ - :૬:

અનુસૂચિત જાતિના વસવાટવાળા ફળિયામાં પાયાની સુવિધાઓ

અનુસૂચિત જાતિના વસવાટવાળા ફળિયાઓમાં પાયાની સગવડતાઓ :

આ મોજણી દરમ્યાન આવરી લીધેલા ગામોમાં અનુસૂચિત જાતિના લોકો જે વાસો (મહોલ્લામાં વસતા હોય તે મહોલ્લાઓમાં પાયાની સગવડતાઓ જેવી કે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ, બાલવાડી, આંગણવાડી, પ્રાથમિક શાળા, પાણીના નિકાલની વ્યવસ્થા વગેરે વિશે માહિતી એકત્ર કરવામાં આવી હતી.

આ એકત્ર કરેલ માહિતી પરિશિષ્ટ - ૨૭ માં આપવામાં આવી છે.

પરિશિષ્ટ - ૨૭ માં આપેલી માહિતીનું વર્ગીકરણ કરીએ તો જણાય છે કે આવરી લીધેલા ૩૧૬ ગામોમાં કુલ ૭૩૪ ફળિયા હતાં આમ સરેરાશ બે કરતાં વધુ ફળિયાની સંખ્યા હતી.

(ક) **શિક્ષણ :**

:૧: શૈક્ષણિક સુવિધાઓનું વર્ગીકરણ કરતાં જણાય છે કે કુલ ૭૩૪ ગામમાંથી માત્ર ૮૫ ફળિયામાં બાલવાડી, ૧૨૭ ફળિયામાં પ્રાથમિક શાળાનો વર્ગ, ૨૯ ફળિયામાં પ્રૌઢશિક્ષણ વર્ગ, તેમજ માત્ર ૨ ફળિયામાં કિસાન વર્ગ ચાલતાં હતાં.

:૨: ગામમાં આવેલ પ્રાથમિક શાળાનું અંતર જે તે ફળિયાથી કેટલું હતું તે જાણવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હતો. તે જોતા જાણવા મળ્યું કે ૧૯૨ ફળિયાથી પ્રાથમિક શાળાનું અંતર ૨ ફલાંગ જેટલું, ૬૪ ફળિયાથી ૩થી ૪ ફલાંગ જેટલું, ૭૫ ફળિયાથી ૫ થી ૬ ફલાંગ સુધીનું, ૪૯ ફળિયાથી ૧ કિલોમીટર દૂર, જ્યારે ૩૩૬ ફળિયાથી માત્ર વાસની નજીકમાં હતું. આ આંકડાઓ

પણ સ્પષ્ટ રીતે બતાવે છે કે અનુસૂચિત જાતિના બાળકોને શાળાએ જવા માટે મોટેભાગે ૧ કિલોમીટર સુધી જેટલું ચાલવું પડતું હોય છે.

:૩: વાસથી પ્રાથમિક શાળાએ જવાનો રસ્તો કેવો હતો તે અંગેની માહિતી એકત્ર કરતાં જાણવા મળ્યું હતું કે ૭૩૪ ફળિયામાંથી ૩૪૩ ફળિયાથી પ્રાથમિક શાળાનો રસ્તો ખરાબ હતો. જ્યારે ૪૩૧ ફળિયાથી શાળા જવાના રસ્તામાં ચોમાસામાં બહુ જ પાણી ભરાઇ જતું હતું. ૯૬ ફળિયાથી પ્રાથમિક શાળાએ જવા માટે નદી કે વહેરો ઓળંગવો પડતો હતો.

(ખ) **પીવાનું પાણી :**

:૧: જુદા જુદા વાસમાં પીવાના પાણીની સુવિધા કેવી હતી તે જાણવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હતો. તપાસેલ ગામોના ૭૩૪ ફળિયામાંથી ૫૭ મહોલ્લામાં વસતા લોકોના મકાનમાં નળ હતાં જ્યારે ૨૫૦ વાસના લોકો ગ્રામપંચાયતના નળેથી, ૧૫૫ વાસના લોકો વાસમાં ગોઠવેલ હેન્ડપંપથી, ૨૩૨ વાસના લોકો કૂવેથી પાણી ખેંચી લાવતાં હતા. જ્યારે ૧૬ વાસવાળા તળાવ અને ૨૭ વાસવાળા પીવાના પાણી માટે નદીનો ઉપયોગ કરતાં હતાં.

:૨: ૫૬૭ ફળિયાનું પીવાનું પાણી ભરવા જવાનું અંતર ૨ ફલાંગ જેટલું, ૩૦ ફળિયાનું ૩ થી ૪ ફલાંગ અને ૪૦ ફળિયાનું ૧ કિલોમીટર જેટલું હતું.

:૩: ૭૩૪ ફળિયામાં ૫૬૪ ફળિયાવાળાને પીવાનું પાણી પૂરતા પ્રમાણમાં મળી રહેતું હતું. બાકીના ફળિયાવાળાઓને પાણી પૂરતું ન મળવાને લીધે કૂવા, ડેમના પાણીનો ઉપયોગ કરવો પડતો. ૪ વ્યક્તિએ એવું જણાવેલ કે અસ્પૃશ્યતાને કારણે કૂવા પરથી પાણી ભરવા દેતાં નથી.

:૪: ૭૩૪ વાસના લોકોમાંથી ૩૦૮ વાસના રહેવાસીઓ પીવાના પાણી માટે નવા કૂવાની જરૂરિયાત દર્શાવી હતી.

:૫: કુલ ૭૩૪ ફળિયામા ૩૯૦ ફળિયામા પાણી ભરવા જવા માટેના રસ્તામા ચોમાસામા પાણી ભરાઇ રહેતુ.

:૬: આવરી લીધેલ ગામોના કુલ ૭૩૪ ફળિયામાથી ૪૭૯ ફળિયામા જાહેર પાણી પુરવઠાની વ્યવસ્થા હતી. જેમાથી ૩૭૪ ફળિયાને તેનુ જોડાણ આપવામા આવ્યુ હતુ.

(ગ) આવરી લીધેલ ગામોના ૭૩૪ ફળિયામાથી ૫૪૯ વાસમા વીજળીની સગવડ હતી.

(ઘ) કુલ ૭૩૪ ફળિયામાથી ૬૮૭ વાસના રહેવાસીઓએ જણાવેલ કે જુદા જુદા ખાતાના સરકારી કર્મચારીઓ ફળિયાની મુલાકાત લે છે.

(ચ) કુલ ૭૩૪ ફળિયામાથી ૧૪ ફળિયાના પ્રવેશ આગળ પગથિયા હતા. અને ૨૯ ફળિયાના રસ્તાઓ ઈંટ-પથ્થરથી પૂરેલા હતા. બાકીના રસ્તાઓમા માટી હતી. જેને કારણે ચોમાસામા ખૂબજ કાદવ થતો અને હેરાનગતિ થતી. ૭૩૪ ફળિયામાથી ૫૨૩ ફળિયામા કાદવ થતો હતો.

(છ) આવરી લીધેલ ગામોના કુલ ૭૩૪ ફળિયામાથી માત્ર ૯૨ ફળિયામા ગંદા પાણીના નિકાલ માટેની વ્યવસ્થા હતી. આ બધા વિસ્તારો અમદાવાદ, જેવા શહેરી વિસ્તારો હતા. ૧૦૮ ફળિયામા ખુલ્લી ગટર અને ફળિયામા ભૂગર્ભ ગટર હતી.

(જ) કુલ ૭૩૪ ફળિયામાથી ૧૬૫ ફળિયાનો ગામમા જવાનો રસ્તો સારો, ૧૮૯ ફળિયાનો ખરાબ, ૩૩૮ ફળિયાનો કાચો અને ૩૩ ફળિયાનો પાકો હતો.

(ઝ) ૭૩૪ ફળિયામાથી ૪૦૦ ફળિયાની આજુબાજુ ચોમાસામા પાણી ભરાઇ રહેતુ.

(ઠ) કુલ ૭૩૪ ફળિયામાથી માત્ર ૩૪ ફળિયામા જાહેર જાજરૂની સગવડ હતી. બાકીના ફળિયામા નહોતી. ૭૦૦ ફળિયામા વસવાટ કરનાર લોકો બહાર ખુલ્લામા જાજરૂ માટે જતા હતા.

(ડ) કુલ ૭૩૪ ફળિયામાથી ૩૬૪ ફળિયાની પાસે ગામનો ઉકરડો હતો. કેટલાક ફળિયા ગામ લોકોને જાજરૂ જવાની જાહેર જગ્યાઓ પાસે હતા.

ફળિયાવાર પાયાની સગવડો જુદા જુદા જિલ્લામા જુદી જુદી જોવા મળી હતી. આમ એકંદરે જોઇએ તો અનુસૂચિત જનજાતિના વાસના લોકો સામાન્ય સુવિધાઓથી પણ વંચિત જણાય છે. આથી આ દિશામા સત્વરે પગલા લઇ સ્વતંત્ર ભારતના પૂર્ણ નાગરિક તરીકે સારી રીતે રહી શકે તેવી વ્યવસ્થા ગોઠવવી જોઇએ.

ooooooooooooooo

પ્રકરણ - :૭:

સારાંશ અને નિષ્કર્ષો

અગાઉના પ્રકરણોમા સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ આવરી લીધેલા ૩૧૬ ગામોની એટલે કુલ ૭૪૧૧૮ કુટુંબોની આર્થિક - સામાજિક અને શૈક્ષણિક પરિસ્થિતિ જોઇ. આંકડાકીય માહિતી પરથી એક વાત સ્પષ્ટ થાય છે કે આ ગામોમા વસતા અનુસૂચિત જાતિના લોકો આર્થિક રીતે ઘણા પછાત છે. તેમના વંશ પરંપરાગત ધંધાઓ ભાંગી પડયા છે. મોટાભાગના એટલે કે ૮૦ ટકા કુટુંબો ગરીબીની રેખાથી નીચે જીવન વ્યતીત કરે છે. તેમના રહેઠાણોની સ્થિતિ પણ દયાજનક છે. તેમની શૈક્ષણિક સ્થિતિ પણ સારી નથી. સૌ પ્રથમ તેમની આર્થિક સ્થિતિ સુધરે તે માટે સઘન પ્રયાસો કરવા જોઇએ. છેલ્લા ૩૦ વર્ષના આયોજિત વિકાસ પછી પણ સમાજના નબળા વર્ગોની સ્થિતિ દયાજનક જોવા મળે છે, એ સર્વેક્ષણનો અહેવાલ કહી જાય છે.

તેમના પરંપરાગત ધંધા-રોજગાર કરીથી સજીવન થાય તે માટે આર્થિક સવલતો પૂરી પાડવી જોઇએ. ચર્મ ઉદ્યોગ વિકાસ ઉપર ખૂબ ધ્યાન આપવું જોઇએ. અંબર ચરખા કાંતવા અને વણાટ ઉદ્યોગને પણ ગંભીરપણે વિકસાવવા જોઇશે. તેમજ તેમની ખેતી સુધરે, પશુપાલનનો ધંધો વિકસે અને અન્ય નાના-મોટા ધંધા રોજગારમા રોજગારી મળે તે માટે તાલીમની વ્યવસ્થા થવી જોઇએ.

તેમની શિક્ષણની પરિસ્થિતિ પણ સારી નથી. તેમનામા શિક્ષણનો પ્રસાર થાય અને તેમના બાળકો શાળાએ આવતા થાય તે માટે તેમના દરેક ફળિયામા બાલવાડી અને આંગણવાડી ખોલવી જોઇએ. તેમના બાળકોને કપડાં-પુસ્તકો તેમજ શાળામા નાસ્તો મળે તે માટેની વ્યવસ્થા કરવી જોઇએ.

તેમનામા રોગોનુ પ્રમાણ પણ વધુ જોવા મળે છે. મોટાભાગના રોગો પાણી પર આધારિત છે. પીવાના પાણીની સગવડ વધે અને તેમના વાસો સુધી પાણીની વ્યવસ્થા કરવી જોઇએ.

તેમના શાળામાં ભણતા અને નહીં ભણતા બાળકોની દરવર્ષે શારીરિક તપાસ થાય તેમ કરવુ જોઇએ.

તેમનામા મહાવ્યાધિથી પીડાતા ઘણા કિસ્સાઓ જોવા મળયા છે. આવા દર્દીઓને સમયસર સારવાર તેમજ આર્થિક મદદ મળવી જોઇએ.

તપાસ દરમ્યાન જાણવા મળ્યુ હતુ કે હજુ પણ અમુક ગામોમા તેમને અસ્પૃશ્ય ગણી તેમની સાથે ન છાજે તેવો વ્યવહાર કરવામા આવે છે. તેમના બાળકો માટે પ્રાથમિક શાળામા જુદા માટલાની વ્યવસ્થા હોય છે. તેમને કૂવા પરથી પાણી ભરવા દેવામા નથી આવતું. હોટલો અને લોજમા પ્રવેશ આપવામા આવતો નથી. મોટર પર બેસવાની મનાઇ હોય છે. હોટલોમા તેમના ચા પીવાના કપ-રકાબી જુદા રાખવામા આવે છે. આમ હજુ પણ હિન્દુ સમાજના લોકો તેમના પ્રત્યે સારુ વર્તન દાખવતા નથી. આથી ઘણા હરિજનભાઇઓ મુસ્લિમ તેમજ ખ્રિસ્તી ધર્મ અંગીકાર કરવા મથતા હોય છે. તપાસ દરમ્યાન જાણવા મળ્યુ હતુ કે મુસ્લિમ ધર્મ અંગીકાર કરનારાઓની સંખ્યા જૂનાગઢ જિલ્લામા વિશેષ હતી. એજ રીતે સાબરકાંઠા જિલ્લામા ખ્રિસ્તી ધર્મ પ્રત્યેનુ વલણ જોવા મળ્યુ હતુ. અસ્પૃશ્યતા અંગેના અનેક કાયદાઓ હોવા છતા તેનો અમલ કડક રીતે થતો નથી. આનો અમલ કડક રીતે કરવો જોઇએ. આ સિવાય એકંદરે જોઇએ તો તેમની આર્થિક સ્થિતિ સુધરે અને તેઓ સારા ઘરમા સારી રીતે રહી શકે તે માટેના પ્રયત્નો કરવા જોઇએ.

સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ જે કંઇ યોજનાઓનો અમલ કરવાનો હોય તે પહેલા તેમના પ્રતિનિધિઓનો સંપર્ક સાધી ચર્ચા કરી અમલ કરવો જોઇએ. જેથી તેમને માટે જે કંઇ કરવામા આવે તે બર આવે અને સરકારશ્રીને તેમના પાછળ કરવામા આવેલા ખર્ચનુ મૂલ્ય અંકાય. તેમની યોજના તેમને સાથે રાખીને જ ઘડાવી જોઇએ.

સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ ગયા વર્ષે ૨૮૫ ગામોની મોજણી કરવામાં આવી હતી અને તેની યોજનાઓનો અમલ થયો છે કે નહીં? જો યોજનાનું અમલીકરણ થયું હોય તો તેનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઇએ. આમ તેમના માટે જે કંઇ યોજનાઓ અમલમાં મૂકવામાં આવે તેનું દરવર્ષે મૂલ્યાંકન કરવું જોઇએ; જેથી યોજનાઓની સફળતા અને નિષ્ફળતાનો ખ્યાલ આવે. આવા મૂલ્યાંકન અભ્યાસની જવાબદારી ગુજરાત વિદ્યાપીઠના આદિવાસી સંશોધન કેન્દ્ર દ્વારા થાય તે ઉચિત ગણાય. કારણ કે ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ઘણાં વર્ષોથી સમાજના નબળા વર્ગોના માટે કામ કર્યું છે અને તેમની પાસે સંશોધન સૂઝવાળા કાર્યકરો પણ છે અને આ સંસ્થામાં મોટાભાગના વિદ્યાર્થીઓ ગ્રામ્ય વિસ્તારમાંથી આવતા હોય તેમનો પણ આવા સંશોધન અભ્યાસમાં ઉપયોગ થઇ શકે; આ આખું કામ આદિવાસી કેન્દ્રમાં જે "હરિજન સેલ" પ્રસ્થાપિત કર્યો છે અને સરકારશ્રીએ જેને મંજૂર કરવા સહમતિ દર્શાવી છે તેમાં થાય એ ઉચિત છે.

ooooooooooooooo

પરિશિષ્ટ -:૧:

જિલ્લાવાર અને તાલુકાવાર પસંદ થયેલ ગામો અને વસતિ

મહેસાણા જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
મહેસાણા	ભાસરીઆ	૫૭૦
	પાંચોટ	૫૦૧
	સાંથલ	૪૭૯
	છઠીઆરડા	૪૩૪
	જોરણંગ	૨૯૧
	વાલીયાસરણા	૨૭૬
કડી	આદરજ	૫૩૨
	ખાવડ	૪૪૪
	નગ્રાસણ	૩૧૨
	અગોલ	૨૬૪
	ઝૂલાસણ	૨૫૮
વિસનગર	વાલમ	૮૭૬
	ગોઠવા	૪૪૩
	દેણપ	૪૨૬
વિજાપુર	ગવાડા	૧૨૦૮
	જંત્રાલ	૪૨૧
	પામોલ	૪૨૦
	ખરોડ	૪૦૨
	આજોલ	૩૮૧
	ધાટુંધનપુરા	૩૬૮
	પુંધરા	૩૫૯
	પેઢામણી	૨૬૭

મહેસાણા જિલ્લો ચાલુ....

તાલુકો	ગામ	વસતિ
કલોલ	નારદીપુર	૩૫૭
	સઇજ	૩૪૪
પાટણ	કુણઘેર	૧૦૯૧
	ઓઢવા	૪૩૧
	વાપડ	૪૦૯
	મણુંદ	૩૭૪
	ધારણોજ	૩૬૮
	મેસર	૨૮૪
સિદ્ધપુર	ઊંઝા	૩૧૩૧
	ઐઠોર	૪૧૩
	ચાટાવાડા	૪૦૧
	દાસજ	૩૮૪
	સમોડા	૨૮૮
	કહોડા	૩૭૪
ખેરાલુ	સુધાઇ	૬૦૯
	લુહવા	૫૧૮
	ઊંઠાઇ	૪૧૪
	નાની કીરવાણી	૨૬૮
ચાણસ્મા	ધિણોજ	૧૦૬૭
	ખારી-ધારીયાલ	૨૫૩
	ખડાલી	૨૫૩
સમી	મૂજપુર	૩૪૦
	પાડલા	૩૧૭
હારીજ	ટુનાવાડા	૪૦૯

બનાસકાંઠા જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
ડીસા	કુચાવાડા	૩૮૪
	આસેડા	૩૭૬
ધાનેરા	ધાનેરા	૯૭૫
પાલનપુર	કાણોદર	
	ગઢ	
	ગોળા	૩૫૦
	પટોસણ	૩૦૦
વડગામ	જુની સેંધણી	૪૩૩
	રુપાલ	૩૫૫
	માલોસણા	
	ઐઢ્રાણા	
	ચાંગા	૨૯૩
	છનીપાના	
દિયોદર	ભાભરવાંવ	૩૩૭
કાંકરેજ	થરા	૪૧૭
રાધનપુર	સિનાળ	૨૯૭
સાંતલપુર	વરાકી	૪૩૯
થરાદ	ચુડમેર	૪૯૫
વાવ	ઢીમા	૪૯૫
	રડાવ	૪૧૭

સાબરકાંઠા જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
હિંમતનગર	ચાંદરણી	૪૩૭
	વકતાપુર	૪૧૭
	બેરણા	૪૦૭
	ગઢા	૪૦૪
ઇડર	જશવંતગઢ	૪૭૮
	રુદરડી	૪૬૭
	રેવાસ	૪૬૫
	જાદર	૪૩૯
	ઇસારવાડા	૪૧૯
	શેરપુર	૪૧૫
	કુકડીયા	૪૧૨
	સાબલવાડા	૪૦૩
	નાના કોટડા	૨૭૭
ખેડબ્રહ્મા	લક્ષ્મીપુરા	૩૬૬
ભીલોડા	મોટી બેબાર	૩૦૧
	કુસકી	૪૦૫
વિજયનગર	વિજયનગર	૫૦૩
મોડાસા	ટીનરોઇ	૮૫૭
	બામણવાડ	૪૪૧
	કુડોલ	૨૬૩
પ્રાંતિજ	સોનાસણ	૪૯૪
	તાલોદ	૪૯૩
	મોહનપુર	૩૬૦
	આણી ઓડર	૨૫૬

સાબરકાંઠા જિલ્લો ચાલુ....

તાલુકો	ગામ	વસતિ
બાયડ	બાયડ	૬૧૫
	ડેમાઇ	૪૧૫
મેઘરજ	મેઘરજ	૨૬૯
માલપુર	માલપુર	૫૮૯

પંચમહાલ જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
ગોધરા	રતનપુર (કાંટડી)	૩૯૧
	ટીમ્બા	૩૭૮
કાલોલ	પીંગળી	૪૨૦
	બાકરોલ	૨૫૭
	રીંછીયા	૨૬૩
હાલોલ	કાટડીઆ	૩૨૯
શહેરા	વહાડા	૩૩૨
લુણાવાડા	લુણાવાડા	૧૨૧૦
દાહોદ	જેસાવાડા	૨૯૭
દેવગઢબારિયા	પીપલોદ	૩૬૬
ઝાલોદ	સંજેલી	૨૩૨

અમદાવાદ જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
શહેર	સરદારનગર	૧૦૩૯
	સૈજપુર બોઘા	૧૦૬૫

અમદાવાદ જિલ્લો ચાલુ....

તાલુકો	ગામ	વસતિ
ધોળકા	બાવળા	૧૩૦૧
	ચલોડા	૧૨૫૦
	રૂપાલ	૩૭૪
	જવારજ	૩૬૯
	આદરોડા	૩૬૧
	મફલીપુર	૩૧૮
	કેસારડી	૨૯૭
	રજોડા	૪૯૨
	નાનોદરા	૨૫૧
સાણંદ	નાની દેવતી	૪૨૬
	રેથલ	૪૦૨
	મોરૈયા	૩૯૯
	વાસણા-ચંચરવાડી	૩૮૯
	રોજકા	૨૯૫
ધંધુકા	ધોલેરા	૪૪૩
	પડોલ	૪૧૮
	પચ્છમ	૩૩૧
	રોજીદ	૩૭૭
	ઝાંઝરકા	૩૭૨
વિરમગામ	દેત્રોજ	૭૨૬
	ગોરૈયા	૬૩૯
	વાસવા	૪૦૭
	ઓગાણ	૪૨૦
	વણી	૪૦૪
	ટ્રેન્ટ	૨૭૩
દહેગામ	દહેગામ	૧૩૧૨

અમદાવાદ જિલ્લો ચાલુ....

તાલુકો	ગામ	વસતિ
દસક્રોઇ	કઠવાડા	૪૮૫
	કણભા	૪૭૬
	કાળીગામ	૪૫૮
	વાંચ	૪૪૪
	ભુવાલડી	૪૨૬
	બારેજડી	૨૫૮

ખેડા જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
નડિયાદ	ચકલાસી	૫૦૯
	પલાણા	૪૬૬
	મહુધા	૪૪૫
કપડવંજ	કઠલાલ	૬૯૫
	મોટીઝેર	૩૨૧
	લાલમાંડવા	૨૬૦
	લેટર	૨૫૨
મહેમદાવાદ	મહીજ	૫૮૭
	કનીજ	૫૪૧
માતર	નવાગામ	૬૧૪
	રસિકપુરા	૨૬૮
	વારસંગ	૨૫૧
આણંદ	ઉમરેઠ	૭૫૪
	ગામડી	૪૦૫
	સામરખા	૩૩૪
	નાપાડ-તલપદ	૩૬૦
	ખાનપુર	૨૬૮

ખેડા જિલ્લો ચાલુ ...

તાલુકા	ગામ	વસતિ
ઠાસરા	ઠાસરા	૪૮૭
	વાધરોલી	૩૪૧
બાલાસિનોર	વડદલા	૩૫૩
	આઠવાડ	૩૫૩
	કોયલા	૩૩૭
પેટલાદ	ધર્મજ	૮૩૫
	ચાંગા	૪૮૭
	વડદલા	૪૦૯
	સુદરણા	૩૬૭
	બોરીયા	૩૨૦
	બાંધણી	૨૭૩
	સિમરડા	૨૬૧
ખંભાત	શકરપુર	૮૮૧
	વરસડા	૬૮૨
	ગોલાણા	૫૬૯
	જહાજ	૨૬૪
	ભુવેલ	૨૬૩
	મહીયારી	૨૫૪
બોરસદ	વિરસદ	૪૯૪
	કાવીઠા	૪૯૧
	બામણગામ	૪૭૭
	બોદાલ	૪૫૪
	નિસરાયા	૩૨૧
	દાવોલ	૨૬૨

ગાંધીનગર જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
ગાંધીનગર	વલાડ	૭૪૭
	રૂપાલ	૫૬૨
	ચાંદખેડા	૩૦૬

વડોદરા જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
વડોદરા	બાજવા	૪૧૦
	સોખડા	૩૯૦
	દશરથ	૨૯૫
	સલાડ	૨૮૩
પાદરા	દરાપુરા	૪૨૦
	માસર	૪૧૪
	રણુ	૪૦૬
સાવલી	ગોઠડા	૪૧૬
	કુસાલ	૪૦૫
કરજણ	કરજણ	૮૬૧
ડભોઇ	સાઠોદ	૮૫૮
	કુટેલા	૨૬૨
વાઘોડિયા	વ્યારા	૨૮૬
શિનોર	શિનોર	૪૩૩
તિલકવાડા	તિલકવાડા	૨૬૮
છોટાઉદેપુર	કાવલ	૭૧૫
જેતપુર (પાવી)	જેતપુર	૨૫૦
સંખેડા	બહાદરપુર	૪૪૨

ભરૂચ જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
જંબુસર	છીદ્રા	૪૪૫
	કારેલી	૪૪૮
	જંત્રાલ	૨૭૬
	દેગામ	૨૬૯
ભરૂચ	દેરોલ	
હાંસોટ	ઇલાવ	
આમોદ	સરભાણ	
અંકલેશ્વર	અંકલેશ્વર	

સુરત જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
ચોર્યાસી	વહીઆવ	૪૧૦
	વેડ	૪૩૦
કામરેજ	નવી પારડી	૨૩૪
માંગરોળ	કુવારડા	૩૯૦
બારડોલી	બારડોલી	૬૬૮
વ્યારા	વ્યારા	૪૪૮

વલસાડ જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
વલસાડ	માલવણ	૮૮૭
ઉમરગામ	મરોલી	૪૭૨
	સરીગામ	૩૨૧
ચીખલી	ખેરગામ	
ગણદેવી	ગણદેવી	

અમરેલી જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
અમરેલી	આંકડીયા-મોટા	૩૮૪
લાઠી	લાઠી	૫૧૫
લીલીયા	કાંકચ	૩૧૫
કુકાવાવ	બગસરા	૯૧૮
રાજુલા	રાજુલા	૬૫૧
ધારી	ચલાલા	૪૪૧
કોડીનાર	મિતિયાજ	૬૮૩
	સિંધાજ	૫૮૭
	આલીદર	૪૩૪
	છારા	૪૧૨
	ડોલાસા	૩૨૪

જૂનાગઢ જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
જૂનાગઢ	વડાલ	૫૧૬
વંથલી	શાપુર	૬૫૫
	થાણાપીપળી	૩૦૨
મેંદરડા (મહાલ)	આલીધ્રા	૨૮૬
ભેંસાણ	ચૂડા	૨૬૭
પોરબંદર	માધવપુર	૫૦૩
	ઓડદર	૩૭૯
	મોઢવાડા	૩૬૩
	વિસાવાડા	૨૮૯

જૂનાગઢ જિલ્લો ચાલુ....

તાલુકો	ગામ	વસતિ
રાણાવાવ	ઘરમપુર	૧૦૨૭
માણાવદર	બાટવા	૯૫૪
	સણોસરા	૨૫૦
કુતિયાણા	કટોલ	૩૨૦
	માડવા	૩૧૯
માંગરોળ	માનખેત્રા	૩૦૭
	ગોરેજ	૨૭૩
વેરાવળ	ભાલપરા	૩૯૯
	ઇણાજ	૩૯૮
	નવાપરા	૩૯૫
	રામપરા	૩૪૬
	ઉમરાળા	૨૬૦
ઉના	ઉના	૩૧૭
માળિયા	ચોરવાડ	૭૧૧
કેશોદ	બામણાસા	૩૮૦
	બાલાગામ	૩૬૨
તલાળા	ગઢનસીથા	૩૮૧

જામનગર જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
જામનગર	નવાગામઘેડ	૪૧૯
	અલિયા	૪૮૧
ધ્રોલ	ધ્રોલ	૯૫૪
કાલાવાડ	મૂળિયા	૩૧૪

જામનગર જિલ્લો ચાલુ....

તાલુકો	ગામ	વસતિ
જામજોધપુર	સડોદરા	૪૫૦
ઓખામંડળ	ઓખાપોર્ટ	૪૬૨
ભાણવડ	ભાનવડ	૯૫૧

રાજકોટ જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
રાજકોટ	બેડલા	૨૬૪
જસદણ	વીરનગર	૩૭૪
લોધીકા	ખીરસરા	૨૬૫
ગોંડલ	દેરડી	૨૭૮
	પાટીદડ	૨૫૦
જેતપુર	બોરડી-સમઢિયાળા	૫૨૭
	વાડાસડા	૨૨૬
ધોરાજી	મોટી-મારડ	૨૬૬
	પાટણવાવ	૩૯૪
ઉપલેટા	કોલકી	૫૬૧
	લાઠ	૩૨૬
જામ-કંડોરણા	જામ-કંડોરણા	૪૬૩
મોરબી	લજાઇ	૨૬૩
માળિયા	માળિયા	૩૮૯

સુરેન્દ્રનગર જિલ્લો

તાલુકો	ગામ	વસતિ
લીંબડી	પાણસણા	૬૩૯
	ભોઇકા	૫૦૨
	ખંભલાવ	૪૯૧
	ભલગામડા	૪૧૨
	રંગપુર	૨૯૫
ચોટીલા	ચોટીલા	૬૨૧
મૂળી	શેખપર	૪૫૪
ધાંગધ્રા	સોલઠી	૪૯૪
	ડોડાપુર	૩૩૩
હળવદ	હળવદ	૫૩૨
દસાડા	ઝીંઝુવાડા	૫૯૮
	વીસાવડી	૫૧૭
	ખેરવા	૩૬૬
લખતર	લખતર	૭૯૧
વઢવાણ	ખોડુ	૪૪૦
	રામપરા	૪૨૯
	વસ્તડી	૪૨૩
	લટુડા	૩૭૫

કચ્છ જિલ્લો

ભૂજ	નાનકૂવા	૬૬૧
	લોરીયા	૫૧૭
માંડવી	દુર્ગાપુર	૩૬૭
	રાયણ-મોટી	૩૬૩
	મેવાઇ	૨૫૨

કચ્છ જિલ્લો ચાલુ ....

તાલુકો	ગામ	વસતિ
મુંદ્રા	જારપુરા	૪૬૧
	મોટી-હુજપુર	૪૪૩
અંજાર	કંડલા	૩૫૪૩
ભચાઉ	ચોબારી	૩૬૯
રાપર	પાલસિવા	૩૬૯
	આડેસર	૩૧૦
	સુવ્રાઇ	૨૫૨
નાખતરાના	કોટડા-જાડોદર	૩૪૨
અબડાસા	નાલિયા	૩૪૩

ભાવનગર જિલ્લો

ભાવનગર	અકવાડા	૨૭૩
ઉમરાળા	દડવા	૩૬૪
શિહોર	ટાણા	૨૬૪
બોટાદ	તુરખા	૩૭૭
કુંડલા	આબરડી	૨૫૭
મહુવા	મહુવા	૧૪૫૯

oooooooooooooo

પરિશિષ્ટ - :૨:

અનુસૂચિત જ્ઞાતિના સર્વેક્ષણનું કુટુંબપત્રક

(૧) ઓળખ :

૧.૧ ગામનું નામ :
૧.૨ કુટુંબપત્રક નંબર :
૧.૩ કુટુંબના વડાનું પુરુ નામ :
૧.૪ જ્ઞાતિ :
૧.૫ પેટાજ્ઞાતિ :
૧.૬ મુખ્ય ધંધો (કોડ) :
૧.૭ ગૌણ ધંધો (કોડ) :

(૨) કુટુંબની સભ્ય સંખ્યા :

૨.૧ પુરૂષ સંખ્યા :
૨.૨ સ્ત્રી સંખ્યા :
૨.૩ કુલ સંખ્યા :

(૩) સભ્યોનું વયજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ :

૩.૧ ૭ વર્ષથી નીચેના :પુ.
૩.૨ ૭ વર્ષથી નીચેના :સ્ત્રી.
૩.૩ ૭ થી ૧૪ વર્ષના :પુ.
૩.૪ ૭ થી ૧૪ વર્ષના :સ્ત્રી.
૩.૫ ૧૫ થી ૨૫ વર્ષના :પુ.
૩.૬ ૧૫ થી ૨૫ વર્ષના :સ્ત્રી.
૩.૭ ૨૬ થી ૫૦ વર્ષના :પુ.
૩.૮ ૨૬ થી ૫૦ વર્ષના :સ્ત્રી.
૩.૯ ૫૦ થી ઉપરના :પુ.
૩.૧૦ ૫૦ થી ઉપરના :સ્ત્રી.

(૪) શિક્ષણ :

૪.૧ અભણ :પુ.
૪.૨ અભણ :સ્ત્રી.

૪.૩ પ્રાથમિક શિક્ષણ :પુ.
૪.૪ પ્રાથમિક શિક્ષણ :સ્ત્રી.
૪.૫ માધ્યમિક શિક્ષણ :પુ.
૪.૬ માધ્યમિક શિક્ષણ :સ્ત્રી.
૪.૭ એસ.એસ.સી.પાસ :પુ.
૪.૮ એસ.એસ.સી.પાસ :સ્ત્રી.
૪.૯ ગ્રેજ્યુએટ :પુ.
૪.૧૦ ગ્રેજ્યુએટ :સ્ત્રી.
૪.૧૧ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ : પુ.
૪.૧૨ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ :સ્ત્રી.
૪.૧૩ ટેકનીકલ શિક્ષણ લીધેલ :પુ.
૪.૧૪ ટેકનીકલ શિક્ષણ લીધેલ :સ્ત્રી.

(૫) કુટુંબમાં ભણતાં બાળકો :

૫.૧ ૧ થી ૪ ધોરણમાં ભણતાં :પુ.
૫.૨ ૧ થી ૪ ધોરણમાં ભણતાં :સ્ત્રી.
૫.૩ ૫ થી ૭ ધોરણમાં ભણતાં :પુ.
૫.૪ ૫ થી ૭ ધોરણમાં ભણતાં :સ્ત્રી.
૫.૫ ૮ થી ૧૦ ધોરણમાં ભણતાં :પુ.
૫.૬ ૮થી ૧૦ ધોરણમાં ભણતાં :સ્ત્રી.
૫.૭ ઉચ્ચતર માધ્યમિક :પુ.
૫.૮ ઉચ્ચતર માધ્યમિક :સ્ત્રી.
૫.૯ કોલેજમાં ભણતાં :પુ.
૫.૧૦ કોલેજમાં ભણતાં :સ્ત્રી.
૫.૧૧ અનુસ્નાતક શિક્ષણ :પુ.
૫.૧૨ અનુસ્નાતક શિક્ષણ :સ્ત્રી.
૫.૧૩ ટેકનીકલ શાળામાં ભણતાં :પુ.
૫.૧૪ ટેકનીકલ શાળામાં ભણતાં :સ્ત્રી.
૫.૧૫ બાલવાડીમાં ભણતાં બાળકોની સંખ્યા:
૫.૧૬ ન ભણતાં બાળકોના કારણો : (કોડ)

(૬) આર્થિક પ્રવૃત્તિ :

૬:૧ કમાનાર :પુ:

૬:૨ કમાનાર :સ્ત્રી

૬:૩ નહિ કમાનાર : પુ:

૬:૪ નહિ કમાનાર :સ્ત્રી

૬:૫ શિક્ષિત બેકાર :પુ:

૬.૬ શિક્ષિત બેકાર :સ્ત્રી

(૭) ધંધો :

૭:૧ વંશ પરંપરાગત ધંધો કરો છો? હા / ના

૭:૨ જો "હા" હોય તો કયો?

૭.૩ આ ધંધાના વિકાસ માટે સહાયની જરૂર છે? હા / ના

૭:૪ જો "હા" તો કઇ? (કોડ)

(૮) રહેઠાણ :

૮:૧ પોતાની માલિકીનું મકાન છે? હા/ના

૮:૨ ભાડાના મકાનમાં રહો છો? હા/ના

૮:૩ મકાનનો પ્રકાર (કોડ)

૮.૪ છાજનો પ્રકાર (કોડ)

૮:૫ દિવાલનો પ્રકાર (કોડ)

૮:૬ ઓરડાની સંખ્યા (કોડ)

૮.૭ મકાનમાં જાજરૂ છે? હા/ના

૮.૮ જો "હા" તો પ્રકાર જણાવો.(કોડ)

૮.૯ ઘરમાં નાવણિયું છે? હા/ના

૮:૧૦ ઘરમાં વીજળી છે? હા/ના

૮:૧૧ ઘરમાં પાણીનો નળ છે? હા/ના

૮:૧૨ પાણીના નિકાલની શી વ્યવસ્થા છે?
(વ્યવસ્થા જણાવવી)

૮:૧૩ નિર્ધુમ ચુલો છે? હા/ના

૮:૧૪ ઘરથાળનો પ્લોટ મળયો છે? હા/ના

૮:૧૫ જો "હા" તો એ પ્લોટ તમને અનુકૂળ છે? હા/ના

૮.૧૬ જો "ના" તો કારણો જણાવો?(કોડ)

૮:૧૭ ઘરથાળનો પ્લોટ કોણે આપ્યો છે?
કઇ શરત પ્રમાણે?

૮:૧૮ ઘરથાળના પ્લોટનો ઝઘડો છે? હા/ના

૮:૧૯ ઘરથાળનો પ્લોટ કોઇ ખાલી કરાવવા
દબાણ લાવે છે? હા/ના

(૯) રહેઠાણ અંગેની જરૂરિયાત :

૯:૧ નવા મકાનની જરૂરિયાત છે? હા/ના

૯.૨ મકાન સમારકામ સહાયની જરૂર છે? હા/ના

૯:૩ ઘરથાળના પ્લોટની જરૂરિયાત છે? હા/ના

૯:૪ નિર્ધુમચુલાની જરૂરિયાત છે? હા/ના

૯:૫ મકાન અંગે સરકાર તરફથી છેલ્લા
પાંચ વર્ષમાં કોઇ સહાય મળી છે? હા/ના

(૧૦) ખેતી - જમીન :

૧૦:૧ માલિકીની જમીન કેટલી છે? (એકરમાં)

૧૦.૨ બિનમાલિકીની જમીન કેટલી છે?(એકરમાં)

૧૦.૩ પિયતની જમીન કેટલી છે? (એકરમાં)

૧૦.૪ તમે કયા સાધનથી પિયત કરો છો?(કોડ)

૧૦.૫ તમે બીજાની જમીન ભાડે ખેડો છો? હા/ના

૧૦.૬ જો "હા" તો કઇ શરતે?

૧૦.૭ તમે તમારી જમીન બીજાને ભાડે ખેડવા
આપી છે? હા/ના

૧૦.૮ જો "હા" તો કઇ શરતે?

૧૦.૯ તમે તમારી જમીન ગીરો આપી છે? હા/ના

૧૦:૧૦ જો "હા" તો (૧) કોને?

(૨) ક્યારે?

(૩) કેટલી?

(૪) કેટલા રૂપિયામાં?

૧૦:૧૧ તમે તમારી જમીન વેચી છે?

૧૦.૧૨ જો "હા તો (૧) કોને?

(૨) ક્યારે?
(૩) કેટલી?
(૪) કેટલા રૂપિયામાં?

૧૦.૧૩ તમારી જમીન પર કોઇ કરજનો બોજો છે? હા/ના

૧૦.૧૪ જો "હા" તો કોનો? (કોડ)

(રકમ લખવી)

૧૦.૧૫ જમીન અંગે તકરાર છે?

૧૦.૧૬ જો "હા" તો કઇ બાબતની?(કોડ)

૧૦.૧૭ તમે ગણોતિયા તરીકે જમીન ખેડો છો? હા/ના

૧૦.૧૮ જો "હા" તો ગણોતિયા તરીકે તમારુ નામ દાખલ થયેલુ છે?

૧૦.૧૯ તમારી જમીન કોઇ યોજનામાં સરકારે લીધી છે? હા/ના

૧૦.૨૦ જો "હા" તો કેટલી?

કઇ યોજનામાં?

૧૦.૨૧ સરકારે લીધેલી જમીનનુ વળતર તમને મળયુ છે?હા/ના

(૧૧) ખેતીના સાધનો :

૧૧.૧ તમારી માલિકીનો કૂવો છે? હા/ના

૧૧.૨ જો હોય તો કેવો છે? કાચો/પાકો

૧૧.૩ કૂવામાં પિયત થઇ શકે તેટલુ પૂરતુ પાણી રહે છે? હા / ના

૧૧.૪ તમારી પાસે બળદગાડુ છે? હા/ના

૧૧.૫ જો "હા" તો કયુ? લાકડાના પૈડાવાળુ/ટાયરગાડી

૧૧.૬ તમારી પાસે બળદ છે? હા/ના

૧૧.૭ જો હોય તો કેટલા છે?

૧૧.૮ તમારી પાસે ખેતીના કયાં કયાં સાધનો છે?

(૧) હળ (૨) રાંપ (૩) રાંપડી (૪) સમાર

(૫) ગાડુ (૬) વાવણીયો (૭) લોખંડનુ હળ

(૮) પંખો (૯) મોલ (૧૦) અન્ય

(૧૨) ખેતીના સાધનોની જરૂરિયાત :

૧૨.૧ ખેતી માટેની જમીનની જરૂરિયાત છે? હા/ના

૧૨.૨ જમીનમાં સુધારણાની જરૂરિયાત છે? હા/ના

૧૨.૩ જો "હા" તો કેવા પ્રકારની?(કોડ)

૧૨.૪ નવા કૂવાની જરૂરિયાત છે? હા/ના

૧૨.૫ જૂના કૂવાનુ સમારકામ કરાવવુ છે? હા/ના

૧૨.૬ ખેતીના સાધનોની જરૂરિયાત - (કોડ)

૧૨.૭ ખેતી અંગે તમને સુધરેલ બિયારણ રાસાયણિક ખાતર તથા જંતુનાશક દવાઓની જરૂર છે? હા/ના

૧૨.૮ તમે શાકભાજીનુ વાવેતર કરવા ઇચ્છો છો? હા/ના

૧૨.૯ તમારી જમીનમાં વાંસ ઉગાડવા ઇચ્છો છો?હા/ના

૧૨.૧૦ તમારી જમીનમાં ફળાઉ ઝાડનુ વાવેતર કરવા ઇચ્છો છો? હા/ના

૧૨.૧૧ જો "હા" તો કયા ઝાડનુ ? (કોડ)

(૧૩) પશુધન

૧૩.૧ ગાય : (સંખ્યા જણાવવી)

૧૩.૨ ભેંસ : (સંખ્યા જણાવવી)

૧૩.૩ ઘેટાં-બકરાં (સંખ્યા જણાવવી)

૧૩.૪ મરઘાં : (સંખ્યા જણાવવી)

૧૩.૫ ઊંટ : (સંખ્યા જણાવવી)

૧૩.૬ અન્ય : (સંખ્યા જણાવવી)

(૧૪) પશુધનની જરૂરિયાત :

૧૪.૧ તમને કોઇ પશુની જરૂરિયાત છે?

૧૪.૨ જો "હા" તો કયા પશુની? (કોડ)

૧૪.૩ ઘાસ અને ખાણ અંગે વ્યવસ્થા છે? હા/ના

(૧૫) મજૂરી :

૧૫.૧ તમે મજૂરી કરો છો? હા/ના

૧૫.૨ જો "હા" તો કયા પ્રકારની? (કોડ)

૧૫.૩ વર્ષ દરમ્યાન કેટલો સમય મજૂરી મળી રહે છે?(કોડ)

૧૫.૪ મજૂરીનો દર કેટલો મળે છે? પુરૂષોનો -

સ્ત્રીઓનો-

બાળકોનો-

૧૫.૫ મજૂરી કરવા બહારગામ જાઓ છો? હા/ના

૧૫.૬ મજૂરી માટે બહારગામ કયાં જાવ છો? (સ્થળનુ નામ લખવુ)

૧૫:૭ જો "હા" તો કેટલો સમય?

૧૫.૮ બહારગામ મજૂરીએ એકલા જાવ છો કે કુટુંબ સાથે?

૧૫:૯ મજૂરી માટે અગાઉથી તમે કોઇની સાથે બંધાવ છો?

૧૫:૧૦ જેમની સાથે તમે મજૂરી માટે બંધાવ છો તે તમને મજૂરીનો પૂરો દર અને સવલત આપે છે? હા/ના

૧૫.૧૧ બહારગામથી મજૂરીની કેટલી રકમ ઘેર પાછી લઇ આવો છો?

(૧૬) વાર્ષિક આવક : (ખર્ચ બાદ કરીને ચોકખી આવક લખવી)

૧૬:૧ ખેતીની આવક :

૧૬:૨ મજૂરીની આવક :

૧૬:૩ પશુપાલનની આવક:

૧૬:૪ ગૃહઉદ્યોગની આવક :

૧૬:૫ વેપાર-ધંધાની આવક :

૧૬.૬ નોકરીની આવક :

૧૬.૭ અન્ય આવક :

૧૬:૮ કુલ આવક : ---

(૧૭) વાર્ષિક ખર્ચ :

૧૭:૧ કુટુંબનુ માસિક ખર્ચ :

૧૭:૨ કુટુંબનુ વાર્ષિક ખર્ચ :

૧૭:૩ તમારી બધી આવક તમારા કુટુંબના ભરણ-પોષણ માટે પૂરતી છે? હા/ના

(૧૮) દેવું: (રકમ લખવી)

૧૮:૧ તમારે દેવુ છે? હા/ના

૧૮:૨ જો હોય તો કોનુ?

સહકારી મંડળી -
શાહુકાર વેપારી -
સગા સબંધી -
બેન્ક -
જમીન વિ:બેન્ક -

૧૮:૩ દેવુ કયા હેતુસર કર્યું છે?

ખેતી -
મકાન બાંધકામ -
સામાજિક ધાર્મિક -
નિભાવ ખર્ચ -
વેપાર ધંધો -
શિક્ષણ -
માંદગી -
ઢોર ખરીદી -

૧૮.૪ દેવું ભરપાઇ કરવા શુ કરવુ જોઇએ? (કોડ)

(૧૯) આરોગ્ય :

૧૯:૧ કુટુંબમાં કોઇ લાંબી માંદગીથી પિડાય છે? હા/ના

૧૯:૨ જો "હા" તો કઇ (કોડ)

૧૯:૩ માતાઓ અને છ વર્ષથી નીચેના બાળકોને પોષક આહાર યોજનાનો લાભ મળે છે? હા/ના

૧૯:૪ કુટુંબમાં ખોડ-ખાપણ ધરાવતી વ્યકિત છે? હા/ના

૧૯:૫ જો "હા" તો પ્રકાર જણાવો (કોડ)

૧૯:૬ ખોડખાંપણ અંગે મદદની જરૂર છે?

૧૯.૭ જો "હા" તો કેવા પ્રકારની? (કોડ)

૧૯.૮ આરોગ્ય અંગે સારવારની જરૂર છે? હા/ના

૧૯:૯ દવાઓ માટે આર્થિક સહાયની જરૂર છે? હા/ના

૧૯:૧૦ ૬ થી ૧૪ વર્ષ સુધીના બાળકો ખોડખાંપણવાળા છે? હા/ના

૧૯.૧૧ જો "હા" તો કેવા પ્રકારની? (કોડ)

૧૯:૧૨ આવા પ્રકારની ખોડખાંપણવાળા બાળકો તે પ્રકારની શાળાઓમાં (અંધશાળા - બહેરામૂંગાની શાળા) જવા ઇચ્છે છે? હા/ના

(૨૦) આવક વૃધ્ધિ :

૨૦:૧ તમો નવો ધંધો કરવા ઇચ્છો છો? હા/ના

૨૦:૨ જો "હા" તો કયો? (કોડ)

૨૦.૩ તમે કરવા ઇચ્છતા નવા ધંધાની તાલીમ અને અનુભવ મેળવેલા છે? હા/ના

૨૦.૪ જો "ના" તો તાલીમની જરૂરિયાત છે? હા/ના

૨૦.૫ તમારા ખેતરને નહેરના પાણીનો લાભ મળે તે માટે શું કરવાની જરૂર છે?

૨૦.૬ નહેરના કાંસને પાકો કરવાની કે પાઇપ લાઇન નાખવાની જરૂર છે?

૨૦.૭ તમારો ઊભો પાક તમે અગાઉથી સાટી દો છો? હા/ના

૨૦.૮ જો તમારે ત્યાં દૂધ ઉત્પાદન થતુ હોય તો કોને વેચો છો? (કોડ)

૨૦.૯ દૂધ ઉત્પાદક મંડળીના સભાસદ થવાથી તમોને શો ફાયદો થયો છે તે જણાવો.

(૨૧) સહકારી મંડળી :

૨૧.૧ તમે કોઇપણ મંડળીના સભાસદ છો? હા/ના

૨૧.૨ જો "હા" તો કઇ મંડળીના? (કોડ)

૨૧.૩ મંડળી તરફથી બીજાઓને મળતા લાભ તમોને પણ મળે છે? હા/ના

૨૧.૪ મંડળીના સભાસદ થવા માટે આર્થિક સહાયની જરૂર છે? હા/ના

૨૧.૫ માંગણી પ્રમાણે પૂરતુ અને નિયમિત ધિરાણ તમોને મળે છે ખરું? હા/ના

કોડ - યાદી

૧.૫ મુખ્ય ધંધો :
(૧) ખેતી
(૨) મજૂરી
(૩) ચર્મકામ
(૪) વણાટકામ
(૫) નોકરી

૧.૬ ગૌણ ધંધો :
(૧) સફાઇકામ
(૨) વાંસકામ
(૩) દરજીકામ
(૪) ઊટલારી
(૫) દોરડાં વણવાં
(૬) સૂપડાં-સાદડી
(૭) ઇંટનો ભઠ્ઠો
(૮) ચૂનો પકવવો
(૯) પથ્થરકામ
(૧૦) કડિયાકામ
(૧૧) સુથારીકામ
(૧૨) પરચૂરણ વેપાર
(૧૩) કાપડની ફેરી
(૧૪) જોડા બનાવવા
(૧૫) અન્ય

૫.૧૬ બાળકો ભણતાં નહિ હોવાનાં કારણો :
(૧) આર્થિક મુશ્કેલી
(૨) માબાપની ભણાવવાની અનિચ્છા
(૩) બાળકોની ભણવાની અનિચ્છા
(૪) ગામમાં શાળાનો અભાવ
(૫) ઘરમાં નાનાં બાળકોની સંભાળ
(૬) ઢોર ચરાવવા
(૭) ખેતીના કામમાં મદદ
(૮) ધંધામાં મદદની જરૂર
(૯) અસ્પૃશ્યતાના ભેદભાવને કારણે

૭.૪ ધંધા અંગે મદદની જરૂરનો પ્રકાર :
(૧) નાણાંની (૨) કાચોમાલ (૩) સાધનો
(૪) તાલીમ (૫) માર્ગદર્શન.

૮:૩ મકાનનો પ્રકાર :

(૧) કાચુ (૨) પાકુ (૩) ઝુંપડુ

૮:૪ છાજનો પ્રકાર :

(૧) ઘાસ-પાન (૨) દેશી નળિયા (૩) વિલાયતી નળિયા

(૪) પતરા (૫) ધાબુ.

૮:૫ દિવાલનો પ્રકાર : (૧) વાંસ (૨) માટી (૩) ઈંટો

૮:૬ ઓરડાની સખ્યા :

(૧) એક ઓરડો (૨) બે ઓરડા (૩) બેથી વધુ:

૮:૮ જાજરૂના પ્રકાર :

(૧) ખાડા જાજરૂ (૨) ડબ્બા જાજરૂ (૩) ફલશ જાજરૂ

૮:૧૬ ઘરથાળનો મળેલો પ્લોટ અનુકૂળ નહિ હોવાના કારણો:

(૧) અપૂરતી જમીન (૨) ગામથી ઘણે દૂર

(૩) નીચાણવાળી જગ્યા (૪) અસમતળ જમીન

૧૦:૪ પિયતનુ સાધન :

૧: કૂવો ૨: નહેર ૩: તળાવ ૪: ટયુબવેલ ૫: વેચાતુ

૧૦:૧૪ જમીન પર કોનો બોજો છે?

(૧) સહકારી મંડળી (૨) શાહુકાર વેપારી

(૩) સગા સબંધી (૪) બેંક (૫) જમીન વિકાસ બેન્ક

૧૦:૧૬ જમીનની તકરારનો પ્રકાર :

(૧) માલિકી હકકની

(૨) ગણોત હકકની

(૩) વારસાગત વહેંચણીની

(૪) સરહદ અંગેની

(૫) રસ્તા અંગેની

(૬) અન્ય.

૧૨:૩ જમીન સુધારણા :

(૧) કયારી બનાવવી

(૨) પાળા બાંધકામ

(૩) સમતળ કરવી

(૪) વાડ કરવી

૧૨:૬ ખેતીના સાધનો :

(૧) હળ (૬) વાવણીયો

(૨) રાંપ (૭) લોખંડનુ હળ

(૩) રાંપડી (૮) પંપો

(૪) સમાર (૯) મોલ

(૫) ગાડુ (૧૦) અન્ય

૧૨:૧૧ ફળાઉ ઝાડનુ વાવેતર :

૧: આંબા ૨. ચીકુ ૩: પપૈયા ૪: લીંબુ ૫: કેળ

૬: આમળા ૭: દ્રાક્ષ ૮: અન્ય:

૧૪:૨ પશુધન :

(૧) ગાય (૫) મરઘા - બતકા

(૨) ભેંસ (૬) ઊંટ

(૩) બળદ (૭) પાડા

(૪) બકરા (૮) અન્ય

૧૫:૩ મજૂરી કેટલો સમય મળે છે?

(૧) આખુ વર્ષ

(૨) આઠથી દસ માસ

(૩) છ થી સાત માસ

(૪) ચાર થી પાંચ માસ

(૫) બે થી ત્રણ માસ

(૬) ફકત એક માસ

૧૮:૪ દેવું ભરપાઇ કરવા અંગે :

(૧) દેવું માફ કરી દેવું જોઇએ.
(૨) વ્યાજ માફ કરી દેવું જોઇએ.
(૩) લાંબાગાળાના હપ્તા બાંધવા જોઇએ.

૧૯:૨ માંદગીના પ્રકાર :

(૧) ટી.બી. (૪) પાંડુરોગ (૭) અન્ય
(૨) કેન્સર (૫) લકવા
(૩) દમ (૬) રક્તપિત્ત

૧૯:૫ ખોડખાંપણનો પ્રકાર :

(૧) લૂલો લંગડો (૨) આંધળો (૩) બહેરો (૪) મૂંગો
(૫) બાળ લકવા.

૧૯:૭ ખોડખાંપણ અંગે મદદનો પ્રકાર :

(૧) સાધનો (૨) નાણાકીય (૩) સારવાર
(૪) વ્યાવસાયિક તાલીમ.

૨૦.૨ નવો વ્યવસાય :

(૧) ઉંટલારી
(૨) હાથલારી
(૩) સીવણ
(૪) દળવાની ઘંટી
(૫) સાયકલ સ્ટોર
(૬) ઘડિયાળ રીપેરીંગ
(૭) રેડિયો રીપેરીંગ
(૮) ઓટોમોબાઇલ્સ
(૯) સુથારીકામ
(૧૦) કડિયાકામ
(૧૧) હીરાઘસવા
(૧૨) હાથશાળ (પાવરલુમ)

૨૦.૮ દૂધનું વેચાણ :

૧. દૂધ ઉત્પાદન મંડળીમાં
૨. વેપારીને
૩. ઘરગથ્થુ ગ્રાહકોને
૪. ઘરવપરાશ

૨૧:૨ સહકારી મંડળી :

૧. ખેત ઉત્પાદન સહકારી મંડળી
૨. દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળી
૩. ઔદ્યોગિક સહકારી મંડળી
૪. મજૂર સહકારી મંડળી
૫. ગૃહનિર્માણ સહકારી મંડળી
૬. જંગલ કામદાર સહકારી મંડળી

0000000000000000

પરિશિષ્ટ - :૩:

ગામની સુવિધાઓ અને હરિજનો, તથા અન્ય વિગતો

ગામનુ નામ :............ પત્રક ભરનારની સહી :...........

તાલુકો :............ તારીખ :...................

જિલ્લો :............

ક્રમ	વિગત
૧:	ગામનો ઔદ્યોગિક વિસ્તાર :
૨:	ગામમાં કુલ કુટુંબોની સંખ્યા :
૩:	ગામની વસતિ(જાતિવાર) :
૪:	રેલ્વે સ્ટેશન : હા / ના
૫:	બસ સ્ટોપ : હા / ના
૬:	દિવસમાં કેટલીવાર બસ આવે છે અને જાય છે.
૭:	પોસ્ટ અને ટેલીગ્રાફ કચેરી
૮:	વેચાણનુ બજાર : હા / ના
૯.	અઠવાડિક બજાર : હા / ના
૧૦:	ઘંટી / હલર : હા / ના
૧૧:	શૈક્ષણિક સંસ્થા (પ્રકાર જણાવો)
૧૨:	દવાખાનુ : સરકારી હા / ના ખાનગી હા /ના
૧૩:	પંચાયત (પ્રકાર જણાવો)
૧૪.	ગામની સરહદે આવેલા ગામો :
૧૫:	ગામમાં મંદિર - મસ્જિદ
૧૬:	ગામમાં પીવાના પાણીની વ્યવસ્થા :
૧૭:	ગામમાં જાહેર લાયબ્રેરી છે? હા/ના
૧૮:	લાયબ્રેરીનો લાભ હરિજનોને મળે છે? હા/ના
૧૯:	લાયબ્રેરીના પુસ્તકો હરિજનોને આપવામાં આવે છે? હા/ના
૨૦:	ગામમાં ભજન મંડળી છે? હા/ના
૨૧.	જો હોય તો કઇ જ્ઞાતિની છે તે જણાવો:

ક્રમ	વિગત	
૨૧:	ગામમાં યુવક મંડળ છે? હા/ના જો હોય તો કઇ જ્ઞાતિના છે તે જણાવો:	
૨૨:	ગામની યુવક/ભજન મંડળીઓમાં હરિજનો જાય છે?	હા/ના
૨૩:	ગામમાં સેવા સહકારી મંડળી છે?	હા/ના
૨૪.	ગામમાં દૂધ ઉત્પાદન મંડળી છે?	હા/ના
૨૫:	ગામ પાસેથી નદી વહે છે?	હા/ના
૨૬:	ગામને નહેરની સિંચાઇનો લાભ મળે છે?	હા/ના
૨૭:	ગામના મુખ્ય પાકો કયા કયા છે?	
૨૮:	ગામનો તલાટી ગામમાં રહે છે?	હા/ના
૨૯:	ગ્રામ સેવક ગામમાં રહે છે?	હા/ના
૩૦:	ગામમાં હરિજનો ઉપર અત્યાચારોના બનાવો બન્યા છે? કેટલા? કયારે? વિગતો આપવી:	
૩૧:	હરિજન ખેતમજૂરને ખેતી કામમાં બોલાવવામાં આવે છે કે નહિ?	
૩૨:	હરિજન મજૂરને દૈનિક શું મજૂરી ચૂકવવામાં આવે છે?	
૩૩.	ગામમાં આવેલ ધાર્મિક સ્થળોમાંથી કેટલામાં હરિજનો જઇ શકે છે? અને કેટલામાં જાય છે?	
૩૪:	ગામમાંથી કેટલાક હરિજન કુટુંબો જમીન ધરાવે છે? તેમના કેટલા ખાતાઓ છે? માથાદીઠ જમીન કેટલી છે?	
૩૫:	ગામનુ ઐતિહાસિક મહત્વ :	

પરિશિષ્ટ - :૪:

અનુસૂચિત જાતિના કુટુંબોની મોજણી

ફળિયાપત્રક

:ળિયાનુ નામ :............ગામ........તાલુકો........

(એકથી વધુ ફળિયા હોય તો તેમના અલગ ફોર્મ ભરવા) જિલ્લો........

૧: ફળિયામાં નીચેનામાંથી કઇ કઇ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ આવેલી છે.
(✓ નું ચિહ્ન કરો)

(૧) આંગણવાડી / બાલવાડી ....

(૨) પ્રાથમિક શાળા........ કેટલા ધોરણ ......

(૩) પ્રૌઢ શિક્ષણવર્ગ ....

(૪) કિસાન સાક્ષર વર્ગ ....

૨: જો વાસમાં પ્રાથમિક શાળા ન હોય તો નજીકની પ્રાથમિક શાળાનું અંતર કિ.મી. ....

૩: નજીકની પ્રાથમિક શાળામાં જતા કઇ મુશ્કેલી પડે છે?
(✓ ચિહ્ન કરો)

(૧) વચ્ચેનો રસ્તો ખરાબ છે ....

(૨) ચોમાસામાં રસ્તામાં પાણી આવે છે...............

(૩)ચોમાસામાં નદી /વહેળો ઓળંગીને જવુ પડે છે........

(૪) અન્ય ....

૪: (૧) પીવાનુ પાણી ક્યાંથી ભરો છો?

(૨) અંતર : કિ.મી: ......:

(૩) પાણીનો પૂરવઠો પૂરતો છે?

(૪) ફળિયાના લોકો જુદી જુદી જગ્યાએથી પાણી લેતા હોય તો તેની વિગત અને કારણો આપો:-

૫: જો ગામમાં વીજળીની સગવડતા હોય તો વાસમાં વીજળીની સગવડતા છે?

૬: તબીબી કર્મચારી ફળિયાની મુલાકાત લે છે?

૭: ફળિયાના પ્રવેશદ્વારે પગથિયા છે?
ફળિયામાં પત્થર ઈંટ પૂરેલા છે? કાદવ થાય છે?

૮: ફળિયામાં પાણીના નિકાલ માટે ખુલ્લી /ભૂગર્ભ ગટર છે?

૯: પાણી ભરવા માટે જવાના રસ્તામાં ચોમાસામાં પાણી ભરાઇ રહે છે?

૧૦: ફળિયામાંથી ગામમાં જવાનો રસ્તો કેવો છે?

૧૧: ફળિયાની આજુબાજુ પાણી ભરાઇ રહે છે?

૧૨: ફળિયા માટે જાહેર જાજરૂની સગવડ છે?

૧૨::અ: ન હોય તો હાજતની શી વ્યવસ્થા છે?

૧૩: ફળિયાની આજુબાજુ ગામ લોકોના ઉકરડા છે?

૧૪: ગામમાં જાહેર પાણી પૂરવઠાની વ્યવસ્થા છે?
તેનું જોડાણ તમારા ફળિયાને આપવામાં આવ્યુ છે?

પરિશિષ્ટ - :૫:

અનુસૂચિત જાતિ અંગભૂત યોજના હેઠળના કુટુંબોની સામાજિક-આર્થિક મોજણી : ફોર્મ ભરનારા માટેની વિગતવાર સૂચનાઓ:

૧: એક બુકમાં ૧૫ કુટુંબોનો સમાવેશ કરેલ છે. પંદર કુટુંબ પછી બીજી બુક વાપરવી અને બુક નંબર વ્યવસ્થિત રીતે લખવો:

૨: કુટુંબપત્રક ત્રણ નકલમાં ભરવાનું છે: કુટુંબપત્રકનું પહેલું પાનું સફેદ, બીજું પીળું અને ત્રીજું લીલા રંગનું છે: વ્યવસ્થિત રીતે બે કાર્બન પેપર મૂકી ભરવું. કાર્બન ખસી ન જાય તે માટે પીન મારીને કાર્બન બરાબર ગોઠવવું: કુટુંબની માહિતી ચોકકસ અને સારા અક્ષરે લખવી:

૩: કુટુંબપત્રકની બુકો સમાજ કલ્યાણ અધિકારી દ્વારા પહોંચાડવામાં આવશે. અને તમારું કામ પૂરું થતાં તે બુકો સમાજ કલ્યાણ અધિકારીને સુપ્રત કરવા વિનંતી છે:

૪: આપના કાર્યક્ષેત્રના ગામ પર આપના ગામની ચકાસણી સમયે કેન્દ્રે નિયુકત કરેલા નિરીક્ષક તેમજ કેન્દ્રના અધિકારીઓ આવે તો તેમને તમારા કાર્યની ચકાસણી કરવામાં સાથ આપવા વિનંતી છે:

૫: કુટુંબની વ્યાખ્યામાં માતા, પિતા અને અપરિણિત બાળકોનું બનેલું એક કુટુંબ ગણવું.

૬: એક જ કુટુંબમાં મોટી ઉંમરના ભાઇઓ, પત્નીઓ અને તેમના બાળકો સાથે રહેતા હોય તો તેમને અલગ કુટુંબ ગણી માહિતી લેવી:

૭: પી.ટી.સી. સુધીનો અભ્યાસ પૂરો કરેલ ભાઇ-બહેનની વિગત પત્રક નં.૨ માં કોલમ ૪:૧૦, ૪:૧૧ માં લખવી:

૮: પોષ્ટ ગ્રેજ્યુએટ એટલે એમ.એ., એમ.કોમ., એમ.એસ.સી. તેમજ એમ.ડી. સુધીનો અભ્યાસ કરેલ ભાઇ-બહેનની વિગત કોલમ નં.૪:૧૬ અને ૪:૧૭ માં લખવી:

૯: પત્રક નં.૪ કોલમ નં.૧૦:૧૦ માં ૧ અને ૨ માં "હા" તો કોને? કેટલી તેની જગ્યાએ કોને? કેટલી? કયારે? અને કેટલા રૂપિયામાં જમીન ગીરો આપી છે તેની માહિતી એકત્ર કરવી:

૧૦. પત્રક નં.૪ માં કોલમ નં.૧:૨૩ માં સરકાર તરફથી જમીન "સોંપણીમાં" મળી છે તેને બદલે સરકાર તરફથી "સાંથણીમાં" જમીન મળી છે તેમ વાંચવું.

૧૧: પત્રક નં.૬ કોલમ નં.૧૬:૪ માં ગૃહઉદ્યોગની આવકના કોલમમાં જે કુટુંબને વેપાર-ધંધા અને નોકરીની આવક હોય તો તે જ કોલમમાં લખવી.

૧૨. પત્રક નં.૬ કોલમ નં.૧૬:૫ માં અન્ય આવકની જગ્યાએ કુટુંબની કુલ વાર્ષિક આવક લખવી.

૧૩. પત્રક નં.૬ કોલમ નં.૧૮:૪ માં દેવું ભરપાઇ કરવા શું કરવું જોઇએ. જેમાં જુદા જુદા જવાબો માટેનો કોડ પાછળ આપવામાં આવેલ છે તે પ્રમાણે કોડ નંબર લખવો:

૧૪. પત્રક નં. ૭ માં કોલમ ૧૯:૧૨ માં દવાઓ માટે આર્થિક સહાયની જરૂર છે? તેમાં "હા" અને "ના" લખવું.

૧૫. જે પ્રશ્નોમાં "હા" અને "ના" માં જવાબ મેળવવાનો છે ત્યાં સ્પષ્ટ રીતે "હા" કે "ના" લખવું:

oooooooooooooo

પરિશિષ્ટ - :૬:

સુપરવાઇઝરની કાર્યસૂચિ

તમારી અંગભૂત યોજના અંતર્ગત અનુસૂચિત જાતિના સર્વેક્ષણના પ્રોજેકટમાં સુપરવાઇઝર તરીકે નિમણૂંક કરવામાં આવી છે: તમને :.............જિલ્લાના ....તાલુકાના:....... ગામોની કામગીરી સોપવામાં આવી છે: તમારે નીચે મુજબની કામગીરી કરવાની છે. આ કામગીરી તમોએ જવાબદારી અને નિષ્ઠાપૂર્વક કરવાની વિનંતી છે. આ તથા તેને આનુષંગિક કામમાં કોઇ પણ ભૂલ થશે અને/અથવા ઢીલ થશે તો તમારી વિરૂધ્ધ અનુશાસનાત્મક પગલાં લેવામાં આવશે: પ્રવાસ તથા ભથ્થા વિષેના નિયમોનું કડક પાલન કરવામાં આવશે તે પણ ધ્યાનમાં રાખવું.

કાર્યસૂચિ

(૧) સોપાયેલ જિલ્લાના ગામમાં કામ બરાબર રીતે ગોઠવાઇ ગયું છે કે નહીં તે જોવું. ન ગોઠવાયું હોય તો ગોઠવવું:

(૨) સોપાયેલ પ્રત્યેક ગામનાં બધાં કુટુંબોની તપાસ કરીને માહિતી નોંધાઇ છે કે નહીં તે જોવું: અધૂરું કામ પૂરું કરાવવું:

(૩) પસંદ થયેલ ગામોમાંથી અનુસૂચિત જાતિના વસવાટના જેટલાં ફળિયા હોય તેના ફળિયાવાર બધાં ફળિયા પત્રક જુદાં ભરવા:

(૪) દરેક ગામની અવલોકન નોંધ તૈયાર કરવી: જેમાં ગામની પરિસ્થિતિ, અનુસૂચિત જાતિના લોકોની સ્થિતિ, પ્રશ્નો, શિક્ષણ વગેરેની સવિસ્તર અને સાર્થક નોંધ તૈયાર કરવી.

(૫) પસંદ થયેલ પ્રત્યેક ગામના માનદ્ પ્રચારકે ભરેલા કુટુંબ પત્રકમાંથી દસ (૧૦) કુટુંબોનો સંપર્ક સાધી માહિતીની સંપૂર્ણ ચકાસણી કરવી.

(૬) દરેક પ્રચારકે બુકલેટમાં માહિતી બરોબર ત્રણ નકલમાં ભરી છે કે નહીં તે તપાસી લેવું. કાર્બન કોપી સ્પષ્ટ રીતે દેખાય છે કે કેમ તે જોવું. આ પ્રમાણે ન થયું હોય તો કરાવવું:

(૭) તમારા પ્રવાસની દૈનિક નોંધ બરાબર રાખવી.

(૮) તમારા કાર્યનો અહેવાલ દર સોમવારે ટપાલ દ્વારા કેન્દ્રને મોકલશો.

(૯) પસંદ થયેલ ગામનું ગામપત્રક ભરવું:

(૧૦) નિયામક અથવા તેમના પ્રતિનિધિએ સોંપેલું બીજું કોઇ પણ કાર્ય નિષ્ઠાપૂર્વક બજાવવું.

(ડાઃભાઃનાયક)
નિયામક.

પરિશિષ્ટ - :૭:

અનુસૂચિત જાતિ અંગભૂત યોજના સર્વેક્ષણ પ્રવાસ અહેવાલ

ભાવનગર - અમરેલી જિલ્લો :

છોટુભાઇ પટેલ તા:૧૪-૯-૮૧ ના રોજ અમદાવાદથી સવારે ૭-૦૦ વાગે ઉપડતી બસમાં ભાવનગર ૧૨-૩૦ વાગે પહોચ્યો. ભાવનગર સમાજ કલ્યાણ અધિકારી (રાજ્ય - બક્ષી) ની કચેરીએ જઇને ગામોના સર્વેક્ષણ અંગેની માહિતી મેળવી તથા સર્વેક્ષણના ગામોમાં કેટલાં કુટુંબોનાં પત્રકો ભરાયાં છે તે અંગે કેન્દ્રના સુપરવાઇઝર શ્રી ડાભી પાસેથી માહિતી મેળવી.

તા.૧૫-૯-૮૧ સવારે ભાવનગર તાલુકાના અકવાડા ગામે કુટુંબોની ભરાયેલ માહિતીની ચકાસણી અંગે ગયો. આ ગામમાં વસતા અનુસૂચિત જાતિના લગભગ ૭૫ ટકા કુટુંબો ઘેર બકરી રાખતા માલુમ પડયાં. જ્યારે ભરાયેલ પત્રકોમાં એક પણ કુટુંબ કોઇ પશુ રાખતા નથી એમ બતાવવામાં આવેલુ. આ માટે ગામમાંથી બે કુટુંબોની સમગ્ર માહિતી મેં અલગ કાગળ પર એકત્ર કરીને, પત્રક ભરનાર માનદ્ પ્રચારક બહેને જે પત્રકો ભરેલાં તેની સાથે હુ લઇ આવેલ માહિતી સરખાવતાં તેમાં ઘણી જગ્યાએ માહિતી મળતી આવતી નહોતી. આથી પ્રચારક બહેનને બોલાવીને આ અંગે તેમનુ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યુ અને ફરીથી ગામ પર પહોચીને ભરેલી માહિતી બરાબર કરવાની સૂચના આપવામાં આવી. અને તેમણે જ્યાં જ્યાં ભૂલો કરી હતી તે બધી ભૂલો સુધારવા માટે કુટુંબ-પત્રકના પ્રથમ પાન ઉપર નોંધ કરી.

અકવાડા ગામ એ ભાવનગરથી પાંચ કિલોમીટર દૂર છે. આ ગામમાં કોળી, લુહાણા, વણકર, ભરવાડ વગેરે જ્ઞાતિના લોકો એક સંપથી વસવાટ કરે છે. ગામમાં પંચાયત અકવાડા અને નવાબંદર બંને ગામોની સંયુક્ત પંચાયત છે. ગામની પંચાયતમાં બે હરિજન સભ્યો છે. જેમાંથી એક સભ્ય શ્રી હીરાભાઇ પાલાભાઇ જોગદીયા સામાજિક ન્યાય સમિતિના ચેરમેન છે. ગામમાં

હરિજનોને ખેતીની કોઇ જમીન નથી. તેઓ ભાવનગર અને નવાબંદર વગેરે સ્થળે છૂટક તેમજ કાયમી મજૂરી કરે છે. ભાવનગરમાં એક સુતરાઉ કાપડની મિલ છે. પરંતુ તે હાલમાં બંધ કરી દેવાથી ગામના ઘણા હરિજન કુટુંબો તેના કારણે બેકાર થઇ ગયા છે. અકવાડામાં પ્લાસ્ટીક પાટી વણવાના સંચા ચાલે છે. ત્યાં આગળ હરિજન કુટુંબો વણવાનુ કામ કરે છે. આમાં કામ કરતા હરિજનો કહે છે કે એક કિલો પાટી વણી આપીએ ત્યારે રૂા.૫/- મજૂરી અમને મળે છે. ગામમાં મોટાભાગનાં હરિજન કુટુંબો ખેત-મજૂરીનુ કામ કરે છે. આ ગામની જમીનમાં મગફળી, કપાસ, મકાઇ, અડદ, મગ વગેરે પાકો થાય છે. અકવાડા ગામેથી સાંજના પાછા આવ્યા પછી ગામ દડવા તા. ઉમરાળાનાં પત્રકો જે ભરાઇને આવ્યાં તેની ચકાસણી કરી અને પત્રકોમાં જ્યાં જ્યાં ભૂલો હતી તે સુધારવા માટે પત્રક ઉપર લેખિત નોંધ કરવામાં આવી તથા કેન્દ્રના સુપરવાઇઝર શ્રી ડાભીને ભરાયેલ પત્રકોમાં કયાં કયાં અને કેવા પ્રકારની ભૂલો આવી છે તે સુધારવા માટે લેખિત આપવામાં આવ્યુ. તથા ડુપ્લીકેટ નકલ ઉપર તેમની સહી લેવામાં આવી.

તા.૧૬-૯-૮૧ ના રોજ સવારે ૬-૦૦ વાગે ભાવનગરથી ઉપડતી બસમાં બોટાદ તાલુકાના તુરખા ગામે જવા માટે નીકળયો. તુરખા ૧૦-૩૦ વાગે પહોચ્યો. તુરખા ગામની પંચાયતની કચેરીએ તપાસ કરતાં તેઓ ગામમાં આવા સર્વેક્ષણ અંગે માહિતગાર નહોતા. પછી ગામમાં હરિજનવાસમાં તપાસ કરી તો પણ ગામના હરિજન સભ્યો પણ કંઇ જાણતા નહોતા. ગામનાં લગભગ બધાં જ હરિજન કુટુંબોના ઘરે જઇ આ અંગે પૂછવામાં આવતાં ગામમાંથી એક હરિજન સભ્ય શ્રી જગાભાઇ દલાભાઇ જે તાલુકા પંચાયતમાં સામાજિક ન્યાય સમિતિના ચેરમેન છે તેમણે જણાવ્યુ કે ગઇ કાલે એક ભાઇ બપોરના ૧-૩૦ વાગ્યાની બસમાં આવ્યાં હતા ખરા, અને તે ભાઇએ મારી પાસેથી ગામમાં જેટલા ચમારોનાં મકાન છે તથા ભંગીનાં મકાન છે તે કુટુંબોના વડાના ફકત નામ પૂછીને એક લીટીવાળા કાગળમાં લખી ગયા છે. આ અંગે તે ભાઇએ આ પ્રચારક ભાઇને પૂછયુ કે લોકોના નામની તમારે શી જરૂર છે?

ત્યારે તે પ્રચારક ભાઇએ ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશનનુ એક માહિતીપત્રક તેમને આપ્યુ અને જણાવ્યુ કે આમા જણાવ્યા મુજબના જે લાભો હરિજનોને આપવામા આવે છે તે લાભો તમારા ગામના હરિજન કુટુબોને આપવાના છે. એટલે ગામમા જેટલા હરિજનો રહે છે તે દરેક કુટુબના વડાના નામ લખાવો. આ નામોની યાદી માટે કાલે જ અમદાવાદ મોકલવાની છે. આમ કહી તે ભાઇ (પ્રચારક) શ્રી ખીમાભાઈ અમરાભાઇ વાઘેલાના ઘરની સામે હનુમાનજીનુ મદિર છે તે મદિરના ઓટલા પર બેસી શ્રી જગાભાઇ પાસેથી આ દરેક કુટુબના વડાના નામ સિવાય કોઇ જ માહિતી લીધી નહોતી. ત્યાર પછી તે ભાઇ પ્રાથમિક શાળામા ગયા ત્યા તુરખા ગામના જ એક હરિજન શિક્ષક છે તેમની પાસેથી ગામમા કોઇ હરિજન ખોડખાપણવાળો છે કે કેમ તેની માહિતી લીધી. આ સિવાય તે પ્રચારક ભાઇએ કુટુબની કોઇ માહિતી પત્રકમા ભરી નહોતી અને તેઓ પોતાના ગામ જઇ પોતાના ઘરે જ પોતાની જાતે ગમે તેવી માહિતી પત્રકમા ભરી દીધેલી. આ અગે સમાજ કલ્યાણ અધિકારી તથા કેન્દ્રના સુપરવાઇઝરને જાણ કરવામા આવી અને બધા જ કુટુબોની ગામમા જઇ દરેક કુટુબને રૂબરૂ મળી માહિતી ભરાય તેમ કરવા જણાવવામા આવ્યુ.

તા.૧૭-૯-૮૧ ના રોજ સવારે ૭-૦૦ વાગે ભાવનગરથી ઉપડતી બસમા મહુવા જવા માટે નીકળયો. બપોરના ૧૨-૩૦ વાગે મહુવા પહોચ્યો. મહુવા તાલુકા પચાયતની કચેરીએ જઇને તાલુકા વિકાસ અધિકારી નહી હોવાથી તેમના અવલ કારકુન શ્રી શમાને મળયો. અને કામ અગે વાત કરી. તેમણે સમાજ કલ્યાણ નિરીક્ષકશ્રીનો સપર્ક કરવા જણાવ્યુ. પરતુ સમાજ કલ્યાણ નિરીક્ષક પણ હાજર નહી હોવાથી મહુવાના માનદ્ પ્રચારક અગે કોઇને તેમના રહેઠાણની માહિતી હોય તો તેપૂછતા એક ભાઇ પાસેથી પ્રચારકના ઘરનુ સરનામુ લીધુ અને તેમનુ ઘર શોધી કાઢયુ. તેમના ઘરે પ્રચારક ભાઇ કયા છે? પૂછતા જાણવા મળયુ કે તેઓ આજે સવારે પત્રકો લઇને ભાવનગર આપવા ગયા છે. એટલે તે પ્રચારક ભાઇને રૂબરૂ મળી શકાયુ નહી. પરતુ તેમણે મહુવાના બધા કુટુબોની

માહિતી લીધી છે કે નહી .તે અગે જયા હરિજનોનો વસવાટ હતો તેવી બે ત્રણ જગ્યાએ તપાસ કરતા જાણવા મળયુ કે અમારી પાસેથી બધી માહિતી પૂછીને ભરવામા આવી છે અને કોઇ કુટુબ બાકી રહેતુ નથી, તેમ જણાવવામા આવ્યુ

મારો મહુવામા રોકાવાનો બે દિવસનો કાર્યક્રમ હતો પરતુ કામ પુરૂ થઇ જવાથી અને પત્રકો ભાવનગર જતા રહેવાથી તે પત્રકો હુ તપાસી શકયો નહોતો અને મહુવા એક દિવસ રોકાઇને બીજા દિવસે અમરેલી જવા નીકળી ગયો. મહુવાથી અમરેલી જવા માટે સવારે ૯-૩૦ વાગ્યાની બસમા નીકળી અમરેલી ૧-૪૫ કલાકે પહોચ્યો. અમરેલી સમાજ કલ્યાણ અધિકારી રાજય-બક્ષીની કચેરીએ જઇને અમરેલી જિલ્લાના ગામોમા થયેલી અને ચાલુ કામગીરી અગે માહિતી મેળવી અને ત્યા કચેરીમા મોટા આકડીયા તા.અમરેલીના જે પત્રકો ભરાઇને આવેલા તેની ચકાસણી કરી અને તે પત્રકોમા જયા ભૂલો હતી તે સુધારવા માટે તે ગામના માનદ્ પ્રચારકને રૂબરૂ બોલાવીને પત્રકમા કયા સુધારા કરવાના છે તેની લેખિત નોધ આપી.

તા.૧૯-૯-૮૧ ના રોજ સવારે અમરેલીથી નીકળી રાજુલા સવારે ૧૦-૩૦ વાગે પહોચ્યો. રાજુલાના માનદ્ પ્રચારક શ્રી જોખીયાને મળીને તે ગામની કામગીરી અગે માહિતી મેળવી તથા તેમણે ભરેલા પત્રકોની ચકાસણી કરી. તેઓના ભરેલા પત્રકોમા ઘણી જગ્યાએ ભૂલો જોવા મળી. જેમકે કુટુબની કુલ સભ્ય સખ્યા અને ઉમર પ્રમાણે વર્ગીકરણની સભ્ય સખ્યા બન્નેના આકડા મળતા નહોતા. તેવી જ રીતે શિક્ષણ અગેના આકડા પણ સરખા નહોતા તથા ધધામા તથા બીજે જયા કોડનો ઉપયોગ કરવાનો હતો ત્યા તેમણે કોડનો ઉપયોગ કર્યો નહોતો. આ બધી ભૂલો સુધારવા માટે તેમણે ભરેલા પત્રકના પહેલા પાને નોધ કરી અને તે મુજબ બધા પત્રકોમા સુધારા કરવા જણાવ્યુ. સાજના રાજુલાથી અમરેલી આવવા માટે નીકળી ૭-૧૫ વાગે અમરેલી પહોચ્યો.

તા.૨૦-૯-૮૧ ના રોજ ચલાલા તા. ધારી જવા માટે સવારના ૯-૧૫ વાગે નીકળી ૧૦-૪૫ વાગે ચલાલા પહોચ્યો. ચલાલાના માનદ્ પ્રચારક શ્રી રામજીભાઇ શામજીભાઇ વાઘેલા જે ચલાલા ગામમા કામ કરતા હતા તેમના પત્રકોની ચકાસણી કરી.

આ ભાઇના ભરેલા પત્રકો પ્રમાણમા ઓછી ભૂલો વાળા જણાયા. છતા જયા ભૂલો રહી જવા પામી હતી ત્યા સુધારા કરવા માટે તેમને લેખિત નોધ આપવામા આવી.

તા.૨૨-૯-૮૧ બગસરા ગામમા બે પ્રચારકોને કામ સોપવામા આવેલુ. પરતુ તેઓએ આજ તારીખ સુધીમા બિલકુલ કામ શરૂ કર્યુ નહોતુ. કારણ પૂછતા જાણવા મળ્યુ કે તે ભાઇને અમદાવાદ સમાજ કલ્યાણ ખાતામાથી ઇન્ટરવ્યુ હતુ એટલે તેઓ અમદાવાદ આવેલા. અમદાવાદ ત્રણ દિવસ રોકાઇને પાછા આવીને તે ભાઇ પોતાના વતનમા (સુરેન્દ્રનગર જિલ્લામા) ચાલ્યા ગયેલા. ત્યાથી પણ તેઓ ત્રણ દિવસે પાછા આવ્યા. આમ બગસરાનુ કામ ચાલુ કરવામા ઘણી ઢીલ થઇ. તા.૨૧-૯-૮૧ ના રોજ તે ભાઇ પોતાના ગામેથી અમરેલી પાછા આવ્યા એટલે તેમને બીજા દિવસે સાથે લઇને બગસરા પહોચ્યો અને કામ શરૂ કરાવ્યુ. તેમણે બે કુટુબોની માહિતી ભરી અને મે તે ચકાસી તો તેમા તેમણે જયા જયા ભૂલો કરેલી તે બતાવી અને તે પ્રમાણે ભૂલોની નોધ પણ આપી અને તે સુધારવા જણાવ્યુ. બગસરામા અનુસૂચિત જાતિના કુટુબો વધુ હોવાથી ત્યા બે પ્રચારકોને કામ સોપવામા આવેલુ અને તે બને પતિ-પત્ની હતા. પરતુ તેમને નાની પુત્રી બિમાર થઇ જવાથી સવિતાબહેન બાવળિયા આ કામ કરવા માટે જઇ શકે તેમ નહોતા. આથી સમાજ કલ્યાણ અધિકારી શ્રી ચૌધરીને રૂબરૂ મળીને મે વિનતી કરી કે બગસરાનુ કામ વધારે છે અને કામ કરનાર એક જ ભાઇ છે તો જેમણે પોતાનુ કામ પુરૂ કરી દીધુ છે તેમને બગસરાનુ કામ કરવામા મદદ કરે તેવી સૂચના આપ આપો તો સારૂ. મારી વિનતી સ્વીકારીને સમાજ કલ્યાણ અધિકારીએ બીજા દિવસે બે પ્રચારકો કે જેમણે પોતાનુ કામ પુરૂ કયુ હતુ તેમને બગસરા જવાની સૂચના આપી. બગસરાનુ કામ તા.૨૮ સુધીમા પુરૂ થશે. એમ લાગે છે.

તા.૨૩-૯-૮૧ ના રોજ સવારે ૮-૦૦ વાગે અમરેલીથી ઉપડતી બસમા કોડીનાર જવા માટે નીકળયો. કોડીનાર બપોરના ૧૩-૪૫ કલાકે પહોચ્યો.

કોડીનાર તાલુકા પચાયતમા સમાજ કલ્યાણ નિરીક્ષક બહેનશ્રી વહોરા તે દિવસે રજા ઉપર હોવાથી મળી શકયા નહીં. પરતુ કચેરીમા બીજા નિરીક્ષક ભાઇ શ્રી વાઘેલા જેઓને આ કામ અગેની જાણકારી હતી તેઓની પાસેથી થયેલા કામ અગેની જાણકારી મેળવી. તેમજ તાલુકા વિકાસ અધિકારી આ સમયે તાલીમ માટે ગયેલા હોઇ ઇનચાર્જ તરીકે કામ સભાળતા શ્રી પડયાની સાથે ચર્ચા કરી. બીજા દિવસે તા.૨૪-૯-૮૧ ના રોજ સવારે કોડીનાર તાલુકાના ડલાસા ગામે ગયો. ત્યા ગામમા હરિજન કુટુબોની મુલાકાત લીધી. જે કુટુબોને પૂછયુ તે કુટુબોએ જણાવ્યુ કે અમારી પાસે આવીને બધી માહિતી ચોપડામા નોધી ગયા છે. ગામમા કોઇ હરિજન કુટુબની માહિતી આપવાની બાકી રહેતી નથી. ડલાસા ગામ ઉના - કોડીનાર રોડ ઉપર કોડીનારથી લગભગ ૧૫ કિલોમીટર દૂર આવેલુ છે. આ વિસ્તારમા મુખ્ય પાક શેરડીનો છે તથા થોડી ઘણી મગફળી પણ લોકો કરે છે. કોડીનારમા ખાડ ઉદ્યોગ સારો વિકસ્યો છે. અહીંની વસતિ જ્ઞાતિઓમા ગરાસિયા, માછી, હરિજન, ભરવાડ, કોળી, વાણિયા તથા મુસ્લિમ છે. ડલાસાથી ૧૭-૪૫ વાગે કોડીનાર આવવા નીકળયો. કોડીનાર તાલુકાના સર્વેક્ષણ અગે લીધેલા બધા ગામોનુ કામ પુરૂ થઇ ગયુ છે. કોડીનારમા માનદ્ પ્રચારક ભાઇ એક હતા અને તેમણે પાચ ગામોનુ કામ કરવાનુ હતુ. આથી તેમણે બીજા ભાઇઓની મદદ લઇ કામ જલદીથી પુરૂ કરી દીધુ છે.

તા.૨૫-૯-૮૧ ના રોજ સવારે કોડીનારથી ૭ વાગે ઉપડતી બસમા અમદાવાદ આવવા માટે નીકળયો. સાંજે ૧૯ કલાકે અમદાવાદ પાલડી બસ સ્ટેન્ડે ઉતર્યો અને પાલડીથી ૧૯-૩૦ કલાકે મારા નિવાસે પહોચ્યો.

પરિશિષ્ટ - (૮)

જિલ્લાવાર અને જ્ઞાતિવાર સર્વેક્ષણ કરેલ કુટુંબોની સંખ્યા

ક્રમ ૧	જિલ્લાનું નામ ૨	વણકર ૩	ચમાર ૪	ભંગી ૫	ગરોડા - ગરો ૬	સેનવા ૭	મોચીગર ૮
૧	અમદાવાદ	૨૪૧૫ (૫૨.૩૧)	૧૧૦૬ (૧૩.૯૫)	૬૦૩ (૧૩.૦૭)	૧૪૮ (૩.૨૨)	૧૯૭ (૪.૨૭)	૨૧ (૨.૪૫)
૨	ખેડા	૨૧૬૮ (૪૫.૯૦)	૧૧૫૭ (૨૪.૫૦)	૧૦૪૯ (૨૨.૨૦)	૧૪૮ (૩.૧૩)	૬૯ (૧.૪૬)	૭૩ (૧.૫૪)
૩	મહેસાણા	૧૪૬૫ (૩૩.૪૮)	૧૪૭૧ (૩૩.૬૨)	૫૪૮ (૧૨.૫૩)	૩૧૧ (૭.૧૧)	૩૩૨ (૭.૫૯)	૪૯ (૧.૧૨)
૪	સાબરકાંઠા	૧૫૬૫ (૪૯.૬૩)	૪૯૧ (૧૫.૫૭)	૪૫૪ (૧૪.૪૦)	૨૧૪ (૬.૭૯)	૨૯૬ (૯.૩૯)	૬૨ (૧.૯૭)
૫	જૂનાગઢ	૧૬૪૧ (૫૯.૩૧)	૩૩૨ (૧૨.૦૦)	૩૧૫ (૧૧.૩૮)	૨૩ (૦.૮૩)	-	૧૪૬ (૫.૨૮)
૬	બનાસકાંઠા	૫૪૩ (૨૦.૭૮)	૧૧૯૯ (૪૫.૮૯)	૪૧૧ (૧૫.૭૩)	૨૪૦ (૧૪.૮૮)	૩૭ (૧.૪૧)	૯૪ (૩.૬૦)
૭	સુરેન્દ્રનગર	૧૩૩૨ (૫૯.૭૦)	૫૦૫ (૨૨.૬૪)	૨૬૬ (૧૧.૯૨)	૩૬ (૧.૬૧)	-	૧૦ (૦.૪૫)
૮	વડોદરા	૭૭૨ (૪૯.૪૨)	૩૪૬ (૨૨.૧૫)	૩૪૪ (૨૨.૦૨)	૬૭ (૪.૨૯)	-	૨૯ (૧.૮૬)
૯	અમરેલી	૧૧૦૭	૧૧૭	૧૪૭	૪૦	-	-
		(૭૭.૫૨)	(૮.૧૯)	(૧૦.૨૯)	(૨.૮૧)	-	-

ચાલુ....

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮
૧૦	પંચમહાલ	૩૬૭ (૩૨.૦૦)	૧૮૬ (૧૬.૨૨)	૩૬૪ (૩૧.૭૩)	૭૨ (૬.૨૮)	૧ (૦.૦૯)	૧૬ (૧.૩૯)
૧૧	કચ્છ	૧૦૨૮ (૭૨.૫૫)	૧૮ (૧.૨૮)	૧૧ (૦.૭૮)	૧૧ (૦.૭૮)	-	૧૦ (૦.૭૦)
૧૨	રાજકોટ	૭૦૨ (૬૮.૦૨)	૨૧૩ (૨૦.૬૪)	૬૫ (૬.૩૦)	૧૩ (૧.૨૬)	-	૨૪ (૨.૩૩)
૧૩	જામનગર	૩૩૨ (૪૨.૬૭)	૧૯૨ (૨૪.૬૮)	૧૮૨ (૨૩.૩૯)	૩૪ (૪.૩૭)	-	-
૧૪	ભાવનગર	૪૧૯ (૫૪.૨૭)	૧૦૧ (૧૩.૦૯)	૧૪૭ (૧૯.૦૪)	૧૪ (૧.૮૧)	-	૬૮ (૮.૮૧)
૧૫	ભરૂચ	૨૫૧ (૪૧.૨૨)	૨૦૫ (૩૩.૬૬)	૧૫૩ (૨૫.૧૨)	-	-	-
૧૬	સુરત	૨૭૪ (૬૨.૯૯)	૮૫ (૧૯.૫૪)	૬૮ (૧૫.૬૩)	૩ (૦.૬૯)	-	૫ (૧.૧૫)
૧૭	ગાંધીનગર	૧૪૦ (૫૫.૧૨)	૫૯ (૨૩.૨૩)	૧૭ (૬.૬૯)	૩૩ (૧૨.૯૯)	૧ (૦.૩૯)	-
૧૮	વલસાડ	૧૫૪ (૭૫.૪૯)	૧૯ (૯.૩૧)	-	૩૧ (૧૫.૨૦)	-	-
	કુલ	૧૬૬૭૫ (૪૯.૧) (૪૯.૨૦) (૪૮.૮૮)	૭૮૦૨ (૨૩.૧) (૨૩.૧૭) (૨૨.૮૮)	૫૧૪૪ (૧૫.૨) (૧૫.૧૮) (૧૫.૦૮)	૧૪૩૮ (૪.૨) (૪.૨૬) (૪.૨૨)	૯૩૩ (૨.૭) (૨.૭૭) (૨.૭૪)	૬૦૭ (૧.૮) (૧.૮૦) (૧.૭૮)

(કૌંસમાં પ્રદર્શિત આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

(૧૧૨)

ક્રમ	જિલ્લાનુ નામ	તુરી	નાડિયા-હાડી	બાવા-દેડસાધુ	તીરગરા-તીરવદા	માતંગ	મેઘવાળ	કુલ
		૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫
૧	અમદાવાદ	૩૩ (૦.૭૧)	-	૯૪ (૨.૦૩)	-	-	-	૪૬૧૭ (૧૦૦.૦૦)
૨	ખેડા	૬૦ (૧.૨૭)	-	-	-	-	-	૪૭૨૪ (૧૦૦.૦૦)
૩	મહેસાણા	૧૯૭ (૪.૫૦)	-	૨ (૦.૦૫)	-	-	-	૪૩૭૫ (૧૦૦.૦૦)
૪	સાબરકાંઠા	૬૪ (૨.૦૩)	-	૭ (૦.૨૨)	-	-	-	૩૧૫૩ (૧૦૦.૦૦)
૫	જૂનાગઢ	૪૨ (૧.૫૨)	૨૩૮ (૮.૬૦)	૩૦ (૧.૦૮)	-	-	-	૨૭૬૭ (૧૦૦.૦૦)
૬	બનાસકાંઠા	૭૮ (૨.૯૯)	-	૨ (૦.૦૮)	૯ (૦.૩૪)	-	-	૨૬૧૩ (૧૦૦.૦૦)
૭	સુરેન્દ્રનગર	૫૪ (૨.૪૨)	-	૨૮ (૧.૨૬)	-	-	-	૨૨૩૨ (૧૦૦.૦૦)
૮	વડોદરા	૪ (૦.૨૬)	-	-	-	-	-	૧૫૬૨ (૧૦૦.૦૦)
૯	અમરેલી	૧૩ (૦.૯૧)	-	૪ (૦.૨૮)	-	-	-	૧૪૨૮ (૧૦૦.૦૦)

ચાલુ...

(૧૧૩)

૧	૨	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫
૧૦	પંચમહાલ	-	-	-	૧૪૧ (૧૨.૨૯)	-	-	૧૧૪૭ (૧૦૦.૦૦)
૧૧	કચ્છ	૧૨ (૦.૮૪)	-	૫ (૦.૩૫)	-	૨૨ (૧.૫૫)	૩૦૦ (૨૧.૧૭)	૧૪૧૭ (૧૦૦.૦૦)
૧૨	રાજકોટ	૧૫ (૧.૪૫)	-	-	-	-	-	૧૦૩૨ (૧૦૦.૦૦)
૧૩	જામનગર	૧૬ (૨.૦૬)	-	૧૯ (૨.૪૪)	-	૩ (૦.૩૯)	-	૭૭૮ (૧૦૦.૦૦)
૧૪	ભાવનગર	૮ (૧.૦૪)	૧૫ (૧.૯૪)	-	-	-	-	૭૭૨ (૧૦૦.૦૦)
૧૫	ભરૂચ	-	-	-	-	-	-	૨૦૬ (૧૦૦.૦૦)
૧૬	સુરત	-	-	-	-	-	-	૪૩૫ (૧૦૦.૦૦)
૧૭	ગાંધીનગર	-	-	૪ (૧.૫૮)	-	-	-	૨૫૪ (૧૦૦.૦૦)
૧૮	વલસાડ	-	-	-	-	-	-	૨૦૪ (૧૦૦.૦૦)
	કુલ...	૫૯૬ (૧.૭) (૧.૭૭) (૧.૭૪)	૨૫૩ (૦.૭) (૦.૭૬) (૦.૭૪)	૧૯૫ (૦.૫) (૦.૫૮) (૦.૫૭)	૧૫૦ (૦.૪) (૦.૪૪) (૦.૪૩)	૨૫ (૦.૧) (૦.૦૭) (૦.૦૭)	૩૦૦ (૦.૮૭)	૩૪૧૧૮ (૧૦૦.૦૦)

(કૌંસમાં દર્શાવેલા આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

જિલ્લાવાર કુટુંબના સભ્યોનુ વયજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ

અ.નં.	જિલ્લાનુ નામ	કુલ કુટુંબ સંખ્યા	કુટુંબની કુલ સભ્ય સંખ્યા			કુટુંબના સભ્યોનુ વયજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ					
						૭ વર્ષથી નીચે			૭ થી ૧૪ વર્ષ		
			પુરૂષ	સ્ત્રી	કુલ	પુરૂષ	સ્ત્રી	કુલ	પુરૂષ	સ્ત્રી	કુલ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૧	અમદાવાદ	૪૯૧૭	૧૦૪૭૬ (૫૨.૬)	૯૪૩૮ (૪૭.૪)	૧૯૯૧૪ (૧૦૦.૦૦)	૧૯૫૫ (૧૮.૬૬)	૧૯૧૮ (૨૦.૧૦)	૩૭૭૩ (૧૮.૯૪)	૨૨૨૫ (૨૧.૨૩)	૧૭૯૨ (૧૮.૭૮)	૪૦૧૭ (૨૦.૧૭)
૨	મહેસાણા	૪૩૭૫	૧૦૯૨૪ (૫૨.૨)	૧૦૦૦૧ (૪૭.૮)	૨૦૯૨૫ (૧૦૦.૦૦)	૧૮૯૯ (૧૭.૩૮)	૧૭૮૮ (૧૭.૮૭)	૩૬૮૭ (૧૭.૬૨)	૨૫૧૫ (૨૩.૦૨)	૧૯૪૩ (૧૯.૪૨)	૪૪૫૮ (૨૧.૩૦)
૩	ખેડા	૪૭૨૪	૧૦૭૫૧ (૫૩.૨)	૯૪૩૪ (૪૬.૮)	૨૦૧૮૫ (૧૦૦.૦૦)	૧૯૦૧ (૧૭.૬૮)	૧૫૯૭ (૧૬.૯૨)	૩૪૯૮ (૧૭.૩૨)	૨૩૭૪ (૨૨.૦૮)	૧૭૯૮ (૧૯.૦૫)	૪૧૭૨ (૨૦.૬૬)
૪	ગાંધીનગર	૨૫૪	૭૧૧ (૫૩.૯)	૬૦૮ (૪૬.૧)	૧૩૧૯ (૧૦૦.૦૦)	૧૧૬ (૧૬.૩૧)	૮૯ (૧૪.૬૩)	૨૦૫ (૧૫.૫૪)	૧૭૫ (૨૪.૬૧)	૧૨૬ (૨૦.૭૨)	૩૦૧ (૨૨.૮૨)
૫	ભરૂચ	૬૦૯	૧૪૧૭ (૫૧.૨૭)	૧૩૪૭ (૪૮.૭૩)	૨૭૬૪ (૧૦૦.૦૦)	૨૦૧ (૧૪.૧૮)	૧૯૩ (૧૪.૩૩)	૩૯૪ (૧૪.૨૫)	૩૨૭ (૨૩.૦૮)	૩૦૪ (૨૨.૫૭)	૬૩૧ (૨૨.૮૩)
૬	સુરત	૪૩૫	૧૧૧૭ (૫૦.૨૫)	૧૧૦૬ (૪૯.૭૫)	૨૨૨૩ (૧૦૦.૦૦)	૧૭૬ (૧૫.૭૬)	૧૬૮ (૧૫.૧૯)	૩૪૪ (૧૫.૪૭)	૨૬૮ (૨૩.૯૯)	૨૫૮ (૨૩.૩૩)	૫૨૬ (૨૬.૬૬)
૭	વલસાડ	૨૦૪	૫૯૭ (૫૧.૦૩)	૫૭૩ (૪૯.૯૭)	૧૧૭૦ (૧૦૦.૦૦)	૯૨ (૧૫.૪૧)	૮૩ (૧૪.૪૯)	૧૭૫ (૧૪.૯૬)	૧૧૯ (૧૯.૯૩)	૧૩૧ (૨૨.૮૬)	૨૫૦ (૨૧.૩૭)
૮	પંચમહાલ	૧૧૪૭	૨૬૯૨ (૫૧.૪૭)	૨૫૩૮ (૪૮.૫૩)	૫૨૩૦ (૧૦૦.૦૦)	૫૨૧ (૧૯.૩૫)	૫૦૯ (૨૦.૦૫)	૧૦૩૦ (૧૯.૬૯)	૬૧૬ (૨૨.૮૮)	૫૩૪ (૨૧.૦૪)	૧૧૫૦ (૨૨.૯૮)
૯	વડોદરા	૧૫૬૨	૩૬૫૧ (૫૨.૦૭)	૩૩૬૦ (૪૭.૯૩)	૭૦૧૧ (૧૦૦.૦૦)	૬૧૭ (૧૬.૯૦)	૫૬૬ (૧૬.૮૫)	૧૧૮૩ (૧૬.૮૭)	૭૮૮ (૨૧.૫૮)	૬૭૫ (૨૦.૦૯)	૧૪૬૩ (૨૦.૮૭)

ચાલુ....

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૧૦	બનાસકાંઠા	૨૬૧૩	૬૦૭૫ (૫૦.૯૧)	૫૮૫૬ (૪૯.૦૯)	૧૧૯૩૧ (૧૦૦.૦૦)	૧૨૭૬ (૨૧.૦૦)	૧૩૦૩ (૨૨.૨૫)	૨૫૭૯ (૨૧.૬૨)	૧૪૨૪ (૨૩.૪૪)	૧૧૪૯ (૧૯.૬૨)	૨૫૭૩ (૨૧.૫૬)
૧૧	સાબરકાંઠા	૩૧૫૩	૭૨૭૬ (૫૧.૫૨)	૬૭૪૪ (૪૮.૪૮)	૧૪૦૨૦ (૧૦૦.૦૦)	૧૩૧૩ (૧૮.૦૫)	૧૧૬૭ (૧૭.૩૦)	૨૪૮૦ (૧૭.૬૯)	૧૫૨૯ (૨૧.૦૧)	૧૩૪૦ (૧૯.૮૭)	૨૮૬૯ (૨૦.૪૬)
૧૨	ભાવનગર	૭૭૨	૨૨૯૦ (૫૧.૨૫)	૨૧૭૮ (૪૮.૭૫)	૪૪૬૮ (૧૦૦.૦૦)	૪૮૭ (૨૧.૨૭)	૪૮૭ (૨૨.૩૬)	૯૭૪ (૨૧.૮૦)	૫૬૦ (૨૪.૪૫)	૪૮૪ (૨૨.૨૨)	૧૦૪૪ (૨૩.૩૭)
૧૩	જામનગર	૭૭૮	૨૩૧૫ (૫૧.૦૫)	૨૨૨૦ (૪૮.૯૫)	૪૫૩૫ (૧૦૦.૦૦)	૪૭૫ (૨૦.૫૨)	૪૯૨ (૨૨.૧૬)	૯૬૭ (૨૧.૩૨)	૫૮૨ (૨૫.૧૪)	૪૯૧ (૨૨.૧૨)	૧૦૭૩ (૨૩.૬૬)
૧૪	રાજકોટ	૧૦૩૨	૨૭૬૨ (૫૨.૪૧)	૨૫૦૮ (૪૭.૫૯)	૫૨૭૦ (૧૦૦.૦૦)	૫૭૦ (૨૦.૬૪)	૪૮૩ (૧૯.૨૬)	૧૦૫૩ (૧૯.૯૮)	૬૬૮ (૨૪.૧૯)	૫૪૫ (૨૧.૭૩)	૧૨૧૩ (૨૩.૦૨)
૧૫	જૂનાગઢ	૨૭૬૭	૭૩૮૩ (૫૧.૫૦)	૬૯૫૨ (૪૮.૫૦)	૧૪૩૩૫ (૧૦૦.૦૦)	૧૬૯૨ (૨૨.૯૨)	૧૫૨૯ (૨૧.૨૯)	૩૨૨૧ (૨૨.૪૭)	૧૭૩૪ (૨૩.૪૮)	૧૫૧૧ (૨૧.૭૩)	૩૨૪૫ (૨૨.૬૪)
૧૬	સુરેન્દ્રનગર	૨૨૩૧	૫૪૨૦ (૫૧.૮૩)	૫૦૩૮ (૪૮.૧૭)	૧૦૪૫૮ (૧૦૦.૦૦)	૧૧૧૬ (૨૦.૫૯)	૯૪૯ (૧૮.૮૪)	૨૦૬૫ (૧૯.૭૪)	૧૨૪૨ (૨૨.૯૨)	૧૦૦૪ (૧૯.૯૩)	૨૨૪૬ (૨૧.૪૮)
૧૭	અમરેલી	૧૪૨૮	૩૮૩૧ (૫૦.૭૬)	૩૭૧૬ (૪૯.૨૪)	૭૫૪૭ (૧૦૦.૦૦)	૮૩૮ (૨૧.૮૭)	૮૬૧ (૨૩.૧૭)	૧૬૯૯ (૨૨.૫૧)	૯૪૦ (૨૪.૫૪)	૭૬૬ (૨૦.૬૧)	૧૭૦૬ (૨૨.૬૧)
૧૮	કચ્છ	૧૪૧૭	૩૪૭૩ (૫૦.૪૨)	૩૪૧૧ (૨૯.૫૮)	૬૮૮૮ (૧૦૦.૦૦)	૭૫૪ (૨૧.૭૧)	૭૪૯ (૨૧.૯૩)	૧૫૦૩ (૨૧.૮૨)	૮૮૦ (૨૫.૩૪)	૭૫૪ (૨૨.૦૮)	૧૬૩૪ (૨૩.૭૨)
	કુલ ...	૩૪૧૧૮	૮૩૧૬૧ (૫૧.૮૮)	૭૭૧૩૨ (૪૮.૧૨)	૧૬૦૨૯૩ (૧૦૦.૦૦)	૧૫૯૯૯ (૧૯.૨૪)	૧૪૯૩૧ (૧૯.૩૬)	૩૦૯૩૦ (૧૯.૩૦)	૧૮૯૬૬ (૨૨.૮૧)	૧૫૬૦૫ (૨૦.૨૩)	૩૪૫૭૧ (૨૧.૫૭)

કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	કુલ કુટુંબ સંખ્યા	કુટુંબના સભ્યોનું વયજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ								
			૧૫ થી ૨૫ વર્ષ			૨૬ થી ૫૦ વર્ષ			૫૦ વર્ષથી ઉપર		
			પુરૂષ	સ્ત્રી	કુલ	પુરૂષ	સ્ત્રી	કુલ	પુરૂષ	સ્ત્રી	કુલ
			૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧
૧	અમદાવાદ	૪૬૧૭	૨૩૫૨ (૨૨.૪૫)	૧૬૭૫ (૧૭.૫૬)	૪૦૨૭ (૨૦.૨૨)	૩૩૫૯ (૭૨.૦૬)	૩૩૬૦ (૩૫.૨૨)	૬૭૧૯ (૩૩.૭૪)	૫૮૫ (૫.૬૦)	૭૯૩ (૮.૩૪)	૧૩૭૮ (૬.૯૩)
૨	મહેસાણા	૪૩૭૫	૨૭૪૨ (૨૫.૧૦)	૧૯૬૬ (૧૯.૬૫)	૪૭૦૮ (૨૨.૪૯)	૨૯૮૦ (૨૭.૨૭)	૩૨૦૭ (૩૨.૦૬)	૬૧૮૭ (૨૯.૫૬)	૭૮૮ (૭.૨૩)	૧૦૯૭ (૫.૫૫)	૧૮૮૫ (૯.૦૩)
૩	ખેડા	૪૭૨૪	૨૫૭૬ (૨૩.૯૬)	૧૯૩૩ (૨૦.૪૮)	૪૫૦૯ (૨૨.૩૩)	૩૧૭૪ (૨૯.૫૨)	૩૩૧૬ (૩૫.૧૪)	૬૪૯૦ (૩૨.૧૫)	૭૨૬ (૬.૭૬)	૭૯૦ (૮.૪૬)	૧૫૧૬ (૭.૫૪)
૪	ગાંધીનગર	૨૫૪	૧૮૨ (૨૫.૫૯)	૧૧૯ (૧૯.૫૭)	૩૦૧ (૨૨.૮૨)	૧૯૬ (૨૭.૫૬)	૨૧૩ (૩૫.૦૩)	૪૦૯ (૩૧.૦૦)	૪૨ (૫.૯૩)	૬૧ (૦.૦૫)	૧૦૩ (૭.૮૨)
૫	ભરૂચ	૬૦૯	૩૬૪ (૨૫.૬૯)	૨૮૧ (૨૦.૮૬)	૬૪૫ (૨૩.૩૪)	૪૨૪ (૨૯.૯૨)	૪૪૯ (૩૩.૩૩)	૮૭૩ (૩૧.૫૮)	૧૦૧ (૭.૧૩)	૧૨૦ (૮.૯૧)	૨૨૧ (૮.૦૦)
૬	સુરત	૪૩૫	૨૫૪ (૨૨.૭૪)	૨૦૬ (૧૮.૬૩)	૪૬૦ (૨૦.૬૯)	૩૪૫ (૩૦.૮૯)	૩૮૧ (૩૪.૪૫)	૭૨૬ (૩૨.૬૬)	૭૪ (૬.૬૨)	૯૩ (૮.૪૦)	૧૬૭ (૭.૫૨)
૭	વલસાડ	૨૦૪	૧૫૧ (૨૫.૨૯)	૧૫૮ (૨૭.૫૭)	૩૦૯ (૨૬.૪૧)	૧૫૨ (૨૫.૪૬)	૧૫૫ (૨૭.૦૫)	૩૦૭ (૨૬.૨૪)	૮૩ (૧૩.૯૧)	૪૬ (૮.૦૩)	૧૨૯ (૧૧.૦૨)
૮	પંચમહાલ	૧૧૪૭	૬૩૫ (૨૩.૫૮)	૪૬૯ (૧૮.૪૭)	૧૧૦૪ (૨૧.૧૦)	૭૭૬ (૨૮.૮૨)	૮૫૪ (૩૩.૬૪)	૧૬૩૦ (૩૧.૧૬)	૧૪૪ (૫.૩૭)	૧૭૨ (૬.૮૦)	૩૧૬ (૫.૦૭)
૯	વડોદરા	૧૫૬૨	૮૯૪ (૨૪.૪૯)	૬૮૪ (૨૦.૩૬)	૧૫૭૮ (૨૨.૫૧)	૧૦૯૭ (૩૦.૦૫)	૧૧૧૭ (૩૩.૨૪)	૨૨૧૪ (૩૧.૫૮)	૨૫૫ (૬.૯૮)	૩૧૮ ((૯.૪૬)	૫૭૩ (૮.૧૭)

ચાલુ...

			૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧
૧૦	બનાસકાંઠા	૨૬૧૩	૧૫૦૭ (૨૪.૮૧)	૧૩૪૧ (૨૩.૦૮)	૨૮૪૮ (૨૩.૯૫)	૧૬૨૩ (૨૬.૭૨)	૧૭૧૫ ((૨૯.૨૮)	૩૩૩૮ (૨૭.૯૮)	૨૪૫ (૪.૦૩)	૩૩૮ (૫.૭૭)	૫૮૩ (૪.૯૬)
૧૧	સાબરકાંઠા	૩૧૫૩	૧૫૮૪ (૨૧.૭૭)	૧૨૦૫ (૧૭.૮૭)	૨૭૮૯ (૧૯.૮૯)	૨૪૩૮ (૩૩.૫૧)	૨૫૧૪ (૩૭.૨૮)	૪૯૫૨ (૩૫.૩૨)	૪૧૨ (૫.૬૬)	૫૧૮ (૭.૬૮)	૯૩૦ (૬.૬૪)
૧૨	ભાવનગર	૭૭૨	૫૮૩ (૨૫.૪૬)	૪૯૩ (૨૨.૬૪)	૧૦૭૬ (૨૪.૦૮)	૫૪૫ (૨૩.૮૦)	૫૫૪ (૨૫.૪૪)	૧૦૯૯ (૨૪.૬૦)	૧૧૫ (૫.૦૨)	૧૬૦ (૭.૩૪)	૨૭૫ (૬.૧૫)
૧૩	જામનગર	૭૭૮	૬૦૩ (૨૬.૦૫)	૫૬૧ (૨૫.૨૭)	૧૧૬૪ (૨૫.૬૭)	૫૫૪ (૨૩.૯૩)	૫૫૧ (૨૪.૮૨)	૧૧૦૫ (૨૪.૩૭)	૧૦૧ (૪.૩૬)	૧૨૫ (૫.૬૩)	૨૨૬ (૪.૯૮)
૧૪	રાજકોટ	૧૦૩૨	૬૨૪ (૨૨.૫૯)	૫૪૧ (૨૧.૫૭)	૧૧૬૫ (૨૨.૧૧)	૭૭૪ (૨૮.૦૨)	૭૫૭ (૩૦.૧૮)	૧૫૩૧ (૨૯.૦૫)	૧૨૬ (૪.૫૬)	૧૮૨ (૭.૨૬)	૩૦૮ (૫.૮૪)
૧૫	જૂનાગઢ	૨૭૬૭	૧૬૫૭ (૨૨.૪૪)	૧૫૦૪ (૨૧.૬૩)	૩૧૬૧ (૨૨.૦૫)	૧૮૮૯ (૨૫.૫૯)	૧૮૮૯ (૨૭.૧૭)	૩૭૭૮ (૨૬.૩૫)	૪૧૧ (૫.૫૭)	૫૧૯ (૭.૪૮)	૯૩૦ (૬.૪૯)
૧૬	સુરેન્દ્રનગર	૨૨૩૧	૧૧૮૯ (૨૧.૯૪)	૧૦૩૫ (૨૦.૫૪)	૨૨૨૪ (૨૧.૨૭)	૧૫૨૧ (૨૮.૦૬)	૧૫૫૪ (૩૦.૮૫)	૩૦૭૫ (૨૯.૪૦)	૩૫૨ (૬.૪૯)	૪૯૬ (૯.૮૪)	૮૪૮ (૮.૧૧)
૧૭	અમરેલી	૧૪૨૮	૭૪૫ (૧૯.૪૫)	૬૧૮ (૧૬.૬૩)	૧૩૬૩ (૧૮.૦૬)	૧૧૩૦ (૨૯.૫૦)	૧૧૯૪ (૩૨.૧૩)	૨૩૨૪ (૩૦.૭૯)	૧૭૮ (૪.૬૪)	૨૭૭ (૭.૪૬)	૪૫૫ (૬.૦૩)
૧૮	કચ્છ	૧૪૧૭	૭૬૮ (૨૨.૧૧)	૬૯૮ (૨૦.૪૪)	૧૪૬૬ (૨૧.૨૮)	૮૩૮ (૨૪.૧૩)	૮૭૯ (૨૫.૭૪)	૧૭૧૭ (૨૪.૯૩)	૨૩૩ (૬.૭૧)	૩૩૫ (૯.૮૧)	૫૬૮ (૮.૨૫)
	કુલ ...	૩૪૧૧૮	૧૯૪૧૦ (૨૩.૩૪)	૧૫૪૯૭ (૨૦.૦૯)	૩૪૯૦૭ (૨૧.૭૮)	૨૩૮૧૫ (૨૮.૫૫)	૨૪૬૫૯ (૩૧.૯૭)	૪૮૪૭૪ (૩૦.૨૪)	૪૯૭૧ (૬.૦૬)	૬૪૪૦ (૮.૩૫)	૧૧૪૧૧ (૭.૧૧)

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

પરિશિષ્ટ - (૧૦)

સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોમાં જાતિવાર શિક્ષણનું પ્રમાણ

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	અભણ		પ્રાથમિક		માધ્યમિક		એસ.એસ.સી.	
		પુરૂષ	સ્ત્રી	પુરૂષ	સ્ત્રી	પુરૂષ	સ્ત્રી	પુરૂષ	સ્ત્રી
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	ગાંધીનગર	૧૬૪ (૩૨.૪૮)	૨૬૨ (૫૩.૪૭)	૨૦૧ (૩૯.૮૦)	૧૭૪ (૩૫.૫૧)	૭૫ (૧૪.૮૪)	૩૭ (૭.૫૫)	૪૦ (૭.૯૨)	૧૫ (૩.૦૬)
૨	બનાસકાંઠા	૩૬૮૮ (૭૫.૫૪)	૪૮૦૪ (૯૦.૨૫)	૭૪૦ (૧૫.૧૬)	૩૮૫ (૭.૨૩)	૨૩૨ (૪.૭૫)	૭૪ (૧.૩૯)	૧૮૬ (૩.૮૧)	૪૯ (૦.૯૨)
૩	પંચમહાલ	૧૩૧૭ (૬૪.૭૨)	૧૮૯૫ (૮૭.૯૪)	૪૬૧ (૨૨.૬૫)	૨૦૯ (૯.૭૦)	૧૭૨ (૮.૪૫)	૨૮ (૧.૩૦)	૬૮ (૩.૩૪)	૧૮ (૦.૮૩)
૪	વડોદરા	૯૫૦ (૩૯.૨૨)	૧૬૭૭ (૬૬.૨૩)	૯૭૯ (૪.૪૨)	૬૯૭ (૨૭.૫૩)	૨૩૯ (૯.૮૭)	૮૪ (૩.૩૨)	૨૦૩ (૮.૩૮)	૬૯ (૨.૭૨)
૫	વલસાડ	૧૪૫ (૩૬.૭૧)	૧૯૧ (૪૭.૨૮)	૧૨૮ (૩૨.૪૧)	૧૧૧ (૨૭.૪૮)	૬૪ (૧૬.૨૦)	૫૮ (૧૪.૩૬)	૪૭ (૧૧.૯૦)	૩૮ (૯.૪૧)
૬	ભરૂચ	૬૦૮ (૬૪.૦૦)	૮૬૧ (૮૧.૦૦)	૨૧૨ (૨૨.૬૩)	૧૭૭ (૧૬.૬૫)	૬૬ (૬.૯૫)	૧૪ (૧.૩૨)	૫૦ (૫.૨૬)	૧૦ (૦.૯૪)
૭	સુરત	૨૯૧ (૩૭.૧૬)	૪૭૧ (૫૬.૧૨)	૨૧૪ (૨૭.૩૩)	૨૧૯ (૨૬.૦૪)	૧૫૪ (૧૯.૬૭)	૯૯ (૧૧.૭૭)	૮૭ (૧૧.૧૧)	૪૨ (૪.૯૯)
૮	સુરેન્દ્રનગર	૨૬૩૯ (૬૩.૯૧)	૪૦૫૪ (૮૯.૩૭)	૧૧૧૧ (૨૬.૯૧)	૩૫૨ (૭.૭૫)	૧૮૯ (૪.૫૮)	૬૭ (૧.૪૮)	૧૨૩ (૨.૯૮)	૩૮ (૦.૮૪)
૯	ભાવનગર	૧૦૩૦ (૬૨.૦૧)	૧૬૪૦ (૮૮.૩૧)	૪૧૯ (૨૫.૨૩)	૧૭૭ (૯.૫૩)	૧૧૬ (૬.૯૮)	૨૬ (૧.૪૧)	૭૯ (૪.૭૬)	૧૧ (૦.૫૯)

ચાલુ....

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૦	રાજકોટ	૧૫૬૭ (૭૭.૧૯)	૨૦૧૮ (૯૩.૫૫)	૩૪૭ (૧૭.૦૯)	૧૧૮ (૫.૪૭)	૬૮ (૩.૩૫)	૧૮ (૦.૮૩)	૩૬ (૧.૭૮)	૧ (૦.૦૫)
૧૧	અમરેલી	૨૦૭૨ (૬૫.૫૨)	૨૮૩૭ (૮૫.૦૭)	૯૩૬ (૨૯.૬૧)	૪૨૩ (૧૨.૬૮)	૯૮ (૩.૧૦)	૫૪ (૧.૬૨)	૩૨ (૧.૦૧)	૧૬ (૦.૪૮)
૧૨	કચ્છ-ભૂજ	૨૧૦૮ (૭૭.૯૬)	૨૮૮૧ (૯૪.૦૩)	૫૧૭ (૧૯.૧૨)	૧૭૨ (૫.૬૧)	૩૫ (૧.૨૯)	૯ (૦.૨૯)	૩૬ (૧.૩૩)	૨ (૦.૦૭)
૧૩	જામનગર	૧૬૨૦ (૭૯.૨૬)	૧૯૧૨ (૯૨.૧૫)	૩૪૭ (૧૬.૯૮)	૧૪૪ (૬.૯૪)	૫૭ (૨.૭૯)	૧૭ (૦.૮૧)	૧૫ (૦.૭૩)	૨ (૦.૧૦)
૧૪	જૂનાગઢ	૩૭૮૨ (૬૬.૪૮)	૫૧૪૬ (૮૫.૩૦)	૧૪૮૯ (૨૬.૧૭)	૭૪૨ (૧૨.૩૦)	૨૫૨ (૪.૪૩)	૧૧૦ (૧.૮૨)	૧૧૦ (૧.૯૩)	૨૮ (૦.૪૬)
૧૫	મહેસાણા	૪૦૬૮ (૫૨.૨૩)	૬૦૬૧ (૭૪.૩૨)	૨૩૦૬ (૨૯.૬૧)	૧૫૬૮ (૧૯.૨૩)	૬૦૮ (૭.૮૧)	૨૬૧ (૩.૨૦)	૫૬૭ (૭.૨૮)	૨૧૮ (૨.૬૭)
૧૬	સાબરકાંઠા	૨૭૦૦ (૫૦.૬૬)	૪૪૬૭ (૭૮.૮૧)	૧૪૮૬ (૨૭.૮૮)	૮૬૪ (૧૫.૨૪)	૬૫૦ (૧૨.૨૦)	૨૪૦ (૪.૨૩)	૩૫૧ (૬.૫૯)	૭૧ (૧.૨૫)
૧૭	અમદાવાદ	૪૩૪૧ (૫૭.૭૯)	૬૫૭૮ (૮૨.૨૪)	૨૦૨૬ (૨૬.૯૭)	૯૨૫ (૧૧.૫૬)	૪૮૫ (૬.૪૬)	૨૭૩ (૩.૪૧)	૪૩૦ (૫.૭૨)	૧૭૫ (૨.૧૯)
૧૮	ખેડા	૩૭૫૯ (૪૯.૦૭)	૫૪૨૧ (૭૨.૨૧)	૨૪૯૭ (૩૨.૫૯)	૧૫૫૫ (૨૦.૭૧)	૬૭૪ (૮.૮૦)	૩૧૯ (૪.૨૫)	૫૩૨ (૬.૯૪)	૧૭૧ (૨.૨૮)
	કુલ ...	૩૬૮૪૯ (૫૯.૭૪)	૫૩૧૭૬ (૮૧.૫૬)	૧૬૪૧૬ (૨૬.૬૧)	૯૦૧૨ (૧૩.૮૨)	૪૨૩૪ (૬.૮૭)	૧૭૮૮ (૨.૭૪)	૨૯૯૨ (૪.૮૫)	૯૭૪ (૧.૪૯)

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

ક્રમ જિલ્લાનું નામ	ગ્રેજ્યુએટ		પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ		ટેકનિકલ શિક્ષણવાળા		કુલ	
	પુરૂષ	સ્ત્રી	પુરૂષ	સ્ત્રી	પુરૂષ	સ્ત્રી	પુરૂષ	સ્ત્રી
	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮
૧ ગાંધીનગર	૨૨ (૪.૩૬)	૨ (૦.૪૧)	૧ (૦.૨૦)	–	૨ (૦.૪૦)	–	૫૦૫ (૧૦૦.૦૦)	૪૯૦ (૧૦૦.૦૦)
૨ બનાસકાંઠા	૨૬ (૦.૫૩)	૯ (૦.૧૭)	૬ (૦.૧૨)	૧ (૦.૦૨)	૪ (૦.૦૮)	૧ (૦.૦૨)	૪૮૮૨ (૧૦૦.૦૦)	૫૩૨૩ (૧૦૦.૦૦)
૩ પંચમહાલ	૧૨ (૦.૫૯)	૩ (૦.૧૪)	૧ (૦.૦૫)	–	૪ (૦.૨૦)	૨ (૦.૦૯)	૨૦૩૫ (૧૦૦.૦૦)	૨૧૫૫ (૧૦૦.૦૦)
૪ વડોદરા	૩૯ (૧.૬૧)	૩ (૦.૧૨)	૮ (૦.૩૩)	–	૪ (૦.૧૭)	૨ (૦.૦૮)	૨૪૨૨ (૧૦૦.૦૦)	૨૪૩૨ (૧૦૦.૦૦)
૫ વલસાડ	૭ (૧.૭૭)	૩ (૦.૭૪)	૧ (૦.૨૫)	૧ (૦.૨૪)	૩ (૦.૭૬)	૨ (૦.૪૯)	૩૯૫ (૧૦૦.૦૦)	૪૦૪ (૧૦૦.૦૦)
૬ ભરૂચ	૧૦ (૧.૦૫)	૧ (૦.૦૯)	૧ (૦.૧૦)	–	૩ (૦.૩૧)	–	૯૫૦ (૧૦૦.૦૦)	૧૦૬૩ (૧૦૦.૦૦)
૭ સુરત	૨૭ (૩.૪૫)	૮ (૦.૯૫)	૩ (૦.૩૯)	૧ (૦.૧૩)	૭ (૦.૮૯)	–	૭૮૩ (૧૦૦.૦૦)	૮૪૦ (૧૦૦.૦૦)
૮ સુરેન્દ્રનગર	૫૨ (૧.૨૬)	૧૮ (૦.૪૦)	૭ (૦.૧૭)	૪ (૦.૦૯)	૮ (૦.૧૯)	૩ (૦.૦૭)	૪૧૨૯ (૧૦૦.૦૦)	૪૫૩૬ (૧૦૦.૦૦)
૯ ભાવનગર	૧૩ (૦.૭૮)	૨ (૦.૧૧)	૧ (૦.૦૬)	–	૩ (૦.૧૮)	૧ (૦.૦૫)	૧૬૬૧ (૧૦૦.૦૦)	૧૮૫૭ (૧૦૦.૦૦)

ચાલુ...

	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮
૧૦ રાજકોટ	૧૦ (૦.૪૯)	૧ (૦.૦૫)	૧ (૦.૦૫)	૧ (૦.૦૫)	૧ (૦.૦૫)	–	૨૦૩૦ (૧૦૦.૦૦)	૨૧૫૭ (૧૦૦.૦૦)
૧૧ અમરેલી	૧૪ (૦.૪૪)	૫ (૦.૧૫)	૪ (૦.૧૩)	–	૬ (૦.૧૯)	–	૩૧૬૨ (૧૦૦.૦૦)	૩૩૩૫ (૧૦૦.૦૦)
૧૨ કચ્છ-ભૂજ	૭ (૦.૨૬)	–	૧ (૦.૦૪)	–	–	–	૨૭૦૪ (૧૦૦.૦૦)	૩૦૬૪ (૧૦૦.૦૦)
૧૩ જામનગર	૫ (૦.૨૪)	–	–	–	–	–	૨૦૪૪ (૧૦૦.૦૦)	૨૦૭૫ (૧૦૦.૦૦)
૧૪ જૂનાગઢ	૪૧ (૦.૭૩)	૧ (૦.૦૨)	૮ (૦.૧૪)	૩ (૦.૦૫)	૭ (૦.૧૨)	૩ (૦.૦૫)	૫૫૯૯ (૧૦૦.૦૦)	૬૦૩૩ (૧૦૦.૦૦)
૧૫ મહેસાણા	૧૬૫ (૨.૧૨)	૨૪ (૦.૨૯)	૩૧ (૦.૪૦)	૧૦ (૦.૧૩)	૪૩ (૦.૫૫)	૧૩ (૦.૧૬)	૭૭૮૮ (૧૦૦.૦૦)	૮૧૫૫ (૧૦૦.૦૦)
૧૬ સાબરકાંઠા	૧૦૧ (૧.૯૦)	૧૮ (૦.૩૩)	૧૯ (૦.૩૬)	૪ (૦.૦૭)	૨૨ (૦.૪૧)	૪ (૦.૦૭)	૫૩૨૯ (૧૦૦.૦૦)	૫૫૯૮ (૧૦૦.૦૦)
૧૭ અમદાવાદ	૧૫૮ (૨.૧૦)	૩૧ (૦.૩૯)	૨૯ (૦.૩૯)	૫ (૦.૦૭)	૪૩ (૦.૫૭)	૧૨ (૦.૧૫)	૭૫૧૨ (૧૦૦.૦૦)	૭૯૯૯ (૧૦૦.૦૦)
૧૮ ખેડા	૧૫૨ (૧.૯૯)	૩૫ (૦.૪૭)	૩૧ (૦.૪૦)	૫ (૦.૦૭)	૧૬ (૦.૨૧)	૧ (૦.૦૧)	૭૬૬૧ (૧૦૦.૦૦)	૭૫૦૭ (૧૦૦.૦૦)
કુલ...	૮૬૧ (૧.૪૦)	૧૬૪ (૦.૨૫)	૧૫૩ (૦.૨૫)	૩૫ (૦.૦૫)	૧૭૬ (૦.૨૮)	૪૪ (૦.૦૮)	૬૧૯૮૧ (૧૦૦.૦૦)	૬૫૧૬૩ (૧૦૦.૦૦)

(કૌંસમાં દર્શાવેલા આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

પરિશિષ્ટ - (૧૧)

જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ કુટુંબમાં જુદી જુદી કક્ષાએ જાતિવાર અભ્યાસ કરતાં બાળકોની સંખ્યા

ક્રમ જિલ્લાનું નામ	બાલવાડીમાં ભણતા પુરૂષ	બાલવાડીમાં ભણતા સ્ત્રી	પ્રાથમિક ૧ થી ૭ પુરૂષ	પ્રાથમિક ૧ થી ૭ સ્ત્રી	૮ થી ૧૦ પુરૂષ	૮ થી ૧૦ સ્ત્રી	ઉચ્ચતર માધ્યમિક પુરૂષ	ઉચ્ચતર માધ્યમિક સ્ત્રી
૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧ ગાંધીનગર	૪૮ (૨૩.૩૦)	૨૮ (૨૩.૭૩)	૧૧૬ (૫૬.૩૧)	૭૪ (૬૨.૭૧)	૨૭ (૧૩.૧૧)	૧૧ (૯.૩૩)	૬ (૨.૯૧)	૩ (૨.૫૪)
૨ બનાસકાંઠા	૧૪૮ (૧૨.૪૧)	૯૬ (૧૮.૦૧)	૮૨૯ (૬૯.૪૯)	૪૦૮ (૭૬.૫૫)	૧૬૬ (૧૩.૯૧)	૨૦ (૩.૭૫)	૩૪ (૨.૮૫)	૫ (૦.૯૪)
૩ પંચમહાલ	૭૦ (૧૦.૬૫)	૬૫ (૧૬.૯૭)	૪૬૧ (૭૦.૧૭)	૨૭૧ (૭૦.૭૬)	૮૭ (૧૩.૨૪)	૩૮ (૯.૯૨)	૨૩ (૩.૫૦)	૯ (૨.૩૫)
૪ વડોદરા	૧૧૪ (૯.૨૮)	૧૦૦ (૧૨.૦૮)	૭૮૦ (૬૩.૪૭)	૫૯૩ (૭૧.૬૨)	૨૫૭ (૨૦.૯૧)	૧૨૨ (૧૪.૭૩)	૫૩ (૪.૩૧)	૧૨ (૧.૪૫)
૫ વલસાડ	૨૪ (૧૧.૮૮)	૧૪ (૮.૨૮)	૧૦૪ (૫૧.૪૮)	૮૯ (૫૨.૬૬)	૬૧ (૩૦.૨૦)	૫૫ (૩૨.૫૪)	૭ (૩.૪૭)	૭ (૪.૧૫)
૬ ભરૂચ	૨૩ (૪.૯૩)	૨૫ (૮.૮૧)	૩૨૨ (૬૮.૯૫)	૨૧૨ (૭૪.૬૫)	૯૨ (૧૯.૭૦)	૪૦ (૧૪.૦૮)	૨૨ (૪.૭૧)	૭ (૨.૪૬)
૭ સુરત	૨૪ (૭.૧૯)	૨૪ (૯.૦૨)	૨૧૦ (૬૨.૮૭)	૧૭૩ (૬૫.૦૪)	૭૪ (૨૨.૧૫)	૫૩ (૧૯.૯૨)	૧૦ (૨.૯૯)	૮ (૩.૦૧)
૮ સુરેન્દ્રનગર	૩૬ (૨.૭૯)	૩૬ (૭.૧૭)	૧૦૦૦ (૭૭.૪૬)	૪૦૬ (૮૦.૮૮)	૧૭૯ (૧૩.૮૭)	૫૦ (૯.૯૬)	૫૪ (૪.૧૮)	૯ (૧.૭૯)
૯ ભાવનગર	૧૮ (૨.૮૬)	૧૨ (૩.૭૪)	૪૮૧ (૭૬.૪૭)	૨૬૯ (૮૩.૮૦)	૧૦૦ (૧૫.૯૦)	૩૧ (૯.૬૬)	૨૨ (૩.૫૦)	૪ (૧.૨૫)

ચાલુ....

૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૦ રાજકોટ	૨૦ (૨.૭૩)	૨૪ (૬.૮૪)	૫૫૪ (૭૫.૬૮)	૨૮૩ (૮૦.૬૩)	૧૩૩ (૧૮.૧૭)	૪૩ (૧૨.૧૫)	૧૮ (૨.૪૬)	૧ (૦.૨૮)
૧૧ અમરેલી	૯૦ (૧૩.૪૫)	૫૯ (૧૫.૪૯)	૪૬૪ (૬૯.૩૬)	૨૮૨ (૭૪.૦૧)	૯૧ (૧૩.૬૦)	૩૧ (૮.૧૪)	૧૫ (૨.૨૪)	૭ (૧.૮૪)
૧૨ કચ્છ-ભૂજ	૬૭ (૮.૭૨)	૫૨ (૧૪.૮૧)	૬૦૫ (૭૮.૬૭)	૨૮૬ (૮૧.૪૮)	૭૫ (૯.૭૫)	૧૩ (૩.૭૧)	૧૭ (૨.૨૧)	-
૧૩ જામનગર	૧૬ (૫.૯૦)	૧૩ (૮.૯૭)	૨૦૭ (૭૬.૩૯)	૧૧૭ (૮૦.૬૯)	૩૮ (૧૪.૦૨)	૧૪ (૯.૬૫)	૯ (૩.૩૨)	-
૧૪ જૂનાગઢ	૫૦ (૨.૯૫)	૩૮ (૪.૧૩)	૧૩૧૫ (૭૭.૩૩)	૭૪૦ (૮૦.૫૨)	૨૫૬ (૧૫.૭૦)	૧૩૨ (૧૪.૩૬)	૪૩ (૨.૫૪)	૮ (૦.૮૭)
૧૫ મહેસાણા	૧૦૭ (૩.૪૧)	૯૮ (૫.૩૧)	૧૯૭૨ (૬૨.૮૯)	૧૩૪૫ (૭૨.૮૬)	૬૯૦ (૨૨.૦૦)	૩૦૨ (૧૩.૩૬)	૨૧૨ (૬.૭૬)	૬૬ (૩.૫૮)
૧૬ સાબરકાંઠા	૧૮૭ (૯.૬૦)	૧૩૮ (૧૨.૮૩)	૧૧૮૬ (૬૦.૯૧)	૭૮૭ (૭૩.૧૪)	૩૭૯ (૧૯.૪૭)	૧૦૮ (૧૦.૦૪)	૧૨૪ (૬.૩૭)	૩૩ (૩.૦૭)
૧૭ અમદાવાદ	૩૦૭ (૧૦.૩૬)	૨૦૪ (૧૩.૨૬)	૧૮૪૮ (૬૨.૩૫)	૧૦૫૪ (૬૮.૪૯)	૫૩૫ (૧૮.૦૫)	૨૨૩ (૧૪.૪૯)	૧૭૧ (૫.૭૭)	૪૬ (૨.૯૯)
૧૮ ખેડા	૩૯૭ (૧૨.૮૫)	૩૩૮ (૧૭.૫૪)	૧૭૬૭ (૫૭.૧૮)	૧૧૭૭ (૬૧.૦૮)	૬૩૨ (૨૦.૪૫)	૩૨૬ (૧૬.૯૨)	૧૬૪ (૫.૩૧)	૫૬ (૨.૯૦)
કુલ ...	૧૭૪૬ (૮.૧૩)	૧૩૬૪ (૧૧.૪૨)	૧૪૨૨૧ (૬૬.૨૧)	૮૫૬૬ (૭૧.૪૫)	૩૮૮૨ (૧૮.૦૭)	૧૬૧૨ (૧૩.૫૦)	૧૦૦૪ (૪.૬૭)	૨૮૧ (૨.૩૫)

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

		૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૧૦	રાજકોટ	૭ (૦.૯૬)	–	–	–	૭૩૨ (૧૦૦.૦૦)	૩૫૧ (૧૦૦.૦૦)
૧૧	અમરેલી	૯ (૧.૩૫)	૨ (૦.૫૨)	–	–	૬૬૯ (૧૦૦.૦૦)	૩૮૧ (૧૦૦.૦૦)
૧૨	કચ્છ-ભૂજ	૫ (૦.૬૫)	–	–	–	૭૬૯ (૧૦૦.૦૦)	૩૫૧ (૧૦૦.૦૦)
૧૩	જામનગર	૧ (૦.૩૭)	૧ (૦.૬૯)	–	–	૨૭૧ (૧૦૦.૦૦)	૧૪૫ (૧૦૦.૦૦)
૧૪	જૂનાગઢ	૨૦ (૧.૧૮)	૧ (૦.૧૨)	–	–	૧૬૯૪ (૧૦૦.૦૦)	૮૧૯ (૧૦૦.૦૦)
૧૫	મહેસાણા	૧૨૭ (૪.૦૫)	૨૮ (૧.૫૧)	૨૮ (૦.૮૯)	૭ (૦.૩૮)	૩૧૩૬ (૧૦૦.૦૦)	૧૮૪૬ (૧૦૦.૦૦)
૧૬	સાબરકાંઠા	૬૨ (૩.૧૮)	૭ (૦.૬૫)	૯ (૦.૪૭)	૩ (૦.૪૭)	૧૯૪૭ (૧૦૦.૦૦)	૧૦૭૬ (૧૦૦.૦૦)
૧૭	અમદાવાદ	૮૭ (૨.૯૪)	૭ (૦.૪૫)	૧૬ (૦.૫૩)	૫ (૦.૩૨)	૨૯૬૪ (૧૦૦.૦૦)	૧૫૩૯ (૧૦૦.૦૦)
૧૮	ખેડા	૧૧૭ (૩.૭૯)	૩૦ (૧.૫૭)	૧૩ (૦.૪૨)	–	૩૦૯૦ (૧૦૦.૦૦)	૧૯૨૭ (૧૦૦.૦૦)
	કુલ	૫૪૬ (૨.૫૪)	૧૦૧ (૦.૮૫)	૮૧ (૦.૩૮)	૧૫ (૦.૧૩)	૨૧૪૮૦ (૧૦૦.૦૦)	૧૧૯૩૯ (૧૦૦.૦૦)

(કૌંસમાં આપેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	કોલેજમાં ભણતા પુરૂષ	કોલેજમાં ભણતા સ્ત્રી	ટેકનિકલ શિક્ષણ લેતા પુરૂષ	ટેકનિકલ શિક્ષણ લેતા સ્ત્રી	કુલ પુરૂષ	કુલ સ્ત્રી
		૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૧	ગાંધીનગર	૯ (૪.૩૭)	૨ (૧.૬૯)	–	–	૨૦૬ (૧૦૦.૦૦)	૧૧૮ (૧૦૦.૦૦)
૨	બનાસકાંઠા	૧૩ (૧.૦૯)	૪ (૦.૭૫)	૩ (૦.૨૫)	–	૧૧૯૩ (૧૦૦.૦૦)	૫૩૩ (૧૦૦.૦૦)
૩	પંચમહાલ	૧૫ (૨.૨૯)	–	૧ (૦.૧૫)	–	૬૫૭ (૧૦૦.૦૦)	૩૮૩ (૧૦૦.૦૦)
૪	વડોદરા	૨૧ (૧.૭૧)	૧ (૦.૧૨)	૪ (૦.૩૨)	–	૧૨૨૯ (૧૦૦.૦૦)	૮૨૮ (૧૦૦.૦૦)
૫	વલસાડ	૬ (૨.૯૭)	૪ (૨.૩૭)	–	–	૨૦૨ (૧૦૦.૦૦)	૧૬૯ (૧૦૦.૦૦)
૬	ભરૂચ	૬ (૧.૨૮)	–	૨ (૦.૪૩)	–	૪૬૭ (૧૦૦.૦૦)	૨૮૪ (૧૦૦.૦૦)
૭	સુરત	૧૩ (૩.૮૯)	૮ (૩.૦૧)	૩ (૦.૯૧)	–	૩૩૪ (૧૦૦.૦૦)	૨૬૬ (૧૦૦.૦૦)
૮	સુરેન્દ્રનગર	૨૧ (૧.૬૩)	૧ (૦.૨૦)	૧ (૦.૦૭)	–	૧૨૮૧ (૧૦૦.૦૦)	૫૦૨ (૧૦૦.૦૦)
૯	ભાવનગર	૭ (૧.૧૧)	૫ (૧.૫૫)	૧ (૦.૧૬)	–	૬૨૯ (૧૦૦.૦૦)	૩૨૧ (૧૦૦.૦૦)

ચાલુ....

અ.નં.	જિલ્લો	આર્થિક મુશ્કેલી	મા-બાપની ભણાવવાની અનિચ્છા	બાળકોની ભણવાની અનિચ્છા	ગામમાં શાળાનો અભાવ	ઘરમાં નાના બાળકોની સંભાળ	ઢોર ચરાવવા	ખેતીના કામમાં મદદ	ઘંધામાં મદદની જરૂર	અસ્પૃશ્યતાના ભેદભાવને કારણે	અન્ય	કુલ
૧	૨	૩	૩	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૧	ભરૂચ	૨૫૨ (૯૩.૬૮)	૧ (૦.૩૭)	૧ (૦.૩૭)	૪ (૧.૪૮)	૨ (૦.૭૪)	-	૩ (૧.૧૨)	૧ (૦.૩૭)	-	૫ (૧.૮૭)	૨૬૯ (૧૦૦.૦૦)
૨	સુરત	૯૦ (૭૦.૩૧)	૨ (૧.૫૬)	૨૨ (૧૭.૧૯)	૧ (૦.૭૮)	૪ (૩.૧૩)	-	૧ (૦.૭૮)	૬ (૪.૬૯)	-	૨ (૧.૫૬)	૧૨૮ (૧૦૦.૦૦)
૩	વલસાડ	૪૪ (૬૮.૭૫)	૫ (૭.૮૧)	૪ (૬.૨૫)	-	૩ (૪.૬૯)	-	૪ (૬.૨૫)	૪ (૬.૨૫)	-	-	૬૪ (૧૦૦.૦૦)

(કૌંસમાં દર્શાવેલા આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

પરિશિષ્ટ - (૧૨)

જિલ્લાવાર ન ભણતાં બાળકોની સંખ્યા અને ન ભણવાના કારણો દર્શાવતો કોઠો

અ.નં.	જિલ્લો	આર્થિક મુશ્કેલી	મા-બાપની ભણાવવાની અનિચ્છા	બાળકોની ભણવાની અનિચ્છા	ગામમાં શાળાનો અભાવ	ઘરમાં નાના બાળકોની સંભાળ	ઢોર ચરાવવા	ખેતીના કામમાં મદદ	ઘંધામાં મદદની જરૂર	અસ્પૃશ્યતાના ભેદભાવને કારણે	અન્ય	કુલ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૧	અમદાવાદ	૫૨૩ (૬૭.૬૫)	૬૮ (૮.૭૯)	૧૦૨ (૧૩.૧૯)	૭ (૦.૯૦)	૨૬ (૩.૩૬)	-	૫ (૦.૬૪)	૪૨ (૫.૪૩)	-	-	૭૭૩ (૧૦૦.૦૦)
૨	મહેસાણા	૫૦૦ (૭૯.૬૧)	૩૩ (૫.૨૫)	૪૪ (૭.૦૦)	૨ (૦.૩૧)	૩૭ (૫.૮૯)	-	૬ (૦.૯૫)	૬ (૦.૯૫)	-	૧૦	૬૨૮
૩	ખેડા	૬૦૩ (૬૮.૫૨)	૬૦ (૬.૧૮)	૩૫ (૩.૯૭)	૪૧ (૪.૬૫)	૨૬ (૨.૯૫)	૭ (૦.૭૯)	૨૮ (૩.૧૮)	૧૮ (૨.૦૪)	૩ (૦.૩૪)	૫૯ (૩૭.૩૮)	૮૮૦
૪	ગાંધીનગર	૪૫ (૭૬.૨૭)	૨ (૩.૩૮)	૮ (૧૩.૫૬)	૨ (૩.૩૮)	૨ (૩.૩૮)	-	-	-	-	-	૫૯

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

અ.નં.	જિલ્લો	ન ભણવાના કારણો										
		આર્થિક મુશ્કેલી	મા-બાપની ભણાવવાની અનિચ્છા	બાળકોની ભણવાની અનિચ્છા	ગામમાં શાળાનો અભાવ	ઘરમાં નાના બાળકોની સંભાળ	ઢોર ચરાવવા	ખેતીના કામમાં મદદ	ધંધામાં મદદની જરૂર	અસ્પૃશ્યતાના ભેદભાવને કારણે	અન્ય	કુલ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૧	પંચમહાલ	૧૫૩ (૫૧.૧૭)	૧૮ (૬.૦૨)	૨ (૦.૬૭)	૩ (૧.૦૦)	૪૦ (૧૩.૩૮)	૨૦ (૬.૬૯)	૧ (૦.૩૩)	૪૫ (૧૫.૦૫)	-	૧૭ (૫.૬૯)	૨૯૯ (૧૦૦.૦૦)
૨	વડોદરા	૬૩ (૬૭.૭૪)	૪ (૪.૩૦)	૧૦ (૧૦.૭૫)	૧ (૧.૦૭)	૩ (૩.૨૩)	૨ (૨.૧૫)	૩ (૩.૨૩)	૩ (૩.૨૩)	-	૪ (૪.૩૦)	૯૩ (૧૦૦.૦૦)
૩	બનાસકાંઠા	૫૫૫ (૭૦.૨૫)	૨૨ (૨.૭૮)	૧૯ (૨.૪૧)	૧ (૦.૧૩)	૫૬ (૭.૦૯)	૧૬ (૨.૦૨)	૧૨ (૧.૫૨)	૧૦૯ (૧૩.૮૦)	-	-	૭૯૦ (૧૦૦.૦૦)
૪	સાબરકાંઠા	૫૦૫ (૭૮.૨૯)	૨૯ (૪.૫૦)	૩૧ (૪.૮૧)	૩ (૦.૪૭)	૨૬ (૪.૦૩)	૭ (૧.૦૯)	૧૫ (૨.૩૨)	૨૮ (૪.૩૪)	-	૧ (૦.૧૫)	૬૪૫ (૧૦૦.૦૦)

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

અ.નં.	જિલ્લો	ન ભણવાના કારણો										
		આર્થિક મુશ્કેલી	મા-બાપની ભણાવવાની અનિચ્છા	બાળકોની ભણવાની અનિચ્છા	ગામમાં શાળાનો અભાવ	ઘરમાં નાના બાળકોની સંભાળ	ઢોર ચરાવવા	ખેતીના કામમાં મદદ	ધંધામાં મદદની જરૂર	અસ્પૃશ્યતાના ભેદભાવને કારણે	અન્ય	કુલ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૧	ભાવનગર	૧૪૧ (૫૧.૮૪)	૩૩ (૧૨.૧૩)	૩૫ (૧૨.૮૭)	૧૫ (૫.૫૧)	૨૪ (૮.૮૨)	-	૨ (૦.૭૪)	૨૦ (૭.૩૫)	૨ (૦.૭૪)	-	૨૭૨ (૧૦૦.૦૦)
૨	કચ્છ	૧૬૮ (૫૮.૫૪)	૨૧ (૭.૩૨)	૧૭ (૫.૯૧)	૨૧ (૭.૩૨)	૧૦ (૩.૪૮)	૧ (૦.૩૪)	૯ (૩.૧૪)	૩૮ (૧૩.૨૪)	૨ (૦.૭૦)	-	૨૮૭ (૧૦૦.૦૦)
૩	જામનગર	૨૯૯ (૯૪.૩૨)	૩ (૦.૯૫)	૨ (૦.૬૩)	૩ (૦.૯૫)	૬ (૧.૮૯)	-	-	૪ (૧.૨૭)	-	-	૩૧૭ (૧૦૦.૦૦)
૪	રાજકોટ	૩૪૩ (૭૬.૭૩)	૨૧ (૪.૭૦)	૧૧ (૨.૪૬)	૨૭ (૬.૦૪)	૧૬ (૩.૫૮)	૧ (૦.૨૨)	૧૩ (૨.૯૧)	૩ (૦.૬૭)	૩ (૦.૬૭)	૯ (૨.૦૨)	૪૪૭ (૧૦૦.૦૦)
૫	જૂનાગઢ	૮૬૪ (૬૬.૨૧)	૨૬ (૧.૯૯)	૨૮૨ (૨૧.૬૧)	૬૪ (૪.૯૦)	૫૨ (૩.૯૮)	-	-	૧૭ (૧.૩૧)	-	-	૧૩૦૫ (૧૦૦.૦૦)
૬	સુરેન્દ્રનગર	૪૮૮ (૭૧.૫૫)	૩૩ (૪.૮૪)	૪૧ (૬.૦૧)	૧૩ (૧.૯૧)	૪૩ (૬.૩૦)	૧ (૦.૧૪)	૪ (૦.૫૯)	૫૯ (૮.૬૫)	-	-	૬૮૨ (૧૦૦.૦૦)
૭	અમરેલી	૧૩૮ (૫૦.૯૨)	૧૮ (૬.૬૪)	૧૬ (૫.૯૦)	૯ (૩.૩૩)	૬ (૨.૨૧)	૧૭ (૬.૨૭)	૪૧ (૧૫.૧૩)	૧૭ (૬.૨૭)	૯ (૩.૩૩)	-	૨૭૧ (૧૦૦.૦૦)
	કુલ ...	૪૭૭૪ (૭૦.૩૪)	૩૯૯ (૪.૮૬)	૬૮૨ (૮.૩૧)	૨૧૭ (૨.૬૪)	૩૭૨ (૪.૫૩)	૭૨ (૦.૮૮)	૧૪૭ (૧.૭૯)	૪૨૦ (૫.૧૨)	૧૯ (૦.૨૩)	૧૦૭ (૧.૩૦)	૮૨૦૯ (૧૦૦.૦૦)

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

પરિશિષ્ટ - ૧૩

જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોનું મુખ્ય ધંધા પ્રમાણે વર્ગીકરણ

ક્રમ જિલ્લાનું નામ	ખેતી	ખેત મજૂરી	મજૂરી	વંશ પરંપરાગત ધંધો: વણાટ કામ	ચર્મ ઉદ્યોગ	ભિક્ષા વૃત્તિ	આધુનિક ધંધા રોજગાર	વેપાર	નોકરી	સફાઇ	અન્ય	કુલ
૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
૧ ગાંધીનગર	૧૩ ૫.૧૨	૪૨ ૧૬.૫૪	૭૯ ૩૧.૧૦	૮ ૩.૧૫	૩ ૧.૧૮	-	-	૭ ૨.૭૫	૧૦૨ ૪.૧૬	-	-	૨૫૪ ૧૦૦.૦૦
૨ બનાસકાંઠા	૧૭૨ ૬.૫૮	૫૭૬ ૨૨.૦૪	૯૦૮ ૩૪.૭૫	૩૦૯ ૧૧.૮૩	૩૨૯ ૧૨.૫૯	૯ ૦.૩૪	-	૬૬ ૨.૫૩	૨૪૪ ૯.૩૪	-	-	૨૬૧૩ ૧૦૦.૦૦
૩ પંચમહાલ	૨૮૦ ૨૪.૪૨	૪૨ ૩.૬૭	૬૩૮ ૫૫.૬૩	૨૦ ૧.૭૪	૧૫ ૧.૩૦	૩૩ ૨.૮૭	-	૧ ૦.૦૮	૧૧૮ ૧૦.૨૯	-	-	૧૧૪૭ ૧૦૦.૦૦
૪ વડોદરા	૬૨ ૩.૯૭	૪૬૭ ૨૯.૮૯	૬૩૪ ૪૦.૫૬	-	૧૩ ૦.૮૩	૮ ૦.૫૧	૭ ૦.૪૪	૫૩ ૩.૪૦	૩૧૭ ૨૦.૩૦	-	-	૧૫૬૨ ૧૦૦.૦૦
૫ વલસાડ	૩૧ ૧૫.૧૯	૭૮ ૩૮.૨૪	૨૫ ૧૨.૨૫	-	-	-	-	૧૨ ૫.૮૮	૫૮ ૨૮.૪૪	-	-	૨૦૪ ૧૦૦.૦૦
૬ ભરૂચ	૧૭ ૨.૭૯	૧૧૭ ૧૯.૨૨	૩૩૬ ૫૫.૧૭	૧ ૦.૧૬	૩૦ ૪.૯૨	-	-	૮ ૧.૩૧	૧૦૦ ૧૬.૪૩	-	-	૬૦૯ ૧૦૦.૦૦
૭ સુરત	૭૨ ૧૬.૫૬	૭૮ ૧૭.૯૪	૧૩૬ ૩૧.૨૭	૨ ૦.૪૬	૧૬ ૩.૬૭	-	-	૭ ૧.૬૦	૧૨૪ ૨૮.૪૦	-	-	૪૩૫ ૧૦૦.૦૦
૮ સુરેન્દ્રનગર	૧૨૮ ૫.૭૩	૨૫૮ ૧૧.૫૭	૮૧૭ ૩૬.૬૨	૬૬૦ ૨૯.૫૮	૧૪૫ ૬.૫૦	૫૬ ૨.૫૧	-	૧૨ ૦.૫૪	૧૫૫ ૬.૯૫	-	-	૨૨૩૧ ૧૦૦.૦૦

ચાલુ ...

૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
૯ ભાવનગર	૧ ૦.૧૨	૨૫ ૩.૨૪	૨૦૧ ૨૬.૦૪	૧૬૧ ૨૦.૮૬	૧૩૩ ૧૭.૨૩	૨૫ ૩.૨૪	-	૨૮ ૩.૬૩	૧૮૭ ૨૪.૨૨	૧૧ ૧.૪૨	-	૭૭૨ ૧૦૦.૦૦
૧૦ રાજકોટ	૧૦૮ ૧૦.૪૭	૨૮૦ ૨૭.૧૪	૫૨૦ ૫૦.૩૯	૩ ૦.૨૯	૫૦ ૪.૮૪	૩ ૦.૨૯	-	૯ ૦.૮૭	૫૮ ૫.૬૨	-	૧ ૦.૦૯	૧૦૩૨ ૧૦૦.૦૦
૧૧ અમરેલી	૧૯૩ ૧૩.૫૨	૫૨૨ ૩૬.૫૬	૩૦૧ ૨૧.૦૭	૧૮૫ ૧૨.૯૫	૪૦ ૨.૮૦	૩ ૦.૨૧	-	૧૩ ૦.૯૧	૭૬ ૫.૩૨	-	૯૫ ૬.૬૬	૧૪૨૮ ૧૦૦.૦૦
૧૨ કચ્છ-ભૂજ	૨૦૬ ૧૪.૫૪	૨૯૮ ૨૧.૦૪	૪૪૮ ૩૧.૬૨	૩૪ ૨.૩૯	૭૨ ૫.૦૮	૨ ૦.૧૪	૨ ૦.૧૪	૩૧ ૨.૧૮	૩૨૪ ૨૨.૮૭	-	-	૧૪૧૭ ૧૦૦.૦૦
૧૩ જામનગર	૪૦ ૫.૧૪	૧૧૪ ૧૪.૬૬	૨૯૫ ૩૭.૯૨	૩૧ ૩.૯૮	૭૫ ૯.૬૫	૨૦ ૨.૫૭	-	૨૦ ૨.૫૭	૧૭૯ ૨૩.૯૦	-	૪ ૦.૫૧	૭૭૮ ૧૦૦.૦૦
૧૪ જૂનાગઢ	૫૯૩ ૨૧.૪૪	૬૩૩ ૨૨.૮૮	૧૦૬૦ ૩૮.૩૧	૫૮ ૨.૦૯	૧૬૪ ૫.૯૨	૬ ૦.૨૧	-	૮ ૦.૨૯	૨૪૫ ૮.૮૬	-	-	૨૭૬૭ ૧૦૦.૦૦
૧૫ મહેસાણા	૨૦૨ ૪.૬૨	૭૪૫ ૧૭.૦૨	૨૧૦૯ ૪૮.૨૦	૨૪૪ ૫.૫૮	૧૯૫ ૪.૪૬	૬૪ ૧.૪૬	-	૨૫ ૦.૫૮	૭૯૧ ૧૮.૦૮	-	-	૪૩૭૫ ૧૦૦.૦૦
૧૬ સાબરકાંઠા	૮૬૦ ૨૭.૨૮	૫૦૯ ૫૬.૧૪	૧૨૭૫ ૪૦.૪૪	૧૭ ૦.૫૪	૯૮ ૩.૧૧	૧૫ ૦.૪૭	૪૦ ૧.૨૭	૧૦ ૦.૩૨	૩૨૯ ૧૦.૪૩	-	-	૩૧૫૩ ૧૦૦.૦૦
૧૭ અમદાવાદ	૨૫૩ ૫.૪૮	૪૧૭ ૯.૦૩	૨૨૨૫ ૪૮.૧૯	૩૪૦ ૭.૩૭	૯૮ ૨.૧૨	-	-	૬૯ ૧.૪૯	૧૨૧૫ ૨૬.૩૨	-	-	૪૬૧૭ ૧૦૦.૦૦
૧૮ ખેડા	૫૬૩ ૧૧.૯૨	૯૨૯ ૧૯.૫૮	૨૦૨૭ ૪૨.૯૧	૨૪૧ ૫.૧૦	૧૬૦ ૩.૩૯	-	-	૨૯ ૦.૬૧	૭૭૯ ૧૬.૪૯	-	-	૪૭૨૪ ૧૦૦.૦૦
કુલ ...	૩૭૯૪ ૧૧.૧૨	૬૧૨૬ ૧૭.૯૫	૧૪૦૩૫ ૪૧.૧૪	૨૩૧૪ ૬.૭૮	૧૬૩૬ ૪.૮૦	૨૪૪ ૦.૭૨	૪૯ ૦.૧૪	૪૦૮ ૧.૨૦	૫૪૦૧ ૧૫.૮૩	૧૧ ૦.૦૩	૧૦૦ ૦.૨૯	૩૪૧૧૮ ૧૦૦.૦૦

(પોઇન્ટમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

પરિશિષ્ટ - (૧૪)

જિલ્લાવાર જમીન ધરાવતા કુટુંબોનું જમીનના કદ પ્રમાણે વર્ગીકરણ

ક્રમ જિલ્લાનું નામ	૧ એકર સુધી	૧ થી ૨ એકર	૨ થી ૪ એકર	૪ થી ૬ એકર	૬ થી ૮ એકર	૮ થી ૧૦ એકર	૧૦ થી વધુ એકર	કુલ	કુલ કુટુંબોમાં જમીન ધરાવતા કુટુંબના ટકા
૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
૧ ગાંધીનગર	૩ (૧૨.૫૦)	૧૦ (૪૧.૬૬)	૮ (૩૩.૩૩)	૨ (૮.૩૪)	૧ (૪.૧૭)	-	-	૨૪ (૧૦૦.૦૦)	૮.૪૪
૨ બનાસકાંઠા	૯ (૨.૬૨)	૩૫ (૧૦.૨૦)	૧૨૨ (૩૫.૫૭)	૬૨ (૧૮.૦૭)	૩૨ (૯.૩૩)	૩૭ (૧૦.૭૯)	૪૬ (૧૩.૪૨)	૩૪૩ (૧૦૦.૦૦)	૧૩.૧૨
૩ પંચમહાલ	૧૨૩ (૪૨.૮૬)	૮૫ (૨૯.૬૨)	૪૬ (૧૬.૦૩)	૧૪ (૪.૮૮)	૬ (૨.૦૯)	૪ (૧.૩૯)	૯ (૩.૧૩)	૨૮૭ (૧૦૦.૦૦)	૨૫.૦૨
૪ વડોદરા	૫૨ (૨૯.૩૮)	૫૯ (૩૩.૩૩)	૩૮ (૨૧.૪૮)	૧૪ (૭.૯૦)	૪ (૨.૨૬)	૬ (૩.૩૯)	૪ (૨.૨૬)	૧૭૭ (૧૦૦.૦૦)	૧૧.૩૩
૫ વલસાડ	૫૧ (૫૮.૬૨)	૯ (૧૦.૩૪)	૨૭ (૩૧.૦૩)					૮૭ (૧૦૦.૦૦)	૪૨.૬૪
૬ ભરૂચ	૬ (૮.૩૩)	૧૬ (૨૨.૨૨)	૨૮ (૩૮.૮૯)	૭ (૯.૭૩)	૪ (૫.૫૫)	૧ (૧.૩૯)	૧૦ (૧૩.૮૯)	૭૨ (૧૦૦.૦૦)	૧૧.૮૨
૭ સુરત	૫ (૩.૦૧)	૨૪ (૧૪.૪૬)	૨૩ (૧૩.૮૬)	૧૯ (૧૧.૪૫)	૮ (૪.૮૨)	૯ (૫.૪૨)	૭૮ (૪૬.૯૮)	૧૬૬ (૧૦૦.૦૦)	૩૮.૧૬
૮ સુરેન્દ્રનગર	૧૪ (૩.૭૧)	૭૫ (૧૯.૮૯)	૧૦૫ (૨૭.૮૫)	૬૧ (૧૬.૧૮)	૩૯ (૧૦.૩૪)	૩૬ (૯.૫૫)	૪૭ (૧૨.૪૭)	૩૭૭ (૧૦૦.૦૦)	૧૬.૮૯
૯ ભાવનગર	૭ (૧૭.૯૫)	૧૮ (૪૬.૧૫)	૮ (૨૦.૫૨)	૩ (૭.૬૯)	૧ (૨.૫૬)	-	૨ (૫.૧૩)	૩૯ (૧૦૦.૦૦)	૫.૦૪

ચાલુ....

૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
૧૦ રાજકોટ	૩ (૧.૦૬)	૪૫ (૧૫.૯૦)	૧૩૮ (૪૮.૭૬)	૬૩ (૨૨.૨૭)	૧૨ (૪.૨૪)	૨૧ (૭.૪૨)	૧ (૦.૩૫)	૨૮૩ (૧૦૦.૦૦)	૨૭.૪૨
૧૧ અમરેલી	૧૧ (૩.૬૫)	૮૫ (૨૮.૨૪)	૮૪ (૨૭.૯૧)	૬૪ (૨૧.૨૬)	૨૮ (૯.૩૦)	૯ (૨.૯૯)	૨૦ (૬.૬૫)	૩૦૧ (૧૦૦.૦૦)	૨૧.૦૭
૧૨ કચ્છ-ભૂજ	૧૧ (૩.૦૬)	૧૬ (૪.૪૬)	૫૯ (૧૬.૪૩)	૬૯ (૧૯.૨૨)	૬૬ (૧૮.૩૯)	૫૫ (૧૫.૩૨)	૮૩ (૨૩.૧૨)	૩૫૯ (૧૦૦.૦૦)	૨૫.૩૩
૧૩ જામનગર	-	૨ (૨.૨૫)	૪૨ (૪૭.૧૯)	૨૯ (૩૨.૫૮)	૨ (૨.૨૫)	૨ (૨.૨૫)	૧૨ (૧૩.૪૮)	૮૯ (૧૦૦.૦૦)	૧૧.૪૩
૧૪ જૂનાગઢ	૧૯૩ (૪૧.૧૫)	૧૫૩ (૩૨.૬૨)	૯૦ (૧૯.૧૯)	૨૧ (૪.૪૮)	૬ (૧.૨૮)	૨ (૦.૪૨)	૪ (૦.૮૬)	૪૬૯ (૧૦૦.૦૦)	૧૬.૯૪
૧૫ મહેસાણા	૧૩૧ (૨૩.૦૨)	૧૪૦ (૨૪.૬૦)	૧૫૦ (૨૬.૩૭)	૭૭ (૧૩.૫૩)	૨૬ (૪.૫૭)	૧૬ (૨.૮૧)	૨૯ (૫.૧૦)	૫૭૯ (૧૦૦.૦૦)	૧૩.૦૦
૧૬ સાબરકાંઠા	૩૨૦ (૩૦.૦૨)	૩૩૩ (૩૧.૨૪)	૨૫૭ (૨૪.૧૧)	૧૦૦ (૯.૩૮)	૩૩ (૩.૦૯)	૭ (૦.૬૬)	૧૬ (૧.૫૦)	૧૦૬૬ (૧૦૦.૦૦)	૩૩.૮૦
૧૭ અમદાવાદ	૧૨૦ (૨૨.૮૬)	૧૦૪ (૧૯.૮૦)	૧૧૨ (૨૧.૩૪)	૬૪ (૧૨.૧૯)	૩૯ (૭.૪૩)	૧૬ (૩.૦૫)	૭૦ (૧૩.૩૩)	૫૨૫ (૧૦૦.૦૦)	૧૦.૬૭
૧૮ ખેડા	૩૬૩ (૪૪.૭૬)	૨૬૮ (૩૩.૦૪)	૮૨ (૧૦.૧૧)	૪૦ (૪.૯૩)	૨૧ (૨.૫૯)	૫ (૦.૬૨)	૩૨ (૩.૯૫)	૮૧૧ (૧૦૦.૦૦)	૧૭.૨૪
કુલ ...	૧૪૨૨ (૨૩.૫૩)	૧૪૭૭ (૨૪.૪૪)	૧૪૧૯ (૨૩.૪૮)	૭૦૯ (૧૧.૭૩)	૩૨૮ (૫.૪૩)	૨૨૬ (૩.૭૪)	૪૬૩ (૭.૬૫)	૬૦૪૪ (૧૦૦.૦૦)	૧૭.૭૧

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

પરિશિષ્ટ - (૧૫)

જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણ થયેલ કુટુંબોનું દેવાજૂથ પ્રમાણે વર્ગીકરણ (સંખ્યા)

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	કુલ કુટુંબ સંખ્યા	દેવાદાર કુટુંબ સંખ્યા	કુલ કુટુંબમાં દેવાદાર કુટુંબના ટકા	૫૦૦ સુધી	૫૦૧ થી ૧૦૦૦	૧૦૦૧ થી ૧૫૦૦	૧૫૦૧ થી ૨૫૦૦	૨૫૦૦ થી વધુ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	ગાંધીનગર	૨૫૪	૭૩ (૧૦૦.૦૦)	૨૮.૭૪	૨ (૨.૭૪)	૭ (૯.૫૯)	૫ (૬.૮૫)	૨૦ (૨૭.૪૦)	૩૯ (૫૩.૪૨)
૨	બનાસકાંઠા	૨૬૧૩	૧૭૯ (૧૦૦.૦૦)	૬.૮૫	૮ (૪.૪૭)	૨૯ (૧૬.૨૦)	૭ (૩.૯૧)	૪૨ (૨૩.૪૬)	૯૩ (૫૧.૯૬)
૩	પંચમહાલ	૧૧૪૭	૧૨૬ (૧૦૦.૦૦)	૧૦.૯૯	૩૭ (૨૯.૩૭)	૩૪ (૨૬.૯૮)	૨૨ (૧૭.૪૬)	૧૯ (૧૫.૦૮)	૧૪ (૧૧.૧૧)
૪	વડોદરા	૧૫૬૨	૨૩૪ (૧૦૦.૦૦)	૧૪.૯૮	૧૩૪ (૫૭.૨૬)	૪૫ (૧૯.૨૪)	૭ (૨.૯૯)	૨૭ (૧૧.૫૪)	૨૧ (૮.૯૭)
૫	વલસાડ	૨૦૪	૧૬ (૧૦૦.૦૦)	૭.૮૪	૨ (૧૨.૫૦)	૯ (૫૬.૨૫)	-	૧ (૬.૨૫)	૪ (૨૫.૦૦)
૬	ભરૂચ	૬૦૯	૧૫૧ (૧૦૦.૦૦)	૨૪.૭૯	૩૦ (૧૯.૮૭)	૨૭ (૧૭.૮૮)	૭ (૪.૬૪)	૩૭ (૨૪.૫૦)	૫૦ (૩૩.૧૧)
૭	સુરત	૪૩૫	૧૧૭ (૧૦૦.૦૦)	૨૬.૯૯	૩ (૨.૫૬)	૩ (૨.૫૬)	૫ (૪.૨૭)	૨૮ (૨૩.૯૩)	૭૮ (૬૬.૬૮)
૮	સુરેન્દ્રનગર	૨૨૩૧	૭૯૭ (૧૦૦.૦૦)	૩૫.૭૨	૨૧૯ (૨૭.૪૮)	૨૪૪ (૩૦.૬૧)	૯૨ (૧૧.૫૭)	૧૧૫ (૧૪.૪૩)	૧૩૦ (૧૬.૩૧)
૯	ભાવનગર	૭૭૨	૩૨૪ (૧૦૦.૦૦)	૪૧.૯૬	૫૫ (૧૬.૯૮)	૪૯ (૧૫.૧૨)	૨૧ (૬.૪૮)	૭૨ (૨૨.૨૨)	૧૨૭ (૩૯.૨૦)

ચાલુ ...

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૦	રાજકોટ	૧૦૩૨	૮૭ (૧૦૦.૦૦)	૮.૪૩	૧૦ (૧૧.૪૯)	૧૨ (૧૩.૭૯)	૧૨ (૧૩.૭૯)	૧૯ (૨૧.૮૪)	૩૪ (૩૯.૦૮)
૧૧	અમરેલી	૧૪૨૮	૧૬૬ (૧૦૦.૦૦)	૧૧.૬૨	૩૩ (૧૯.૮૮)	૩૪ (૨૦.૪૮)	૧૮ (૧૦.૮૪)	૩૨ (૧૯.૨૮)	૪૯ (૨૯.૫૨)
૧૨	કચ્છ-ભૂજ	૧૪૧૭	૧૭૪ (૧૦૦.૦૦)	૧૨.૨૮	૪૫ (૨૫.૮૫)	૨૧ (૧૨.૦૭)	૧૨ (૬.૯૦)	૨૨ (૧૨.૬૪)	૭૪ (૪૨.૫૩)
૧૩	જામનગર	૭૭૮	૧૩ (૧૦૦.૦૦)	૧.૬૭	૩ (૨૩.૦૮)	૩ (૨૩.૦૮)	૨ (૧૫.૩૮)	-	૫ (૩૮.૪૬)
૧૪	જૂનાગઢ	૨૭૬૭	૧૬૬ (૧૦૦.૦૦)	૫.૯૯	૩૦ (૧૮.૦૭)	૬૪ (૩૮.૫૬)	૨૪ (૧૪.૪૬)	૧૭ (૧૦.૨૪)	૩૧ (૧૮.૬૭)
૧૫	મહેસાણા	૪૩૭૫	૧૨૯૯ (૧૦૦.૦૦)	૨૯.૬૯	૧૭૦ (૧૩.૦૯)	૨૬૦ (૨૦.૦૨)	૧૧૪ (૮.૭૮)	૨૭૧ (૨૦.૮૬)	૪૮૪ (૩૭.૨૫)
૧૬	સાબરકાંઠા	૩૧૫૩	૧૦૯૮ (૧૦૦.૦૦)	૩૪.૮૨	૧૨૪ (૧૧.૨૯)	૨૬૩ (૨૩.૯૫)	૧૪૦ (૧૨.૭૫)	૨૫૯ (૨૩.૫૯)	૩૧૨ (૨૮.૪૨)
૧૭	અમદાવાદ	૪૬૧૭	૪૩૬ (૧૦૦.૦૦)	૯.૪૪	૧૮૨ (૪૧.૭૪)	૧૧૯ (૨૭.૨૯)	૨૧ (૪.૮૨)	૫૧ (૧૧.૭૦)	૬૩ (૧૪.૪૫)
૧૮	ખેડા	૪૭૨૪	૭૫૭ (૧૦૦.૦૦)	૧૬.૦૨	૧૨૨ (૧૬.૧૨)	૧૯૩ (૨૫.૫૦)	૭૯ (૧૦.૪૩)	૧૪૫ (૧૯.૧૫)	૨૧૮ (૨૮.૮૦)
	કુલ ...	૩૪૧૧૮	૬૧૯૩ (૧૦૦.૦૦)	૧૮.૦૬	૧૨૦૯ (૧૯.૫૨)	૧૪૧૬ (૨૨.૮૬)	૫૮૫ (૯.૪૫)	૧૧૭૭ (૧૯.૧૦)	૧૭૯૬ (૨૮.૮૧)

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
૧૦	બનાસકાંઠા	૨૬૧૩	૨૦૦૧ (૭૬.૫૭)	૬૦૨ (૨૩.૪૩)	૨૩૦૭ (૮૮.૨૯)	૨૨૯૮ (૮૭.૯૪)	૨૨૨૪ (૮૫.૧૧)	૨૩૧૮ (૮૮.૭૧)	૧૮૮૫ (૭૨.૧૪)	૨૨૧૮ (૮૪.૮૮)
૧૧	સાબરકાંઠા	૩૧૫૩	૨૬૫૬ (૮૪.૨૩)	૪૯૭ (૧૫.૭૭)	૨૮૨૫ (૮૯.૫૯)	૨૭૮૨ (૮૮.૨૩)	૨૩૨૭ (૭૩.૮૦)	૨૯૦૭ (૯૨.૧૯)	૨૭૫૩ (૮૭.૬૩)	૨૮૦૫ (૮૮.૯૬)
૧૨	ભાવનગર	૭૭૨	૫૩૪ (૬૯.૧૭)	૨૩૮ (૩૦.૮૩)	૭૦૦ (૯૦.૬૭)	૭૦૪ (૯૧.૧૯)	૪૨૩ (૫૪.૭૯)	૭૪૧ (૯૫.૯૮)	૭૩૧ (૯૪.૬૮)	૭૫૪ (૯૭.૬૬)
૧૩	કચ્છ	૧૪૧૭	૯૪૫ (૬૬.૬૯)	૪૭૨ (૩૩.૩૧)	૧૨૭૦ (૮૯.૬૨)	૧૨૪૪ (૮૭.૭૯)	૧૧૪૧ (૮૦.૫૨)	૧૨૮૩ (૯૦.૫૪)	૧૨૬૩ (૮૯.૧૩)	૧૨૫૩ (૮૮.૪૨)
૧૪	જામનગર	૭૭૮	૬૫૬ (૮૫.૩૧)	૧૨૨ (૧૪.૬૯)	૭૬૬ (૯૮.૪૫)	૬૯૪ (૮૯.૨૦)	૫૩૫ (૬૮.૭૬)	૭૨૫ (૭૩.૧૮)	૫૯૨ (૭૬.૦૯)	૬૯૫ (૮૯.૩૩)
૧૫	રાજકોટ	૧૦૩૨	૬૮૫ (૬૬.૩૭)	૩૪૭ (૩૩.૬૩)	૯૬૧ (૯૩.૧૨)	૯૪૬ (૯૧.૬૬)	૭૦૩ (૬૮.૧૨)	૯૩૬ (૯૦.૬૯)	૮૯૧ (૮૬.૩૩)	૯૪૭ (૯૧.૭૬)
૧૬	જૂનાગઢ	૨૭૬૭	૧૯૮૨ (૭૧.૬૩)	૭૮૫ (૨૮.૩૭)	૨૩૮૫ (૮૬.૧૯)	૨૨૮૬ (૮૨.૬૧)	૧૮૭૨ (૬૭.૬૫)	૨૩૩૪ (૮૪.૩૫)	૨૧૮૬ (૭૯.૦૦)	૨૨૯૨ (૮૬.૪૪)
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૨૨૩૧	૧૫૩૮ (૬૮.૯૩)	૬૯૩ (૩૧.૦૭)	૨૧૬૫ (૯૭.૦૪)	૨૧૨૬ (૯૫.૨૯)	૧૪૮૩ (૬૬.૪૭)	૨૧૧૬ (૯૪.૮૪)	૨૦૬૮ (૯૨.૬૯)	૧૯૭૪ (૮૮.૪૮)
૧૮	અમરેલી	૧૪૨૮	૧૦૧૫ (૭૧.૦૭)	૪૧૩ (૨૮.૯૩)	૧૩૯૫ (૯૭.૬૮)	૧૩૭૦ (૯૫.૯૩)	૯૧૧ (૬૩.૭૯)	૧૩૪૮ (૯૪.૩૯)	૧૨૩૬ (૮૬.૫૫)	૧૩૪૭ (૯૪.૩૦)
	કુલ....	૩૪૧૧૮	૨૬૩૮૦ (૭૭.૩૨)	૭૭૩૮ (૨૨.૬૮)	૩૧૫૫૩ (૯૨.૪૮)	૩૦૧૩૯ (૮૮.૩૩)	૨૪૦૦૫ (૭૦.૩૫)	૨૯૩૮૦ (૮૬.૧૧)	૨૮૭૧૪ (૮૪.૧૬)	૩૦૦૮૬ (૮૮.૧૮)

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

પરિશિષ્ટ - (૧૬)

જિલ્લાવાર સર્વેક્ષણમાં આવરી લીધેલ કુટુંબોના રહેઠાણની સ્થિતિ

અ.નં.	જિલ્લાનું નામ	કુટુંબ સંખ્યા	પોતાની માલિકીનું	ભાડાનું મકાન	જાજરૂ	નાવણિયું	વિજળી	પાણીનો નળ	પાણીનો નિકાલ	નિર્ધૂમ ચૂલો
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
૧	અમદાવાદ	૪૬૧૭	૩૭૭૪ (૮૧.૭૪)	૮૪૩ (૧૮.૨૬)	૪૩૯૪ (૯૫.૧૭)	૪૦૨૭ (૮૭.૨૨)	૨૯૩૯ (૬૩.૬૫)	૪૧૨૭ (૮૯.૩૯)	૪૧૭૭ (૯૦.૪૭)	૩૮૬૬ (૮૩.૭૩)
૨	મહેસાણા	૪૩૭૫	૩૩૪૦ (૭૬.૩૪)	૧૦૩૫ (૨૩.૬૬)	૪૧૫૫ (૯૪.૯૭)	૪૨૩૯ (૯૬.૮૯)	૩૨૯૮ (૭૫.૩૮)	૩૯૨૨ (૮૯.૬૪)	૩૮૬૩ (૮૮.૨૯)	૪૦૮૩ (૯૩.૩૨)
૩	ખેડા	૪૭૨૪	૩૯૭૯ (૮૪.૨૨)	૭૪૫ (૧૫.૭૮)	૪૪૮૯ (૯૫.૦૨)	૪૧૩૪ (૮૭.૫૧)	૩૭૫૭ (૭૧.૦૬)	૩૫૪૭ (૭૫.૦૮)	૩૮૫૭ (૮૧.૬૪)	૪૪૨૦ (૯૩.૫૩)
૪	ગાંધીનગર	૨૫૪	૧૫૦ (૫૯.૦૫)	૧૦૪ (૪૦.૯૫)	૨૫૧ (૯૮.૮૨)	૨૪૯ (૯૮.૦૩)	૧૩૮ (૫૨.૭૫)	૨૩૩ (૯૧.૭૩)	૨૪૮ (૯૭.૬૪)	૨૪૬ (૯૩.૮૫)
૫	ભરૂચ	૬૦૯	૪૫૪ (૭૪.૫૪)	૧૫૫ (૨૫.૪૬)	૫૪૮ (૮૯.૯૮)	૪૬૦ (૭૫.૫૩)	૩૭૬ (૬૧.૭૪)	૪૫૪ (૭૪.૫૪)	૩૮૨ (૬૨.૭૨)	૪૭૦ (૭૭.૧૭)
૬	સુરત	૪૩૫	૩૪૮ (૮૦.૪૦)	૮૭ (૨૦.૦૦)	૩૮૫ (૮૮.૫૦)	૨૮૮ (૬૬.૨૦)	૧૯૮ (૪૫.૫૨)	૩૧૯ (૭૩.૩૩)	૩૧૩ (૭૧.૯૫)	૨૫૦ (૫૭.૪૭)
૭	વલસાડ	૨૦૪	૧૮૪ (૯૦.૨૦)	૨૦ (૯.૮૦)	૧૬૨ (૭૯.૪૧)	૧૬૭ (૮૧.૮૬)	૭૮ (૩૮.૨૩)	૧૬૨ (૭૯.૪૧)	૯૬ (૪૭.૦૬)	૧૯૦ (૯૩.૧૩)
૮	પંચમહાલ	૧૧૪૭	૮૭૪ (૭૬.૨૦)	૨૭૩ (૨૩.૮૦)	૯૭૯ (૮૫.૩૫)	૯૭૫ (૮૫.૦૦)	૯૧૯ (૮૦.૧૨)	૯૩૭ (૮૧.૬૯)	૭૫૦ (૬૫.૩૮)	૮૭૬ (૭૬.૩૭)
૯	વડોદરા	૧૫૬૨	૧૨૬૫ (૮૦.૯૮)	૨૯૭ (૧૯.૦૨)	૧૪૧૬ (૯૦.૬૫)	૧૨૫૦ (૮૦.૦૨)	૧૦૮૩ (૬૯.૩૩)	૧૨૭૧ (૮૧.૩૭)	૧૪૧૩ (૯૦.૪૬)	૧૩૦૦ (૮૩.૨૨)

ચાલુ...

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૧૨.	ભાવનગર	૧૮૬	૨૪.૦૯	૬૨	૩૩.૩	૪	૧૨	૨૪	–	૧૪	૮
૧૩.	કચ્છ	૭૪	૫.૨૨	૩	૪.૧	–	–	–	–	૩	–
૧૪	જામનગર	૫૭	૭.૩૨	૧૭	૨૯.૮	–	૧૭	–	–	–	–
૧૫	રાજકોટ	૨૭૩	૨૬.૪૫	૩૩	૧૨.૧	૧૧	–	૧૪	૪	૪	–
૧૬	જૂનાગઢ	૬૧૨	૨૨.૧૧	૪૨	૬.૯	૭		૩૩	–	૨	–
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૨૪૯	૧૧.૧૬	૩૪	૧૩.૬	૧૨	૭	૩	૪	૪	૪
૧૮	અમરેલી	૨૫૨	૧૭.૬૪	૩૦	૧૧.૯	૨	૧૪	૮	૩	૧	૨
	કુલ	૩૯૮૦	૧૧.૬૬	૪૭૪	૧૧.૯	૯૧	૮૭	૧૬૦	૪૮	૬૭	૨૧
				(૧૦૦.૦૦)		(૧૯.૧૯)	(૧૮.૩૫)	(૩૩.૭૫)	(૧૦.૧૪)	(૧૪.૧૪)	(૪.૪૩)

પરિશિષ્ટ - (૧૭)

જિલ્લાવાર ઘરથાળનો પ્લોટ મળેલ કુટુંબની સંખ્યા અને અનુકૂળ ન હોવાના કારણોનું વર્ગીકરણ

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	ઘરથાળનો પ્લોટ મળેલ	કુલ કુટુંબના ટકા	ઘરથાળનો પ્લોટ અનુકૂળ નથી	કુલ કુટુંબના ટકા	ઘરથાળના મળેલા પ્લોટ અનુકૂળ નહિ હોવાના કારણો: અપુરતી જમીન	ગામથી ઘણે દૂર	નીચાણવાળી જગ્યા	અસમતલ જમીન	ઘરથાળના પ્લોટનો ઝઘડો હોય તેવા	કોઇ ખાલી કરાવવા દબાણ કરતા હોય તેવા
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૧	અમદાવાદ	૨૨૪	૪.૮૫	૧૧	૪.૯	૯	–	૨	–	–	–
૨	મહેસાણા	૩૮૯	૮.૮૯	૭૪	૧૯.૦	૧૦	૧૬	૩૫	૬	–	૭
૩	ખેડા	૫૨૩	૧૧.૦૭	૭૪	૧૪.૧	૧૧	૩	૧૪	૧૫	૩૧	–
૪	ગાંધીનગર	૭૧	૨૭.૭૫	૨૮	૩૯.૪	૮	૪	૫	૧૦	૧	–
૫	ભરૂચ	૭૧	–	–	–	–	–	–	–	–	–
૬	સુરત	૧૪૫	૩૩.૩૩	૩	૨.૧	૨	–	૧	–	–	–
૭	વલસાડ	૨૪	૧૧.૭૬	૫	૨૦.૮	–	–	–	૫	–	–
૮	પંચમહાલ	૧૬૪	૧૪.૨૯	૭	૪.૩	–	–	૬	–	૧	–
૯	વડોદરા	૮૩	૫.૩૧	૧૭	૨૦.૫	૫	૬	૬	–	–	–
૧૦	બનાસકાંઠા	૩૦૬	૧૧.૭૧	૧૬	૫.૨	૧૦	–	૬			
૧૧	સાબરકાંઠા	૨૫૭	૮.૧૫	૧૮	૭.૦	–	૮	૩	૧	૬	–

ચાલુ....

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૯	વડોદરા	૧૧૩	૪૦	૧૩	૩૨	૭	૫	૩	૧૩	૧૩	૭૫૦	૩૮
૧૦	બનાસકાંઠા	૨૮૦	૧૧૮	૨૭	૮૯	૩	૧૭	૨	૨૪	૨૨	૧૪૪૫	૧૮૦
૧૧	સાબરકાંઠા	૪૫૮	૧૬૩	૨૩	૧૨૪	૪	૩૧	૫	૧૦૮	૭	૯૩૦	૧૨૨
૧૨	ભાવનગર	૭૮	૨૭	૪	૨૦	૨	૪	૧	૨૦	૭	-	૧
૧૩	કચ્છ	૭૩	૧૮	૪	૧૯	૧	૬	૧	૨૪	૧	-	૨૦
૧૪	જામનગર	૩૯	૧૭	૧	૫	-	૨	૧	૧૩	૭	-	૨૩
૧૫	રાજકોટ	૧૨૭	૫૨	૧	૯	-	૬	૧	૫૮	૮	-	૧૭
૧૬	જૂનાગઢ	૧૬૯	૮૩	૧૭	૮૫	૧૧	૯	૬	૫૮	૧૪	-	૪૫
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૧૯૩	૬૬	૭	૬૩	૫	૧૩	૧	૩૮	૧૧	-	૯
૧૮	અમરેલી	૧૯૩	૬૮	૧૩	૩૯	૭	૧૪	૧૧	૪૧	૨	-	૯૧
	કુલ ...	૯૭૨	૧૨૯૭	૧૮૯	૧૦૫૦	૭૫	૨૦૫	૬૭	૮૨૮	૩૨૪	૮૫૪૩	૧૧૯૨
		(૩૪.૯૫)	(૫.૦૯)	(૨૮.૨૯)		(૨.૦૨)	(૫.૫૨)		(૧.૮૦)	(૨૨.૩૧)		

પરિશિષ્ટ - (૧૮)

જિલ્લાવાર આવરી લીધેલ ગામોના કુટુંબમાં જુદી જુદી બિમારીનું પ્રમાણ

અ.નં.	જિલ્લાનું નામ	લાંબી માંદગીથી પીડાતા સભ્યોની સંખ્યા	ટી.બી.	કેન્સર	દમ	પાંડુરોગ	રક્તપિત્ત	લકવા	અન્ય	માંદગીની સહાયનો લાભ મળેલની સંખ્યા	મળેલ લાભ રૂપિયામાં	માતાઓ અને છ વર્ષથી નીચેના બાળકોને પોષક આહારનો લાભ મળ્યો હોય તેવા
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૧	અમદાવાદ	૪૦૩	૧૦૪	૨૨	૧૪૭	૫	૧૭	૯	૯૯	૧૮	૯૪૦	૫૬
૨	મહેસાણા	૫૨૦	૨૩૮	૩૧	૧૩૩	૨	૨૩	૬	૮૭	૧૫	૫૭૦	૨૪૪
૩	ખેડા	૬૨૧	૨૦૩	૧૫	૨૦૪	૧૬	૨૬	૧૪	૧૪૨	૧૪	૨૫૧૦	૨૨૯
૪	ગાંધીનગર	૨૪	૧૨	-	૭	-	૨	-	૩	૨	૩૦૦	-
૫	ભરૂચ	૯૮	૧૮	૨	૨૫	૧	૧૨	-	૪૦	-	-	-
૬	સુરત	૫૧	૧૮	૨	૫	૧	૧૧	-	૧૪	-	-	૮
૭	વલસાડ	૨	૨	-	-	-	-	-	-	૩	૫૦૦	૧૯
૮	પંચમહાલ	૧૬૯	૫૦	૭	૪૩	૧૦	૭	૬	૪૬	૧૮	૫૮૮	૫૦

ચાલુ....

. પરિશિષ્ટ - (૧૯)

જિલ્લાવાર ખોડખાંપણના પ્રકાર પ્રમાણે વ્યક્તિઓની સંખ્યા

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	ખોડ ખાંપણ વાળા સભ્યો સંખ્યા	ખોડખાંપણના પ્રકાર					ખોડખાંપણ અંગે જરૂરિયાત				આરોગ્ય અંગે સારવાર ની જરૂર	દવાઓ માટે આર્થિક સહાયની જરૂર	૧થી ૧૪ વર્ષના બાળકોની સંખ્યા	તે પ્રકારની શાળાઓમાં જવા ઇચ્છતા બાળકોની સંખ્યા
			લૂલો લંગડો	આંધળો	બહેરો	મૂંગો	બાળ લકવા	સાધનો	નાણાંકીય	સારવાર	વ્યાવસાયિક તાલીમ				
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૧	અમદાવાદ	૨૦૧	૮૯	૫૩	૧૫	૧૧	૩૭	૨૯	૧૨૬	૩૭	૧૨	૫૮૧	૬૦૦	૬૪	૪૦
૨	મહેસાણા	૩૯૩	૧૩૪	૧૨૬	૩૭	૧૭	૮૧	૬૭	૨૫૫	૩૫	૯	૫૯૯	૫૪૭	૧૩૨	૫૬
૩	ખેડા	૨૪૯	૬૪	૭૮	૨૮	૧૫	૬૦	૩૭	૧૫૪	૪૮	૧૧	૮૦૫	૭૭૨	૬૧	૩૨
૪	ગાંધીનગર	૧૧	૨	૪	૧	-	૪	-	૫	૨	-	૭	૭	૭	૩
૫	ભરૂચ	૨૯	૧૫	૫	૪	૨	૭	૪	૧૪	૫	-	૧૬૬	૧૫૭	૮	૫
૬	સુરત	૩૬	૮	૧૩	૦૩	-	૧૪	૩	૨૪	૧૨	૨	૭૪	૬૮	૧૪	૧૨
૭	વલસાડ	૨	૧	-	-	-	૧	-	-	-	-	૩૦	૨૮	૨	-
૮	પંચમહાલ	૬૫	૨૪	૨૨	૬	૨	૧૧	-	૫૬	૧૦	૨	૧૭૧	૧૭૩	૨૮	૧૭
૯	વડોદરા	૮૫	૩૮	૨૪	૮	૫	૧૦	૪	૪૮	૧૬	૮	૩૧૫	૩૧૫	૨૮	૧૮
૧૦	બનાસકાંઠા	૧૨૧	૫૩	૩૫	૧૩	૨	૧૮	૧૧	૮૨	૧૦	-	૧૪૬	૧૩૯	૩૫	૨૦

ચાલુ...

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૧૧	બનાસકાંઠા	૧૧૯	૬૭	૨૭	૫	૫	૧૭	૧૨	૮૫	૯	૫	૫૫૫	૬૨૧	૪૨	૧૪
૧૨	ભાવનગર	૩૮	૨૧	૫	૨	૩	૪	૭	૧૩	૩	૪	૪૭૦	૪૬૩	૨૦	૧૨
૧૩	કચ્છ	૪૨	૨૦	૧૮	૩	૨	૨	૯	૨૬	૭	૪	૬૬	૬૨	૭	૫
૧૪	જામનગર	૨૫	૧૨	૨	૨	૧	૩	૪	૧૬	૧	૧	૭૨	૩૬	૫	૪
૧૫	રાજકોટ	૪૫	૨૩	૧૦	૨	-	૭	૩	૩૯	૬	૩	૨૬૧	૨૩૪	૧૮	૧૧
૧૬	જૂનાગઢ	૧૪૯	૭૭	૪૪	૧૫	૪	૭	૪૧	૮૫	૨૩	૧૯	૭૨૫	૭૧૩	૨૧	૧૪
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૧૫૭	૮૧	૩૮	૧૧	૧૨	૨૮	૨૯	૯૫	૨૪	૪	૧૬૩	૧૭૩	૫૮	૩૫
૧૮	અમરેલી	૮૬	૪૫	૧૬	૧૨	૨	૧૨	૧૧	૬૧	૧૬	૨	૧૭૦	૧૬૫	૪૩	૨૭
	કુલ ...	૧૮૫૩	૭૬૪	૫૨૦	૧૬૭	૮૩	૩૨૩	૨૭૧	૧૧૮૨	૨૬૪	૯૦	૫૩૭૬	૫૨૭૩	૫૯૩	૩૨૫
			(૪૧.૧૬)	(૨૮.૦૨)	(૯.૦૦)	(૪.૪૭)	(૨૭.૩૫)								

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૧.	સાબરકાંઠા	૭૬૪	૫૭૯	૧૧	૧૪૩	૨૦	૧	૧૦	૭૬૪
૧૨	ભાવનગર	૧૯૨	૧૩૦	૩૪	૧૯	૧૫	૩	૨	૨૦૩
૧૩	કચ્છ	૩૨૪	૨૫૨	૧૨	૮૫	૨	–	૪	૩૫૫
૧૪	જામનગર	૨૫૨	૨૦૮	૨૧	૨૧	–	૧	–	૨૫૧
૧૫	રાજકોટ	૧૭૫	૧૩૮	૧૬	૧૮	૫	૨	૩	૧૮૨
૧૬	જૂનાગઢ	૫૨૬	૨૪૫	૮૮	૮૯	૩૧	૮	૨૮	૪૮૯
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૧૧૪૨	૯૬૪	૭૭	૪૬	૨૧	૯	૮	૧૧૨૫
૧૮	અમરેલી	૨૫૫	૧૭૬	૪૮	૨૦	૩	૩	૬	૨૫૬
	કુલ...	૯૧૮૮	૭૧૫૧	૮૭૭	૮૯૪	૨૨૬	૧૦૭	૧૩૩	૯૩૨૮

પરિશિષ્ટ – (૨૦)

જિલ્લાવાર વંશ પરંપરાગત ધંધા અંગેની જરૂરિયાતો

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	લાભાર્થીની સંખ્યા	વંશ પરંપરાગત ધંધા અંગેની જરૂરિયાત: નાણાંની	કાચો માલ	સાધનો	તાલીમ	માર્ગદર્શન	અન્ય	કુલ જરૂરિયાત
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	અમદાવાદ	૮૩૯	૭૩૭	૧૪૨	૧૦૮	૧૧	૧૩	૧૫	૧૦૨૬
૨	મહેસાણા	૧૦૮૪	૯૪૪	૮૬	૩૧	૧૫	૨૨	૨	૧૧૦૦
૩	ખેડા	૬૮૦	૫૮૧	૫૫	૨૯	૧	૧	૧૫	૬૮૨
૪	ગાંધીનગર	૧૭	૭	૪	૩	–	૨	–	૧૬
૫	ભરૂચ	૨૨૨	૨૧૯	૧	૨૫	૧૩	૧	–	૨૫૯
૬	સુરત	૧૫૫	૧૧૯	–	૧૨	૩	૧	૨૨	૧૫૭
૭	વલસાડ	૯૮	૪૨	૫	૧૪	–	૧૦	૨	૭૩
૮	પંચમહાલ	૬૩૮	૩૯૫	૬૫	૧૨૦	૨૭	૧૬	૧૫	૬૩૮
૯	વડોદરા	૪૫૯	૩૨૧	૬૪	૫૭	૨	૧	૧	૪૪૬
૧૦	બનાસકાંઠા	૧૩૬૬	૧૦૮૪	૧૪૮	૫૪	૫૭	૧૩	–	૧૩૫૬

ચાલુ......

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
૧૧	સાબરકાંઠા	૨૦૪૩	૧૫૯	૩૮૬	૩૪૦	૮૬	૫૩૬	૪૬૬
૧૨	ભાવનગર	૩૭૮	૩૮	૭૯	૮૭	૪૦	૧૯૩	૭
૧૩	કચ્છ	૫૩૯	૩૨	૭૩	૧૧૧	૧૬	૧૯૭	૨૪
૧૪	જામનગર	૨૮૪	૪	૧૩	૧૦	૬	૧૧૯	૯
૧૫	રાજકોટ	૬૦૧	૨૪	૧૩૩	૧૬૫	૩૬	૨૨૭	૧૭
૧૬	જૂનાગઢ	૧૬૯૩	૧૦૯	૩૧૯	૩૫૯	૧૧૫	૪૮૪	૧૩૬
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૧૪૦૫	૯૪	૨૪૧	૨૨૨	૯૩	૧૯૩	૮૯
૧૮	અમરેલી	૯૯૫	૩૯	૧૯૩	૫૩	૪૯	૧૬૨	૭૮
	કુલ	૧૮૫૬૯	૧૧૨૭	૨૧૩૮	૨૯૦૫	૮૧૨	૧૬૫૬	૧૧૭૮

પરિશિષ્ટ - (૨૧)

જિલ્લાવાર ખેતી અંગેની જરૂરિયાત

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	ખેતી માટેની જમીનની જરૂરિયાત	જમીન સુધારણાની જરૂરિયાત				નવા કુવાની જરૂરિયાત	જના કુવાનું સમારકામ કરાવવું
			ક્યારી બનાવવી	પાળા બાંધકામ	જમીન સમતળ કરવી	વાડ કરવી		
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
૧	અમદાવાદ	૧૮૧૨	૮૮	૧૮૧	૨.૦૫	૬૪	૧૯૪	૭૭
૨	મહેસાણા	૧૮૮૫	૫૬	૬૩	૧૮૬	૬૩	૧૯૧	૪૨
૩	ખેડા	૩૧૭૩	૧૭૨	૧૭૨	૪૨૫	૧૭	૭૫	૧૭
૪	ગાંધીનગર	૧૯	૩	૩	૧૦	૪	૧૧	૧
૫	ભરૂચ	૩૦૨	૮	૧૧	૧૦૭	૫૮	૧૧૨	૧૧
૬	સુરત	૧૭૨	૨૨	૧૭	૪૨	૯	૨૮	૪
૭	વલસાડ	૧૩૪	૫૩	૧૪	૩૮	૨૨	૧૨૬	૧૧
૮	પંચમહાલ	૭૯૫	૧૪૬	૧૪૫	૧૦૭	૬૬	૨૪૫	૧૨૧
૯	વડોદરા	૮૪૧	૫૦	૩૪	૨૦૪	૩૧	૧૨૮	૫
૧૦	બનાસકાંઠા	૧૪૯૮	૩૦	૬૧	૨૭૪	૩૭	૪૪૫	૬૩

ચાલુ....

પરિશિષ્ટ - (૨૨)

જિલ્લાવાર ખેતીના સાધનોની અને શાકભાજી અને ફળાઉ ઝાડના વાવેતરની જરૂરિયાતો

ક્રમ	જિલ્લાનુ નામ	હળ	રાંપ	રાંપડી	સમાર	ગાડુ	વાવણિયો	લોખંડનુ હળ	પંખો	મોબ	અન્ય	સુધારેલ બિયારણ રાસાયણિક ખાતર જંતુનાશક દવાની જરૂર હોય તેવા
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૧	અમદાવાદ	૩૫૮	૩૧૭	૩૧૮	૩૨૯	૩૫૮	૩૦૫	૩૦૬	૩૦૫	૩૧૭	૨૮૮	૭૩૩
૨	મહેસાણા	૩૩૧	૩૦૮	૩૦૫	૩૦૪	૩૧૬	૩૦૩	૨૭૧	૨૬૪	૨૭૧	૧૪૫	૪૩૪
૩	ખેડા	૪૯૭	૩૮૦	૩૪૩	૩૦૩	૩૭૬	૨૭૬	૨૮૫	૨૪૨	૨૯૪	૧૯૨	૭૫૫
૪	ગાંધીનગર	૩	-	૫	-	૫	૧	૧	૧	-	-	૧૯
૫	ભરૂચ	૨૩૪	૧૯૯	૧૯૯	૨૦૦	૨૦૬	૧૮૫	૧૮૭	૧૮૪	૧૮૪	૧૦૧	૧૬૧
૬	સુરત	૭૦	૫૦	૪૮	૪૫	૮૩	૫૩	૫૬	૪૩	૪૨	૧	૮૩
૭	વલસાડ	૯૮	૯	૧	૪	૮૯	-	૪	૬	-	૧૧	૧૦૬
૮	પંચમહાલ	૪૨૦	૨૭૮	૩૦૯	૨૮૩	૨૭૯	૨૧૮	૬૩	૬૫	૩૯	૧૮	૪૨૫
૯	વડોદરા	૧૮૦	૧૨૨	૧૨૭	૧૩૩	૧૬૫	૧૩૦	૧૨૮	૧૧૫	૧૦૦	૨૦	૨૭૮
૧૦	બનાસકાંઠા	૩૮૫	૩૪૦	૩૫૩	૩૩૦	૩૫૦	૩૨૯	૩૩૮	૩૨૨	૩૨૩	૨૦૯	૨૩૧

ચાલુ ....

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૧૧	સાબરકાંઠા	૫૮૮	૪૪૮	૩૬૭	૩૫૨	૪૨૩	૩૧૯	૪૨૬	૩૩૪	૨૭૪	૨૮૫	૧૦૬૫
૧૨	ભાવનગર	૧૫૬	૧૫૩	૧૫૩	૧૫૫	૧૪૭	૧૪૬	૧૩૪	૧૩૨	૧૨૨	૧૭૫	૨૧૩
૧૩	કચ્છ	૧૯૩	૧૮૩	૧૪૦	૧૨૮	૧૯૩	૧૦૪	૧૧૯	૮૫	૭૮	૬૮	૧૩૪
૧૪	જામનગર	૩૧	૩૪	૩૩	૨૩	૨૯	૧૫	૧૧	૧૪	૧૪	૨૮	૩૯
૧૫	રાજકોટ	૧૩૭	૧૩૮	૧૩૬	૧૨૫	૧૮૩	૧૧૮	૧૬૪	૧૦૯	૧૦૫	૭૨	૨૯૬
૧૬	જૂનાગઢ	૫૭૩	૪૧૮	૪૧૫	૪૧૫	૬૪૮	૫૫૪	૪૦૫	૨૦૭	૧૯૨	૨૧૪	૭૦૭
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૨૦૦	૧૮૩	૧૬૧	૧૬૧	૧૮૧	૧૯૧	૧૭૦	૧૬૫	૧૫૪	૧૨૬	૩૦૫
૧૮	અમરેલી	૮૨	૬૨	૫૯	૫૩	૧૭૮	૪૮	૧૦૮	૪૭	૪૭	૪૯	૨૯૫
	કુલ ...	૪૫૩૬	૩૬૨૨	૩૪૭૨	૩૩૪૩	૪૨૧૬	૩૨૯૫	૩૧૭૬	૨૬૪૦	૨૫૫૬	૨૦૦૨	૬૨૭૯

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	જમીનમાં ઉગાડવા ઇચ્છતા			ફળાઉ ઝાડના પ્રકાર							
		શાકભાજી	વાસ	ફળાઉઝાડ	આંબા	ચીકુ	પપૈયા	લીંબુ	કેળ	આમળા	દ્રાક્ષ	અન્ય
		૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪
૧	અમદાવાદ	૧૮૯	૧૧	૫૯	૨૬	૮	૧૬	૧૬	૧૫	૧	–	૨
૨	મહેસાણા	૨૪૯	૩૪	૨૩૫	૧૩૮	૨૧	૧૯	૮૯	૧૬	૧૬	૧૬	૫૬
૩	ખેડા	૨૮૦	૪૬	૨૬૨	૧૧૧	૪૯	૪૫	૬૦	૨૭	૧	–	૧૭
૪	ગાંધીનગર	૧૮	૧૨	૧૩	૧૨	–	૧	–	–	–	–	–
૫	ભરૂચ	૧૦૯	૪	૯૭	૬૬	૨૪	૨૧	૧૨	૧૨	૭	૭	૨
૬	સુરત	૭૧	૧૧	૬૬	૫૯	૩૯	૩	૧	૨	૧	–	–
૭	વલસાડ	૯૨	૮૯	૯૬	૬૬	૭૧	૩	૨	૧૭	૨	–	૧૦
૮	પંચમહાલ	૧૮૭	૭૬	૨૦૩	૧૭૭	૬૩	૧૦૩	૧૨૦	૯	૧૧	૮	૧
૯	વડોદરા	૨૦૪	૧૨૪	૨૯૩	૧૨૯	૨૦	૨૧	૧૫	૧૬	૬	૪	૧
૧૦	બનાસકાંઠા	૧૧૬	૩૦	૭૭	૨૨	૨૬	૧૪	૧૧	૨	૧	૧	૨

ચાલુ...

		૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪
૧૧	સાબરકાંઠા	૪૪૮	૨૫૨	૪૭૪	૩૧૦	૧૦૯	૧૦૩	૪૧	૧૬	૨	૧૦	૧૨
૧૨	ભાવનગર	૧૪૫	૩૪	૧૩૯	૧૦૩	૬૭	૫૪	૭૨	૫૨	૪૯	૪૬	૪૫
૧૩	કચ્છ	૮૧	૬	૬૧	૪૩	૩૮	૩૫	૯	૨૩	૬	–	૭
૧૪	જામનગર	૨૪	૭	૨૯	૧૦	૩	૭	–	૬	–	–	૪
૧૫	રાજકોટ	૧૯૮	૧૮	૧૧૭	૨૮	૫૮	૬૨	૭	૪	૬	–	૨
૧૬	જૂનાગઢ	૬૨૫	૯૨	૫૩૫	૩૯૦	૩૦૪	૨૫૩	૨૯૬	૨૭૪	૩	૩	૨૫
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૧૨૪	૫૩	૧૨૦	૭૬	૭૬	૮૪	૯૬	૭૫	૮	૧૨	૮
૧૮	અમરેલી	૨૩૮	૨૨	૨૨૯	૧૭૩	૧૪	૩૧	૧	૬	૨	–	૪
	કુલ ...	૩૩૯૮	૬૨૧	૩૧૦૫	૧૯૩૯	૯૯૦	૮૭૫	૮૪૮	૫૭૨	૧૨૨	૧૦૭	૧૯૮

પરિશિષ્ટ - (૨૩)

જિલ્લાવાર પશુપાલનની જરૂરિયાત

ક્રમ જિલ્લાનું નામ	લાભાર્થી સંખ્યા	જરૂરિયાત: ગાય	ભેંસ	બળદ	બકરાં	ઘેટાં	મરઘાં બતકાં	ઊંટ	પાડા	ઘાસ	દવા	અન્ય	કુલ
૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫
૧ અમદાવાદ	૧૮૭૫	૩૦૪ (૯.૭૯)	૧૪૧૭ (૪૫.૬૪)	૧૦૧ (૩.૨૫)	૩૯ (૧.૨૬)	૧૨ (૦.૩૯)	-	૧૪ (૦.૪૫)	૨ (૦.૦૬)	૧૨૦૯ (૩૮.૯૪)	૨ (૦.૦૬)	૫ (૦.૧૬)	૩૧૦૫ (૧૦૦.૦)
૨ મહેસાણા	૧૮૦૭	૨૪૬ (૮.૨૧)	૧૨૭૨ (૪૨.૪૩)	૧૫૦ (૫.૦૦)	૧૫૮ (૫.૨૭)	૧૨ (૦.૪૦)	૧૨ (૦.૪૦)	-	-	૧૧૪૬ (૩૮.૨૩)	-	૨ (૦.૦૬)	૨૯૯૮ (૧૦૦.૦)
૩ ખેડા	૨૯૮૩	૭૦ (૧.૪૬)	૨૫૦૮ (૫૨.૩૫)	૨૧૨ (૪.૪૨)	૨૪૮ (૫.૧૮)	૧૮ (૦.૩૮)	૬ (૦.૧૨)	-	૧૨ (૦.૨૫)	૧૭૧૭ (૩૫.૮૪)	-	-	૪૭૯૧ (૧૦૦.૦)
૪ ગાંધીનગર	૪૩	૪ (૫.૮૦)	૨૬ (૩૭.૬૮)	૧૪ (૨૦.૨૯)	૫ (૭.૨૫)	-	-	-	-	૨૦ (૨૮.૯૮)	-	-	૬૯ (૧૦૦.૦)
૫ ભરૂચ	૩૫૫	૧૪૮ (૧૬.૮૯)	૨૭૪ (૩૧.૨૮)	૬૭ (૭.૬૫)	૬૨ (૭.૦૮)	૩૧ (૩.૫૪)	૧૫ (૧.૭૧)	૨ (૦.૨૩)	૪ (૦.૪૬)	૨૭૩ (૩૧.૧૬)	-	-	૮૭૬ (૧૦૦.૦)
૬ સુરત	૨૮૫	૯૯ (૧૯.૮૪)	૧૨૧ (૨૪.૨૫)	૨૬ (૫.૨૧)	૪૩ (૮.૬૨)	૪૫ (૯.૦૧)	-	-	-	૧૬૫ (૩૩.૦૭)	-	-	૪૯૯ (૧૦૦.૦)
૭ વલસાડ	૧૬૧	૫૯ (૧૯.૮૦)	૮૩ (૨૭.૮૫)	૩૩ (૧૧.૦૭)	૯ (૩.૦૨)	૯ (૩.૦૨)	-	-	૩ (૧.૦૧)	૧૦૧ (૩૩.૮૯)	-	૧ (૦.૩૪)	૨૯૮ (૧૦૦.૦)
૮ પંચમહાલ	૮૭૩	૩૬૦ (૨૦.૦૨)	૪૫૦ (૨૫.૦૩)	૩૦૨ (૧૬.૮૦)	૧૨૮ (૭.૧૨)	૨૩ (૧.૨૮)	૨૩ (૧.૨૮)	૭૫ (૪.૧૭)	-	૪૨૯ (૨૩.૮૬)	૭ (૦.૩૯)	૧ (૦.૦૫)	૧૭૯૮ (૧૦૦.૦)
૯ વડોદરા	૧૦૩૫	૬૫ (૩.૯૯)	૭૪૦ (૪૫.૪૦)	૧૦૭ (૬.૫૬)	૧૦૭ (૬.૫૬)	૨૮ (૧.૭૨)	૩ (૦.૧૮)	૫ (૦.૩૧)	૧ (૦.૦૬)	૫૬૯ (૩૪.૯૧)	-	૫ (૦.૩૧)	૧૬૩૦ (૧૦૦.૦)

ચાલુ...

૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫
૧૦ બનાસકાંઠા	૧૩૭૯	૪૩૫ (૧૮.૨૩)	૮૪૭ (૩૫.૫૦)	૬૭ (૨.૮૧)	૨૦૯ (૮.૭૬)	૬૨ (૨.૬૦)	૯ (૦.૩૮)	-	-	૭૨૭ (૩૦.૪૭)	૩૦ (૧.૨૬)	-	૨૩૮૬ (૧૦૦.૦)
૧૧ સાબરકાંઠા	૨૩૧૦	૩૦૭ (૮.૩૩)	૧૬૪૩ (૪૪.૫૧)	૨૯૪ (૭.૯૭)	૧૪૦ (૩.૭૯)	૩૧ (૦.૮૪)	૫ (૦.૧૩)	૧ (૦.૦૩)	૨ (૦.૦૫)	૧૨૫૫ (૩૪.૦૦)	૧૩ (૦.૩૫)	-	૩૬૯૧ (૧૦૦.૦)
૧૨ ભાવનગર	૨૩૮	૮૩ (૨૩.૩૧)	૭૬ (૨૧.૩૫)	૨૬ (૭.૩૦)	૩૯ (૧૦.૯૬)	૪૧ (૧૧.૫૨)	૬ (૧.૬૮)	-	-	૮૫ (૨૩.૮૮)	-	-	૩૫૬ (૧૦૦.૦)
૧૩ કચ્છ	૬૦૦	૩૨૭ (૩૦.૩૭)	૧૧૩ (૧૧.૫૩)	૯૨ (૯.૩૯)	૬૬ (૬.૭૩)	૬ (૦.૬૧)	૧૨ (૧.૨૨)	૪ (૦.૪૧)	૮ (૦.૮૨)	૩૪૨ (૩૪.૯૨)	-	-	૯૮૦ (૧૦૦.૦)
૧૪ જામનગર	૨૧૩	૭૬ (૧૭.૧૬)	૬૪ (૧૪.૪૫)	૬ (૧.૩૫)	૫૭ (૧૨.૮૭)	૧૨ (૨.૭૧)	-	-	-	૨૨૨ (૫૦.૧૧)	-	૬ (૧.૩૫)	૪૪૩ (૧૦૦.૦)
૧૫ રાજકોટ	૭૧૫	૨૬૮ (૨૩.૬૩)	૩૧૭ (૨૭.૯૫)	૧૪૯ (૧૩.૧૪)	૫૫ (૪.૮૫)	૬ (૦.૫૩)	૩ (૦.૨૬)	૪ (૦.૩૫)	૧ (૦.૦૯)	૩૨૯ (૨૯.૦૧)	-	૨ (૦.૧૮)	૧૧૩૪ (૧૦૦.૦)
૧૬ જૂનાગઢ	૧૪૯૪	૫૫૮ (૨૦.૪૫)	૬૭૬ (૨૪.૩૪)	૨૪૮ (૮.૯૩)	૨૫૪ (૯.૧૫)	૩૨ (૧.૧૫)	૭ (૦.૨૫)	૧ (૦.૦૪)	૨ (૦.૦૭)	૯૮૮ (૩૫.૫૮)	-	૧ (૦.૦૪)	૨૭૭૭ (૧૦૦.૦)
૧૭ સુરેન્દ્રનગર	૧૧૩૯	૨૬૧ (૧૨.૬૯)	૯૦૬ (૪૪.૦૭)	૧૨૦ (૫.૮૪)	૨૫ (૧.૨૧)	૧ (૦.૦૫)	૧ (૦.૦૫)	-	-	૭૪૧ (૩૬.૦૪)	-	૧ (૦.૦૫)	૨૦૫૬ (૧૦૦.૦)
૧૮ અમરેલી	૧૦૪૪	૪૫૭ (૩૧.૪૩)	૩૯૭ (૨૭.૩૦)	૧૧૭ (૮.૦૫)	૭૧ (૪.૮૮)	૨૧ (૧.૪૪)	-	-	-	૩૫૩ (૨૪.૨૮)	૩૩ (૨.૨૭)	૫ (૦.૩૪)	૧૪૫૪ (૧૦૦.૦)
કુલ...	૧૮૫૫૮	૪૧૩૭	૧૧૯૩૦	૨૧૩૧	૧૭૧૪	૩૯૦	૧૦૨	૧૦૬	૩૫	૧૦૬૮૧	૮૫	૨૯	

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૦	બનાસકાંઠા	૧૦૧૪	૧૫૮ (૧૫.૪૮)	૧૮૧ (૧૭.૭૩)	૩૧૮ (૩૧.૧૫)	૭૬ (૭.૪૪)	૩૫ (૩.૪૩)	૫ (૦.૪૯)	૧૩ (૧.૨૭)
૧૧	સાબરકાંઠા	૧૨૨૪	૮૯ (૭.૩૩)	૧૬૬ (૧૩.૬૭)	૩૪૧ (૨૭.૪૮)	૯૮ (૮.૦૭)	૫૪ (૪.૪૫)	૧૦ (૦.૮૨)	૯ (૦.૭૪)
૧૨	ભાવનગર	૪૨૭	૩૦ (૭.૧૧)	૨૨ (૫.૨૧)	૬૮ (૧૬.૧૧)	૪૨ (૯.૯૫)	૬૦ (૧૪.૨૨)	૫ (૧.૧૮)	૯ (૨.૧૩)
૧૩	કચ્છ	૩૨૧	૧૩૩ (૪૦.૧૮)	૩૫ (૧૦.૫૭)	૮૩ (૨૫.૦૮)	૩ (૦.૯૧)	૧૩ (૩.૯૩)	-	૬ (૧.૮૧)
૧૪	જામનગર	૩૦૪	૧૭ (૫.૫૬)	૭૦ (૨૨.૮૭)	૪૭ (૧૫.૩૬)	૧૩ (૪.૨૫)	૫૭ (૧૮.૬૩)	૧ (૦.૩૩)	૨ (૦.૬૫)
૧૫	રાજકોટ	૬૧૦	૩૨ (૫.૨૫)	૧૧૫ (૧૮.૮૫)	૭૭ (૧૨.૬૨)	૪૪ (૭.૨૧)	૧૩૮ (૨૨.૬૨)	૮ (૧.૩૧)	૬ (૦.૯૮)
૧૬	જૂનાગઢ	૧૧૩૫	૧૭૬ (૧૫.૪૦)	૨૬૬ (૨૩.૨૭)	૧૧૪ (૯.૦૭)	૭૫ (૬.૫૬)	૧૬૩ (૧૪.૨૬)	૨૫ (૨.૧૯)	૮ (૦.૭૦)
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૯૮૦	૪૪ (૪.૦૮)	૭૮ (૭.૨૩)	૧૩૫ (૧૨.૫૧)	૪૨ (૩.૮૯)	૮૩ (૭.૬૯)	૮ (૦.૭૪)	૧૦ (૦.૯૩)
૧૮	અમરેલી	૬૪૯	૮૫ (૧૨.૬૫)	૧૩૩ (૧૯.૭૯)	૧૨૮ (૧૯.૦૫)	૫૪ (૮.૦૪)	૧૭૪ (૨૫.૮૯)	૧૬ (૨.૩૮)	૯ (૧.૩૪)
	કુલ ...	૧૨૩૪૦	૧૨૯૬	૧૮૩૯	૨૩૧૦	૮૮૩	૧૧૨૨	૧૫૬	૧૮૨

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

પરિશિષ્ટ - (૨૪)

જિલ્લાવાર નવા ધંધા તેમજ તાલીમની જરૂરિયાત

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	લાભાર્થીની સંખ્યા	ઉંટલારી	હાથલારી	સીવણ	દળવાની ઘંટી	સાયકલ સ્ટોર	ઘડિયાળ રીપેરીંગ	રેડિયો રીપેરીંગ
૧	અમદાવાદ	૧૧૫૬	૪૬ (૩.૯૨)	૩૫ (૨.૯૮)	૨૧૦ (૧૭.૮૯)	૧૨૯ (૧૦.૯૯)	૭૪ (૬.૩૦)	૨૧ (૧.૭૯)	૧૨ (૧.૦૨)
૨	મહેસાણા	૧૭૫૦	૧૯૩ (૧૦.૮૩)	૧૪૦ (૭.૮૬)	૨૦૯ (૧૧.૭૩)	૬૫ (૩.૬૫)	૭૩ (૪.૦૮)	૭ (૦.૩૯)	૧૫ (૦.૮૪)
૩	ખેડા	૧૦૭૪	૧૬૯ (૧૬.૭૦)	૧૬૩ (૧૬.૧૦)	૧૫૩ (૧૫.૧૨)	૯૨ (૯.૦૯)	૮૧ (૮.૦૦)	૨૫ (૨.૪૭)	૪૫ (૪.૪૫)
૪	ગાંધીનગર	૮૧	૯ (૧૦.૪૭)	૨ (૨.૩૨)	૪૩ (૫૦.૦૦)	૪ (૪.૬૫)	૧ (૧.૧૬)	-	૧ (૧.૧૬)
૫	ભરૂચ	૨૬૯	૨૩ (૬.૩૭)	૧૯ (૫.૨૬)	૨૦૭ (૫૭.૩૪)	૧૯ (૫.૨૬)	૯ (૨.૪૯)	૬ (૧.૬૬)	૨ (૦.૫૫)
૬	સુરત	૧૮૬	૨ (૧.૦૮)	૫૮ (૩૧.૩૫)	૩૧ (૧૬.૭૬)	૧૭ (૯.૧૯)	૧૧ (૫.૯૫)	-	૬ (૩.૨૪)
૭	વલસાડ	૧૦૫	૨ (૨.૨૦)	૧૦ (૧૦.૯૯)	૧૦ (૧૦.૯૯)	૫ (૫.૪૯)	૧૫ (૧૬.૪૮)	૨ (૨.૨૦)	૪ (૪.૪૦)
૮	પંચમહાલ	૪૭૭	૫૨ (૧૦.૫૩)	૧૮૭ (૩૭.૮૫)	૪૫ (૯.૧૧)	૫૧ (૧૦.૩૨)	૪૧ (૮.૩૧)	૫ (૧.૦૧)	૪ (૦.૮૧)
૯	વડોદરા	૫૮૮	૩૬ (૬.૨૦)	૧૫૯ (૨૭.૩૭)	૯૧ (૧૫.૬૬)	૫૪ (૯.૨૯)	૪૦ (૬.૮૮)	૧૨ (૨.૦૭)	૧૧ (૧.૮૯)

ચાલુ....

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	ઓટો મોબાઇલ્સ	સુથારી કામ	કડિયાકામ	હીરા ઘસવા	હાથશાળ (પાવરલુમ)	અન્ય	કુલ
		૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭
૧	અમદાવાદ	૨૩ (૧.૯૬)	૨૬ (૨.૨૧)	૯ (૦.૭૭)	૧૩ (૧.૧૧)	૪૧૫ (૩૫.૩૫)	૧૬૧ (૧૩.૭૧)	૧૧૭૪ (૧૦૦.૦૦)
૨	મહેસાણા	૧૪ (૦.૭૯)	૧૧ (૦.૬૨)	૫૫ (૩.૦૯)	૨૯ (૨.૧૯)	૨૬૯ (૧૫.૧૦)	૬૯૨ (૩૮.૮૩)	૧૭૮૨ (૧૦૦.૦૦)
૩	ખેડા	૨૭ (૨.૬૭)	૪ (૦.૪૦)	૩ (૦.૩૦)	૪ (૦.૪૦)	૧૦૫ (૧૦.૩૭)	૧૪૧ (૧૩.૯૩)	૧૦૧૨ (૧૦૦.૦૦)
૪	ગાંધીનગર	૧ (૧.૧૬)	–	–	–	૫ (૫.૮૧)	૨૦ (૨૩.૨૭)	૮૬ (૧૦૦.૦૦)
૫	ભરૂચ	૧૩ (૩.૬૦)	૬ (૧.૬૬)	૪ (૧.૧૧)	૨ (૦.૫૫)	૩ (૦.૮૩)	૪૮ (૧૩.૩૨)	૩૬૧ (૧૦૦.૦૦)
૬	સુરત	૧૩ (૭.૦૩)	–	૨ (૧.૦૮)	૫ (૨.૭૦)	૨ (૧.૦૮)	૩૮ (૨૦.૫૪)	૧૮૫ (૧૦૦.૦૦)
૭	વલસાડ	૧૦ (૧૦.૯૯)	૧૧ (૧૨.૦૮)	–	–	૮ (૮.૭૮)	૧૪ (૧૫.૩૮)	૯૧ (૧૦૦.૦૦)
૮	પંચમહાલ	૫ (૧.૦૧)	૭ (૧.૪૨)	૨ (૦.૪૦)	૪ (૦.૮૧)	૨ (૦.૪૦)	૮૯ (૧૮.૦૨)	૪૯૪ (૧૦૦.૦૦)
૯	વડોદરા	૧૧ (૧.૮૯)	૧૦ (૧.૭૨)	૩૭ (૬.૩૭)	૧૩ (૨.૨૪)	૭ (૧.૨૧)	૧૦૦ (૧૭.૨૧)	૫૮૧ (૧૦૦.૦૦)

ચાલુ...

		૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭
૧૦	બનાસકાંઠા	૨૦ (૧.૯૬)	૬ (૦.૫૯)	૬ (૦.૫૯)	૧૩ (૧.૨૭)	૧૭૭ (૧૭.૩૩)	૧૩ (૧.૨૭)	૧૦૨૧ (૧૦૦.૦૦)
૧૧	સાબરકાંઠા	૧૬ (૧.૩૨)	૩ (૦.૨૫)	૩૮ (૩.૧૩)	૧૬ (૧.૩૨)	૮૦ (૬.૫૯)	૨૯૪ (૨૪.૨૩)	૧૨૧૪ (૧૦૦.૦૦)
૧૨	ભાવનગર	૧૮ (૪.૨૭)	૨૧ (૪.૯૮)	૧૬ (૩.૭૯)	–	૩૬ (૮.૫૩)	૯૫ (૮.૫૩)	૪૨૨ (૧૦૦.૦૦)
૧૩	કચ્છ	૨૭ (૮.૧૬)	૧૨ (૩.૬૩)	૯ (૨.૭૧)	–	૭ (૨.૧૧)	૩ (૦.૯૧)	૩૩૧ (૧૦૦.૦૦)
૧૪	જામનગર	૩ (૦.૯૮)	૧૮ (૫.૮૮)	–	૪ (૧.૩૧)	૬ (૧.૯૬)	૬૮ (૨૨.૨૨)	૩૦૬ (૧૦૦.૦૦)
૧૫	રાજકોટ	૧૪ (૨.૩૦)	૬૯ (૧૧.૩૧)	૨૭ (૪.૪૩)	–	૩૫ (૫.૭૪)	૪૫ (૭.૩૮)	૬૧૦ (૧૦૦.૦૦)
૧૬	જૂનાગઢ	૩૨ (૨.૮૧)	૩૮ (૩.૩૨)	૮૭ (૭.૬૧)	૧૧ (૦.૯૬)	૪૯ (૪.૨૯)	૯૯ (૮.૬૬)	૧૧૪૩ (૧૦૦.૦૦)
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૨૬ (૨.૪૧)	૮ (૦.૭૪)	૬૨ (૫.૭૫)	૧૨ (૧.૧૧)	૩૨૭ (૩૦.૩૧)	૨૪૪ (૨૨.૬૧)	૧૦૭૯ (૧૦૦.૦૦)
૧૮	અમરેલી	૩૩ (૪.૯૧)	૧૩ (૧.૯૪)	૧૨ (૧.૭૯)	૫ (૦.૭૪)	૪ (૦.૫૯)	૬ (૦.૮૯)	૬૭૨ (૧૦૦.૦૦)
	કુલ...	૩૦૬	૨૬૩	૩૬૯	૧૩૧	૧૫૩૭	૨૧૭૦	૧૨૫૬૪

(કૌંસમાં દર્શાવેલ આંકડાઓ ટકાવારી દર્શાવે છે.)

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૧૦	બનાસકાંઠા	૨૦	૧૩૫૦ (૬૭.૫)	૧૩૬૨ (૬૮.૧)	૧૩૭૨ (૬૮.૬)	૨૧૭૬ (૧૦૮.૮)
૧૧	સાબરકાંઠા	૨૮	૨૦૫૫ (૭૩.૩૯)	૧૯૭૨ (૭૦.૪૨)	૨૨૧૨ (૭૯.૦૦)	૨૬૯૩ (૯૬.૧૭)
૧૨	ભાવનગર	૬	૫૯૪ (૯૯.૦૦)	૩૪૨ (૫૭.૦૦)	૫૬૭ (૯૪.૫૦)	૮૩૭ (૧૩૯.૫૦)
૧૩	કચ્છ	૧૪	૯૦૨ (૬૪.૪૨)	૫૩૬ (૩૮.૨૮)	૮૪૨ (૬૦.૧૪)	૧૨૫૪ (૮૯.૫૭)
૧૪	જામનગર	૭	૬૩૨ (૯૦.૨૮)	૫૮૨ (૮૩.૧૪)	૬૧૫ (૮૭.૮૫)	૬૫૦ (૯૨.૮૫)
૧૫	રાજકોટ	૧૪	૭૬૨ (૫૪.૪૨)	૫૬૪ (૪૦.૨૮)	૬૮૨ (૪૮.૭૧)	૯૦૯ (૬૪.૯૨)
૧૬	જૂનાગઢ	૨૬	૧૮૯૭ (૭૨.૯૬)	૧૭૩૭ (૬૬.૮૦)	૧૮૧૮ (૬૯.૯૨)	૨૩૧૦ (૮૮.૮૪)
૧૭	સુરેન્દ્રનગર	૧૮	૧૫૯૯ (૮૮.૮૩)	૧૧૨૧ (૬૨.૨૭)	૧૫૩૮ (૮૫.૪૮)	૧૯૨૪ (૧૦૬.૮૮)
૧૮	અમરેલી	૧૧	૧૨૧૨ (૧૧૦.૧૮)	૫૩૫ (૪૮.૬૩)	૯૬૧ (૮૭.૩૬)	૧૨૧૮ (૧૧૦.૭૨)
	કુલ ...	૩૧૬	૨૩૬૭૦ (૭૪.૯૧)	૧૮૯૦૩ (૫૯.૮૧)	૨૨૪૮૧ (૭૧.૧૪)	૨૮૬૩૭ (૯૦.૬૨)

નોંધ :- કૌંસમાં આપેલ આંકડા જે તે વિગતનું ગામવાર પ્રમાણ દર્શાવે છે.

પરિશિષ્ટ - (૨૫)

જિલ્લાવાર રહેઠાણ અંગેની જરૂરિયાત

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	ગામોની સંખ્યા	નવા મકાનની જરૂરિયાત	મકાન સમારકામ સહાય	ઘરથાળના પ્લોટની	નિર્ધૂમ ચૂલાની
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૧	અમદાવાદ	૩૪	૩૩૩૪ (૯૮.૦૫)	૨૫૪૪ (૭૪.૮૨)	૩૦૩૯ (૮૯.૩૮)	૩૭૯૩ (૧૧૧.૫૫)
૨	મહેસાણા	૪૬	૩૦૩૪ (૬૫.૯૫)	૨૩૪૦ (૫૦.૮૬)	૨૮૯૭ (૬૨.૯૭)	૩૯૧૬ (૮૫.૧૩)
૩	ખેડા	૪૧	૩૨૧૨ (૭૮.૩૪)	૨૬૫૦ (૬૪.૬૩)	૩૦૮૧ (૭૫.૩૯)	૪૩૮૯ (૧૦૭.૦૪)
૪	ગાંધીનગર	૩	૧૯૫ (૬૫.૦૦)	૧૪૨ (૪૭.૩૩)	૧૪૭ (૪૯.૦૦)	૨૪૧ (૮૦.૩૩)
૫	ભરૂચ	૮	૪૫૯ (૫૭.૩૭)	૪૫૯ (૫૭.૩૭)	૪૩૯ (૫૪.૮૭)	૩૭૭ (૪૭.૧૨)
૬	સુરત	૬	૨૭૦ (૪૫.૦૦)	૩૧૪ (૫૨.૩૩)	૨૩૦ (૩૮.૩૩)	૨૫૦ (૪૧.૬૬)
૭	વલસાડ	૫	૯૪ (૧૮.૮૦)	૧૪૯ (૨૯.૮૦)	૮૮ (૧૭.૬૦)	૧૯૦ (૩૮.૦૦)
૮	પંચમહાલ	૧૧	૯૫૬ (૮૬.૯૦)	૬૮૭ (૬૨.૪૫)	૮૫૭ (૭૭.૯૦)	૯૪૮ (૮૬.૧૮)
૯	વડોદરા	૧૮	૧૧૧૩ (૬૧.૮૩)	૭૭૭ (૪૩.૧૬)	૧૦૮૬ (૬૦.૩૩)	૧૪૬૨ (૮૧.૨૨)

ચાલુ ....

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮
૧૦	બનાસકાંઠા	૧૧	૮૨	૧૦	૪	૧૪૬	૧૩૯
૧૧	સાબરકાંઠા	૧૨	૮૫	૯	૫	૫૫૫	૬૨૧
૧૨	ભાવનગર	૭	૧૩	૩	૪	૪૭૦	૪૬૩
૧૩	કચ્છ	૯	૨૬	૭	૪	૬૬	૬૨
૧૪	જામનગર	૪	૧૬	૧	૧	૭૨	૩૬
૧૫	રાજકોટ	૩	૩૯	૬	૩	૨૬૧	૨૩૪
૧૬	જુનાગઢ	૪૧	૮૫	૨૩	૧૯	૭૨૫	૭૧૩
૧૭	સુરે-દ્રનગર	૨૯	૯૫	૨૪	૪	૧૬૩	૧૭૩
૧૮	અમરેલી	૧૧	૬૧	૧૬	૨	૧૭૦	૧૬૫
	કુલ ...	૨૭૧	૧૧૮૪	૨૬૪	૯૦	૫૩૭૬	૫૨૭૩

પરિશિષ્ટ – (૨૬)

જિલ્લાવાર ખોડખાંપણ અને દવાદારૂ માટે સાધન – સહાયની જરૂરિયાત

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	સાધનો	નાણાંકીય	સારવાર	વ્યવસાયિક તાલીમ	આરોગ્ય અંગે સારવારની જરૂર	દવા માટે આર્થિક સહાયની જરૂર
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮
૧	અમદાવાદ	૨૯	૧૨૬	૩૭	૧૨	૫૮૧	૬૦૦
૨	મહેસાણા	૬૭	૨૫૫	૩૫	૯	૫૯૯	૫૪૭
૩	ખેડા	૩૭	૧૫૪	૪૮	૧૧	૮૦૫	૭૭૨
૪	ગાંધીનગર	--	૫	૨	-	૭	૭
૫	ભરૂચ	૪	૧૪	૫	-	૧૬૬	૧૫૭
૬	સુરત	૩	૨૪	૧૨	૨	૭૪	૬૮
૭	વલસાડ	-	--	--	-	૩૦	૨૮
૮	પંચમહાલ	-	૫૬	૧૦	૨	૧૭૧	૧૭૩
૯	વડોદરા ..	૪	૪૮	૧૬	૮	૩૧૫	૩૧૫

ચાલુ...

પરિશિષ્ટ (ક)

સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ ૩૧૬ ગામોને આવરી લીધેલ અનુસૂચિત જાતિના ફળિયામાં શિક્ષણની સગવડની માહિતી

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	તાલુકાની સંખ્યા	ગામની સંખ્યા	કુલ ફળિયાની સંખ્યા	શૈક્ષણિક સંસ્થાઓની સુવિધા છે: બાલવાડી	પ્રાથ. શાળા	પ્રૌઢ શિક્ષણ	કિસાન સાક્ષર વર્ગ	વાસથી પ્રા.શાળાનું અંતર: ૦-૨ ફલાંગ	૩-૪	૫-૬	૧ કિ.મી. થી વધુ	વાસથી ઘણી જ નજીક	પ્રા.શાળામાં જતા પડતી મુશ્કેલી: રસ્તો ખરાબ	ચોમાસામાં રસ્તામાં પાણી ભરાય	નદી/નહેરો ઓળંગી જવું
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭
૧	મહેસાણા	૧૧	૪૬	૧૩૦	૭	૧૪	૨	-	૪	-	-	૩	૧૨૩	૫૩	૬૦	૧૦
૨	વડોદરા	૧૧	૧૮	૫૬	૨	-	-	-	૨	-	-	-	૫૪	૩૧	૪૧	૫
૩	પંચમહાલ	૮	૧૧	૩૩	૭	૧૭	-	-	૩	૧	-	૧૬	૧૭	૨૫	૨૫	૧૬
૪	ભાવનગર	૬	૬	૨૩	-	૧	-	-	૧૫	૬	-	૧	૧	૧૫	૧૫	-
૫	જામનગર	૬	૭	૧૯	-	-	૧	-	-	૩	-	-	૧૬	૨	૯	૨
૬	અમરેલી	૭	૧૧	૨૧	૬	૫	-	-	-	૧	૧	૧	૧૮	૮	૧૧	૫
૭	રાજકોટ	૧૦	૧૪	૧૯	-	૯	-	-	-	૫	-	૫	૯	૯	૧૧	૬
૮	જૂનાગઢ	૧૪	૨૬	૪૧	૬	૧૭	૨	-	૪	૫	-	-	૧૨	૨૯	૩૧	૧૨
૯	સુરેન્દ્રનગર	૮	૧૮	૫૪	-	-	-	-	-	-	-	-	૫૪	૬	૭	૧
૧૦	ભરૂચ	૫	૮	૨૭	૭	૩	-	-	૬	૫	૬	૩	૫	૧૦	૧૦	૧

ચાલુ.....

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭
૧૧	સુરત	૫	૬	૧૦	૨	૪	-	-	૮	૧	-	-	-	૮	૫	-
૧૨	સાબરકાંઠા	૧૦	૨૮	૪૮	-	-	૫	-	૪૭	૧	-	-	-	૨૬	૩૭	૬
૧૩	બનાસકાંઠા	૧૦	૨૦	૪૫	૩૪	૪૫	૧૯	૨	૪૫	-	-	-	-	૫	૨૦	૬
૧૪	કચ્છ	૮	૧૪	૩૦	-	-	-	-	૯	૬	૭	૩	૫	૧૬	૨૦	૫
૧૫	ગાંધીનગર	૧	૩	૯	-	-	-	-	૪	-	૫	-	-	૬	૪	૧
૧૬	અમદાવાદ	૭	૩૪	૯૩	૧૦	૮	-	-	૨૪	૨૦	૩૩	૨	૧૪	૪૬	૭૯	૧૦
૧૭	વલસાડ	૩	૫	૯	૧	૩	-	-	૩	૪	-	૨	-	૫	૬	-
૧૮	ખેડા	૧૦	૪૧	૬૭	૩	૧	-	-	૧૭	૬	૨૩	૧૩	૮	૪૩	૪૦	૧૦
	કુલ...	૧૫૦	૩૧૬	૭૩૪	૮૫	૧૨૭	૨૯	૨	૧૯૨	૬૪	૭૫	૪૯	૩૩૬	૩૪૩	૪૩૧	૯૬

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૦	ભરૂચ	૫	૮	૨૭	૮	૧૦	૨	૬	–	–	૩	૧	૨	–	૨૫	–	૧	–	–
૧૧	સુરત	૫	૬	૧૦	૧	૩	૫	૧	–	–	૧૦	–	–	–	૮	–	૮	–	–
૧૨	સાબરકાંઠા	૧૦	૨૮	૪૮	–	–	૧૨	૩૬	–	–	૪૮	–	–	–	૩૦	–	૪૪	–	–
૧૩	બનાસકાંઠા	૧૦	૨૦	૪૫	૮	૬	૧૨	૧૯	–	–	૪૫	–	–	–	૪૪	–	–	–	–
૧૪	કચ્છ	૮	૧૪	૩૦	–	૨૧	૩	૬	–	–	૨૦	૨	૭	૧	૨૫	–	૪	–	–
૧૫	ગાંધીનગર	૧	૩	૯	૨	૭	–	–	–	–	૯	–	–	–	૫	–	–	–	–
૧૬	અમદાવાદ	૭	૩૪	૯૩	–	૩૩	૨૦	૩૮	૨	–	૫૮	૮	૨૭	–	૬૬	–	–	–	–
૧૭	વલસાડ	૩	૫	૯	–	૨	૨	૫	–	–	૫	૨	–	૨	૭	–	–	–	–
૧૮	ખેડા	૧૦	૪૧	૬૭	–	૨૪	૩૦	૯	–	૪	૫૬	૧	૬	૪	૫૭	–	૧	–	–
	કુલ...	૧૫૦	૩૧૬	૭૩૪	૫૭	૨૫૦	૧૫૫	૨૩૨	૧૬	૨૭	૫૬૭	૩૦	૪૪	૪૦	૫૬૪	૧૨	૭૩	૨	૪

પરિશિષ્ટ (૫)

સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ આવરી લીધેલ ૩૧૬ ગામોમાં અનુસૂચિત જાતિના ફળિયામાં પીવાના પાણીની સગવડ

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	તાલુકાની સંખ્યા	ગામની સંખ્યા	કુલ ફળિયાની સંખ્યા	પીવાના પાણી અંગે: ઘરમાં નળ છે.	ગ્રા.પં.ના નળેથી	વાસમાં નળના સ્ટેન્ડ છે.	કુવેથી ખેંચી	તળાવ	નદી	ફળિયાથી પીવાનું પાણી ભરવા જવા માટેનું અંતર (કલાગમાં): ૦-૨	૩-૪	૫-૬	૧ કિ.મી. જેટલું	પાણીનો પુરવઠો પૂરતો છે.	જુદી જુદી જગ્યાએથી પાણી લેતા હોય તેની વિગત: પૂરતું ન હોવાથી નદી/તળાવ	કુવાથી	ડેમનું	અસ્પૃશ્યતાને કારણે
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૦૧	મહેસાણા	૧૧	૪૬	૧૩૦	૬	૮૨	૧૭	૨૦	૩	૨	૧૨૭	૨	–	૧	૧૦૮	૨	૧	–	–
૦૨	વડોદરા	૧૧	૧૮	૫૬	૧૩	૨	૩૨	૫	–	૪	૫૩	–	–	–	૪૬	–	–	–	–
૦૩	પંચમહાલ	૮	૧૧	૩૩	–	૩	–	૨૫	–	૫	૧૧	૧	–	૧૯	૧૦	–	–	–	૪
૦૪	ભાવનગર	૬	૬	૨૩	૪	૧૦	–	૫	–	૪	૧૪	૩	૧	૩	૧૪	૭	૩	–	–
૦૫	જામનગર	૬	૭	૧૯	૧	૫	૮	૫	–	–	૧૫	–	–	–	૭	૧	–	–	–
૦૬	અમરેલી	૭	૧૧	૨૧	૨	૪	૧૦	૪	–	૧	૨૧	–	–	–	૨૦	–	૧	–	–
૦૭	રાજકોટ	૧૦	૧૪	૧૯	૭	૬	૧	૫	૨	૧	૧૦	૧	–	–	૧૭	૨	૨	–	–
૦૮	જૂનાગઢ	૧૪	૨૬	૪૧	૫	૧૫	૧	૧૯	૧	–	૧૪	૯	૧	૩	૨૫	–	૮	–	–
૦૯	સુરેન્દ્રનગર	૮	૧૮	૫૪	–	૧૭	–	૨૪	૮	૬	૪૮	–	–	૭	૫૦	–	–	૨	–

ચાલુ...

પરિશિષ્ટ (ગ)

સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ આવરી લીધેલ ૩૧૬ ગામોમાં અનુસૂચિત જાતિના ફળિયામાં રસ્તા તેમજ પાણીના નિકાલની વ્યવસ્થા

ક્રમ જિલ્લાનું નામ	તાલુકાની સંખ્યા	ગામની સંખ્યા	કુલ ફળિયાની સંખ્યા	પીવા માટે નવા કુવાની જરૂર છે.	ગામમાં વિજળી હોય તો વાસમાં છે.	કર્મચારી ફળિયાની મુલાકાત લે છે	ફળિયામાં પ્રવેશ દ્વારે પગથિયા	રસ્તા પથ્થર ઈંટથી પુરેલા	કાદવ થાય છે	ફળિયામાં પાણીના નિકાલ માટે ગટર છે	ખુલ્લી	ભૂગર્ભ
૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
૧. મહેસાણા	૧૧	૪૬	૧૩૦	૩૨	૧૧૪	૧૨૭	૪	૩	૬૧	૬	૪	૨
૨. વડોદરા	૧૧	૧૮	૫૬	૧૪	૫૩	૫૬	-	૭	૪૯	૫૦	૫૦	-
૩. પંચમહાલ	૮	૧૧	૩૩	૩૩	૪	૩૩	૧	-	૩૦	-	-	-
૪. ભાવનગર	૬	૬	૨૩	૧૨	૨૩	૨૩	૧	-	૧૯	૧	-	૧
૫. જામનગર	૬	૭	૧૯	૧૬	૧૪	૧૭	૧	-	૧૯	૧	૧	-
૬. અમરેલી	૭	૧૧	૨૧	૩	૧૮	૨૧	-	-	૧૪	૮	૧૫	૧
૭. રાજકોટ	૧૦	૧૪	૧૯	૧	૧૮	૧૭	૨	૨	૮	૪	૭	-
૮. જૂનાગઢ	૧૪	૨૬	૪૧	૨૫	૨૬	૨૮	-	૭	૨૦	-	-	-
૯. સુરેન્દ્રનગર	૮	૧૮	૫૪	૧૯	૪૯	૫૫	૧	૧	૧૧	-	૬	-

ચાલુ.....

૧ ૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
૧૦. ભરૂચ	૫	૮	૨૭	૪	૧૮	૨૬	૧	૪	૨૦	૧	૬	-
૧૧. સુરત	૫	૬	૧૦	૨	૭	૧૦	-	-	૯	૨	-	૨
૧૨. સાબરકાંઠા	૧૦	૨૮	૪૮	૧૫	૨૧	૪૨	-	-	૪૬	-	-	-
૧૩. બનાસકાંઠા	૧૦	૨૦	૪૫	૨૮	૩૩	૪૩	-	-	૩૫	-	-	-
૧૪. કચ્છ	૮	૧૪	૩૦	૨૦	૨૬	૨૭	-	૧	૨૫	-	-	-
૧૫. ગાંધીનગર	૧	૩	૯	૧	૫	૬	-	-	૭	-	-	-
૧૬. અમદાવાદ	૭	૩૪	૯૩	૩૮	૬૨	૮૪	-	-	૯૦	૧૪	૧૪	-
૧૭. વલસાડ	૩	૫	૯	૯	૯	૭	-	-	૫	૪	૪	-
૧૮. ખેડા	૧૦	૪૧	૬૭	૩૬	૪૯	૬૫	૩	૪	૫૫	૧	૧	-
કુલ....	૧૫૦	૩૧૬	૭૩૪	૩૦૮	૫૪૯	૯૮૭	૧૪	૨૯	૫૨૩	૯૨	૧૦૮	૬

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૧૦.	ભરૂચ	૫	૮	૨૭	૧૦	૧૩	૯	૨	૩	૧૫	૫	૨૨	૧૦	૨૪	૨૨
૧૧.	સુરત	૫	૬	૧૦	૪	૨	૭	૧	-	૧૦	-	૧૦	-	૭	૭
૧૨.	સાબરકાંઠા	૧૦	૨૮	૪૮	૨૬	૧૦	૫	૩૩	-	૨૮	-	૪૮	૧૫	૧૭	૧૦
૧૩.	બનાસકાંઠા	૧૦	૨૦	૪૫	૨૯	-	-	૪૫	-	૨૫	૬	૪૫	૩૫	૪૦	૧૬
૧૪.	કચ્છ	૮	૧૪	૩૦	૨૪	૬	૨	૨૨	-	૨૧	-	૩૦	૯	૧૭	૩
૧૫.	ગાંધીનગર	૧	૩	૯	૭	-	૪	૫	-	૭	-	૯	૬	૯	૮
૧૬.	અમદાવાદ	૭	૩૪	૯૩	૬૮	૨૭	૫૭	૭	-	૮૪	૧૫	૮૮	૬૧	૪૨	૩૭
૧૭.	વલસાડ	૩	૫	૯	૫	૪	૩	૨	-	૨	૨	૫	-	૨	૨
૧૮.	ખેડા	૧૦	૪૧	૬૭	૪૮	૧૧	૧૨	૪૨	૨	૨૮	૧	૬૭	૩૪	૪૩	૩૯
	કુલ...	૧૫૦	૩૧૬	૭૩૪	૩૯૦	૧૬૫	૧૮૯	૩૩૮	૩૩	૪૦૦	૪૪	૭૦૪	૩૬૪	૪૭૯	૩૭૪

પરિશિષ્ટ (૫)

સ્પેશિયલ કોમ્પોનન્ટ પ્લાન હેઠળ આવરી લીધેલ ૩૧૬ ગામોમાં અનુસૂચિત જાતિના ફળિયામાં ચોમાસામાં રસ્તાની સ્થિતિ / જાજરૂ / ઉકરડાની વ્યવસ્થા

ક્રમ	જિલ્લાનું નામ	તાલુકાની સંખ્યા	ગામની સંખ્યા	કુલ ફળિયાની સંખ્યા	પાણી ભરવા જવાના રસ્તામાં ચોમાસામાં પાણી ભરાય છે.	ફળિયાથી ગામમાં જવાનો રસ્તો: સારો	ખરાબ	કાચો	પાકો	ફળિયાની આજુબાજુ પાણી ભરાય છે.	જાહેર જાજરૂની સગવડ	ન હોય તો વ્યવસ્થા ખુલ્લામાં	ગામ લોકોના ઉકરડા ફળિયાની બાજુમાં	જાહેર પાણી પર બેઠકની વ્યવસ્થા	તેનો જોડાણ ફળિયાને મળેલ છે.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૧.	મહેસાણા	૧૧	૪૬	૧૩૦	૩૦	૪૯	૬૬	૧૫	-	૨૪	-	૧૩૦	૩૧	૧૧૨	૧૦૩
૨.	વડોદરા	૧૧	૧૮	૫૬	૨૭	૩	-	૪૮	૫	૨૯	-	૫૬	૪૪	૫૩	૫૦
૩.	પંચમહાલ	૮	૧૧	૩૩	૨૮	-	-	૩૩	-	૩૦		૩૩	૨૪	૪	-
૪.	ભાવનગર	૬	૬	૨૩	૧૫	-	-	૧૯	૪	૧૭	૮	૧૫	૬	૧૭	૧૩
૫.	જામનગર	૬	૭	૧૯	૧૧	-	-	૧૯	-	૧૨	૧	૧૮	૨	૧૭	૧૧
૬.	અમરેલી	૭	૧૧	૨૧	૭	-	-	૧૭	૩	૮	૪	૧૬	૧૧	૨૦	૧૬
૭.	રાજકોટ	૧૦	૧૪	૧૯	૯	૧	-	૭	૧૧	૧૪	૧	૧૮	૫	૧૬	૯
૮.	જૂનાગઢ	૧૪	૨૬	૪૧	૨૭	૫	૧૨	૨૦	૪	૩૧	૧	૪૦	૩૩	૨૪	૧૮
૯.	સુરેન્દ્રનગર	૮	૧૮	૫૪	૧૫	૩૪	૧૨	૧	૧	૧૫	-	૫૪	૨૮	૧૫	૧૦

ચાલુ.....

ચાલુ.....